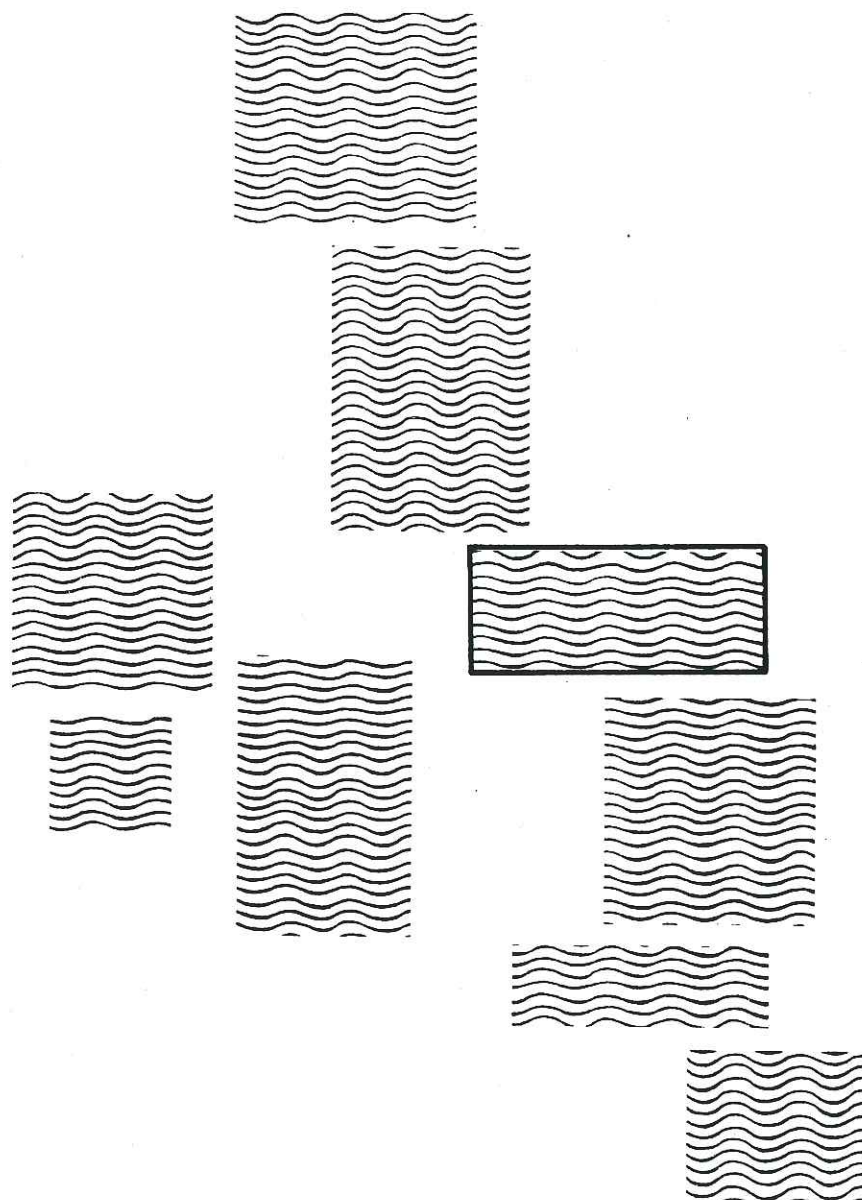

Behoort bij de uitspraak van de Afdeling
bestuursrechtspraak van

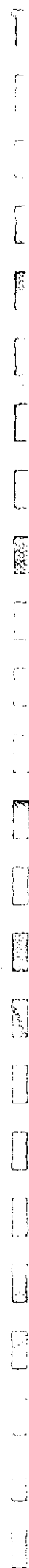
no. 199900558

Gemeente Gaasterlân-Sleat

BESTEMMINGSPLAN IJSSELMEER

GEMEENTE GAASTERLAN-SLEAT
BESTEMMINGSPLAN IJSSELMEER

3C

GEMEENTE GAASTERLAN-SLEAT 91-99-08 / 24-05-95
BESTEMMINGSPLAN IJSSELMEER

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
1. 1. Algemeen	1
1. 2. Van Basisplan IJsselmeer naar bestemmingsplan	1
1. 3. Begrenzing van het bestemmingsplangebied	2
1. 4. De opzet van de toelichting	4
2. FUNCTIES EN ONTWIKKELINGEN IN HET IJSSELMEER	5
2. 1. Waterecosysteem IJsselmeer	5
a. IJsselmeer	5
b. Milieu	5
c. Natuur	7
2. 2. Menselijke activiteiten	10
a. Integraal waterbeheer	10
b. Recreatie	12
c. Beroepsvisserij	16
d. Agrarisch gebruik	18
e. Beroepsscheepvaart	18
f. Diepe delfstofwinning	20
g. Zandwinning	20
h. Transportleidingen	22
i. Energievoorziening	22
j. Militair gebruik	24
k. Berging van specie en afval	24
3. INSTRUMENTARIUM	26
4. BELEIDSKADER	32
4. 1. Rijksbeleid	32
4. 2. Provinciale plannen	41
4. 3. Gemeentelijke plannen	45
5. GEMEENTELIJKE BELEIDSUITGANGSPUNTEN	46
BESTEMMINGSPLAN IJSSELMEER	46
5. 1. Beleidskeuzen conform het Basisplan IJsselmeer	46
a. Landschap	47
b. Natuur	47
c. Waterbeheer	47
d. Recreatie	48

e.	Beroepsvisserij	49
f.	Diepe delfstoffenwinning	50
g.	Zandwinning	50
h.	Transportleidingen	50
i.	Energievoorziening	50
j.	Berging van specie en afval	51
6.	PLANBESCHRIJVING	52
6. 1.	De juridische vormgeving	52
6. 2.	Bestemmingskeuze	52
6. 3.	Opzet bestemmingsregeling	53
6. 4.	Toelichting op de bestemming	55
7.	INSPRAAK EN OVERLEG	61
7. 1.	Algemeen	61
7. 2.	Inspraak	61
7. 3.	Overlegreacties	61

<u>Bijlage 1</u>	Funcities van het IJsselmeergebied en de sectorale wetgeving
<u>Bijlage 2</u>	Reacties vooroverleg Basisplan IJsselmeer
<u>Bijlage 3</u>	Projectenplan 1992-1997; samenvatting
<u>Bijlage 4</u>	Aangeschreven instanties ten behoeve van het overleg en de inspraak ex artikel 10 Bro
<u>Bijlage 5</u>	Reacties overleg en inspraak ex artikel 10 Bro

1. INLEIDING

1. 1. Algemeen

Sinds 1 januari 1989 is het IJsselmeer provinciaal ingedeeld, de gemeentelijke indeling is op 1 januari 1990 wettelijk vastgelegd. Daarmee hebben de provincies Friesland, Flevoland en Noord-Holland en de betrokken gemeenten voor het IJsselmeer hun eigen publiekrechtelijke taken gekregen (zie figuur 1).

Het IJsselmeer behoort tot de Rijkswateren. Dit betekent dat er voor het grootste deel door het Rijk publiekrechtelijk en privaatrechtelijk beheer wordt gevoerd. De Minister van Verkeer en Waterstaat is belast met de beheerstaken ten aanzien van waterhuishouding, scheepvaart, ontgrondingen en verontreinigingen. Door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij wordt publiekrechtelijk beheer gevoerd ten aanzien van de visserij, de jacht en het natuurbeheer en door het Ministerie van Economische Zaken ten aanzien van de diepe delfstofwinning. Het privaatrechtelijk beheer is opgedragen aan de Dienst der Domeinen van het Ministerie van Financiën.

De zeer verweven taken zijn verdeeld over verschillende organen. Reeds enkele jaren wordt gewerkt aan een integrale beleidsbenadering voor het IJsselmeergebied. Op rijksniveau is het Integraal Beheersplan IJsselmeer en Markermeer in januari 1993 door de Minister van Verkeer en Waterstaat, mede namens de Ministers van Landbouw Natuurbeheer en Visserij en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aan het parlement gepresenteerd.

Gelijktijdig is op provinciaal niveau gewerkt aan een interprovinciaal beleidsplan. In februari 1993 is voor het IJsselmeer door de provincies Flevoland, Friesland en Noord-Holland het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer vastgesteld. De status van het plan is vergelijkbaar met een streekplan.

1. 2. Van Basisplan IJsselmeer naar bestemmingsplan

Vanuit deze interprovinciale, integrale beleidsbenadering werd de dringende noodzaakesignaleerd te komen tot een op de wet gebaseerd ruimtelijk kader. Met name een sterk toenemende druk van diverse gebruiksfuncties leidt steeds meer tot concurrentie tussen de functies, waardoor het initiëren van een wettelijk vastgelegde zonering onontkoombaar is.

De Wet Ruimtelijke Ordening biedt met haar ruimtelijk facetbeleid via streekplannen en op gemeentelijk niveau via bestemmingsplannen hiertoe het meest geëigende handvat. Bovendien zijn gemeenten op grond van artikel 10 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening verplicht om voor de gebieden die niet tot de bebouwde kom behoren, een bestemmingsplan vast te stellen.

De gemeenten van de Vereniging van Zuiderzeegemeenten hebben het initiatief genomen tot een integrale beleidsvertaling in gemeentelijke bestemmingsplannen.

Omdat een technische en instrumentele samenhang tussen de gemeentelijke plannen van belang is, is allereerst door middel van een "basisplan" daarvoor een gemeenschappelijke ondergrond gelegd. In de loop van 1992 is in onderlinge overeenstemming het Basisplan IJsselmeer opgesteld.

Het basisplan, dat door de betrokken gemeenten is geaccepteerd en waarop het onderhavige bestemmingsplan is geënt, geeft:

- het beleid in hoofdlijnen weer, waarin de betrokken gemeenten in grote lijnen overeenstemming met elkaar hebben, maar dat tevens kleine variaties kan bevatten voor de individuele gemeenten;
- de opbouw van het instrumentarium weer, zodanig dat de verschillende bestemmingsplannen een eenheid zullen vormen.

Bij de vervaardiging van het basisplan waren naast de vertegenwoordigers van de gemeenten, tevens vertegenwoordigers van de betrokken provincies en van rijksoverheid (Rijkswaterstaat Directie Flevoland en Inspectie Ruimtelijke Ordening) betrokken. Nadat het basisplan gereed is gekomen, is het vervolgens ter nadere toetsing aangeboden aan de provinciale commissies van de betrokken provincies. Ook hier bleek een grote mate van instemming met het basisplan (zie bijlage 2).

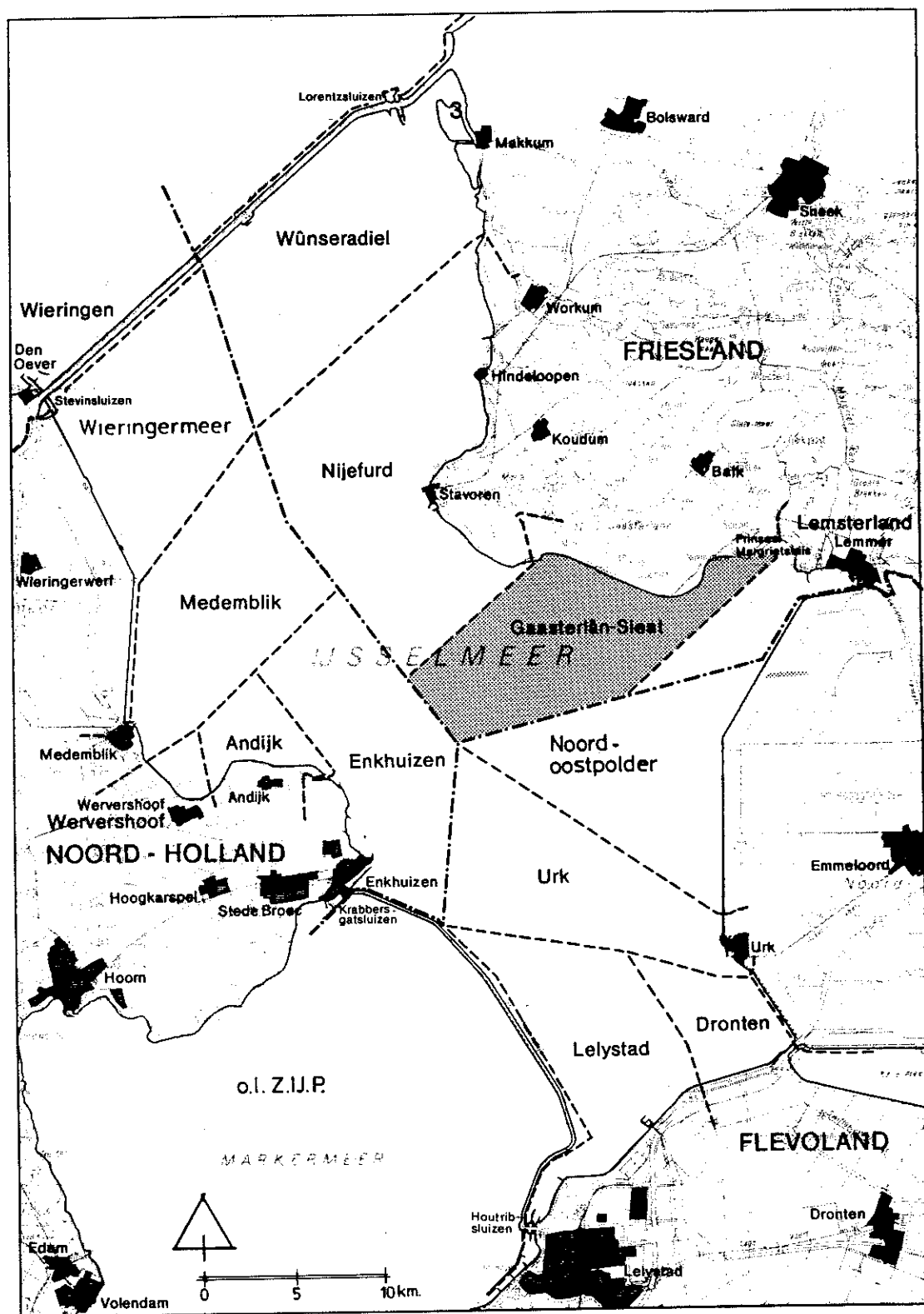
Vervolgens zijn op het "basisplan" de bestemmingsplannen, waaronder het onderhavige plan, geënt. Ook het opstellen van de verschillende bestemmingsplannen is een gezamenlijke activiteit geweest, waarin de Vereniging van Zuiderzeegemeenten een coördinerende rol heeft vervuld.

1. 3. Begrenzing van het bestemmingsplangebied

Het bestemmingsplan wordt vastgesteld voor een afgebakend gemeentelijk gebied. In dit geval gaat het om het gemeentelijk IJsselmeergebied van Gaasterlân-Sleat. Het plangebied wordt als volgt begrensd (zie ook figuur 1):

zuidwestzijde:	de provinciegrens van Friesland en Noord-Holland, zijnde tevens de grens met de gemeente Enkhuizen;
noordwestzijde:	de grens met de gemeente Nijefurd;
noordzijde:	de buitendijkse voet van de waterkering, c.q. van de zomerkaden;
zuidoostzijde:	de grens met de gemeente Lemsterland;
zuidzijde:	de grens met de gemeente Noordoostpolder, tevens provinciegrens tussen Friesland en Flevoland.

De begrenzing aan de kustzijde betekent dat daarmee de gehele kuststrook met de bestemming "natuurgebied" van het bestemmingsplan Buitengebied (1983) wordt herzien. De agrarisch in gebruik zijnde buitendijkse gebieden, de zogenaamde Buitenpolders (reservaats-relatienotagebieden) zijn niet in het voorliggende bestemmingsplan IJsselmeer opgenomen, maar blijven behoren tot het bestemmingsplan Buitengebied, dat momenteel geheel herzien wordt.

Figuur 1: Gemeentelijke indeling

----- Provinciale grens

..... Gemeentegrens

 Plangebied

1. 4. De opzet van de toelichting

In het bestemmingsplan zal een beeld geschetst worden van de functies van het IJsselmeer en de te verwachten ontwikkelingen in die functies (hoofdstuk 2). Daarnaast zal worden aangegeven welk instrumentarium vanuit de overheid thans op het IJsselmeer wordt ingezet (hoofdstuk 3) en wat het huidige beleidskader is voor het IJsselmeer van rijk en provincie (hoofdstuk 4).

Vanuit deze achtergrond worden de gemeentelijke uitgangspunten weergegeven in hoofdstuk 5. Vervolgens wordt in deze toelichting een planbeschrijving gegeven, te zien als een leeswijzer voor de voorschriften van het bestemmingsplan (hoofdstuk 6). Tot slot wordt in hoofdstuk 7 verslag gedaan van de inspraak en het overleg dat gevoerd is over het ontwerp-bestemmingsplan en de eventuele aanpassingen die daaruit voortvloeiden voor het plan.

2. FUNCTIES EN ONTWIKKELINGEN IN HET IJSSELMEER

2. 1. Waterecosysteem IJsselmeer

a. IJsselmeer

Het IJsselmeer is ontstaan door afsluiting van de Zuiderzee in 1932. Na een aantal inpolderingen bestaat het gebied uit twee grote zoetwatermeren: het IJsselmeer en het Markermeer. Het IJsselmeer en het Markermeer beslaan gezamenlijk een wateroppervlak van circa 180.000 ha en vormen een van de grootste zoetwaterbekkens van Europa.

Het zoetwaterecosysteem is de primaire functie van het gebied. Daarin spelen de elementen van de waterkwaliteit en waterkwantiteit een nauw verweven rol. De bouwstenen van het waterecosysteem zijn het water (met een kwaliteitskenmerk) en het natuurlijke milieu van waterbodem, oeverzones, flora en fauna. Daaraan gebonden is de kwantitatieve primaire gebruiksfunctie voor de waterhuishouding (watervoorziening, -berging en afvoerfunctie) en de drinkwatervoorziening.

Daarnaast is het water drager van vele functies, bepaald door het actief of passief gebruik door de mens, zoals recreatie, beroepsvisserij, beroepsscheepvaart, oppervlakedelfstofwinning, energievoorziening en militair gebruik.

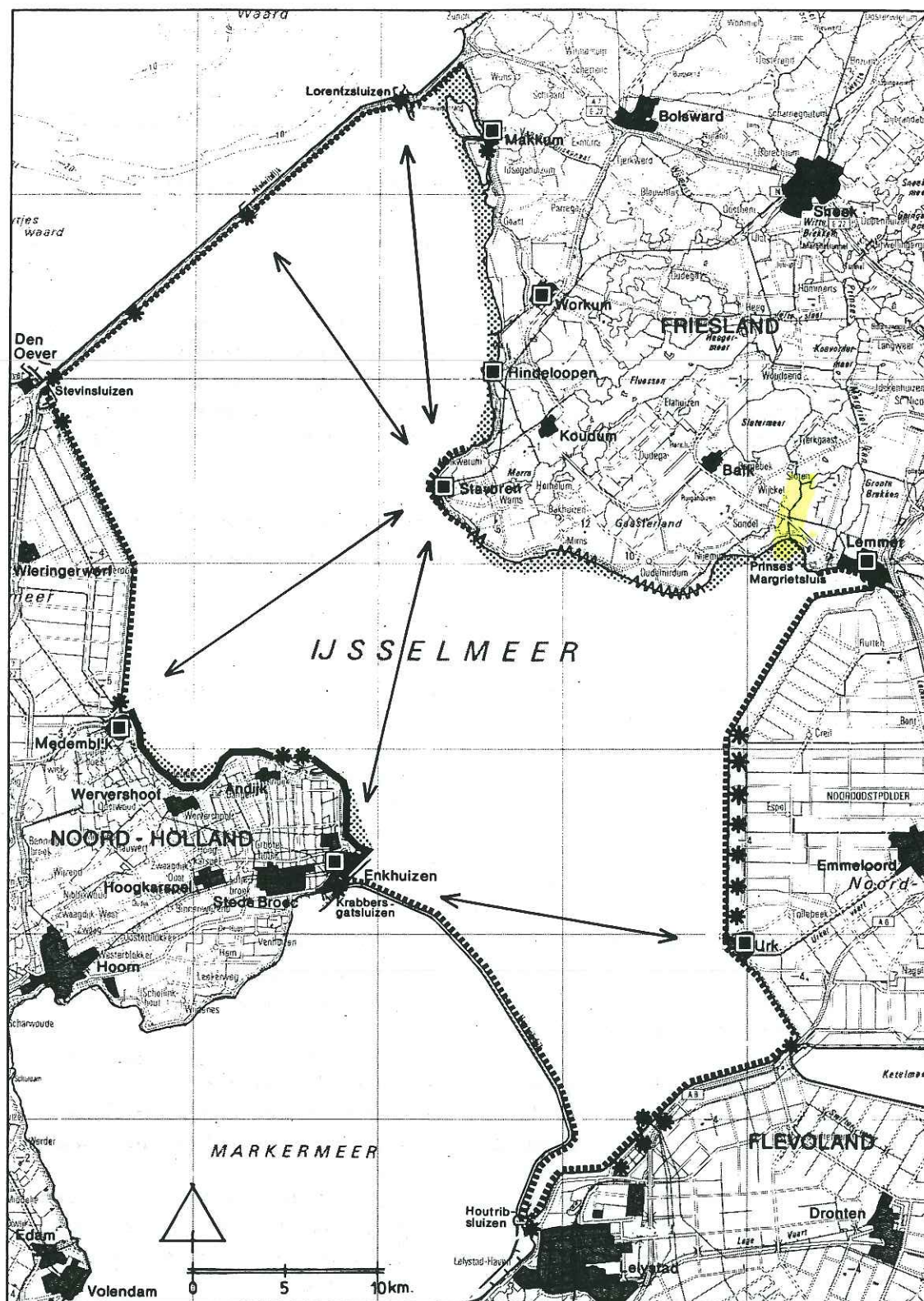
b. Milieu

Het a-biotisch en biotisch milieu van het IJsselmeer wordt gevormd door water, waterbodem, oeverzone met ondiep water, buitendijkse oeverlanden en de waterkering met de daarbij behorende flora en fauna. De zichtbare vorm vormt het "landschap" (zie figuur 2).

Het IJsselmeer heeft een oppervlakte van 113.000 ha. Ondiepe gedeelten (minder dan 2 meter diep) komen voor langs de Friese kust, bij Enkhuizen en tussen Andijk en Medemblik. De grootste diepten (8 tot 9 meter) komen voor in de voormalige stroomgeulen tussen Enkhuizen en Stavoren. Op enkele plaatsen zijn diepe zandwinputten (tot 35 meter).

De bodem van het IJsselmeer is overwegend zandig, klei komt met name voor in de voormalige stroomgeulen. Aanvoer van slib (met microverontreinigingen) vindt plaats via de IJssel. Het grootste deel bezinkt in het Ketelmeer, een deel wordt meegespoeld naar het IJsselmeer, waar een accumulatie van slib optreedt, dat in het IJsselmeermilieu voor grote troebelheid en uitwisseling van verontreiniging zorgt.

Het IJsselmeer wordt voor een groot deel omsloten door polders van het "nieuwe land". Inclusief de Afsluitdijk en de Houtribdijk, wordt 135 km van de 200 km lange kustlijn van het IJsselmeer gevormd door strakke dijken met een harde scheiding tussen land en water.

Figuur 2: Landschappelijke kenmerken

	Kliffkust		Cultuurhistorisch belangrijke dijk
	(Ondiepe) vooroevers		Zichtlijnen
	Scherpe overgang land-water		Markante, beeldbepalende elementen
	Cultuurhistorisch belangrijke plaatsen		

De meer natuurlijke kusten van het "oude land", langs de Friese en de Westfriese kust, waar de grens tussen land en water geleidelijk verloopt, hebben een lengte van 65 km. Hier bevindt zich het grootste oppervlak aan buitendijkse gebieden en ondiepe oeverzones.

In het water van het IJsselmeer komen geen bouwwerken of andere hoge elementen voor waardoor het gebied gekenmerkt wordt door een grootschalig en uitgestrekt karakter. Langs de randen zijn de silhouetten van de oude Zuiderzeestadjes bepalende en cultuurhistorisch waardevolle elementen. Andere bepalende elementen aan de randen zijn van een moderner karakter, zoals de sluizencomplexen in Afsluitdijk en Houtribdijk, de windmolenparken in de gemeente Noordoostpolder en Lelystad, de energiecentrale en de PTT-toren bij Lelystad, allen in hun vorm echter aansluitend op de strakheid van de nieuwe dijken en daarmee bepalend voor een geheel eigen type landschap (zie figuur 2).

c. Natuur

Een beknopte weergave van de natuurwaarden, geselecteerd voor het basisplan op ruimtelijk relevantie, leert het volgende.

Flora en fauna

In internationaal opzicht is het IJsselmeer van grote betekenis als pleisterplaats en overwinteringsgebied voor moeras- en watervogels. Het voorkomen van de driehoeksmossel en een groot aantal vissoorten spelen een belangrijke rol in de plaatselijke voedselketen. Als gevolg van slechte waterkwaliteit (eutrofiëring) is er een versterkte algengroei ontstaan met als uiteindelijk resultaat een verarming van soorten (verstoring viseevenwicht).

De oeverzone, de kust met voorlanden en ondiep water, vertoont de grootste soortenrijkdom. De vegetatie langs de oevers van het IJsselmeer bestaat voornamelijk uit soortenarme rietkragen die soms worden voorafgegaan door biezten. Veldjes van ondergedoken waterplanten bevinden zich langs de Friese kust en het Noordhollandse buitendijks gebied De Ven.

De oevergebieden zijn van belang als trekroute voor vogels en zoogdieren. Vooral de ondiepe delen vervullen een functie als balts-, rust- en ruigebied voor pleisterende vogels.

Verreweg de grootste oppervlakte buitendijkse natuurterreinen, ondiepten en voormalige zandbanken (circa 5.700 ha) komt voor langs de Friese kust. Daarvan is het merendeel per 4 december 1991 (besluit nr. NBLF-91-3121) door het Rijk aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument in de zin van artikel 7 van de Natuurbeschermingswet.

Langs de IJsselmeerkust van Gaasterlân-Sleat zijn de volgende natuurmonumenten (zie figuur 3) van noord naar zuid: de Mokkebank, een gedeelte van het Vrouwezand, het Mirnserklif, de Marderhoek, het Oude Mirdumerklif, het Hondenest, de Steile Bank, de Buitenwallen en een deel van de Bank en het aanliggende water. De Mokkebank e.o. bestaat uit drooggevalen zandbanken door peilverlaging van het IJsselmeer.

Door later ontstane sterke begroeiing is de functie voor broedkolonies van sterns en kluten verdwenen. Als vogelgebied in het algemeen en als overwinteringsgebied van zwanen, ganzen, eenden en meerkoeten is deze kuststrook waardevol gebleven.

Het gebied van de Steile bank e.o. is een natuurgebied in verband met de grauwe ganzen die er in grote getale komen ruien en overzomeren. Bovendien zijn er veel aalscholvers.

Natuurontwikkeling

De gebiedskenmerken en eigenschappen van het IJsselmeer bieden goede mogelijkheden voor natuurontwikkeling door natuurbouw, waarbij gebruik kan worden gemaakt van baggerspecie van elders uit het IJsselmeer. Uitgangspunt is de werk met werk uitvoering (baggerslib, dijkversterking, vaargeulverbetering, openluchtrecreatie).

Doel van de natuurontwikkeling is het herstel en de uitbreiding van de ecologisch waardevolle oeverzones in het IJsselmeergebied. Het gaat om:

- verbetering van waterkwaliteit en flora;
- verbetering van biotische functies (jonge vissen, vogelgebied);
- verbetering ecologische structuur.

Daarnaast hebben natuurontwikkelingsprojecten een doel bij:

- oeverbescherming;
- zonering en buffering tussen natuur- en recreatieruimten.

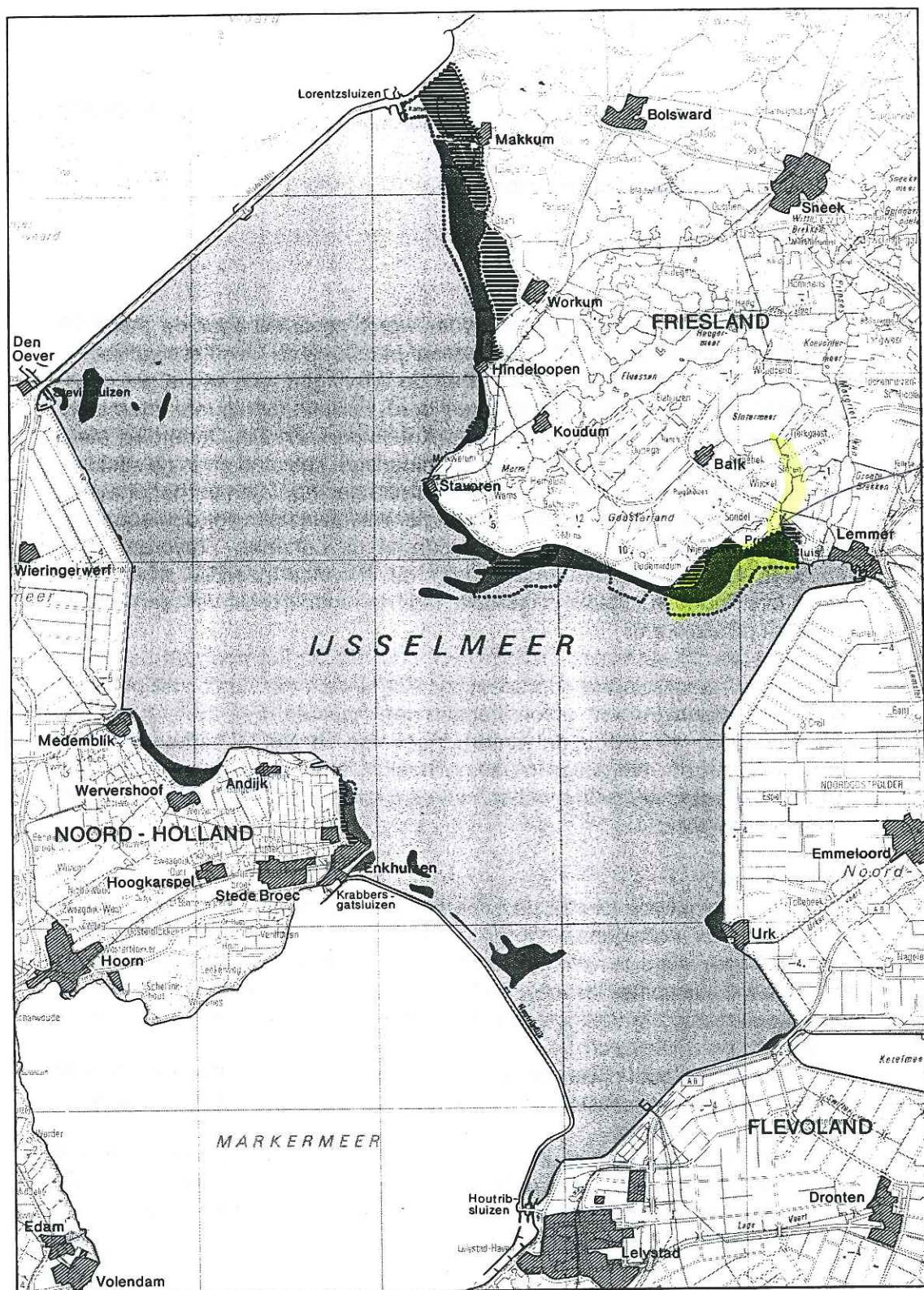
In principe zijn alle ondiepe (minder dan 2 meter diep) gedeelten daarvoor geschikt, de praktijk zal zich echter vooral tot de oeverzone beperken. Er bestaan plannen voor natuurontwikkeling bij het Rijk en bij de provincies. Er wordt daarbij gedacht aan de aanleg van moerasgebieden en voorlanden in ondiep water bij de kust ¹⁾.

(Een overzicht van de projecten is opgenomen in bijlage 3).

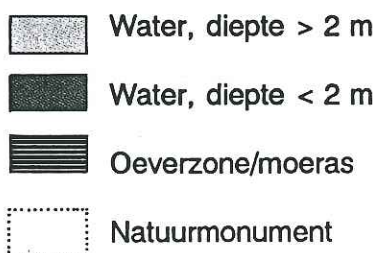
Voor het kustgebied kunnen de volgende projecten genoemd:

- Vrouwezand: een project in het grensgebied van de gemeenten Gaasterlân-Sleat en Nijefurd (19): verondieping van een klein gedeelte van het Vrouwezand tot een droogvallende plaat.
- Mirnserklif en Marderhoek (no. 20): uitbreiding van een vooroever met droogvallende platen en ondiepe kustgedeelten over een lengte van ruim 2 km; uitgevoerd in 1993, zonder strandje bij het Mirnser klif.
- Steile Bank (no. 21): een uitgebreid project met meerdere doelen: creëren van een zandplaat, aanleg van een vooroeverzone en een in zee stekende zandrug, waardoor een baai wordt gevormd.

1) Natuurontwikkeling in het IJsselmeergebied - Projectenplan 1992-1997; Ministerie van Verkeer en Waterstaat en Ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij.

Figuur 3: Natuur

2. 2. Menselijke activiteiten

a. Integraal waterbeheer

Waterkwantiteit

De voornaamste bron van wateraanvoer wordt gevormd door de rivier de IJssel (70%). Daarnaast vindt wateraanvoer plaats via de Overijsselse Vecht, via bemaling van de Noordoostpolder en de Wieringermeer en via het boezemwater van Friesland, Groningen en Noord-Holland (spuipunten/gemalen bij Stavoren, Lemmer, Urk, Ketelhaven (Ketelmeer), Andijk, Onderdijk, Medemblik en Den Oever en de sluizen bij Enkhuizen, Lelystad en in de Afsluitdijk). In de zomer wordt water vanuit het IJsselmeer ingelaten ter handhaving van het waterpeil en voor verbetering van de waterkwaliteit voor doorspoeling van vooral de boezemwateren (inlaatpunten bij Lemmer, Stavoren, Urk, Onderdijk, Immerhorn, Medemblik, langs de Wieringermeerdijk en bij Den Oever) (zie figuur 4). Studie is gaande naar de mogelijkheid van een nieuw inlaatpunt bij Makkum.

Daarnaast wordt veel water doorgevoerd naar het Markermeer ten behoeve van de daar noodzakelijke doorspoeling. Het IJsselmeer heeft met het oog op deze wateraanvoer en -afvoerwensen een ingesteld waterpeil (-20 NAP in de zomer en -40 NAP in de winter). Ingevolge de Wet Waterhuishouding zal het peil worden vastgelegd in een peilbesluit. Het ingestelde peil wordt zo goed mogelijk gehandhaafd met het spuiregime bij de sluizen van Den Oever en Kornwerderzand.

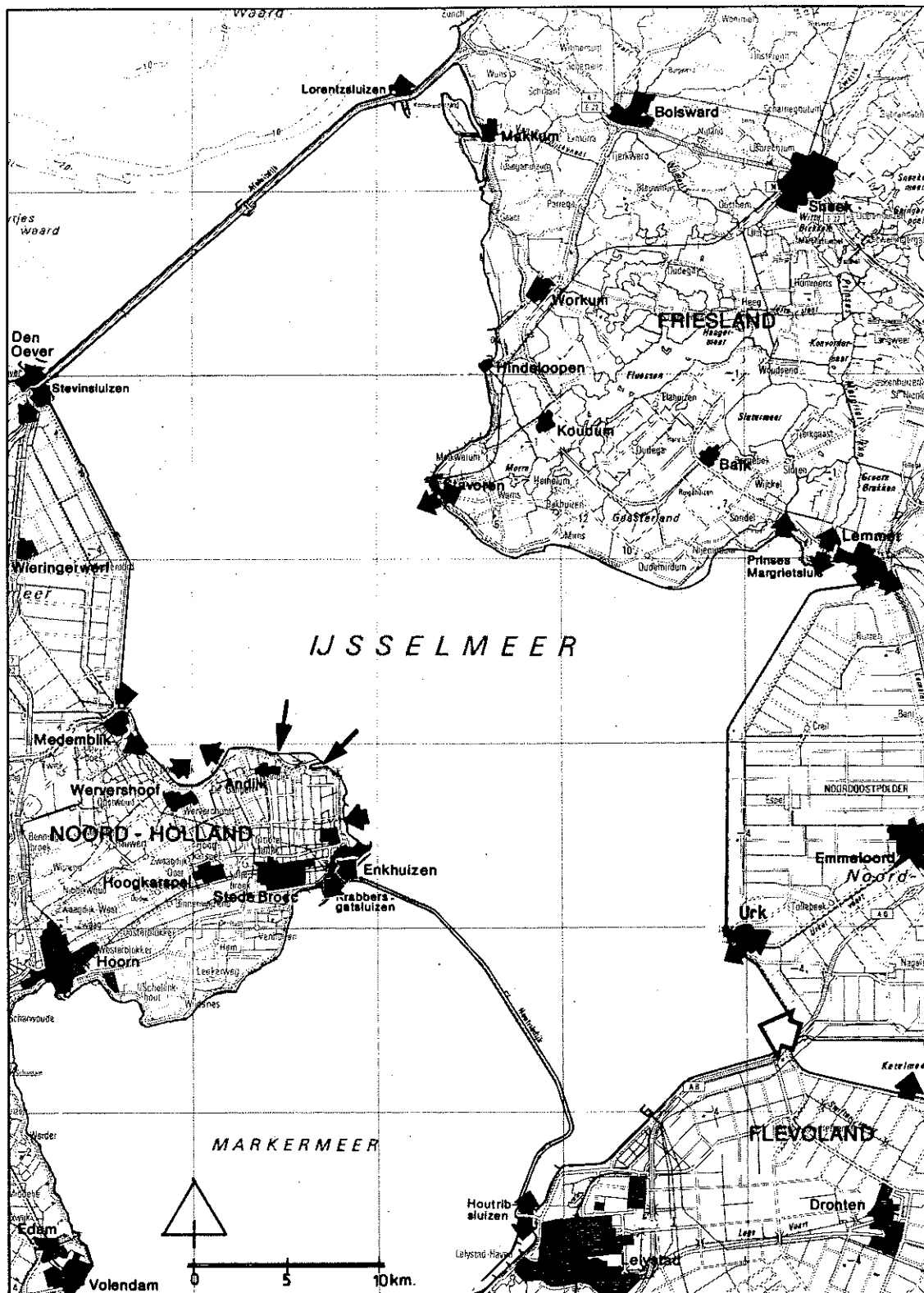
Waterkwaliteit

Vanwege de drinkwaterfunctie, de gebruiksfunctie voor industrie en landbouw en het recreatief medegebruik worden hoge eisen gesteld aan de waterkwaliteit. Het water dient te voldoen aan de doelstellingen die gelden voor de algemene milieukwaliteit en voor de functies waarvoor de waterkwaliteitsnormen ook wettelijk zijn vastgelegd, met name "zwemwater, water voor karpervischij en drinkwater" ²⁾.

Het doorzicht voldoet vrijwel nergens aan de norm en incidenteel worden de normen voor fosfaat, stikstof, de zuurgraad, de algengroei en bestrijdingsmiddelen overschreden.

In het Markermeer wordt het chloride-gehalte regelmatig overschreden, wat bijgestuurd wordt door doorspoeling vanuit het IJsselmeer. Ook de zoutuitslag uit de Wieringermeerpolder en Flevoland is een waterkwaliteitsprobleem. Ter verbetering van de waterkwaliteit zijn vooral inspanningen op Rijksniveau noodzakelijk.

2) Per 5 januari 1993 is het Inrichtingen en Vergunningenbesluit Milieubeheer van kracht geworden; de streefwaarden voor het water zijn aangegeven in de nota "Milieukwaliteitsdoelstellingen Bodem en Water" (kamerstukken II, 1990-1991, 21990 nrs 1 en 2).

Figuur 4: Watervoorziening

- ↔ Waterinlaat/spuilocatie
- ← Waterinlaat drinkwatervoorziening
- ⇐ Belangrijkste wateraanvoer

Over de voorzuivering door middel van helofytenfilters wordt vanwege het grote oppervlak dat hiervoor noodzakelijk is, de beperktheid ervan voor menselijk medegebruik en de relatief geringe effecten vooralsnog door de provincies geen uitspraak gedaan. Eerst dienen hieromtrent resultaten van nadere studies afgewacht te worden.

Drinkwatervoorziening en industrieel gebruik

Het oppervlaktewater van het IJsselmeer vervult een functie voor de bereiding van drink- en industriewater. Voor de drinkwatervoorziening van Noord-Holland ten noorden van het Noordzeekanaal speelt het IJsselmeer een essentiële rol. Bij Andijk wordt op twee punten water ingelaten en deels gezuiverd tot drinkwater, deels voorbereid voor industrieel gebruik. Naar verwachting zal de functie van het IJsselmeer voor de drinkwatervoorziening de komende jaren toenemen. Op beperkte schaal wordt het oppervlaktewater tevens gebruikt voor industriële doeleinden (koel- en proceswater), door bedrijven die aan het IJsselmeer zijn gesitueerd (Lemmer) en door de Flevo-centrale bij Lelystad.

b. Recreatie (figuur 5)

Het IJsselmeer, inclusief de kustzone heeft zich ontwikkeld tot een op zichzelf staand waterrecreatiegebied van internationale betekenis. Deze ontwikkeling hangt sterk samen met de groeiende belangstelling voor op water gerichte recreatie en met name de (grotere) watersport. De deelname aan de watersport op het IJsselmeer betreft voornamelijk het varen in de grotere zeil- en motorboten en het plankzeilen. De "bruine vloot" neemt een aparte plaats in onder de recreatievaart. De recreatieve betekenis komt vooral tot uiting in de kustzone, waar jachthavens, campings, bungalowterreinen, recreatiestranden en horecagelegenheden zijn geconcentreerd, merendeels in de nabijheid van de oude Zuiderzeestadjes. Een groot aantal van de bebouwde voorzieningen zijn "binnendijs" gerealiseerd.

Watersport

Verwacht wordt dat de deelname aan de watersport op het IJsselmeer de komende jaren zal blijven groeien en wel door de volgende factoren:

- een lichte groei van het totale landelijke eigen bootbezit (motor- en zeilboten), de economische groei volgend, met naar schatting 1 tot 2% per jaar;
- een overstappen door bootbezitters van binnenwater naar groter water, wat voor het grotere water tot een extra groei met enkele procenten per jaar kan leiden en tot een daling van de vraag in de traditionele watersportgebieden;
- een lichte groei van het aantal Duitse watersporters in het IJsselmeer-gebied;
- een sterk groeiende belangstelling voor de verhuurvloot en met name de "bruine vloot";
- beperkingen voor recreatieve ontwikkeling vanuit natuurbeschermings-oogpunt in de Waddenzee.

Figuur 5: Recreatiestructuur

WATERSPORT

Ligplaatsen in jachthavens, georiënteerd op het IJsselmeer

- Minder dan 500 boten
- Meer dan 500 boten
- Buitenwater
- Binnenwater

VERBLIJFSRECREATIE

Slaapplaatsen in vakantie woning-complex en kampeer- en caravan-terreinen aan en dicht nabij het IJsselmeer

- Minder dan 3000 slaappl.
- Meer dan 3000 slaappl.

===== Oeverrecreatie

- Schutsluizen
- Wedstrijdzeilgebied

Jachthavens

Ervan uitgaande dat deze bovengenoemde ontwikkelingen zich doorzetten, wordt verwacht dat de komende jaren de behoefte aan vaste ligplaatsen in het IJsselmeergebied jaarlijks circa 2,5% groter zal zijn. Het aantal ligplaatsen bij bedrijven met hoofd- of nevenactiviteit "jachthaven" (circa 50) georiënteerd op het IJsselmeer bedraagt circa 9.800. De bezettingsgraad varieert rond 93% (1993). In het totale IJsselmeergebied, inclusief de Randmeren bedraagt het aantal ligplaatsen circa 32.000 ³⁾.

Vooraf ook zal de groeiende "bruine vloot" een toenemende claim leggen op de jachthavens. Het aantal schepen met een thuishaven in het IJsselmeergebied bedraagt momenteel circa 300. Naar verwachting zal dit aantal schepen de komende 10 jaar verdubbelen. De groei van dit aanbod wordt nu nog beperkt door beschikbare havenaccommodaties. Momenteel vindt er een verdringing plaats van passantenplaatsen.

Ligplaatsen in jachthavens, georiënteerd op het IJsselmeer in 1993 (afgerond) (buitenwater = buiten de sluis, binnenwater = binnen de sluis)

Plaats	Buitenwater	Binnenwater
Den Oever	200	
Medemblik	420	
Andijk-Kerkbuurt	900	
Enkhuizen	900	
Lelystad	1500	
Ketelhaven	270	
Lemmer	650	1000
Hindeloopen	500	
Stavoren e.o.	450	1250
Workum	900	250
Makkum	650	
Totaal	7340	2500

Bron: Gemeenten / I.B.IJ. 1993

De capaciteit van de Zuiderzeestadjes wordt in de zomermaanden ten volle benut. De vaste ligplaatsen in de jachthavens zijn vrijwel allemaal bezet, er is sprake van lange wachtlijsten o.a. in de provincie Noord-Holland en een groeiende vraag.

Vooraf voor passanten wordt gebrek aan aanlegmogelijkheid als een knelpunt in het IJsselmeergebied gezien, wat sterker gaat spelen met het toenemende gebruik van passantenplaatsen door de bruine vloot.

3) Bron: Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren - Lelystad - Nieuwsbrief, februari 1994.

Ook de vaak te grote afstand tussen aanlegplaatsen vormt voor de recreatievaart (passanten) een knelpunt. Buiten de concentratiepunten van jachthavens zijn in het gebied weinig afmeermogelijkheden.

Kleinschalige voorzieningen (passanten-, werk- of vluchthaven) bevinden zich bij Breezanddijk (Afsluitdijk), bij Laaxum (Gaasterland), bij Kamperhoek (Ketelmeerzijde), bij Trintelhaven (Houtribdijk) en Oude Zeug (Wieringermeerdijk).

Oeverrecreatie

Waar het IJsselmeerwater toegankelijk gemaakt is, zoeken veel mensen, vakantiegangers en dagrecreanten, vertier aan het water (zonnen, zwemmen, sportvisserij, surfen). Met de komst van de surfplank is de oeverrecreatie sterk gegroeid. Noord-Holland heeft specifiek voor oeverrecreatie ingerichte terreinen bij Enkhuizen, Andijk, Wervershoof (Nesbos) en Medemblik (De Vooroever).

Langs de Flevolandse kust is een oeverrecreatieve voorziening aan het water bij Lelystad. Wel zijn grote delen van deze kust toegankelijk voor de sportvisserij. Enige beperkte strandontwikkeling is aan de Ketelmeerzijde bij Zwolse Hoek en Kamperhoek.

In Friesland concentreert de oeverrecreatie zich op speciaal daarvoor aangelegde concentratiepunten bij Makkum, Workum, Hindeloopen, Stavoren en Lemmer en twee kleinschalige voorzieningen bij Gaasterland (Hege Gerzen te Oudemirdum en het Mirnser Klif).

De landelijke deelname aan oeverrecreatie in de vorm van zonnen, zwemmen en surfen is aan het teruglopen. Ondermeer is hier de ontgroening debet aan. Ook de groei van het surfen is landelijk gezien over haar hoogtepunt heen, de aandacht verplaatst zich vooral naar mogelijkheden op groter water zoals het IJsselmeer. In het segment van de oeverrecreatie doet zich een versterkte vraag naar kwaliteit voor. De stranden die aan de kwaliteitseisen van het publiek voldoen trekken naar verhouding sterker dan in het verleden.

De druk op oeverrecreatie langs het IJsselmeer zal zich vooral concentreren in de nabijheid van de verblijfsaccommodaties en jachthavens. Elders is de vraag naar oeverrecreatieve voorzieningen ten behoeve van sportvisserij, zonnen en zwemmen van meer plaatselijke en beperkte aard.

In zijn totaliteit behoeven de mogelijkheden niet veel uitbreiding. Veeleer moet gedacht worden aan een sterke kwaliteitsverhoging van bestaande voorzieningen bij de concentratiepunten.

Verblijfsrecreatie

Afgezien van de jachthavens, die min of meer een verkapte vorm van verblijfsrecreatie zijn, bevindt zich nabij de IJsselmeerkust een groot aantal slaapplekken in recreatiewoningen (complexen), en op kampeer- en caravanterreinen. Het merendeel van deze voorzieningen bevindt zich aan de landzijde van de dijk of nog verder landinwaarts.

Aantal slaappleatsen aan en direct nabij het IJsselmeer (1990) in recreatiewoning-complexen en kampeer- en caravanterreinen

Medemblik-Andijk	4700
Enkhuizen e.o.	1500
Urk e.o.	800
Ketelhaven	250
Lemmer e.o.	6150
Gaasterland	4000
Stavoren e.o.	1450
Hindeloopen	2600
Workum e.o.	2100
Makkum e.o.	2400
Breezanddijk	350
Totaal	26300

Bron: Gemeenten / I.B.IJ.

Vanuit Nederland en Duitsland zal de vraag naar verblijfsrecreatiewoningen licht toe kunnen nemen. Kampeerterreinen en bungalowparken die extra's te bieden hebben in de vorm van een combinatie van mogelijkheden en attracties in het achterland zullen daarbij de meeste kans van slagen hebben. Vooral caravanterreinen direct aan het water zijn in trek. Vooralsnog lijkt het aanbod aan recreatiewoningen voldoende (Bron: VAROR).

c. Beroepsvisserij

Beroepsvisserij vindt plaats op het IJsselmeer. Naast de aal zijn de baars, de snoekbaars en in toenemende mate de spiering commercieel belangrijke vissoorten. Voor deze IJsselmeervisserij is een speciale vergunning vereist. Door middel van een restrictief beleid wordt getracht tot een optimale exploitatie van de visstand te komen. Er is sprake van teruglopende vangsten en daardoor van een dalende bedrijfseconomische betekenis van de IJsselmeervisserij.

Er wordt op het gehele IJsselmeer gevisd. Met fuikregels wordt gevisd langs de dijken en bij enkele ondieptes. Met schietfuiken, hoekwant, kistjes en staande netten wordt vooral gevisd in de gebieden met een diepte van 3,50 tot 7 meter. De belangrijke visgronden zijn weergegeven op figuur 6.

De slechte resultaten van de visserij in het IJsselmeergebied vragen reeds geruime tijd om maatregelen ter vermindering van de visdruk. Door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij zijn maatregelen genomen ter vermindering van het aantal vergunningen en van het aantal vistuigen en zijn aanvullende eisen gesteld.

Voorts zijn er voor een proefperiode gesloten tijden en gebieden ingesteld.

Figuur 6: Beroepsvisserij

d. Agrarisch gebruik

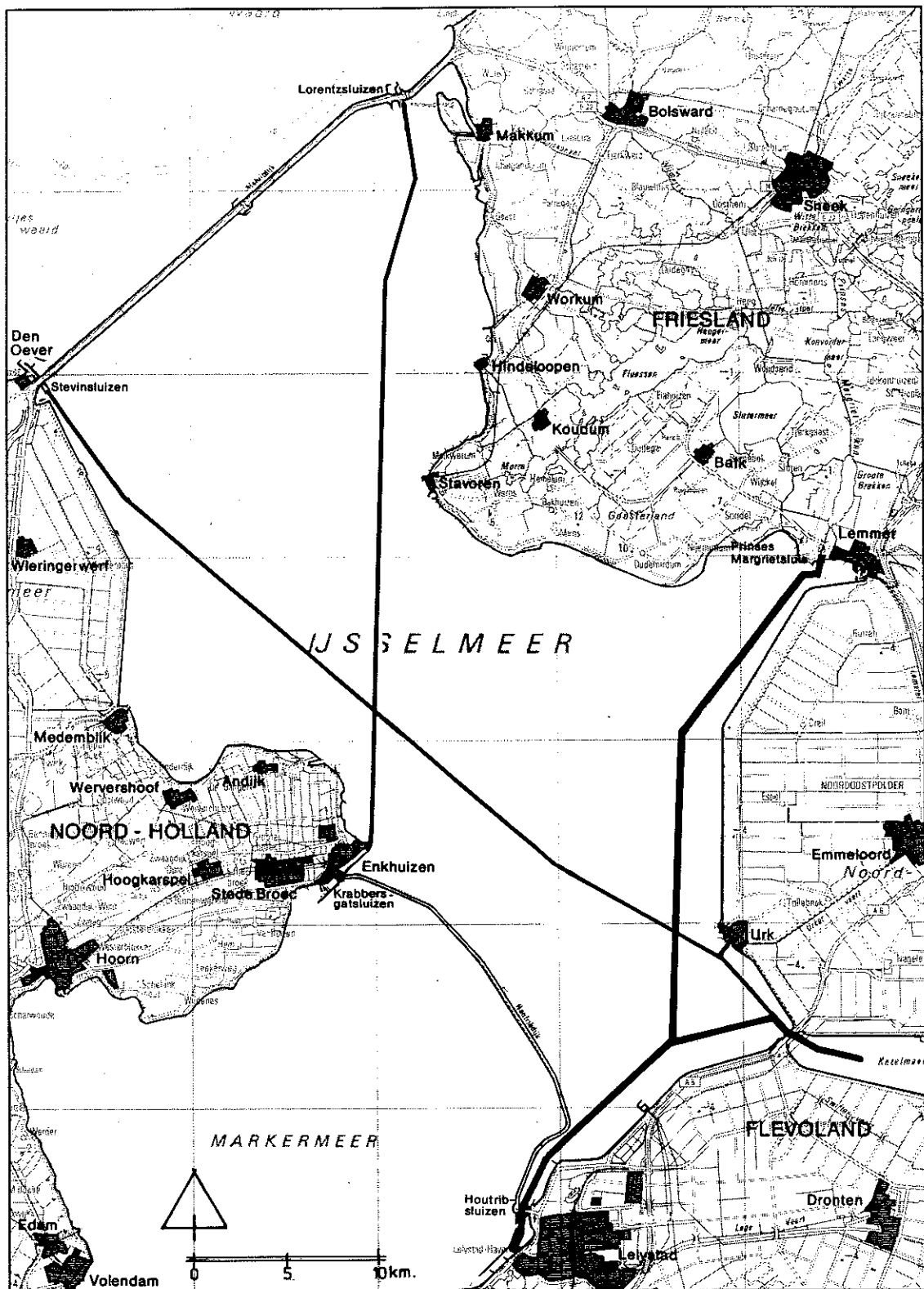
De kwelders van de voormalige Zuiderzee waren reeds lang voor de afsluiting in gebruik als weidegrond. Deze bekade buitendijkse graslanden liggen vrijwel uitsluitend langs de Friese kust. Zij vervullen een belangrijke functie voor vogels in de ecologische wisselwerking met de aangrenzende oeverzones van het IJsselmeer. Het merendeel van deze gebieden behoort tot de zogenaamde relatienotagebieden, waarin maatregelen erop gericht zijn om een meer op natuur en landschap gericht beheer te voeren. De gebieden zijn onderverdeeld in reservats- en beheersgebieden.

In beheersgebieden wordt ernaar gestreefd om de landbouw blijvend een bestaan te bieden, terwijl de bedrijfsvoering op basis van een beheersplan mede is gericht op natuur- en landschapsbeheer. In het IJsselmeergebied zijn dit de gehele Workumerwaard, de Marderhoek en de Uitheingpolder bij Lemmer. Het relatienotagebied van de Makkumer Zuidwaard is gewijzigd in natuurontwikkelingsgebied (recreatiegebied en natuurgebied).

In reservatsgebieden wordt ervan uitgegaan dat de belangen van natuur en landschap op den duur niet te combineren zijn met de uitoefening van moderne landbouw. Deze gebieden hebben prioriteit bij verwerving door het Rijk. In het IJsselmeergebied behoren de zogenaamde Buitenpolders nabij Gaasterland tot de reservatsgebieden (de Huitebuursterbuitenpolder en de Buitenwallen).

e. Beroepsscheepvaart

Wat betreft beroepsscheepvaart is het IJsselmeer van belang voor binnenvaartschepen, maar ook voor coasters en Noordzeekotters. Alleen voor grotere schepen (CEMT klasse Va tot circa 2.000 ton laadvermogen), zijn de vaarroutes op ondiepe plaatsen door middel van betonning aangegeven (zie figuur 7). De ligging van de vaarroutes is min of meer indicatief. Op dit moment liggen slechts delen van de route Urk-Kornwerderzand geografisch vast als gebaggerde vaargeul. De aangegeven hoofdvaarroute is de drukst bevaren route en van grote betekenis voor de doorgaande binnenscheepvaart naar het noorden (o.a. Duitsland en het waddengebied) en het oosten. De vaarroute Urk-Lorentzsluizen vice versa is van belang voor kotters met visgronden op de Noordzee. Tussen beroepsvaart en recreatievaart doen zich problemen voor bij de Krabbersgatsluizen. Ook zijn hier conflicten met het wegverkeer. De pleziervaart wijkt soms noodgedwongen uit naar de Houtribsluizen. Er is een nieuwe oplossing voor de Krabbersgatsluizen in studie. De verdergaande schaalvergroting van de binnenscheepvaart heeft geleid tot het afnemen van het aantal vaarbewegingen en het toenemen van het tonnage van de schepen. De groeimogelijkheden kunnen stagneren door de diepte van de vaargeulen en de afmetingen van de sluisen. In het rijksbeleid wordt accent gelegd op verbetering en schaalvergroting van het hoofdvaarwegennet, i.c. de vaarroute Amsterdam - Lelystad - Lemmer en de aftakking naar het Ketelmeer. Daartoe is het tracé van de te verdiepen vaarroute vastgesteld (november 1994). Doel is dat de route ook qua diepgang geschikt wordt voor CEMT klasse Va (Groot Rijnschip).

Figuur 7: Beroepsvaart

- Betonde vaarroute
- Vaarroute behorend tot hoofdvaarwegennet

De groei naar tweebaksduwvaart (CEMT klasse Vb) wordt niet uitgesloten. In het belang van de scheepswerfactiviteiten en visserijfunctie van Urk wordt de route Urk-Kornwerderzand geschikt gemaakt voor diepstekende (vis-sers)schepen.

f. Diepe delfstofwinning

De diepe delfstofwinning maakt in het IJsselmeer deel uit van de functies die het gebruik van dit gebied claimen. Voor het gehele IJsselmeergebied zijn een drietal boorvergunningen ingevolge de Wet Opsporing Delfstoffen (1967) afgegeven. Op dit moment vindt er geen winning van olie en/of gas plaats, maar ook bestaat er geen goed inzicht in de omvang van eventuele voorra-den in het IJsselmeer. Inmiddels is in het gebied seismisch onderzoek verricht. Naar aanleiding hiervan heeft de NAM aangekondigd een viertal proefboringen te willen verrichten naar aardgas (locaties Gaast, Oudemir-dum, Urk en Enkhuizen). De indeling van de concessie- en boorvergun-ningsgebieden is aangegeven in figuur 8.

Binnen deze gebieden is aangegeven waar niet geboord mag worden, te weten een kuststrook die in breedte varieert tussen 500 meter en 3 kilome-ter, een strook waarin zich de gastransportleidingen (Medemblik - Hinde-loopen) bevinden en een gebied met militair gebruik. Tevens geldt dit voor de beroepsvaartroutes met een strook van 500 meter ter weerszijden daarvan en alle als staats- of beschermd natuurmonument aangewezen gebieden (zie ook figuur 3).

Alleen voor het IJsselmeer betreft het de boorvergunningen:

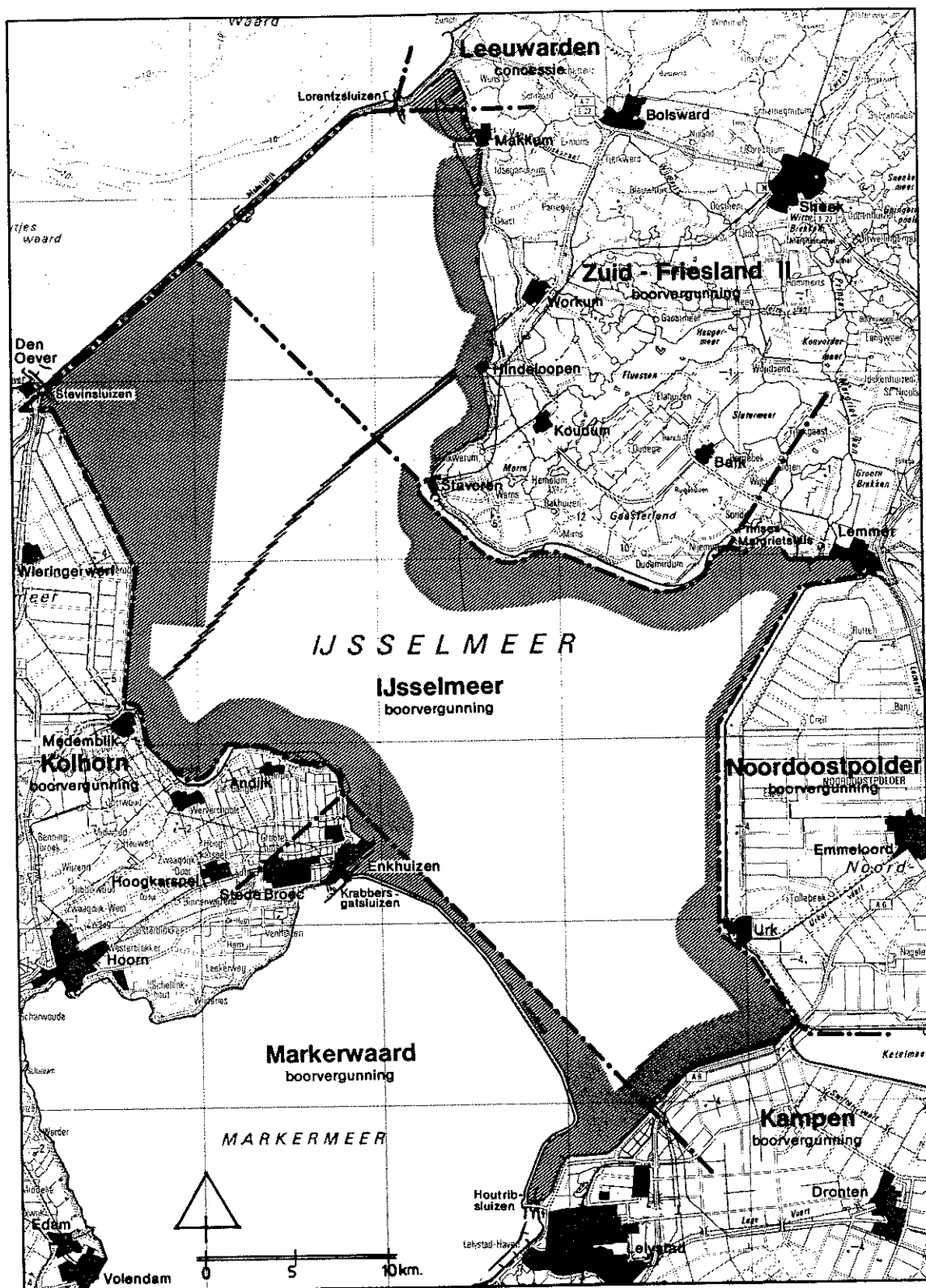
Zuid-Friesland II:	verleend in 1979 en verlengd in 1989; tegen de verlen-ging is beroep aangetekend bij de RvS;
IJsselmeer:	verleend in 1986 en gewijzigd in 1990; tegen de wijziging is beroep aangetekend bij de RvS;
Markerwaard:	verleend in 1989; tegen de verlening loopt nog een be-roep bij de RvS.

In verband met de ingestelde beroepen is door de NAM een onderzoek inge-steld. De Minister heeft een contra-expertise aangekondigd alvorens beslist zal worden over de verlenging of de wijziging ⁴⁾.

g. Zandwinning

Van de oppervlakedelfstoffen is in het IJsselmeer ophoogzand de belang-rijkste. Er is sprake van continue winning. Andere delfstoffen zoals keileem, klei en grovere zanden (industriezand) worden slechts incidenteel gewonnen. In het noordelijk deel van het IJsselmeer is een circa 10 meter dik winbaar zandpakket aanwezig. In de strook Medemblik-Gaasterland en ten zuiden van de lijn Urk-Trintelhaven is tot grote diepte winbaar zand aanwezig.

⁴⁾ Beheersplan IJsselmeer en Markermeer, Brief van de Minister van Economische zaken, 's-Gravenhage januari 1993.

Figuur 8: Opsporing delfstoffen

- Grens concessie- en/of boorvergunningsgebied
- Van boorwerken te vrijwaren gebied

In de strook tussen Enkhuizen-Houtribdijk en de Noordoostpolder is de dikte van het pakket winbaar zand 10 tot 20 meter, maar wordt dit pakket afgedekt met een kleipakket van enige meters dikte. Afzettingen industriezand komen alleen voor in het zuidelijk deel van het IJsselmeer en dan alleen op grote dieptes (15-30 meter). Geconcludeerd kan worden dat het IJsselmeer in principe ruime mogelijkheden biedt voor de winning van zand en dat het winbare zand in elk geval geschikt is voor ophoogzand. In het IJsselmeer is en wordt op vele plaatsen zand gewonnen. In het verleden is bijvoorbeeld veel zand gewonnen op de Houtrib (diepe putten langs de dijk). Er wordt zand gewonnen in de vaargeul naar Lemmer (Friese Hoek). Ook wordt zand gewonnen in het nieuwe tracé voor de vaargeul naar Den Oever. Vergunningen voor zandwinning op het Lacon en de driehoek Medemblik zijn niet verlengd, in het kader van het rijksbeleid (zie ook hoofdstuk 4).

h. Transportleidingen

In de bodem van het IJsselmeer zijn gastransportleidingen in een leidingzone gelegd tussen Medemblik en Hindeloopen. Deze gasleidingen vormen een onderdeel van het hoofdtransportnet van de NV Nederlandse Gasunie. Tevens lopen over het IJsselmeer niet tastbare verbindingen in de vorm van straalpaden voor communicatie, waarbinnen een maximale hoogte voor bebouwing geldt (zie figuur 9).

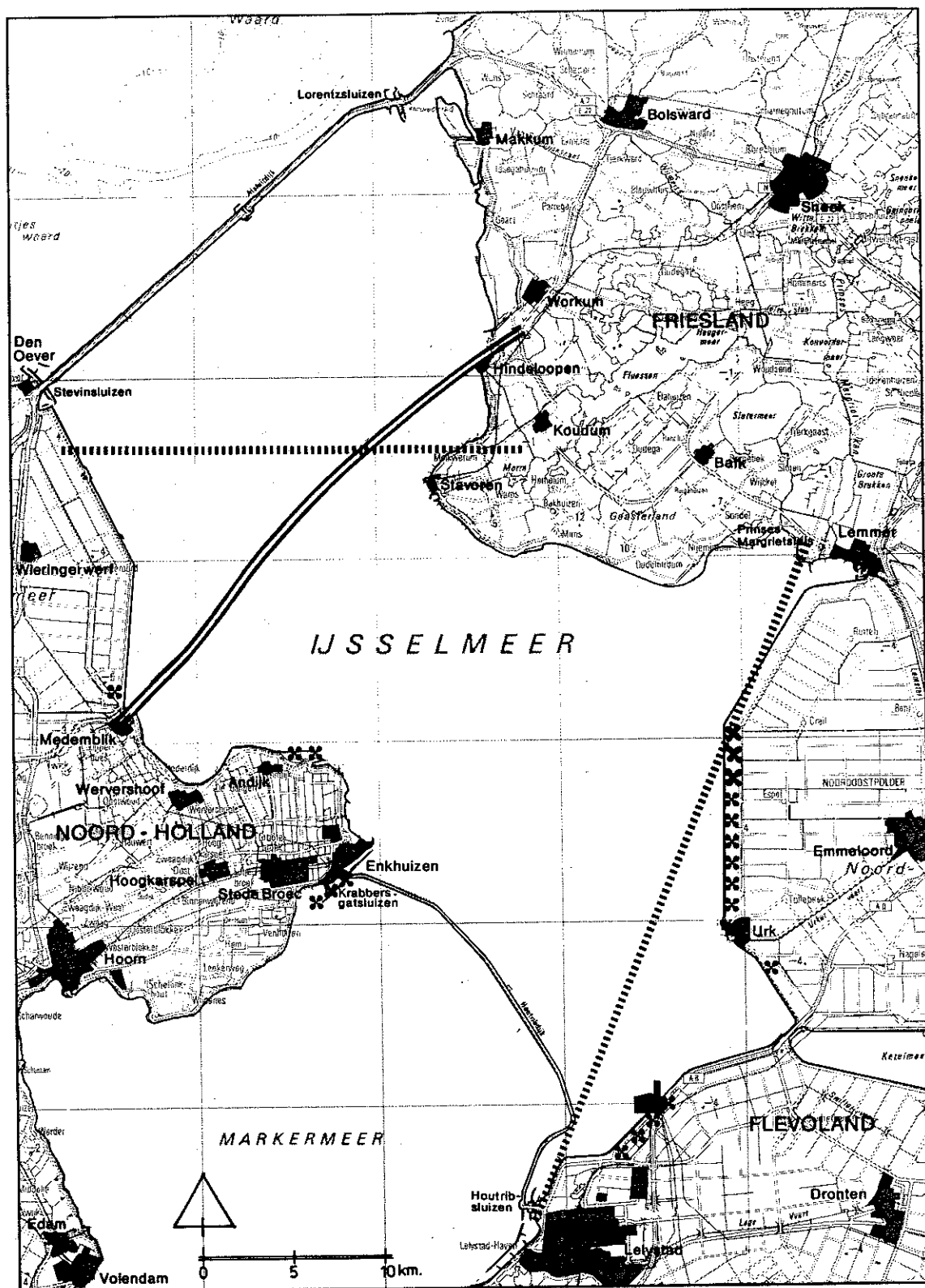
i. Energievoorziening

Aan de randen van het IJsselmeer vindt elektriciteitsproductie plaats zowel in een elektriciteitscentrale als door middel van windturbines.

Het betreft:

- de Flevocentrale bij Lelystad (835 MW);
- windpark IJsselmij aan de Westermeedijk in de Noordoostpolder (bij Urk); 15 MW, 50 turbines in een lijnopstelling aan de binnenteen van de dijk;
- windpark Lelystad, ten noorden en zuiden van de Flevocentrale in lijnopstelling aan de binnenteen van de dijk (35 turbines met een totaal vermogen van 10,5 MW);
- een aantal "solitaire" windturbines: een pilotproject van vier bij de Wieringermeerdijk bij Medemblik, één bij Medemblik (1 MW), twee bij de drinkwatervoorziening te Andijk (totaal 0,5 MW), en een proefturbine bij Urk (0,5 MW).

Ter stimulering van grootschalige toepassing van windenergie is door het rijk het Integraal Programma Windenergie opgesteld (1986). Het doel is te streven dat voor het jaar 2000 een vermogen aan windenergie geleverd kan worden van 1000 MW. In 1991 is een convenant gesloten met de 7 windrijke provincies om ieder een deel van dit streefgetal te leveren. Voor de IJsselmeerprovincies betekent dit dat ernaar gestreefd wordt om in Friesland 200 MW, Flevoland 125 MW en Noord-Holland 250 MW aan windenergievermogen planologisch inpasbaar te maken.

Figuur 9: Nutsvoorzieningen

- Straalverbinding
- Leidingzone (gas)
- Elektriciteitscentrale
- Windturbine

Het gehele gebied van het IJsselmeer biedt door zijn openheid en uitgestrektheid optimale omstandigheden voor windenergie.

j. Militair gebruik (figuur 10)

Het noordwestelijk deel van het IJsselmeer wordt gebruikt als militair oefenterrein. Zo worden vanaf de installaties bij Breezanddijk schietproeven uitgevoerd en doet het luchtruim boven dit deel van het meer dienst als aanvliegroute voor het schietgebied Vliehors op Vlieland. De schietproeven vormen tijdens oefendagen een zekere beperking voor de recreatie, de visserij en de beroepsscheepvaart. Gedurende ongeveer 100 dagen per jaar worden op werkdagen van tevoren aangekondigde schietoefeningen gehouden. In de onveilige zone bevinden zich belangrijke visgronden. Door gemaakte afspraken levert dit weinig hinder aan elkaar op. De schietoefeningen worden aangekondigd in scheepvaartbladen. Het militair gebruik levert behalve rustverstoring, geen grote knelpunten op voor de recreatievaart.

k. Berging van specie en afval

Afval dat via de lucht of via het water in grove of uiterst fijne vorm in het IJsselmeergebied neerslaat en met name aangevoerd wordt via de belangrijkste toevoerweg de IJssel, levert een problematiek op die geheel buiten de te stellen randvoorwaarden van het basisplan omgaat. Wel een direct ruimtelijke problematiek wordt gevormd door de berging van specie, die vrijkomt bij het uitbaggeren van de waterbodem ten behoeve van de primaire functies van het IJsselmeer, zoals het op diepte houden/brengen van de vaargeulen en havens en het uitdiepen van het drinkwaterbekken bij Andijk.

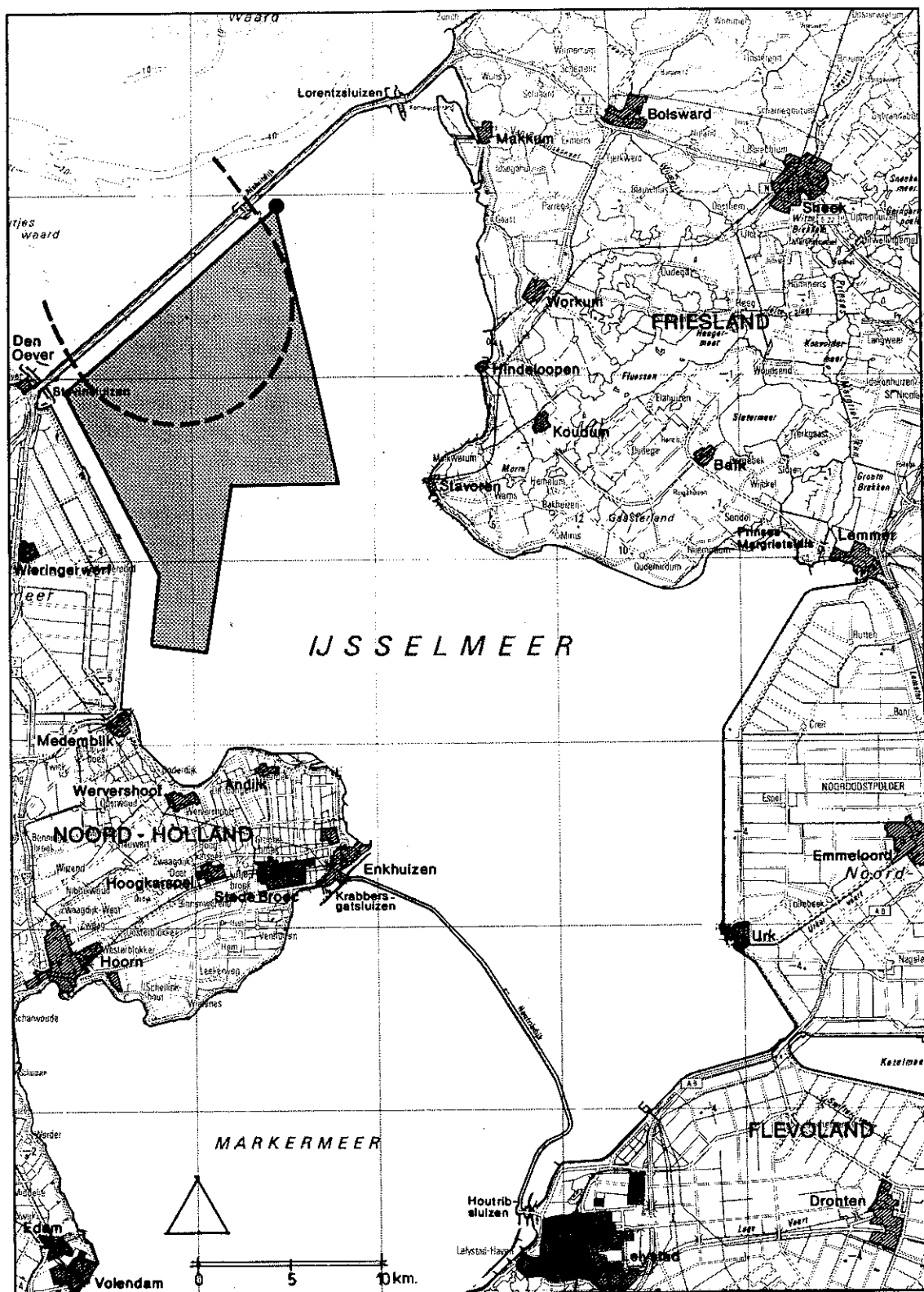
Bij elk project dat specie oplevert moet een locatie gevonden worden op land of in oppervlaktewater waar de vrijgekomen specie kan worden geborgen. Dit is bij een depot in oppervlaktewater gebonden aan een vergunningstelsel op grond van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater en een vergunningstelsel op grond van de Wet Milieubeheer.

Berging van verontreinigde baggerspecie mag alleen onder gecontroleerde omstandigheden plaats vinden (volgens IBC-criteria).

Een belangrijk principe dat bij de berging wordt gehanteerd is het zogenaamde stand-still principe. Bij berging mag de specie in ieder geval niet sterker verontreinigd zijn dan de locatie waar gestort wordt. Dit houdt in dat de specie eerst op kwaliteit getoetst wordt en op grond daarvan in mate van verontreiniging wordt ingedeeld.

Over het algemeen levert het IJsselmeer schone tot licht verontreinigde specie. Matig tot ernstig verontreinigde specie komt voor in de havens van Medemblik, Zuiderhaven, Makkum, Lemmer en Urk.

Naar verwachting zal de hoeveelheid te bergen specie de komende jaren toenemen. Dit komt niet alleen voort uit het IJsselmeergebied zelf, maar ook uit aangrenzende gebieden, waar havens en vaarwegen verbreed of verdiept dienen te worden.

Figuur 10: Militaire activiteiten

Onveilig gebied

Aan- en afvliegroute tbv schietoefeningen op de Waddeneilanden

Schietgebied voor beproeving

3. INSTRUMENTARIUM

In hoofdstuk 2 zijn de diverse functies en ontwikkelingen van het IJsselmeer weergegeven. Bij deze functies zijn diverse (deel)activiteiten onderscheiden. Het bestemmingsplan kan de meeste van deze activiteiten regelen voor zover dit ruimtelijk relevant is. Behalve met het bestemmingsplan kunnen deze activiteiten worden geregeld met andere wetgeving. Beide regelen vanuit een verschillend motief. De Wet op de Ruimtelijke Ordening is een facetwet. De andere wetgeving is als sectorale wetgeving te kenmerken. Deze regelt bepaalde activiteiten vanuit één bepaalde doelstelling, veelal los van het feit of deze activiteiten ruimtelijk relevant zijn.

Er zijn tal van sectorale regelingen die bepalingen bevatten welke mede van toepassing zijn op het IJsselmeer. Zo bestaat er wetgeving welke van toepassing is op een in het plangebied voorkomende functie in het algemeen, bijvoorbeeld de Visserijwet, dan wel op een specifieke (deel)activiteit binnen zo'n functie, zoals bijvoorbeeld het Baggerreglement.

In dit hoofdstuk vindt daarom een inventarisatie plaats van sectorale wet- en regelgeving welke van toepassing is op de onderscheiden functies van het IJsselmeer. Bij de inventarisatie is per wet gekeken naar:

- het doel van de wet;
- hetgeen de wet regelt;
- en de uitvoerende instantie.

Deze wetgeving zal in het kort worden weergegeven in onderstaand schema. Verdere uitwerking en achtergronden zijn opgenomen in de hiertoe opgenomen bijlage 1 (functies van het IJsselmeer en de sectorale wetgeving).

Het schema kan als volgt worden gelezen. Per functie zijn de activiteiten welke ruimtelijk relevant zijn, en waar het bestemmingsplan dus ook iets kan regelen, weergegeven in het vet. De activiteiten die het bestemmingsplan niet kan regelen, maar welke wel behoren bij desbetreffende functie zijn in gewoon lettertype weergegeven. Achter iedere activiteit staat de sectorale wetgeving welke hierop van toepassing is. Van deze sectorale wet is vervolgens aangegeven: het doel van de wet en de uitvoerende instantie.

Schema: De functies van het IJsselmeer en de sectorale wetgeving

Functie	Activiteit	Wet	Doel van de wet	Uitvoerende instantie
Natuur	Aanleg ondiepten	Baggerreglement	Bescherming van de waterstaatswerken en de bevordering van het doelmatige en veilige gebruik ervan	Min. van V. en W.
	Aanleg ondiepten/ voorlanden	Wet verontreiniging oppervlaktewateren (eventueel)	Bestrijden en voorkomen van verontreinigingen van oppervlaktewateren	Kroon
	Aanleg voorlanden	Wet inzake droogmakerijen en indijkingen	Belangenbescherming van de bij deze onderneming betrokkenen	
	Gebiedsbeheer	Natuurbeschermingswet Regeling beheersovereenkomsten '88	Bescherming van natuurmonumenten Instandhouding en beheer van de uit een oogpunt van natuur- en landschapbehoud waardevolle agrarische cultuurlandschappen	Min. van L.N.V. Rijk en Provincie
	Soortbeheer	Wet geluidhinder	Voorkomen of beperken van geluidhinder	Provincie
		Wet bodembescherming Natuurbeschermingswet	Bescherming van de bodem Bescherming van planten- en diersoorten	Provincie Hoofd van politie
Jachtwet Vogelwet		Bescherming van wildsoorten Bescherming van alle in Europa in het wild levende vogels	Min. van L.N.V./ C.v.d.K.	
	APV Prov. verordening	Soortbescherming Soortbescherming	Min. van L.N.V. Gemeente Provincie	
Integraal waterbeheer	Aanleg waterbekken ≥ 100 hectare	Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 15.3)	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	
	Aanleg dijk met lengte ≥ 5 km en dwarsprofiel ≥ 250 m ²	Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 12.2)	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	
	Aanleg, onderhoud en verbetering waterstaatswerken	Waterstaatswet 1900	Doelgerichte bescherming tegen het water	Min. van V. en W.
	Waterkwaliteitsbeheer	Wet verontreiniging oppervlaktewater	Bestrijden en voorkomen van verontreiniging van het oppervlaktewater	Min. van V. en W.
	Waterkwantiteitsbeheer	Wet op de waterhuishouding	Bevorderen samenhangend en doelmatig beleid en beheer m.b.t. de waterhuishouding in haar geheel	Min. van V. en W.
	Streefpeilwijziging ≥ 16 cm	Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 14.2)	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	
	Beheer waterstaatswerken	Wet van 28 febr. 1891, Rijkszeeweringenreglement en keuren waterschappen	Bescherming van de waterstaatswerken en de bevordering van het doelmatige en veilige gebruik ervan	Min. van V. en W en waterschappen.

Functie	Activiteit	Wet	Doel van de wet	Uitvoerende instantie
Recreatie	Aanleg jachthaven ≥ 500 ligplaatsen	Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 10.2)	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	Gemeente Min. van V. en W. Min. van V. en W. Gemeente Min. van V. en W.
	Kamperen	Wet op de Openluchtrecreatie	Regelen overnachten met kampeermiddelen op het land	
	Watersport	Scheepvaartverkeerswet Binnenvaart-politiereglement APV Alg. reglement van politie voor rivieren en dijken	Ordering scheepvaartverkeer Voorkoming van aanvaring of aandrijving op de openbare wateren Openbare orde en veiligheid Doelmatig en veilig gebruik van waterstaatsgebieden	
Beroepsvisserij en sportvisserij	Plaatsen van vaste vistuigen	Baggerreglement	Bescherming van de waterstaatswerken en de bevordering van het doelmatige en veilige gebruik ervan	Min. van V. en W.
	Plaatsen van fuiken	Rijkszeeweringenreglement	Bescherming van de waterstaatswerken en de bevordering van het doelmatige en veilige gebruik ervan	Min. van V. en W.
	Vissen	Visserijwet 1963 Reglement voor de binnenvisserij Reglement minimummaten en gesloten tijden	Bescherming van de visstanden en het bevorderen van een doelmatige bevising	Min. van L.N.V. + Dir. L.N.O. + sportvisserijorganisatie
Agrarisch gebruik	Beheer landbouwgronden	Regeling beheersovereenkomsten	Instandhouding van waardevolle agrarische cultuurlandschappen	Min. van L.N.V. en provincie
		Besluit dierlijke meststoffen	Bescherming van de bodem	Min. van V.R.O.M.
Beroepsscheepvaart	Aanleg hoofdvaarwegen	Ontgrondingenwet Tracéwet	Doelmatige afweging van de verschillende bij ontgroning betrokken belangen Doelmatige procedure voor de totstandkoming en tijdige ten uitvoer legging van besluiten m.b.t. aanleg en wijziging van hoofdtracés	Min. van V. en W. Min. van V. en W. en Min. van V.R.O.M.
	Aanleg hoofdvaarweg voor schepen met laadvermogen ≥ 1350 ton	Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 3.1)	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	Min. van V. en W.
	Vergrouting / verdieping vaarweg	Ontgrondingenwet	Doelmatige afweging van de verschillende bij ontgroning betrokken belangen	
	Vergrouting / verdieping hoofdvaarweg ≥ 1350 ton en 20% oppervlakteaanname of ≥ 5 miljoen m² grond etc.	Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 3.2)	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	
	Aanleg haven met totale oppervlakte ≥ 1350 ton Varen	Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 4) Scheepvaartverkeerswet Binnenvaartpolitiegeregiment Vaarreglement	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven Ordering scheepvaartverkeer Verkeersveiligheid op wateren met vaartuigen Verkeersveiligheid op wateren met vaartuigen	Min. van V. en W. Min. van V. en W. Min. van V. en W.

Functie	Activiteit	Wet	Doel van de wet	Uitvoerende instantie
Diepe delfstofwinning	Exploratie	Wet opsporing delfstoffen	Vindersrecht van de staat vastleggen en opheffen vrijheid van het opsporen van delfstoffen	Min. van Econ. Zaken
	Exploitatie	Mijnwet	Optimale ontwikkeling van nationale reserves aan energie en een zorgvuldig gebruik van de diepe ondergrond	Kroon
	Bovengrondse inrichtingen	Wet Milieubeheer	Bescherming van het milieu	Provincie (meestal)
	Exploratie en exploitatie in gevoelig gebied	Besluit m.e.r. (bijlage c, onder punt 17.2.	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	
Zandwinning	Zandwinning Zandwinning ≥ 100 hectare, of zandwinningen tezamen ≥ 100 hectare Capaciteit van de inrichting $\geq 100.10^3$ kg per uur Capaciteit van de inrichting $\leq 100.10^3$ kg per uur Min. van V. en W.	Ontgrondingenwet	Doelmatige afweging van de verschillende bij ontgroning betrokken belangen	Min. van V. en W.
		Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 16.1)	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	
		Wet Milieubeheer	Bescherming van het milieu	Provincie
		Wet Milieubeheer	Bescherming van het milieu	Gemeente
Transportleidingen	Aanleg pijpleidingen	Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 8.1, 8.2, 8.4) Wet Bodembescherming art. 10 AMvB mogelijk	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven Bodembescherming	Min. van Econ. Zaken Kroon
Energievoorziening	Plaatsing windturbines	Hinderwet Electriciteitswet	Voorkoming gevaar, schade of hinder Verwezenlijking van een betrouwbare, doelmatige en maatschappelijk verantwoorde electriciteitsvoorziening tegen zo laag mogelijke kosten	Gemeente Min. van Econ. Zaken
	Plaatsing windturbines met vermogen ≥ 20 MW, of ≥ 20 molens Bouw/beheer electriciteitscentrale	Besluit m.e.r. (bijlage onder c, punt 22.4)	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	
		Electriciteitswet	Verwezenlijking van een betrouwbare, doelmatige en maatschappelijk verantwoorde electriciteitsvoorziening tegen zo laag mogelijke kosten	Min. van Econ. Zaken
		Wet inzake luchtverontreiniging Wet geluidhinder Wet verontreiniging oppervlaktewateren Wet op de waterhuishouding	Voorkomen of beperken van luchtverontreiniging Voorkomen en bestrijden van geluidhinder Bestrijden en voorkomen van verontreiniging oppervlaktewateren Bevorderen van een samenhangend en doelmatig beleid en beheer m.b.t. de waterhuishouding in haar geheel	Provincie Min. van V. en W. Min. van V. en W.
Militair gebruik	Beheer/bebouwing militair terrein Vliegen militaire vliegtuigen	Wet Milieubeheer	Bescherming van het milieu	Min. van V.R.O.M.
		Luchtvaartverkeersreglement 1980	Bevorderen verkeersveiligheid in de lucht	Min. van V. en W.
		Regeling vlieghoogte militaire vliegtuigen 1988	Voorkomen en beperken van geluidhinder	Min. van Defensie

Functie	Activiteit	Wet	Doel van de wet	Uitvoerende instantie
Afvalberging	Berging bagger- specie nat depot	Wet verontreiniging oppervlaktewateren Baggerreglement	Bestrijden en voorkomen van verontreiniging van oppervlaktewateren Bescherming van de waterstaatswerken en de bevordering van het doelmatige en veilige gebruik ervan	Min. van V. en W. Min. van V. en W.
	Berging bagger- specie indijking/ diepe putten	Wet Milieubeheer Baggerreglement	Bescherming van het milieu Bescherming van de waterstaatswerken en de bevordering van het doelmatige en veilige gebruik ervan	Provincie Min. van V. en W.
	Berging verontreinigde baggerspecie $\geq 500.000 \text{ m}^3$	Besluit m.e.r. (bijlage c onder punt 18.3)	Het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming geven	

Vet weergegeven activiteiten: ook te regelen met het bestemmingsplan

Niet vet weergegeven activiteiten: niet te regelen met het bestemmingsplan

Besluit m.e.r. = Besluit Milieu-Effectrapportage plus daarbijhorende bijlage

Uit het hiervoor opgestelde schema kunnen een aantal zaken worden afgeleid welke van belang zijn voor de uitwerking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid ten aanzien van het IJsselmeer.

Als eerste kan worden opgemerkt dat, in enkele gevallen, voor één en dezelfde ruimtelijk relevante activiteit naast de Wet op de Ruimtelijke Ordening, ook sectorale wetgeving van toepassing is. Zo is in geval van de aanleg van ondiepten in het IJsselmeer zowel een aanlegvergunning vereist op grond van het bestemmingsplan als een vergunning ingevolge het Baggerreglement.

Ten tweede is het zo dat vanuit bepaalde sectorale wetgeving een claim wordt gelegd op de ruimte. Als duidelijk voorbeeld kan hier genoemd worden de Wet Geluidhinder. Ingevolge de Wet Geluidhinder worden bepaalde gebieden aangewezen als stiltegebied. De provincie dient deze verplichte stiltegebieden (zoals bijvoorbeeld staatsnatuurmonumenten), op te nemen in het streekplan. Daarmee zijn deze gronden voor andere bestemmingsdoeleinden, zoals bijvoorbeeld gebied voor recreatieve doeleinden, uitgesloten.

Ten derde kan worden opgemerkt dat het bestemmingsplan activiteiten kan regelen voor zover deze ruimtelijk relevant zijn. Waar het bestemmingsplan iets in het algemeen kan regelen, bijvoorbeeld vlottend gebruik, zoals varen of vissen, kan de activiteit (veelal) specifiek worden geregeld door andere, sectorale wetgeving. De sectorale wetgeving heeft dan vanuit het bestemmingsplan gezien een aanvullende functie. Zo kan het bestemmingsplan niets regelen ten aanzien van het varen met pleziervaartuigen. Het Binnenvaartpolitiereglement daarentegen bevat een basis om deze activiteit te regelen.

Tot slot kan nog uit het schema worden afgeleid dat veel wetgeving door andere overheden dan de gemeentelijke overheid wordt uitgevoerd. De gemeente beschikt met het bestemmingsplan wel over een belangrijk instrument, het geeft de ruimtelijke voorwaarden voor het te realiseren beleid.

Deze punten maken het echter noodzakelijk om tot een goede afstemming te komen alvorens het totale beleid ten aanzien van het IJsselmeer vorm te geven.

4. BELEIDSKADER

4. 1. Rijksbeleid

Het rijksbeleid voor het IJsselmeer is verwoord in nota's en plannen. Voor de rijksoverheid gaat het in hoofdzaak om de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening, de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening Extra, het Nationaal Milieubeleidsplan (-plus), de Derde Nota Waterhuishouding en het Natuurbeleidsplan.

Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening – deel d / december 1988:

Nederland-Waterland is het ontwikkelingsperspectief gericht op het benutten van de mogelijkheden die (nat) Nederland biedt:

- versterking van de samenhang tussen de functies watervoorziening, natuur, toerisme, recreatie en transport;
- het tot stand brengen van een betere samenhang tussen de grote wateren;
- het vergroten van de aandacht voor natuurontwikkeling, naast natuurbehoud;
- het tot stand brengen van een aaneengesloten recreatief hoofdtoerwaartnet.

Als deel van de ontwikkelingsvisie geldt de voorgestane "natte" as van Deltagebied naar Lauwersmeer. Het IJsselmeergebied vormt binnen deze as een onmisbare schakel. De nota geeft expliciet aan te streven naar een duurzame ontwikkeling voor deze watergebieden zodanig dat de verschillende functies naast elkaar kunnen bestaan.

Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra – deel III / juli 1992:

De VINEX vormt een aanvulling op de Vierde Nota, waarbij het beleid met name wat betreft milieuaspecten is aangescherpt.

Als ontwikkelingskoers geldt voor het IJsselmeer de Blauwe koers van de grote wateren: Binnen de gebieden met de blauwe koers ontwikkelen de verschillende functies zich in onderlinge samenhang. Het beleid is gericht op een duurzame ontwikkeling van deze gebieden als open water, uitgaande van de ruimtelijke, recreatieve en ecologische kwaliteiten. Via zonering kan het samengaan worden bevorderd van functies zoals drinkwaterwinning, scheepvaart, zandwinning, watersport, visserij en natuurbeheer.

In deze gebieden worden grootschalige en vanuit milieu-oogpunt bezien risikante activiteiten en ingrepen in de ruimtelijke structuur (zoals inpoldering) vermeden. Met betrekking tot winning van delfstoffen wordt per concreet geval beoordeeld of deze activiteit verenigbaar is met de natuur- en overige belangen van het in geding zijnde IJsselmeergebied. Versterking van de ruimtelijke structuur van het IJsselmeergebied ten behoeve van toerisme, recreatie en natuurontwikkeling door een hierop gerichte inrichting van de oevers en de aanleg van eilanden behoort tot de mogelijkheden. Door inrichting van overgangszones worden ecologische relaties tussen het oppervlaktewater en de daaraan grenzende landelijke gebieden vorm gegeven.

De watersport moet naar aard en vorm worden afgestemd op de capaciteit van de wateren, rekening houdend met de draagkracht van het natuurlijk milieu.

In het IJsselmeergebied (inclusief de buitendijkse gebieden) is plaatsing van windturbines strijdig met de "blauwe koers", tenzij is aangetoond dat de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten niet worden aangetast.

De oevers van wateren met de blauwe koers bieden in beginsel plaats aan alle soorten windturbines, maar een eenduidig ordeningsprincipe verhoogt de inpasbaarheid.

Alle grote wateren hebben vanuit oogpunt van natuurbehoud een internationale betekenis. Gebieden die in aanmerking komen voor natuurontwikkeling zullen worden beschermd tegen ingrepen die de ontwikkelingsmogelijkheden onomkeerbaar kunnen aantasten.

In het licht van de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening zijn in 1989 en in 1990 drie andere nota's verschenen, die te zamen een drieluik vormen. Het gaat om het Nationaal Milieubeleidsplan, de Derde Nota Waterhuishouding en het Natuurbeleidsplan.

In het Nationaal Milieubeleidsplan(2)(december 1993) worden de milieukwaliteitsdoelstellingen aangegeven die noodzakelijk zijn voor het goed functioneren van ecosystemen en voor de gezondheid van de mens. Meer concrete richtsnoeren voor het beheer van het IJsselmeer bieden het Natuurbeleidsplan en de Derde Nota Waterhuishouding en Evaluatie.

De Derde Nota Waterhuishouding (augustus 1989) geeft als voornaamste doelstelling het hebben en houden van een veilig en bewoonbaar land en het ontwikkelen en in stand houden van goede waterhuishoudkundige systemen. Het ecologisch functioneren dient te worden bevorderd. De nota stelt een integraal waterbeheer voor. De grote wateren van het IJsselmeergebied zijn aangewezen als een watersysteem met een multifunctioneel gebruik.

IJsselmeer en Markermeer behoren tot het waterhuishoudkundig hoofdsysteem. Grote onttrekkingen ten behoeve van de regionale systemen liggen ondermeer langs de kust van IJsselmeer en Markermeer.

Streefbeeld voor de wateren van het IJsselmeergebied: de wateren zijn een belangrijk natuurgebied en een uitgestrekt voorraadbekken voor drink- en landbouwwater.

De visserij heeft er ruime mogelijkheden. De wateren van het IJsselmeergebied zijn een schakel in het net van hoofdvaarwegen. Het bekken voorziet in een deel van de behoefte aan ophoogzand in midden-Nederland.

Zand wordt alleen gewonnen in de vaargeul. Nabij de randstad en nabij stedelijke kernen, langs de oevers van het nieuwe land en nabij oeververbindingen liggen recreatieterreinen, visplaatsen, aanlegplaatsen voor pleziervaartuigen en strandjes om te zwemmen en te surfen.

Daarnaast is er volop ruimte voor natuurontwikkeling, met name langs de kusten van het oude land en op kunstmatig aangelegde vooroevers langs dijken. Ten behoeve van het duurzaam functioneren van het systeem zelf houdt dit als maatregelen in:

- bij elk ingrijpen in het waterhuishoudkundig systeem rekening houden met meerdere belangen en met het functioneren van het systeem;
- invullen van de ecologische (hoofd)structuur;
- gebiedsgericht aanpakken van de eutrofiëring;
- herstellen van specifiek Nederlandse milieutypen door een gebiedsgerichte aanpak;
- zoneren van gebruiksvormen.

Bijzondere functies toegekend op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (AMvB, art. 14 en 15) aan het waterhuishoudkundig systeem van het IJsselmeer zijn: "water voor karperachtigen", "water bestemd voor de bereiding van drinkwater" en "zwemwater". Daarnaast wordt een ecologische doelstelling aangegeven van het middelste niveau.

Op geschikte plaatsen waar mogelijkheden zijn om budget-neutraal of met geringe meerkosten de oever langs de meren van het IJsselmeergebied te verondiepen (met vrijkomend zand uit de vaargeul of bij dijkversterking) worden deze kansen benut. Een geschikte locatie hiervoor is bijvoorbeeld het Enkhuizerzand. Bestaande paaigebieden van bijvoorbeeld de snoekbaars of baars dienen daarbij te worden ontzien.

In 1994 is de Evaluatie Nota Water als onderdeel van de Derde Nota Waterhuishouding vastgesteld.

Het Natuurbeleidsplan (juni 1990) geeft de grote wateren, waaronder het IJsselmeer/Markermeer, aan als kerngebied in de ecologische hoofdstructuur van Nederland, waar wordt gestreefd naar een algehele versterking van de natuurfunctie. Belangrijke beleidsaccenten zijn:

- het verkennen en uitvoeren van natuurontwikkelingsmogelijkheden waaronder de ontwikkeling van nieuwe ondiepe oeverzones (realisering "natte as");
- het verrichten van extra inspanning ter vermindering van eutrofiëring en belasting met milieuvreemde stoffen;
- instellen van adequate zonering van recreatieve activiteiten in kwetsbare gebieden;
- verhogen van het beschermingsniveau van zeer waardevolle en/of kwetsbare delen;
- het instellen van een zo natuurlijk mogelijk peilbeheer.

Structuurschema's

Naast de besproken nota's zijn een aantal Structuurschema's uitgebracht. Deze schema's presenteren de vertaalslag van het meer algemene beleid op lange termijn naar de specifieke, ruimtelijke ontwikkeling van een bepaalde sector.

Structuurschema's richten zich op de lange termijn, zij het dat ook de middellange termijn in beschouwing wordt genomen.
In de navolgende alinea's zijn chronologisch enkele belangrijke Structuurschema's en bijbehorende beleidsnota's belicht.

In het Structuurschema Militaire Terreinen (1984) zijn twee locaties aangegeven die bestemd moeten blijven voor oefeningen. Het betreft het schietgebied Breezanddijk, halverwege de Afsluitdijk aan de IJsselmeerszijde, en de aanvliegroute voor de schietrange Vliehors op Vlieland. Er is thans een herziening van de nota in voorbereiding (Evaluatienota Structuurschema Militaire Terreinen, 1992).

In het Structuurschema Drink- en Industriewatervoorziening (1984) is uitgegaan van voortzetting van de winning van oppervlaktewater uit het IJsselmeer.

Het beleid met betrekking tot het vaarwegennet is vastgelegd in het Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer (deel E /juni 1991).

Daarin wordt een grote rol toebedeeld aan goederenvervoer per water. Het beleid is daarbij gericht op een zo goed mogelijk vrije doorvoer van goederen vanuit de Mainports (waaronder Amsterdam - Noordzeekanaalgebied) en andere belangrijke havengebieden.

De voorgestelde maatregelen zijn vooral gericht op instandhouding en kwaliteitsverbetering van het hoofdvaarwegennet. De vaarroute Amsterdam - Lelystad - Lemmer door het IJsselmeer/Markermeer behoort tot het hoofdvaarwegennet. Het hoofdvaarwegennet verbindt de vanuit goederenvervoer belangrijkste landsdelen met elkaar en met het buitenland.

Het hoofdvaarwegennet is geschikt voor tenminste klasse IV-scheepvaart (vanaf 1.350 ton). Deze routes maken geen deel uit van een "hoofdtransportas". De route heeft de status van bestaande verbinding van hoofdvaarwegennet dat in z'n geheel, of op enkele delen, verbetering behoeft en geschikt dient te zijn voor klasse Va (Groot Rijnschip). De mogelijkheid tot vergroten naar klasse Vb (tweebaksduwvaart) dient open gehouden te worden. Een trajectnota aangaande de route Amsterdam - Lelystad - Lemmer verkeert in een afrondingsfase.

Vooruitlopend op de Tracéwet zal de besluitvorming hierover middels een openbare procedure plaats vinden.

In dit Structuurschema wordt tevens gewezen op het belang van een voor de watersport "adequaate toervaartnet". Dit wordt evenwel grotendeels buiten de hoofdvaarwegen gedacht.

Wat betreft de gewenste wegenstructuur is de verbinding Alkmaar - Enkhuizen - Lelystad - Zwolle (N23/A23) in het landelijk Hoofdwegennet opgenomen. Wat betreft het IJsselmeer is van belang dat rekening gehouden wordt met de mogelijkheid van een tracé noordelijk van Lelystad (met vermijding van de sluizenroute).

Het Tweede Structuurschema Electriciteitsvoorziening (juli 1992) geeft in deel 1 van de PKB het toetsingskader voor de planning van elektriciteitswerken tot het jaar 2010. Aan de randen van het IJsselmeer zijn geen nieuwe elektriciteitscentrales gepland. De centrales die indicatief aan het IJsselmeer waren aangegeven in het Eerste SEV, te weten de Wieringermeer-centrale en een centrale aan de Westelijke Noordoostpolderdijk zijn komen te vervallen. De aan het IJsselmeer gelegen Flevocentrale beschikt over ruime koelmogelijkheden. De centrale blijft gereserveerd en is geschikt voor nieuwe kolen- en gaseenheden, met mogelijke aanpassingen in het water ten behoeve van het koelwatercircuit.

Wat betreft windenergie streeft de regering naar 1000 MW opgesteld vermogen in het jaar 2000 en 2000 MW opgesteld vermogen in 2010. Onderzoek is uitgevoerd in het bij het SEV behorende MER inzake de afweging voor kleine locaties (bijvoorbeeld 10 MW) en grote windparken (oplopend tot 100 MW). Voorlopig wordt gekozen voor voortzetting van het huidige beleid, dat wil zeggen het plaatsen van windturbines in relatief kleine aantallen bij elkaar. In het SEV staan geen vestigingsplaatsen voor windturbines. Dit omdat het gaat om een groot aantal relatief kleine vestigingsplaatsen. Bovendien is er al een overeenkomst tussen de overheid en de provincies over de plaatsing van windturbines.

In de nota "Kiezen voor Recreatie" (Beleidsnota Openluchtrecreatie 1992-2010 / januari 1993) is het ontwikkelingsperspectief Nederland-Waterland uit de Vierde Nota over de ruimtelijke ordening (Extra) op de recreatie toegepast. Het beleid voor het IJsselmeer en het Markermeer is gericht op het behoud en de verdere ontwikkeling als grootschalig vaarwater en als verblijfsgebied voor recreatie op het water van internationale betekenis.

Vertaald in de volgende uitgangspunten:

- Het IJsselmeergebied (IJsselmeer, Markermeer en Randmeren) heeft nog een flinke capaciteit voor uitbreiding van het aantal vaste ligplaatsen. Mogelijkheid is er voor 18.000 nieuwe plaatsen. Uitbreiding dient met zonering te gebeuren conform het Structuurschema Groene Ruimte.
- Aanleg van openbare passantenplaatsen is van belang en dient in beginsel overal binnen de recreatieve ruimtelijke structuur mogelijk te zijn. Hierbij is ook een ruimere aanlegcapaciteit noodzakelijk voor de bruine vloot.
- Ten aanzien van oeverrecreatie is plaatselijke versterking nodig aansluitend op bestaande concentraties, veelal in combinatie met de kleine watersport.
- Realisering van natuurontwikkelingsprojecten is van belang. Bij de vorming van vooroevers dienen, in afstemming met natuurontwikkeling, oeverrecreatiemogelijkheden gerealiseerd te worden.

- Ten aanzien van de sportvisserij wordt gesteld dat voor de visserij op het "IJsselmeer" prioriteit geldt voor de beroepsvisserij met inachtneming van de belangen van de sportvisserij.
- Het knelpunt van de sluispassages bij de Krabbersgatsluis dient opgelost te worden.

Met het Structuurschema Groene Ruimte (deel 3a, PKB-tekst na behandeling door de Tweede Kamer, 30 maart 1994) worden de huidige Structuurschema's Natuur- en Landschapsbehoud, Openluchtrecreatie en Landinrichting vervangen. Het beleid ten aanzien van de (inter)nationale waterrecreatiegebieden IJsselmeer, Markermeer en Randmeren is conform de nota Kiezen voor Recreatie. Het gehele IJsselmeer/Markermeergebied is aangewezen als kerngebied van de ecologische hoofdstructuur met de aanduiding "kerngebied, grootschalig waterrecreatiegebied en visgebied". Uitgangspunt bij de kerngebieden is dat de wezenlijke waarden of kenmerken van de natuur niet mogen worden aangetast.

"Het beleid voor het IJsselmeer, Markermeer en de Randmeren is gericht op het integraal verder ontwikkelen van de ecologische en recreatieve kwaliteiten. Binnen dit kader worden de mogelijkheden voor de beroepsvisserij in stand gehouden. Boven de lijn Medemblik-Lemmer ligt het accent op behoud en ontwikkeling van natuurlijke oeverzones. Aan de Noord-Hollandse kust en de Friese westkust zijn hierbij enige kleinschalige watersportaanlegmogelijkheden mogelijk. Uitbreidingsmogelijkheden voor watergerichte recreatie dienen zoveel mogelijk gevonden te worden binnen de bestaande recreatief-toeristisch concentratiegebieden. In het Markermeer en het zuidelijk deel van het IJsselmeer ligt het accent op natuur en uitbreiding van de watergerichte recreatie. In de oeverzones kunnen natuurontwikkelingsprojecten worden uitgevoerd die waar mogelijk tevens gericht zullen zijn op recreatief medegebruik. In IJsselmeer, Markermeer en Randmeren is ruimte voor een uitbreiding van het aantal vaste ligplaatsen met maximaal 18.000. De mogelijkheden daartoe dienen vooral gezocht te worden onder de lijn Lemmer-Medemblik."

Het ruimtelijk beleid is gericht op ontwikkelen van mogelijkheden van openluchtrecreatie en toerisme. Waterrecreatiegebieden vormen daarbij een van de belangrijkste regio's voor ondersteuning.

Op "kaart 4" van het SGR is de afstemming natuur-waterrecreatie weergegeven. Het IJsselmeergebied is "kerngebied en waterrecreatiegebied (nevenschikkend)". Uitgangspunt is dat in het IJsselmeergebied met een blauwe koers-aanduiding (VINEX) naast kwaliteitsverbetering ook uitbreiding mogelijk is van recreatieve activiteiten.

"Op "kaart 5" van het Structuurschema Groene Ruimte is de ruimtelijke afstemming tussen natuur en watergerichte recreatie op hoofdlijnen aangegeven. De plaatsaanduidingen zijn indicatief. De aanwijzing als kern- of natuurontwikkelingsgebied is volledig afgewogen. De afweging tussen natuurbelangen en de belangen van de waterrecreatie is globaal".

Het gehele IJsselmeergebied is aangegeven als belangrijk water voor de beroepsvisserij, tevens belangrijke reservoirstuctie voor vis.

In het IJsselmeer en Markermeer ligt de prioriteit bij de beroepsvisserij met inachtnaane van de belangen van de sportvisserij.

In deze gebieden zal het Rijk bij planvorming er zorg voor dragen dat de ruimtelijke mogelijkheden voor de uitoeving van de aalvisserij in de staatsbinnenwateren (fuikenplaatsen e.d.) zoveel mogelijk worden veiliggesteld.

Momenteel is het Structuurschema Oppervlaktedelfstoffenwinning nog in voorbereiding. Beleids- en studienota's hiervoor geven thans het beleid weer. In de nota Gegrono ontgronden (april 1989) wordt het beleid ten aanzien van de oppervlaktedelfstoffenvoorziening voor de lange termijn aangegeven voor zover het rijk hiervoor verantwoordelijkheid draagt (zie verder regio-nota's).

Regionale nota's IJsselmeergebied

In het Saneringsprogramma waterbodem Rijkswateren 1992-2010 heeft het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, mede namens het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, een saneringsprogramma voor de waterbodems van rijkswateren in 1990 vast laten stellen. Jaarlijks wordt er een herziening en of aanvulling vastgesteld.

In het programma van 1992 staan voor het IJsselmeer de volgende locaties, waar verontreinigingen worden aangetroffen boven de signaleringswaarde, op de nominatie om gesaneerd te worden:

- de Trintelhaven en de haven van Den Oever met concentraties boven de signaleringswaarde van zware metalen als gevolg van verfstren door gritstraalactiviteiten; de activiteiten zijn inmiddels geëindigd;
- de haven van Urk met concentraties van PCB's, PAK's en olie;
- de toegang naar de Margrietsluis bij Lemmer met concentraties van PCB's en PAK's;
- de industriehaven van Makkum en de binnenhavens van Medemblik en Enkhuizen met concentraties van PAK's.

Op 13 oktober 1993 is het Beleidsstandpunt Verwijdering Baggerspecie vastgesteld door de Minister van Verkeer en Waterstaat en de Minister van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, waarin richtlijnen worden gegeven voor ondermeer baggerspeciastortplaatsen ook in grote wateren. In april 1993 is reeds een aanvulling op de MER Berging Baggerspecie verschenen.

Het rijksbeleid ten aanzien van de Waddenzee is neergelegd in de Nota Waddenzee en de partiële herziening van deze Nota Waddenzee van 1984. Januari 1993 is met een nieuwe "PKB Waddenzee" (deel 3) het recente kabinetsstandpunt uitgesproken.

Het regeringsbeleid ten aanzien van de Waddenzee heeft "ook betrekking op die ontwikkelingen die, hoewel plaats vindend buiten de Waddenzee, van directe betekenis zijn voor de Waddenzee zelf".

In de nieuwe PKB zal deze zinsnede waarschijnlijk worden aangevuld met "richtinggevend hierbij is dat de mate waarin met het Waddenzeebeleid rekening moet worden gehouden, wordt bepaald door de mate waarin activiteiten een negatieve invloed uitoefenen op de waarde van de Waddenzee". In de PKB wordt hiervoor het begrip Waddengebied gehanteerd waaronder wordt verstaan het PKB gebied Waddenzee inclusief het grondgebied van de aan de Waddenzee grenzende gemeenten. In geval van het IJsselmeer zijn dit Wûnseradiel, Wieringen en Wieringermeer.

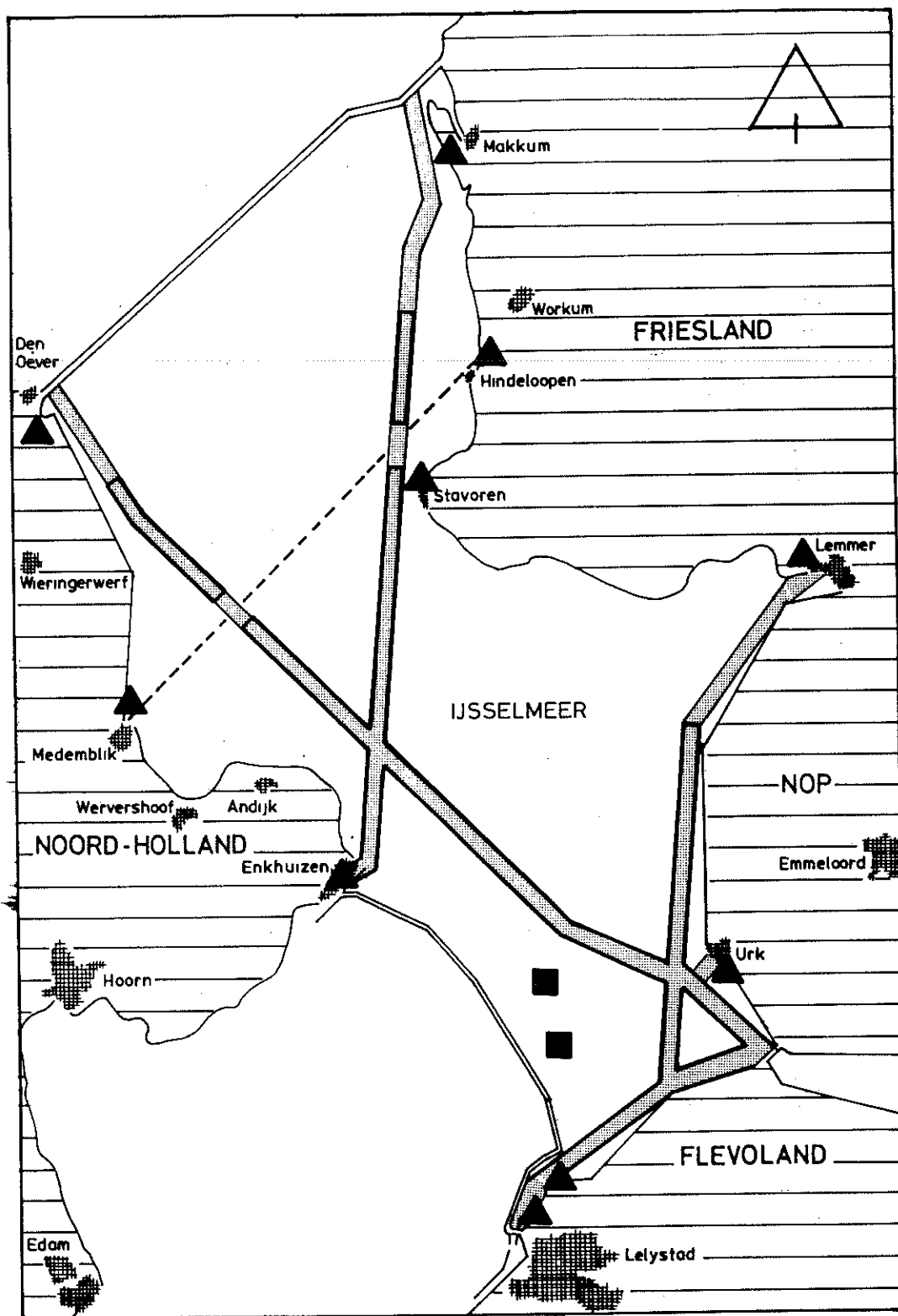
Voor het IJsselmeergebied is de nota Zand boven water; Beleidsnota oppervlaktedelfstoffenwinning wateren IJsselmeergebied 1991-2000 (deel 1, 2 (MER) en 3 Aanvulling MER) vastgesteld door de Minister van Verkeer en Waterstaat in maart 1994. De Nota is een regionale uitwerking van het beleid zoals verwoord in de nota Geground Ontgronden.

Het doel van de nota is het beleid aan te geven voor de winning van oppervlaktedelfstoffen in de wateren van het IJsselmeergebied voor de periode tot het jaar 2000 met een doorkijk naar ca. 2010. Het beleid is ondermeer gericht op een duurzaam beheer van de aanwezige voorraad oppervlaktedelfstoffen en is richtinggevend voor de verlening van de ontgrondingsvergunningen. Op basis van een integrale belangenafweging is in de beleidsnota voor de hieronder genoemde delfstoffen gekozen voor de volgende beleidslijnen (voor het gehele IJsselmeergebied):

- ophoogzand: winnen met optimale mogelijkheden voor een goede nabestemming, inhoudende vaargeulverbetering, vergroting van de mogelijkheden voor de recreatievaart (Wolderwijd en Gooimeer) en de verbetering van de retourstroomgeul (Zwarte Meer)";
- beton en metselzand: zoveel mogelijk winnen in de vaargeul in het Markermeer en/of IJsselmeer met een opleveringsdiepte van NAP -8 meter. Geconcentreerd diep winnen met een maximale oppervlakte van 40 ha in de planperiode (tot 2000) wordt alsnog toegestaan als blijkt dat de landelijke doelstelling voor de levering van beton- en metselzand uit het IJsselmeergebied niet kan worden gehaald door de beleidskeuze voor vaargeulverbetering.

Voor winning van ophoogzand in het IJsselmeer geldt dat binnen de beleidskeuze in de planperiode veel meer ophoogzand beschikbaar is dan behoefte aan het aangrenzend gebied. Het ophoogzand zal vrijkomen uit de te verruimen vaargeul Lelystad-Lemmer. Hier is dezelfde regeling van toepassing als de vaargeul Amsterdam-Lelystad. Naar verwachting zal de winning plaats vinden via bestekken. Voor de overige vaarroutes zal primair het vergunningeninstrument worden ingezet.

Gelet op de huidige verhouding tussen de vraag naar zand voor het afzetgebied en de winningsmogelijkheden in het IJsselmeer wordt het vooralsnog niet nodig geacht in het IJsselmeer (zoals in Markermeer en IJmeer) meer beperkende voorwaarden te stellen aan het in de beleidsnota genoemde afzetgebied in de bestekken c.q. vergunningen. Zonodig zal echter ook voor het IJsselmeer daartoe worden overgegaan.

Figuur 11: Zandwinning

	(Potentiële) locatie
industriëzandwinning		Te verdiepen scheepvaart-
route met mogelijkheid
tot zandwinning
	(Jacht)haven		Gasleiding
	Bestaande scheep-
vaartgeul		

Bron: Nota "Zand boven Water", Beleidsnota Oppervlaktedelfstoffenwinning wateren IJsselmeergebied 1991 - 2000

In uitvoering betekent dit dat door middel van baggeren en "onderzuigen" in de vaargeul ophoogzand wordt gewonnen. Het gebied omvat diverse stroken van 200 meter breed over een totale lengte van circa 120 km met een uiteindelijke opleveringsdiepte van NAP -8 meter.

Zowel voor de wijze van winnen als de te volgen procedure is een nieuw beleid van toepassing, waaraan de ondernemers zich zullen moeten aanpassen. Dit geldt vooral voor de huidige winners in de zogenaamde "Driehoek van Medemblik". Dit gebied komt in de beschikbaar te stellen winlocaties niet meer voor. Het betrokken bedrijfsleven zal zijn activiteiten kunnen verleggen naar de vaarroute Enkhuizen-Den Oever over de Wieringer Vlaak. Er geldt een overgangperiode van twee jaar na het van kracht worden van de nota (maart 1994) waarin zal worden toegestaan dat de thans zeer "heuvelachtige" waterbodem in de bewuste driehoek op NAP -8 meter wordt uitgevlakt.

Zand voor de beton- en metselindustrie kan eveneens in de vaarroutes worden gewonnen. Alleen als hiermee de landelijke doelstelling voor de levering van industriezand (beton - en metselzand) niet wordt gehaald op economische wijze is geconcentreerde winning tot een maximum diepte van NAP -30 meter mogelijk op enkele plaatsen in het IJsselmeer over een maximale oppervlakte van 40 ha.

Het Integraal Beheersplan IJsselmeer en Markermeer is in januari 1993 door de Minister van Verkeer en Waterstaat mede namens de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij vastgesteld. Het beheersplan dat ingaat op waterkwaliteits- en watersysteemaspecten geeft een samenvatting van het rijksbeleid en bestrijkt een planperiode van 5 jaar, met een doorkijk naar 10 jaar. Behalve dit integrale beheersplan is voor het IJsselmeer ook het Beheersplan Rijkswateren 1992-1996 van betekenis. De tot nu toe niet officieel verschenen Regionota Beheer Rijkswateren IJsselmeergebied 1991-1995 vormde hiervoor een belangrijke onderlegger. Een deel van de voorgestelde beheersmaatregelen is reeds in uitvoering. Zo is een studie naar alternatieven voor vergroting van de capaciteit van de Krabbersgatsluizen in 1993 afgerond. Besluitvorming vindt plaats middels een openbare procedure.

4. 2. Provinciale plannen

Interprovinciaal plan

In februari 1993 hebben de Provinciale Staten van Friesland, Flevoland en Noord-Holland het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer vastgesteld. Het plan heeft een status die zich juridisch laat vergelijken met die van een streekplan.

De provincies zijn gebonden aan de inhoud van het plan en zullen het in hun opstelling bij het overleg met de rijksoverheid hanteren. De gemeentelijke bestemmingsplannen IJsselmeer worden aan het vastgestelde Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer getoetst.

Voor het voorliggende bestemmingsplan vormt het plan dan ook het belangrijkste kader.

In het kort worden de beleidskeuzen van het interprovinciaal plan hier weergegeven. In het hoofdstuk Beleidsuitgangspunten Bestemmingsplan IJsselmeer zullen de uitgangspunten uitvoeriger aan de orde komen.

De hoofddoelstelling van het beleid voor het IJsselmeer is:

Een duurzaam ontwikkelen van het IJsselmeer als open water met een multifunctioneel karakter.

Per functie is het beleid als volgt uitgewerkt:

Watervoorziening: voortdurende beschikbaarheid van voldoende water van tenminste voldoende milieukwaliteit (zie bijlage 1); streven naar waterkwaliteit geschikt voor drinkwaterbereiding; behoud bestaande inlaat- en spuipunten, waarbij ervan wordt uitgegaan dat in principe de zoutbelasting op het IJsselmeer geen toename vertoond en waar mogelijk verminderd wordt.

Natuur: behoud bestaande natuurlijke kwaliteiten verbonden aan de aquatische levensgemeenschappen; veilig stellen en verder ontwikkelen van de functie als broed-, rust-, rui- en fourageergebied; geen versnippering en verstoring van natuurterreinen.

Landschap: behoud grootschalige openheid, geomorfologische en cultuurhistorische waardevolle elementen.

Recreatie: handhaven van het bestaande recreatief gebruik en ontwikkeling tot een volwaardig functionerend gebied; uitbreiding en verbetering van het voorzieningenaanbod in alle segmenten.

Voor de ontwikkelingsmogelijkheden worden geen kwantitatieve grootheden gegeven. De maximaal mogelijke capaciteit hangt af van de inpasbaarheid binnen de aangegeven zonering en de relatie tot de ontwikkelingen in aangrenzende gebieden (Waddenzee, Markermeer, Ketelmeer).

Voortvloeiend uit de gewenste zonering recreatie versus natuur zijn de volgende ontwikkelingsmogelijkheden aangegeven:

- "speerpunten voor recreatie-ontwikkeling" van alle segmenten van watersport, verblijfsrecreatie en dagrecreatie in de oeverzone, te weten Stavoren, Lemmer, Lelystad en Enkhuizen;
- "zones waar recreatie-ontwikkeling mogelijk is" aansluitend op te verbeteren bestaande concentratiepunten; uitbreiding zal van beperkte omvang zijn in verhouding tot de speerpunten of met het accent sterk op één recreatiesegment, te weten Makkum, Workum, Hindeloopen, Urk, Andijk, Medemblik en Den Oever;

- "zones waar recreatie-ontwikkeling mogelijk is" van beperkte omvang of gericht op een segment, niet in aansluiting op bestaande te verbeteren concentratiepunten, te weten Kornwerderzand, Zuiderfennenspolder, Kamperhoek, Trintelhaven en Oude Zeug;
- de aangegeven "bestaande concentratiepunten voor recreatie" (zonder verdere recreatieve aanduiding), te weten Breezanddijk en De Hege Gerzen worden tenminste gehandhaafd. In kwalitatief opzicht is hier verbetering van het voorzieningenniveau mogelijk.

Militaire activiteiten: geen verdere uitbreiding.

Zandwinning: winnen van ophoogzand en industriezand uitsluitend in de vaargeulen en -routes tot een opleveringsdiepte van NAP -8 m, gecombineerd met vaargeulaanleg en vaarwegverbetering. Onder bepaalde voorwaarden diepe winning in de vaarroutes toe staan tot maximaal NAP -30 m en over een maximale oppervlakte van 40 ha.

Olie- en gaswinning: uitgesloten (ook proefboringen).

Beroepsvisserij: in stand houding van voldoende vangstlocaties; waar mogelijk uitbreiding en verbetering paaigebieden snoekbaars, baars en spiering.

Beroepsscheepvaart: bestaande vaarwegen in stand houden voor de beroepsscheepvaart en de hoofdvaarwegverbinding verdiepen voor schepen van klasse CEMT-Va (Groot Rijnschip); groei naar klasse Vb (tweebaksduwvaart) open houden.

Nutsvoorzieningen: uitbreiding van de Flevocentrale; geen kernenergiecentrale; windturbines in grootschalige park- of lijnopstelling niet langs de oude-landskusten en na afweging uitsluitend langs de nieuwe dijken; solitaire windturbines langs de oudelandskusten buitendijks in ieder geval niet in gebieden met belangrijke (potentiële) natuurwaarden; behoud straalpaden en gastransportleidingenroute.

Speciebergiging: specie van verontreinigingsklasse 1 en 2 kan in het IJsselmeer geborgen worden, van verontreinigingsklasse hoger dan 2 kan niet in open berging in het IJsselmeer geborgen worden (overigens is per 1 maart 1993 de klassificatie wettelijk gewijzigd, zie bijlage 1).

Streekplan Friesland 1994

In het Streekplan Friesland 1994 wordt het beleid aangegeven ten aanzien van de ontwikkeling van IJsselmeer en IJsselmeerkust. Hierbij wordt aangegeven dat het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer (1993) als ruimtelijk beleidskader dient te worden beschouwd voor het IJsselmeergebied.

Het IJsselmeer is een watergebied met een belangrijke functie voor recreatie, natuur en waterhuishouding.

Voor de IJsselmeerkust staan wij behoud en ontwikkeling van de natuurwaarden op de buitendijkse terreinen voor. Daarnaast is een krachtige ontwikkeling van de recreatie, gericht op het IJsselmeer, vanuit de historische centra aan de kust het uitgangspunt.

Natuur

Het IJsselmeer is een kerngebied van de nationale ecologische hoofdstructuur. Ook grote delen van het kustgebied zijn kerngebied.

Hier geldt het beleid van een duurzame instandhouding, herstel en ontwikkeling van de natuurwaarden gebonden aan de kustzone.

Zowel het grote water van het IJsselmeer als de natuurgebieden in de buitendijkse kustzone behoren tot de provinciaal ecologische hoofdstructuur.

In de provinciale nota Ecologische verbindingzones (1991) wordt een nadere uitwerking gegeven van het natuurbeleid.

Noodzakelijk is het creëren van een grotere afwisseling van milieutypen in voldoende grote eenheden en het verbeteren van de ecologische verbindingstructuur tussen de buitendijkse gebieden onderling en tussen de kustgebieden en de meer landinwaarts gelegen natuurterreinen.

Veiligstelling van de natuurwaarden zal vooral gebaseerd dienen te zijn op een effectieve zonering (aanduiding, afgrenzing en toezicht). Door het aanbrengen van (schier)eilanden op de grens met recreatief gebruikte gebieden kan hieraan vorm worden gegeven (bijvoorbeeld ten zuiden van de Holle Poarte, ten noorden van It Soal en ten zuiden van Hindeloopen).

Versterking van de natuurlijke kwaliteit door opspuiting biedt vooral bij Gaasterland perspectieven. Net als de Zuidwaard bij Makkum kan de Workumerwaard tot een natuurgebied van allure ontwikkeld worden, waarbij een combinatie mogelijk is met het versterken van de toeristisch-recreatieve betekenis van Workum.

Het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief:

- behoud en ontwikkeling van natuurwaarden op buitendijkse terreinen (graslanden, rietlanden en moerassen), mee ten dienste van de natuurwaarden van het gehele IJsselmeer;
- aanleg van voorlanden en ondieptes voor water- en steltvogels, tevens bedoeld als afscherming van de buitendijkse terreinen tegen een groeiende recreatiedruk.

Recreatie

Voor de recreatie stelt het Streekplan dat het beleid geldt, zoals reeds eerder vastgelegd in de Nota Strategisch Groei-beleid voor Recreatie en Toerisme: De provincie streeft ernaar om het aandeel van Friesland in de verdere ontwikkeling van het IJsselmeer als "groot" watersportgebied aanzienlijk uit te breiden. Ontwikkeling van het toeristisch-recreatief produkt dient te gebeuren in samenhang met het behoud en waar mogelijk de versterking van de natuurwaarden langs de IJsselmeerkust.

Het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief:

- krachtige ontwikkeling van de recreatie (watersport en oeverrecreatie) gericht op het IJsselmeer vanuit de historische centra aan de kust (Makkum, Workum, Hindeloopen, Stavoren en Lemmer).
Nieuwe voorzieningen en accommodaties (dag- en verblijfsrecreatie) dienen bij voorkeur bij deze kernen gerealiseerd te worden of bij bestaande concentratiepunten voor dag- en verblijfsrecreatie; Stavoren en Lemmer zijn daarbij aangewezen als speerpunten voor ontwikkeling van alle segmenten;
- voor de streek Gaasterland wordt in relatie tot de IJsselmeerkust gesteld dat op de uitlopers en flanken naar het IJsselmeer goede mogelijkheden zijn voor een onderling goed op elkaar afgestemde recreatie- en natuurontwikkeling. Knelpunten liggen er op het kwalitatieve vlak, o.m. de te geringe mogelijkheden om te zonnen en te zwemmen. Er is in zijn algemeenheid recreatief een onvoldoende samenhang van Gaasterland met de IJsselmeerkust. Het beleid is erop gericht om deze samenhang te versterken, om de mogelijkheden voor extensieve vormen van recreatie en dagrecreatie te vergroten (bosaanleg) en om de kwaliteit van de verblijfsrecreatie te verbeteren. Het gebied Zuiderfennenspolder is bij uitstek geschikt voor natuur-, bos- en recreatieontwikkeling. Ook nieuwe verblijfsrecreatie is hier mogelijk. De IJsselmeerkust aansluitend aan de Zuiderfennenspolder biedt mogelijkheden voor de ontwikkeling van extensieve recreatie.

Het Eerste Waterhuishoudingsplan Friesland 1992-1995 stoelt grotendeels op het rijksbeleid inzake de waterhuishouding. Voor het ruimtelijk beleid van het IJsselmeer is van belang dat er een onderzoek gaande is naar de mogelijkheden en effecten van een kunstwerk voor inlaat van IJsselmeerwater bij Makkum. Dit op basis van het uitgangspunt dat invoer van IJsselmeerwater niet gestopt kan worden.

Andere recente provinciale beleidsnota's die voor het IJsselmeer van belang zijn en waar in het Streekplan naar verwezen wordt, zijn het Intentieprogramma Stillegebieden (1993), het Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden (1993) en het Provinciaal Milieubeleidsplan (1993).

4. 3. Gemeentelijke plannen

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van het ruimtelijk gebruik van het IJsselmeer conformeert zich op hoofdlijnen aan het hiervoor beschreven rijks- en provinciaal beleid. De gemeenten rond het IJsselmeer hebben dit vastgelegd in een Basisplan IJsselmeer (1992). Zoals reeds in de inleiding werd gezegd is dit basisplan opgesteld in samenwerking met rijk en provincies. Met name het Interprovinciale Beleidsplan IJsselmeer vormde hiervoor de belangrijkste beleidsbron. In het basisplan wordt op basis van intergemeentelijke beleidsconsensus een model-regeling aangegeven voor de bestemmingsplannen die de betreffende gemeenten voor hun IJsselmeergebied zullen vaststellen. In de kustgebieden kunnen de betreffende gemeenten hierop eigen nuances aanbrengen, afhankelijk van het gemeentelijk beleid.

5. GEMEENTELIJKE BELEIDSUITGANGSPUNTEN BESTEMMINGSPLAN IJSSELMEER

5. 1. Beleidskeuzen conform het Basisplan IJsselmeer

Het ruimtelijk beleid van de gemeente Gaasterlân-Sleat voor haar IJsselmeergebied is weergegeven in het Basisplan IJsselmeer, waarmee een onderlegger werd gevormd voor het bestemmingsplan. De beleidskeuzen van het basisplan en daarmee van het voorliggende bestemmingsplan kunnen als volgt worden weergegeven.

In het huidige beleid wordt een tweetal overeenkomstige beleidsrichtingen onderscheiden, die een basis vormen voor het ruimtelijke ordeningsbeleid op gemeentelijk niveau.

- * Het IJsselmeer wordt beschouwd als één waterecosysteem van nationaal belang.

De bijdrage van het bestemmingsplan is erop gericht om binnen de mogelijkheden die dit instrument biedt, de voorwaarden voor behoud, herstel en ontwikkeling van waterecosysteem, natuur en landschap te formuleren en te regelen.

- * Ten tweede bestaat er een algemeen erkende sociaal-economische en sociaal-culturele, multifunctionele betekenis van het IJsselmeer.

De bijdrage die dus met het instrument van het bestemmingsplan, geleverd zal worden, is aan te geven welk belang moet worden toegekend aan de menselijke activiteiten met een ruimtelijk effect in relatie tot het behoud en de verbetering van het gehele waterecosysteem.

De onderlinge verhouding tussen de verschillende menselijke activiteiten enerzijds en het aanwezige ecosysteem anderzijds zal in het plan globaal vastgelegd dienen te worden, waar mogelijk door middel van zonering.

De keuze voor begrenzing van het bestemmingsplan IJsselmeer impliceert dat voor de gemeente in de belangenafweging de volgende functies in het geding zijn:

- landschap;
- natuur;
- waterbeheer;
- recreatie;
- beroepsvisserij;
- diepe delfstoffenwinning;
- zandwinning;
- transportleidingen;
- energievoorziening;
- specieberging.

Het beleid voor deze functies dient vertaald te worden in de planologisch juridische regeling van het bestemmingsplan, en wel zodanig dat de volgende uitgangspunten uitgewerkt worden:

a. Landschap

De landschappelijke kenmerken van het IJsselmeer, die ook van grote betekenis zijn voor natuur, recreatie en toerisme (belevingswaarde), dienen in stand te worden gehouden. Het beleid is gericht op het behoud van de grootschalige uitgestrekte openheid van het water en de oeverzone, alsmede de cultuurhistorische en geomorfologische waarden langs de oever.

b. Natuur

De natuurwaarden die het waterecosysteem van het IJsselmeer kent, dienen gehandhaafd en waar mogelijk versterkt te worden.

De natuurfuncties (biotisch) behoren tot de primaire functies van het ecosysteem. Voor deze functies gelden de volgende beleidskeuzen:

- Het open water als rust, rui- en fourageergebied voor vogels dient als een grootschalige eenheid behouden te blijven.
- De functie van de ondiepe oeverzone als rust-, broed-, fourageer-, paai- en trekgebied voor fauna en groeiplaats voor planten dient behouden en zo mogelijk versterkt te worden.
- Bodemprofiel en -opbouw in de watergebieden mag niet verstoord worden in verband met de waarde ervan in de gehele voedselketen (fourageergebied, driehoeksmosselengebied).
- Natuurbouw (natuurontwikkelingsgebieden) door aanleg en versterking van ondiepten, dient plaats te vinden grenzend aan en ter versterking van de ecologische structuur van bestaande buiten- en binnendijs gelegen natuurterreinen, dan wel in ondiepe (<2 meter) gedeelten in de oeverzone. In diepere gedeelten (>2 meter) in de oeverzone kan versterking noodzakelijk zijn indien het de vorming van een ecologische verbinding betreft. In natuurontwikkelingsgebieden is recreatief medegebruik ("toelaatbaar") uitgangspunt, tenzij uit aantoonbare ecologische belangen een gebied expliciet aan de "natuur" dient te worden toegevoegd. Aanleg van eilanden ten behoeve van natuurontwikkeling geheel buiten de kustzone (> 1km uit de kust) wordt in strijd geacht met het behoud van openheid en uitgestrektheid van het IJsselmeerlandschap.

c. Waterbeheer

De kwantitatieve en kwalitatieve watervoorziening i.c. het bieden en bergen van de gewenste hoeveelheid water van de gewenste kwaliteit, behoren tot de primaire functies van het IJsselmeer.

Directe invloed op de waterkwaliteit op zich ligt buiten de invloedssfeer van het planologisch-juridisch kader van het bestemmingsplan. Ook het beheer van de kwantiteit, inclusief het noodzakelijk kustbeheer en het peilregime, wordt vanuit een ander instrumentarium onder rijksverantwoordelijkheid bepaald en is voor het planologisch kader van het bestemmingsplan een basisuitgangspunt.

d. Recreatie

Volgens de beleidskeuze in het Basisplan IJsselmeer dient het recreatieve gebruik van het IJsselmeer in het algemeen gehandhaafd en verder ontwikkeld te worden. Waarden van natuur en landschap, met andere woorden een schoon en goed ogend waterecosysteem, dat tenminste voldoet aan de geldende milieukwaliteitsdoelstelling, zijn de pijlers waarop het recreatieve gebruik steunt. Recreatieve ontwikkelingen met een ingrijpend ruimtelijk effect dienen dan ook altijd in hun verhouding tot deze waarden getoetst te worden.

In het Interprovinciaal Beleidsplan voor het IJsselmeer 1993 zijn de kustgebieden buiten het Natuurmonument Friese IJsselmeerkust aangegeven als:

- "bestaande concentratiepunten voor recreatie" (Mirnserklif en De Hege Gerzen) waar behoud met kwaliteitsverbetering uitgangspunt is;
- "zone waar recreatieontwikkeling mogelijk is" (Zuiderfennenspolder).

Echter in het gebied van de Zuiderfennenspolder is, gelet op de landschapelijke en agrarische belangen, door de gemeente de beleidskeuze gedaan dat een recreatief plan voor grootschalige verblijfsrecreatie met buitendijkse voorzieningen hier geen doorgang zal vinden.

Vervolgens is in het vastgestelde Streekplan Friesland 1994 deze gemeentelijke keuze ten aanzien van de Zuiderfennenspolder uitgewerkt door expliciet bij de IJsselmeerkust voor de Zuiderfennenspolder een "zone voor extensieve recreatie" aan te geven.

De gemeente heeft haar toekomstvisie ten aanzien van de recreatie en toerisme in de hele gemeente vastgelegd in de Nota Toerisme en Recreatie (1994); een uitwerking daarvan voor de IJsselmeerkust is het raadsbesluit van maart 1995.

Voor de gemeentelijke IJsselmeerkust gaat het uitsluitend om dagrecreatieve voorzieningen. Gelet op de waarden van natuur en landschap voert de gemeente hier een voorzichtig beleid, echter wel zodanig dat de mogelijkheden voor recreatie en toerisme en eigen inwoners niet geheel door de natuurbelangen overheerst worden. Uitgangspunt is in de eerste plaats behoud en kwaliteitsverbetering van de bestaande dagrecreatieve concentraties.

Voor de dagrecreatieve voorzieningen aan het IJsselmeer is uitgangspunt:

- behoud en kwaliteitsverbetering van de bestaande dagrecreatieve concentratiepunten van De Hege Gerzen en het Mirnserklif:

Voor De Hege Gerzen geldt daarbij als uitgangspunt de aanleg van een klein zandstrand en kwaliteitsverbetering van de bestaande horecavoorziening (binnendijks), met enige beperkte uitbreiding. De Hege Gerzen is vooral om te zonnen en te zwemmen. Surfen, zeilen en aanleggen, dient hier geweerd te worden.

Voor het Mirnserklif e.o. wordt uitbreiding van het strand, de realisering van een goede sanitaire voorziening, bijvoorbeeld in combinatie met een kleine horecavoorziening (kiosk), surfaccommodatie en een beperkte aanlegmogelijkheid voor kleine watersport, van belang geacht. Het surfen dient hier geconcentreerd te worden.

Het recreatie-beleid voor het bestemmingsplan IJsselmeer kan daarmee als volgt weergegeven worden:

- * Recreatievaart is in het IJsselmeer vrijwel overal toelaatbaar, echter in gebieden die expliciet aan andere functies zijn toegewezen, zoals natuurgebied en fuikenzones, kunnen beperkingen, dan wel een geheel verbod worden opgelegd. Dit zal vanwege het vlottende karakter van dit gebruik op basis van sectorale wetgeving dienen te geschieden.
- * Herstel van de voormalige Tacozijlverbinding ten behoeve van de recreatievaart (op de grens van het IJsselmeergebied van de gemeente Lemsterland) door de natuurgebieden is een uitgangspunt, mits in combinatie met herstel van de verbinding naar het binnenwater via Tacozijl.
- * Behoud van het dagrecreatief concentratiepunt De Hege Gerzen met continuering en zo nodig enige kwaliteitsverbetering van de bestaande voorziening, met een klein (nog aan te leggen) zandstrand. Surfen, zeilen en aanleggen, dient hier niet meer plaats te vinden. Ook dienen er na het aanleggen van het zandstrandje verder geen nieuwe voorzieningen gebouwd of aangelegd te worden.
- * Behoud en versterking van het dagrecreatief concentratiepunt bij het Mirnserklif. Oeverrecreatie en surfen dient hier geconcentreerd te worden. Gestreefd wordt naar de aanleg van nieuw strand en surfaccommodatie, sanitaire- en kioskvoorziening en enige aanleggelegenheid.
- * Buiten de natuurgebieden is natuurbouw mogelijk als buffer tussen recreatie en bestaande natuurterreinen. Hierbij is extensief recreatief medegebruik in principe uitgangspunt. In de natuurgebieden is de aanleg van stranden in principe ongewenst. Voorzieningen voor de recreant in natuurgebieden zullen uitsluitend gericht zijn op de natuurbeleving (bijvoorbeeld een vogelobservatiepost).

e. Beroepsvisserij

De beleidskeuze is erop gericht dat de beroepsvisserij op het IJsselmeer in stand gehouden wordt. Uitgangspunt is dat vangstlocaties in stand gehouden worden en dat de gebieden met visfinken door bepaalde regelingen beschermd worden. Dat betekent niet dat de huidige spreiding van de vangstlocaties altijd gehandhaafd blijven. Bij natuurontwikkeling kan het mogelijk zijn dat bepaalde finkenzones moeten verdwijnen of verplaatst worden. In overleg met visserij-organisaties dient dan bepaald te worden waar compensatie mogelijk is.

f. Diepe delfstoffenwinning

Zolang er geen proefboringen zijn verricht is het onduidelijk of er grote voorraden gas of olie in het IJsselmeer voorkomen.

Met name vanuit de mogelijke gevolgen die exploratie- en vervolgens exploitatieboringen kunnen hebben voor de waterkwaliteit en het belang van de kwaliteit voor de watervoorziening, natuur, recreatie en beroepsvisserij is uitgangspunt voor het bestemmingsplan dat het maatschappelijk belang van kennis van eventueel te winnen voorraden thans niet opweegt tegen de mogelijke catastrofale schade die kan voorkomen. Exploratie- en exploitatieboringen zijn in het bestemmingsplan dan ook als ongewenst aangegeven.

g. Zandwinning

In aansluiting op het rijksbeleid, kan gesteld worden dat winning uitsluitend mogelijk is in de vaargeulen en -routes. In het gemeentelijk IJsselmeergebied bevinden zich vooralsnog geen aangegeven scheepvaartroutes en is derhalve zandwinning ongewenst.

h. Transportleidingen

Uitgangspunt voor het plan is dat op de bodem van het plangebied géén leidingen worden aangelegd. Hiertoe is elders in het IJsselmeer een leidingstraat aangegeven.

i. Energievoorziening

Voor de opwekking van windenergie door middel van windturbines biedt het IJsselmeergebied op zich goede mogelijkheden. Niettemin wordt door de gemeente in verband met de aanwezigheid van belangrijke natuurgebieden en de cultuurhistorische en geomorfologische waarden van de kust een zeer terughoudend beleid gevoerd:

- * De plaatsing van een grootschalig park in het IJsselmeer buiten de kustzone is ongewenst.
- * Windturbines in park- en lijnopstelling langs de kustzone van het "oude land" worden om de waarden van natuur en landschap afgewezen.

- * Het plaatsen van solitaire windturbines langs de kust van het oude land dient per locatie aan een nadere afweging onderworpen te worden. Plaatsing in natuurgebied is ongewenst.

j. Berging van specie en afval

Geconcludeerd kan worden dat in het IJsselmeer bij onderhoud van bestaande voorzieningen en aanleg van nieuwe voorzieningen baggerspecie vrijkomt die geborgen moet worden en waarvoor het IJsselmeer in aanmerking komt. Ook komt het IJsselmeer in aanmerking voor berging van specie die niet afkomstig is uit het IJsselmeer. De beleidskeuze is dat in het IJsselmeer niet verontreinigde baggerspecie (klasse 1 en 2) geborgen kan worden. Voor verontreinigde baggerspecie (klasse 3 en hoger) wordt er van uitgegaan dat, gelet op de uitkomsten van de MER "Berging Bodemmateriaal" (1993), vooralsnog berging in het IJsselmeer ongewenst is. De regeling wat betreft berging van al dan niet verontreinigde baggerspecie is vastgelegd per 1 maart 1993 in het Inrichtingen en Vergunningenbesluit Milieubeheer.

6. PLANBESCHRIJVING

6. 1. De juridische vormgeving

Met het bestemmingsplan wordt conform de Wet op de Ruimtelijke Ordening een planologische regeling gegeven voor het gemeentelijk IJsselmeergebied. Het bestemmingsplan dient te worden vervat in (artikel 12, Besluit op de ruimtelijke ordening 1985):

- een omschrijving van de bestemmingen, waarbij het toe te kennen doel of de doeleinden worden aangegeven, die met het oog op een goede ruimtelijke ordening aan de in het plan begrepen gronden worden toegekend, alsmede in voorkomend geval een beschrijving in hoofdlijnen van de wijze waarop met het plan dat doel of die doeleinden worden nagestreefd;
- een of meer kaarten met bijbehorende verklaring, waarop de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden worden aangewezen;
- voor zover nodig voorschriften omtrent het gebruik van de in het plan begrepen grond en van de zich daarop bevindende opstallen;
- voor zover nodig uitwerkings-, wijzigings- en vrijstellingsbepalingen.

Voorts dient een bestemmingsplan vergezeld te gaan van een toelichting, waarin de aan het plan ten grondslag liggende gedachten, de uitkomsten van relevant onderzoek en de rapportering van inspraak en overleg zijn opgenomen.

6. 2. Bestemmingskeuze

Het bestemmingsplan geeft een planologische regeling van de in het IJsselmeergebied voorkomende functies. Daarbij wordt uitgegaan van één bestemming IJsselmeer waarin een groot deel van de voorkomende functies (doeleinden) zijn geregeld. Gemeenschappelijk kenmerk van deze functies is dat het gebruiksvormen betreft die alle als watergebonden kunnen worden betiteld, zoals varen, vissen en het waterbeheer.

Doorgaans brengen deze geen of weinig bebouwing en/of inrichtingswerkzaamheden met zich mee. Voorts gaat het merendeels om functies die overal in het gebied kunnen voorkomen en waarvan een ruimtelijke begrenzing moeilijk te geven is. Dit geldt met name voor de beroeps- en recreatiescheepvaart en de beroepsvisserij, maar ook bijvoorbeeld voor waterpeilbeheer. Veel van dit "vlottende" gebruik is via andere wetgeving aan regels gebonden (zie hoofdstuk 3).

Voor het bestemmingsplan is de ruimtelijke ordening van belang, met andere woorden vast te leggen wat de "doeleinden" aan blijvende ruimtelijke inrichting van het IJsselmeer kunnen bewerkstelligen.

Het beleidsuitgangspunt is dat in het plangebied deze veranderingen op zich vrij beperkt zullen zijn.

De inrichtingsvormen zullen in het watergebied in principe beperkt zijn tot graven dan wel storten van bodemmateriaal.

In de kustzone in het algemeen zal dit wat intensiever zijn en gaat het om inrichtingswerkzaamheden bijvoorbeeld ten behoeve van kustbeheer, recreatie, visserij of natuurontwikkeling.

Het bestemmingsplan geeft voor deze activiteiten een regeling enerzijds met één bestemming voor het gehele watervlak van het IJsselmeer, anderzijds met aanduidingen binnen deze bestemming voor meer aan een bepaald gebied gebonden IJsselmeelfuncties.

In de gemeente betreft dit de aanduidingen natuurgebied, fuiken/staande netten en recreatieve doeleinden.

De omvang van het gebied en de aard van het plan maken het noodzakelijk dat een kaart met een schaal 1:50.000 voor het watergedeelte van het IJsselmeer wordt gebruikt, met een uitsnede van 1:25.000 voor het kustgebied van het gemeentelijk IJsselmeergedeelte.

6. 3. Opzet bestemmingsregeling

In het bestemmingsplan is gekozen voor een ruime bestemmingsregeling, met gebruikmaking van een algemene Beschrijving in Hoofdpijnen. Deze geeft weer op welke wijze de doeleinden, neergelegd in de bestemming IJsselmeer, worden nagestreefd.

Met het opnemen van een Beschrijving in Hoofdpijnen wordt de wens geuit om sturend op te treden ten aanzien van de inrichting van het plangebied. Deze sturing werkt verschillend uit al naar gelang het instructievormen dan wel toetsingscriteria betreft. De eerste beogen met name inzicht te bieden in het beleid van de gemeente ten aanzien van de realisering van het plan en heeft vooral de betekenis van een inspanningsverplichting en kunnen niet rechtstreeks worden afgedwongen. Wel kan de burger de gemeente hierop aanspreken.

De toetsingscriteria vormen naast de "traditionele" voorschriften een toetsingsgrond voor bouw- en aanlegvergunningen en werken zo ook door naar de burger. Om te voorkomen dat door allerlei activiteiten de uitvoering van de instructies onmogelijk wordt gemaakt, is wel als algemeen toetsingscriterium opgenomen dat geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de instructies (en in de Beschrijving in Hoofdpijnen omschreven nadere doeleinden). Soms is afstemming van het bestemmingsplan met andere wetgeving vereist (zie hoofdstuk 3). De Beschrijving in Hoofdpijnen geeft ook dit aan.

Rangorde

In de doeleindenomschrijving van de bestemming IJsselmeer zijn de toegelaten functies binnen deze bestemming genoemd. Het gaat daarbij om twee hoofdrichtingen:

- doeleinden gericht op natuur en landschap;
- doeleinden gericht op sociaal-economische en sociaal culturele functies.

De doeleinden ten aanzien van natuur en landschap richten zich op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het waterecosysteem IJsselmeer en de daaraan eigen natuurlijke en landschappelijke waarden.

De sociaal-economische en sociaal-culturele doeleinden richten zich op de reeks activiteiten en functies, die met name zijn genoemd in de doeleindenomschrijving.

De doeleindenomschrijving van de bestemming IJsselmeer geeft door het noemen van al deze soms tegenstrijdige functies een breed planologisch kader.

Er is nog niet aangegeven welke functie nu in een concreet geval voorgaat. Dit moet nader bij de toepassing van het plan worden bepaald, aan de hand van de Beschrijving in Hoofdpijnen. Hiertoe wordt voor de toetsing de onderlinge verhouding aangegeven tussen de verschillende functies bij het nemen van beschikkingen op grond van het plan (bouwvergunning, aanlegvergunning, gebruikstoestemming, nadere eisen, vrijstelling, wijziging, etc.).

In de rangordeverdeling wordt onderscheid gemaakt tussen:

- nevenschikking;
- onderschikking;
- toelaatbaar;
- ongewenst.

De Beschrijving in Hoofdpijnen geeft de betekenis van deze rangorde aan en daarbij wordt in een schema de functie-rangorde van de activiteiten weergegeven. Hierin komt de opsomming uit de doeleindenomschrijving weer terug en wordt per functie aangegeven, welke plaats die functie, c.q. deelactiviteit in de rangorde inneemt. De rangorde is van groot belang, omdat ze richtinggevend is voor de aard van de toegelaten activiteiten.

Voor de beoordeling van de toelaatbaarheid van activiteiten zijn toetsingscriteria gegeven, met daarbij een afwegingsschema. Bij de afgifte van beschikkingen op grond van het plan moet hieraan worden getoetst.

Voorzover het echter betreft inrichtingsactiviteiten die voortvloeien uit een beheersplan, waarbij de gemeente in een samenwerkingsverband betrokken is geweest, is toetsing aan de criteria in het plan evenwel niet nodig. Immers materieel heeft deze toetsing al plaatsgehad bij de vaststelling van het betrokken beheersplan.

Afstemming

Naast de rangorde voor de toetsing bevat de Beschrijving in Hoofdpijnen nog een ander belangrijk element.

Voorzover dit beleidsmatig relevant is, wordt aangegeven hoe het totale beleid ten aanzien van het IJsselmeer, zoals verwoord in het bestemmingsplan met andere (sectorale) wetgeving een relatie vertoont.

Dit is de concretisering van de afstemmingsfunctie van de Beschrijving in Hoofdpijnen. Deze is ondergebracht bij de instructies.

Het gaat hier immers niet om toetsing aan het bestemmingsplan, maar om een instructie, die de gemeente zichzelf oplegt. In hoofdstuk 3 werd al geconcludeerd dat de uitvoering van de meeste sectorale wetgeving is opgedragen aan andere overheden dan de gemeente. Voor de afstemmingsregeling in de Beschrijving in Hoofdpijnen betekent dit dat in de meeste gevallen kan worden volstaan met het opnemen van instructienormen die aangeven, dat de gemeente bij de toepassing van het bestemmingsplan op zich voordoende activiteiten er op moet letten dat op de betreffende activiteiten ook sectorale wetgeving van toepassing is (signaalfunctie).

De afstemmingsfunctie komt voor in twee vormen:

- a. Als op één en dezelfde activiteit zowel een regeling uit het bestemmingsplan van toepassing is (bijvoorbeeld een aanlegvergunning) als sectorale regelgeving dan dient er bij de toepassing van het plan op te worden gelet dat er ook medewerking nodig is op grond van een andere wet en dat meestal ook een andere overheid uitvoeringsorgaan is. Dit vergt inhoudelijke en procedurele afstemming tussen de gemeente en het andere orgaan. Deze signaalfunctie is in de Beschrijving in Hoofdpijnen verwerkt door middel van een algemene verwijzing naar het schema in hoofdstuk 3.
- b. Een sectorale regeling kan aanvullend werken op die uit het bestemmingsplan. Dit met name ten aanzien van het vlottende gebruik, zoals vissen of varen (zie hoofdstuk 3). Ook kunnen bepaalde uitvoeringsaspecten van een bepaalde op zich wel met het bestemmingsplan te regelen ruimtelijke activiteit met sectorale wetgeving aanvullend worden geregeld, bijvoorbeeld bij ontgrondingen. Zo wordt de locatie van de ontgraving met het bestemmingsplan geregeld en de wijze van uitvoering met de ontgrondingsvergunning. In dit soort gevallen is de instructie in de Beschrijving in Hoofdpijnen er op gericht om tot beleidsafspraken te komen om deze aanvulling daadwerkelijk te realiseren. Als de gemeente zelf het uitvoerend orgaan is dan dient bekeken te worden hoe de aanvulling op het bestemmingsplan is te realiseren.

6. 4. Toelichting op de bestemming

Bestemming IJsselmeer

Qua opzet is deze hierboven al toegelicht. Voor de inhoud van deze bestemming nog het volgende. De bestemming is gelegd op het watergebied van het IJsselmeer. Voor de geïnventariseerde activiteiten kan de regeling als volgt nader toegelicht worden:

Landschap

Ook bij een open water- en voorlandengebied als het onderhavige kan van een "landschap" worden gesproken. De openheid mag niet onevenredig worden verstoord door inrichtingsactiviteiten, zoals bouwwerken ten behoeve van de regeling van het waterverkeer.

Het cultuurhistorisch waardevolle beeld van de oude kust mag niet worden verstoord. Noodzakelijke, van ver waarneembare bouwwerken dienen zo veel mogelijk aan te sluiten op reeds bestaande bebouwing. Denk hierbij bijvoorbeeld aan waterstaatkundige bouwwerken of een solitaire windturbine.

Natuurfuncties

Het plangebied kent specifiek aangeduide natuurgebieden (begrensd krachtens de Natuurbeschermingswet), relatief grote gebieden ter plaatse van de Mokkebank e.o. en de Steile Bank e.o. Aan de natuurfunctie wordt hier een zwaarwegende betekenis toegekend. Dit uit zich ondermeer in de vereiste aanlegvergunningen waarbij natuurwaarden een belangrijk toetsingskader vormen.

In het natuurgebied is recreatief medegebruik eventueel toelaatbaar. Dit zal zich niet in ingrijpende inrichtingsactiviteiten uiten. Wel kan een strand- of zanddam als natuurontwikkeling worden aangelegd. De beheerder zal over het eventuele recreatieve medegebruik moeten oordelen.

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om via vrijstelling in een natuurgebied een kleine vogelobservatiehut of een schuilhut te bouwen (vrijstelling bebouwingsbepalingen), dan wel een klein gebouwtje voor andere doeleinden (bijvoorbeeld visserij of opslag voor beheer).

Natuurontwikkeling wordt mogelijk geacht, maar is in verband met het storten van bodemmateriaal en eventuele noodzakelijke aanplant gekoppeld aan aanlegvergunningen. Bij de toetsing van de verlening van de vergunning zal bezien worden of de ontwikkeling plaats zal vinden in een daartoe in de Beschrijving in Hoofdlijnen aangegeven gebied. Een dergelijk gebied is in het plan aangegeven zowel ter plaatse van de aanduiding "natuurgebied", als in een zone grenzend aan deze gebieden (zie figuur 1 van de Beschrijving in Hoofdlijnen).

Vanwege de ondiepten voor de hele kust en de daarmee samenhangende ecologische waarden komt vrijwel de gehele kustzone van het plangebied in aanmerking voor natuurontwikkeling. Gebieden met een diepte tot -2 NAP zijn in principe geschikt voor natuurontwikkeling. Deze gebieden strekken zich uit tot ruim 1,5 km uit de kust. Alleen tegenover het Oudemirdumer Klif (Hege Gerzen) zijn de ondiepten voor de kust veel smaller.

Bij natuurbouw wordt in de eerste plaats een afweging gemaakt ten behoeve van de belangen van natuur en landschap. In het geval een natuurontwikkelingsproject wordt gerealiseerd, laat het bestemmingsplan enig recreatief medegebruik toe tenzij de belangen van de natuur zich hiertegen verzetten, zoals mogelijk is in de bestaande "natuurgebieden" of in potentieel nieuwe "natuurgebieden". Wanneer het gaat om natuurbouw in watergebied bij de extensieve recreatiegebieden (zie hiervoor genoemde figuur 1) is uitgangspunt dat inrichting zoals een strandje of afmeereilandje ten behoeve van de recreant mogelijk is.

Omdat de mogelijke natuurontwikkelingszone in het plangebied al zeer breed is, wordt natuurontwikkeling buiten het aangegeven gebied in belang van waterbeheer, visserij, beroepsscheepvaart en recreatievaart ongewenst geacht.

In de Beschrijving in Hoofdpijnen wordt natuurontwikkeling alleen apart beschreven voor zover dit relevant is voor de ontwikkeling als zodanig. Is het natuurgebied er eenmaal, dan kan het immers als een bestaand natuurgebied worden aangemerkt.

Hiertoe is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de aanduiding "natuurgebied" aan de bestemming toe te voegen. Het kan mettertijd ook voorkomen dat omwille van de belangen van de water-/oeverrecreant, een strook van de aanduiding natuurgebied dient te worden opgeheven.

Ook hiervoor is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Het gaat dan uitsluitend om gebieden die nabij de gebieden liggen die voor "extensieve recreatie" zijn aangewezen.

Waterbeheer

De belangen van de waterbeheerder in de directe kustzone tot 100 meter uit de dijk worden als een primair belang gezien (er is sprake van nevenschikking met de belangen van het waterecosysteem). Deze waterstrook is in het plangebied opgenomen langs de oude landskust. Noodzakelijke bouwwerken, van kaden en dijken, tot waterinlaatpunten kunnen hier aangelegd.

Verder uit de dijk, maar nog in de kustzone (tot 1 km uit de kust), kunnen in verband met kustbeheer deze belangen nog steeds zwaarwegend zijn.

Wanneer het hier gaat om inrichtingswerkzaamheden (aanleg van kaden en dijken, aanlandingen) is echter sprake van onderschikking en zullen de belangen van natuur en landschap, recreatie, beroepsvaart en -visserij allereerst meegewogen moeten worden.

Recreatie

In het plangebied gaat het om een puur watergebied en een natuurgebied met moeraslanden en waardevolle graslanden. In het deel van de kustzone dat buiten de aanduiding "natuurgebied" valt, zijn eventueel inrichtingsactiviteiten voor recreatie mogelijk. Hiervoor is een stelsel van aanlegvergunningen en vrijstellingen opgenomen. In het toetsingskader van de Beschrijving in Hoofdpijnen is de kustzone die voor het verlenen van vergunning voor deze activiteiten in aanmerking komt, aangeduid als "ontwikkelingsgebied voor extensieve recreatie". Dit is alléén de zone bij de Zuiderfennenspolder, de kust bij De Hege Gerzen heeft deze aanduiding niet (zie figuur 1). Bij De Hege Gerzen zullen, na de aanleg van een zandstrandje, géén verdere inrichtingsactiviteiten plaatsvinden.

De inrichtingsactiviteiten die via vergunning uitsluitend in de aangeduide zone toegestaan zijn, betreffen:

- het aanleggen van strand;
- het aanleggen van aanleggelegenheid; het zal slechts om enkele plaatsen gaan, door de geringe diepte vooral voor kleine watersport;

- bebouwing ten behoeve van de recreatie, met uitsluiting van verblijfsrecreatie, met een oppervlakte tot 100 m² per gebouw, bedoeld voor sanitaire voorziening, een kiosk, of een stalling van kano's e.d. (via vrijstelling).

Voor inrichting in natuurgebied geldt een nog strakker stelsel van aanlegvergunningen en vrijstellingen. Het gaat dan puur om voorzieningen voor de natuurbeleving (bijvoorbeeld een vogelobservatiepost, een pad, e.d.). Aan de grenzen van het natuurgebied aansluitend op bestaande (extensieve) recreatieve ontwikkeling kan het in beperkte mate gaan om de aanleg van een klein strandje. Ook voor de aanleg van een vaargeul ten behoeve van de recreatievaart is een aanlegvergunning nodig. Wanneer het gaat om normale onderhoud van een bestaande vaargeul geldt dit niet. Voor het heropenen van de vaarroute vanuit Tacozijsluis, in geval de sluis weer in ere hersteld zal worden (zoals de gemeentelijke intentie is) is derhalve een aanlegvergunning nodig. De vaarroute loopt door het natuurgebied, aangewezen krachtens de Natuur Beschermingswet.

Voor het watergebied gaat het puur om het vlottende en dus toelaatbare gebruik. Inrichting kan alleen bestaan uit zeer beperkte (bouw)werken bijvoorbeeld ten behoeve van de regeling van het recreatieverkeer. Het bestemmingsplan kent geen zonering naar tijd en plaats en naar aard van recreatiegebruik (bijvoorbeeld surfen). Dienaangaande wordt verwezen naar toepassing van andere sectorale wetgeving.

Beroepsvisserij

Beroepsvisserij is overal in het plangebied toelaatbaar.

Waar het gaat om inrichtingsactiviteiten, zoals het plaatsen van fuiken en staand visserijtuig, wordt dit in principe als ongewenst beschouwd tenzij het een speciaal daartoe aangeduid gebied betreft, zoals bij het Vrouwezand. Plaatsing zal in de praktijk vooral in deze gebieden plaats vinden in de daartoe aangegeven fuikenzone. In dat gebied zijn de belangen van de visserij in combinatie met de natuur- en landschapsbelangen nevensgeschikt. Hierdoor wordt een bescherming van de visserijbelangen gegeven ten opzichte van de andere sociaal-economische en sociaal-culturele functies. Indien echter een aanvraag voor het plaatsen van fuiken buiten de aangegeven fuikenzone wordt ingediend kan vrijstelling worden gegeven door burgemeester en wethouders, waarbij allereerst een afweging dient te gebeuren of de natuur- en landschapswaarden (o.m. paaigebieden), de recreatiebelangen niet worden geschaad.

Scheepvaart/zandwinning

De plankaart bevat geen aanduiding voor "scheepvaartroutes", wat niet betekent dat daarbuiten geen scheepvaart is toegelaten. Deze aanduiding houdt in dat voorzover de gronden niet zijn aangemerkt als scheepvaartroute (zoals in het voorliggende plan), het graven van en verleggen van vaargeulen aan een aanlegvergunning is gebonden, en dat winnen van bodemmateriaal niet is toegestaan.

Daar in het gebied een exacte vaststelling van een scheepvaartroute in de toekomst nog aan nader onderzoek onderworpen dient te worden, wordt in de voorschriften reeds aangegeven dat in het belang van de beroepsscheepvaart, dan wel in het belang van de winning van bodemmateriaal de plankaart gewijzigd kan worden met een aangegeven "scheepvaartroute". Een zware toets aan belangen van natuur en landschap is dan noodzakelijk.

De wijzigingsbevoegdheid waardoor een gebied wel kan worden aangemerkt als "scheepvaartroute", geeft aan dat het uitdiepen/graven of verleggen van vaargeulen ten behoeve van de beroepsscheepvaart dan zonder meer mogelijk is en dus niet aan een aanlegvergunning gekoppeld. Het winnen van bodemmateriaal is dan mogelijk in de aangegeven scheepvaartroute. De wijze waarop gewonnen wordt, de diepte alsmede de opleveringsdiepte is te regelen met een ontgrondingsvergunning (Ontgrondingenwet en het Rijksontgrondingenreglement). Hierin is het recente rijksbeleid (bijvoorbeeld ondiepe winning met een opleveringsdiepte van NAP -8) vastgelegd worden. Dit geldt ook voor de eventuele winning in diepe putten. Het bestemmingsplan legt dus na toepassing van de wijzigingsbevoegdheid uitsluitend de plaats (zone) van de mogelijke winning vast en geeft een verwijzing naar de overige sectorale wetgeving.

Diepe delfstoffen

In de bestemmingsomschrijving is het winnen van diepe delfstoffen niet opgenomen.

Dit is conform het algemene beleid om deze activiteit niet toe te staan. Wel is een vrijstellingsmogelijkheid opgenomen om het zoeken naar delfstoffen toe te staan, alleen echter voorzover het seismologisch onderzoek betreft. Bij de afweging is van belang dat het seismologisch onderzoek plaatsvindt ten behoeve van winning op het land.

Energievoorziening

Het plaatsen van windturbines in het plangebied is gekoppeld aan een wijzigingsbevoegdheid (artikel 7). Het gaat daarbij om een kleinere soort windturbines (ten hoogste 35 meter). In de beschrijving in hoofdlijnen is aangegeven dat het alleen kan gaan om de plaatsing van solitaire windmolens en wel zodanig dat deze visueel aansluit bij andere van ver herkenbare elementen langs de oudelandskust. Plaatsing in natuurgebied is in ieder geval ongewenst, immers hier zijn vrijwel alle inrichtingsvormen als ongewenst verklaard.

Transportleidingen/verbindingen

Leidingen dienen op grond van de beleidskeuze in principe beperkt te blijven tot zogenaamde "leidingstraten", welke niet in het voorliggende plangebied voorkomen. In het plan wordt dan ook aangegeven dat leidingen ongewenst (strijdig gebruik) zijn.

Niettemin zou het vanuit maatschappelijk belang voor kunnen komen dat toch ook in het plangebied leidingen moeten kunnen worden aangelegd. Hiervoor is een wijzigingsbevoegdheid in het plan opgenomen.

Het spreekt vanzelf dat bij toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid getoetst wordt aan de gevolgen voor andere functies, waarbij ook de aard van het getransporteerde van groot belang is (met name voor het waterecosysteem). Voor de aanleg van een leidingtracé door een grote landschappelijke eenheid/natuurgebied (IJsselmeer) is een Milieu-effect rapportage noodzakelijk (zie ook bijlage 1).

Speciebergiging

Berging van bodemmateriaal is gekoppeld aan een aanlegvergunning. Ook dit is een vergunning die vooral bedoeld is als locatietoets. Er mag alleen gestort worden als er een directe relatie is met de kust, bijvoorbeeld bij natuurontwikkelingsprojecten, voorzieningen voor kustbeheer of recreatieve voorzieningen. De berging is gekoppeld aan een vergunning waarbij een verontreinigingstoets noodzakelijk is (Inrichtingen en Vergunningenbesluit Milieubeheer. De berging van "niet-verontreinigde" (klasse 1 en 2) baggerspecie is in principe toegestaan; daarbij dient een zorgvuldige afweging gemaakt te worden tussen natuurbelangen (paaigebieden), scheppen van nieuwe natuurgebieden, economische belangen (visserij) en recreatieve belangen (bijvoorbeeld toegankelijkheid).

Anders ligt dit bij berging van "verontreinigde" (klasse 3 en hoger) baggerspecie, welke dient te gebeuren in een gesloten depot.

Naar de milieuhygiënische effecten van een gesloten grootschalig bergingsdepot in watergebieden is onderzoek gedaan (MER Berging Bodemmateriaal 1993). Het IJsselmeer is wel de in beschouwing meegenomen voor de aanleg van een dergelijk depot.

Gelet op het nog bestaande grote aantal vraagtekens ten aanzien van de belangen van het waterecosysteem en met name de belangen van de drinkwatervoorziening, maar vooral gelet op de aanwezige natuurwaarden in het plangebied, wordt een dergelijke bergingsmogelijkheid in het plan niet opgenomen. Bij noodzakelijke aanleg zal een planherziening nodig zijn.

7. INSPRAAK EN OVERLEG

7. 1. Algemeen

In het kader van de uitwerking van het Basisplan IJsselmeer, zoals dat in november 1992 tot stand is gekomen, zijn voor negen gemeenten bestemmingsplannen "IJsselmeer" in ontwerp gemaakt. Deze negen voorontwerp-bestemmingsplannen "IJsselmeer" hebben in 1993/94 een gezamenlijke en uitvoerige overleg- en inspraakprocedure ex artikel 10 Bro doorlopen. De instanties die betrokken zijn bij het overleg zijn weergegeven in bijlage 4.

Het betreft:

- de rijks- en provinciale instanties in commissieverband betrokken bij het overleg ex artikel 10 Bro;
- nutsbedrijven;
- aangrenzende gemeenten;
- belangenorganisaties betrokken bij het IJsselmeer en het kustgebied.

Onder de binnengekomen overleg- en inspraakreacties bevinden zich specifiek gemeentelijke reacties en grensoverschrijdende reacties. Over de grensoverschrijdende reacties hebben de gemeenten in onderling overleg onder coördinatie van de Vereniging van Zuiderzeegemeenten, een gezamenlijk standpunt ingenomen, dat ook in onderstaande reactie op het overleg is verwerkt. De specifiek lokale reacties zijn in overleg Wûnseradiel afzonderlijk verwerkt in het ontwerp-bestemmingsplan.

Er zijn een aantal tekstuele opmerkingen, aanvullingen en noodzakelijke aanpassingen in verband met gewijzigde wetgeving binnengekomen van diverse zijden (Wet Milieubeheer, Wet Ruimtelijke Ordening en Algemene Wet Bestuursrecht). Deze opmerkingen zijn, voor zover relevant, in het ontwerp-bestemmingsplan verwerkt en worden hier niet verder besproken. Voor de binnengekomen reacties wordt verwezen naar bijlage 5.

7. 2. Inspraak

Ten behoeve van de inspraak heeft het plan, na publikatie in plaatselijke dag- en weekbladen, ter inzage gelegen op het gemeentehuis.

Op 28 februari 1994 heeft een inspraak-avond over het ontwerp-bestemmingsplan plaats gehad in dorps huis "It Klif" te Oudemirdum.

7. 3. Overlegreacties

De overlegreactie is per onderwerp samengevat. De insprekende instanties worden per onderwerp gezamenlijk genoemd. Voor het commentaar van de instanties wordt verwezen naar de ingezonden brieven in bijlage 5. Tevens is bij enkele onderwerpen nader ingegaan op de algemene reacties, die niet zijn opgenomen in deze bijlage 5, maar wel aanleiding gaven tot verandering van het ontwerp-bestemmingsplan (zoals in de gezamenlijke overleg tussen de gemeenten was overeengekomen).

De reacties hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

Waterbeheer

(Commissie van Overleg/provincie Friesland+ algemene reacties)

- Met "integraal waterbeheer" wordt bedoeld op zowel het kwantitatieve beheer, als waterberging, watervoorziening, waterhuishouding e.d. en het kwalitatieve beheer waaruit inrichtingsmaatregelen kunnen voortkomen, die tot verbetering van de waterkwaliteit kunnen leiden. Ook activiteiten ten behoeve van waterkering behoren onder het integraal waterbeheer.
- De plangrens is aangeduid als lopend vanaf "de buitenteen van de waterkering", bedoeld wordt (in vaktermen) de stortberm.
- Geadviseerd wordt in het toetsingskader voor het integraal waterbeheer de tweedeling "tot 100 meter uit de kust" en "in de kustzone (>100 meter)" te handhaven (conform het Basisplan IJsselmeer) en niet nog een derde klasse van "overig gebied" in te voeren waar activiteiten uitsluitend "toelaatbaar" zijn.

Reactie:

De inhoud van de term "integraal waterbeheer" wordt in de toelichting voldoende omschreven en is in rijks- en provinciale nota's een algemeen bekend begrip.

Een derde categorie voor toetsing in "overig gebied" was ingevoerd met name waar het gaat om het waterkwantiteits- en kwaliteitsbeheer. Conform het systeem zijn die activiteiten, waar géén of niet noemenswaardige inrichtingsactiviteiten uit voortkomen, onder de categorie "toelaatbaar" opgenomen. Het werd juist geacht om dit voor waterkwantiteit en -kwaliteit ook te doen, bijvoorbeeld ten behoeve van kwaliteits- of peilcontrole. Deze activiteiten zullen echter naar verwachting dermate gering zijn dat zij inderdaad niet specifiek als "toelaatbaar" opgevoerd behoeven te worden, de derde toetsingscategorie is derhalve geschrapt.

De plangrens is gehandhaafd op de "teen van de waterkering", waarmee bedoeld wordt de gemiddeld zichtbare ondergrens van de waterkering, in vaktermen de stortberm genoemd. Gelet op de multifunctionele waterbelangen die er aanwezig zijn (natuur, recreatie, visserij) maakt het onderwatertalud dus wél deel uit van het bestemmingsplan. De belangen van de waterkering zijn in het plansysteem voldoende gewaarborgd.

Natuurontwikkeling / natuurgebied

(Commissie van Overleg - Provincie Friesland; It Fryske Gea + algemene reactie)

- Realisering van natuurontwikkeling heeft grote consequenties voor alle andere functies van het IJsselmeer. Daartoe zouden de gebieden die hiervoor in aanmerking komen meer exact aangegeven moeten worden, bij voorkeur op de plankaart, maar dan wel met een flexibele regeling.
- Natuurontwikkelingsgebieden kunnen op termijn tot "natuurgebieden" worden en ook beschermd krachtens de Natuurbeschermingswet, dan wel door recreatieve belangen worden opgeëist. In de voorschriften dient hiertoe een wijzigingsbevoegdheid opgenomen te worden om binnen de bestemming IJsselmeer de aanduiding "Natuurgebied" toe te voegen.

Reactie:

Natuurontwikkeling

Terecht wordt opgemerkt dat natuurontwikkeling grote consequenties heeft voor andere functies. Over de gebieden waar natuurbouw plaats kan vinden, alsmede over de financiële haalbaarheid van veel natuurontwikkelingsprojecten is nog onderzoek gaande.

Het Ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij heeft hiertoe een Projectenplan (1992-1997) opgesteld (zie ook de toegevoegde bijlage 3). Ook in diverse kustplannen voor de Friese kust, zoals het Inter provinciaal Beleidsplan IJsselmeer 1993 en het Streekplan Friesland 1994, wordt een vorm van "zonering" voor natuurontwikkeling aangegeven, waarbij daadwerkelijke uitvoering (haalbaarheid) soms nog onduidelijk is, maar in sommige gevallen al is voltooid.

Ter verduidelijking van deze "zonering" voor natuur en recreatie, is in de Beschrijving in Hoofdpijnen een duidelijker kaartje opgenomen.

Omdat het een kwalitatieve aanduiding is, zonder harde grenzen te kunnen stellen, wordt het advies voor plaatsing op de plankaart niet overgenomen. De Beschrijving in Hoofdpijnen voorziet in de flexibiliteit van de regeling.

Bij de zonering is uitgegaan dat de gehele kustzone voor Gaasterland, bestaande uit natuurgebieden en aangrenzende ondiepten, als natuurontwikkelingszone is aangegeven. Echter wél zijn de gebieden die van belang zijn voor de water- en oeverrecreatie in de zonering aangegeven.

Natuurgebieden kunnen inderdaad op termijn uitbreiden door de plaatsvindende natuurbouw en door spontane processen. Daarom is in het plan ook een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de aanduiding "natuurgebied" toe te voegen.

Een wijzigingsbevoegdheid om een strook natuurgebied er af te halen was reeds in het ontwerp-plan opgenomen. Het toetsingskader en de juridische procedure van de wijzigingsbevoegdheid biedt voldoende mogelijkheid om alle belangen af te wegen.

Recreatie/Hege Gerzen

(Commissie van Overleg-provincie Friesland; Plaatselijk Belang Oudemirdum; Stichting Recreatieoord Oudemirdum; Noord nederlandse Watersportbond; Friese Milieu Federatie; Vereniging tot behoud van het IJsselmeer, It Fryske Gea; Stichting tot Behoud van Natuur en Landschap Gaasterlân-Sleat; Vereniging Natuurmonumenten)

- In de vele reacties over de recreatieve voorziening bij De Hege Gerzen zijn drie stromingen:
- = uitbreiding en kwaliteitsverbetering (recreatiebelangen);
 - = opheffen en concentratie bij Mirnserklif (natuurbelangen);
 - = eventueel behoud en beperkte kwaliteitsverbetering (provincie).

Reactie:

De Hege Gerzen is een kleine dagrecreatieve voorziening, die "traditioneel" voor de bewoners en de verblijfgasten van Oudemirdum is. Vanaf hier gaat men het IJsselmeer in om te zwemmen en te spelevaren. Gelet op de mooi-weer afhankelijkheid is dit maar in een korte periode van het jaar.

De Hege Gerzen is ingesloten in het Natuurmonument Friese IJsselmeerkust, maar de locatie zelf, bij het Oudemirdumer Klif, wordt ook van waarde geacht voor natuur en landschap. In het gebied spelen vooral de belangen van de vogels (rust- en ruplaats, overwinteren en fourageren).

De voorziening bij De Hege Gerzen is in het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer aangegeven als een bestaande en kwalitatief te verbeteren voorziening. Ook in het Basisplan IJsselmeer, dat aan het bestemmingsplan vooraf ging en ter overleg aan de provinciale instanties is aangeboden, is De Hege Gerzen aangegeven als "recreatief concentratiegebied".

In later stadium is in het Streekplan Friesland 1994 een genuanceerder beleid aangegeven. Voor de gehele zone tegenover de Zuiderfennenspoolder werd een speciale aanduiding "natuur met ontwikkelingsmogelijkheden extensieve recreatie" toegevoegd. Het gebiedje bij de Hege Gerzen komt in het Streekplan op de plankkaart niet meer voor als recreatief punt.

In haar reactie verwoordt de provinciale commissie van overleg dit onderwerp (opmerking van categorie II).

De commissie steunt het behoud van de voorziening bij De Hege Gerzen, zoals ook in eerdere provinciale plannen was aangegeven, maar kwaliteitsverbetering mag niet leiden tot een aanzienlijke toename van de intensiteit van het dagrecreatieve gebruik. Onder opmerkingen van categorie III adviseert de commissie een heroverweging van de plannen bij de Zuiderfennenspoolder buitendijks om aansluitend bij het recreatief concentratiepunt de Braamberg recreatieve capaciteitsuitbreiding en kwaliteitsverbetering te laten plaats vinden ten behoeve van extensieve vormen van recreatie.

In het voorontwerp-bestedingsplan is het gebied aangegeven voor "recreatieve doeleinden". Ter versterking van de recreatieve belangen was hier bebouwing bij recht mogelijk (tot 500 m²) en strandaanleg (zonder aanlegvergunning).

Inmiddels heeft de gemeente haar recreatief-toeristische plannen vastgelegd in de Nota Toerisme en Recreatie (1994) en in een vervolg-uitspraak over dagrecreatie aan het IJsselmeer (maart 1995).

De gemeenteraad heeft ervoor gekozen om bij De Hege Gerzen géén verblijfsrecreatie te ontwikkelen en geen intensieve dagrecreatie, maar gelet op het traditionele belang van de voorziening deze wél als dagrecreatief concentratiepunt te handhaven, met de nodige kwaliteitsverbetering. Buitendijks betekent dat het maken van een klein zandstrandje voor zwemmen en zonnen, maar verder géén inrichtingsactiviteiten. Surfen, zeilen en aanleggen dient hier niet meer plaats te vinden. Ook zal een goede sanitaire en horecavoorziening mogelijk moeten blijven bij de bestaande voorziening, binnendijks, met zo nodig enige beperkte uitbreidingsmogelijkheid bij de bestaande horecavoorziening.

Surfers zullen naar het dagrecreatiepunt bij het Mirnserklif moeten gaan, waar uitbreiding van strandaccommodatie uitgangspunt is.

Het ontwerp-bestedingsplan is aan deze uitgangspunten aangepast.

Recreatie algemeen

(Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren; Nederlandse Vereniging van Sportvisserfederaties)

- Toerisme en recreatie is een groeiende sector en is speerpunt van het beleid van de IJsselmeerprovincies. In rijks- en provinciale plannen wordt voor het IJsselmeergebied uitgegaan van een duurzame multifunctionele ontwikkeling.
Daarbij wordt ondermeer gesteld dat natuurbelangen en waterrecreatiebelangen "nevenschikkend" zijn (SGR). In het voorliggende plan wordt per definitie uitgegaan van ondergeschiktheid van de belangen van de recreatie aan die van de natuur, het plan is strijdig met het rijks- en provinciaal beleid.
- Met de ontwikkelingsruimte voor 18.000 vaste ligplaatsen in IJsselmeergebied en Randmeren dient rekening gehouden te worden in de bestemmingsplannen.
- Bij de aanleg van vooroevers en eilanden voor de kust dient recreatief medegebruik uitgangspunt te zijn. Een "ja... tenzij" benadering.
- Het plan dient geactualiseerd te worden, met recente onderzoeksgegevens.

Reactie:

Recreatie (niet zijnde verblijfsrecreatie) maakt deel uit van de doeleinden-omschrijving van de bestemming IJsselmeer. Op generlei wijze wordt de multifunctionaliteit van het IJsselmeer ontkent.

Recreatie is echter, zoals ook door de belangenorganisaties onderschreven wordt, afhankelijk van een schoon IJsselmeer, van natuurvriendelijke oevers voor een optimale natuur en landschapsbeleving.

Waar het dan om ruimtelijke inrichtingsactiviteiten gaat, en daar draait het in het bestemmingsplan om, is een zonerings- en afwegingskader noodzakelijk. Het afwegingskader is gebaseerd op het systeem van "nevenschikking", "onderschikking" en "toelaatbaar" en inderdaad gekoppeld aan het toetsingskader van de waarden van een duurzaam zoetwater-ecosysteem.

De inhoud van deze terminologie is in de voorschriften precies omschreven. Het is een systeem dat algemeen in de ruimtelijke planning voor de grote wateren wordt toegepast.

De term "nevenschikkend" van het SGR en de term "nevenschikking" van het bestemmingsplan hebben dus een andere lading. Het eerstbedoelde gaat over de belangen in het algemeen, het tweede over een uitwerking van de functies met een ruimtelijk effect.

De plaats wáár intensieve recreatieve inrichtingsactiviteiten in het IJsselmeer mogen plaats vinden is in de rijks- en provinciale nota's vastgelegd en in de gemeente uitvoerig onderwerp van bespreking geweest.

Jachthavens en intensieve recreatie zijn door de ondiepten en de natuurbelangen voor de kust geen onderwerp van reactie.

Een heroverweging voor intensief dan wel extensief recreatief gebruik is thans niet aan de orde. Niettemin laat de bestemming IJsselmeer voor de recreatie de deur op een kier buiten de natuurgebieden.

Voor de aanleg van strandjes en aanlegplaatsen (tot 50 ligplaatsen, vandaar de opname van strijdig gebruik boven de 50 ligplaatsen) is een mogelijkheid via een te verlenen aanlegvergunning.

Ten aanzien van natuurontwikkeling en recreatief medegebruik wordt terecht opgemerkt dat een positievere benadering van recreatief medegebruik in de planvorming moet doorklinken. Alleen als natuurbelangen van de nieuw te ontwikkelen natuur zo zwaarwegend zijn dat het om potentiële toekomstige natuurbeschermingsgebieden gaat, kan recreatief medegebruik worden uitgesloten. De tekst van de toelichting en van voorschriften (onderdeel Beschrijving in Hoofdlijnen) is hierop aangepast.

Diepe delfstoffen

(Commissie van Overleg – provincie Friesland)

- Ingevolge het beleid van het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer wordt aangegeven dat olie- en gaswinning en ook proefboringen in het IJsselmeer uitgesloten zijn.

De planvoorschriften zijn dienaangaande uitgewerkt. In de toelichting wordt echter te veel gesuggereerd dat er wél een mogelijkheid is. Verzocht wordt de toelichting aan te scherpen.

Voor de vrijstellingsbevoegdheid die opgenomen is voor seismologisch onderzoek (voor winning op het land) zijn geen criteria voor aan te voeren. Deze activiteit is planologisch niet relevant.

Als enige heeft het Ministerie van Economische zaken, bij monde van de Rijksconsulent, bezwaar tegen het "ongewenst" verklaren van boringen (exploratie en exploitatie). De PKB van de VINEX laat ruimte voor afweging van belangen. "Per concreet geval dient beoordeeld te worden of deze activiteit verenigbaar is met de natuur en overige belangen van het in geding zijnde grote water". Daarnaast lopen nog verschillende beroepsprocedures bij de Raad van State over voor het IJsselmeer verleende boorvergunningen.

Reactie:

In plantoelichting is duidelijk gesteld dat conform het vastgestelde interprovinciale Beleidsplan IJsselmeer exploratie- en exploitatieboringen in het IJsselmeer ongewenst zijn en dat er géén vergunningen voor boringen in het IJsselmeer dienen te worden verleend/verlengd. De ruimte die de VINEX (PKB) geeft voor beoordeling per geval wordt voor het geval IJsselmeer daarmee ingevuld, uit hoofde van het belang van het zoetwater-ecosysteem(natuur) en het belang voor de drinkwatervoorziening en waterinlaatvoorziening. Seismologisch onderzoek is reeds eerder in het IJsselmeergebied uitgevoerd. Echter een vrijstelling voor verder seismologisch onderzoek in het watergebied wordt gehandhaafd. Uitdrukkelijk wordt gezegd dat het daarbij gaat om onderzoek ten behoeve van winning op het land. De inrichtingsactiviteiten zullen zeer beperkt zijn. Wel dient met de aanwezigheid van stiltegebieden en natuurgebieden rekening gehouden te worden.

Zandwinning/speciebergings

(Directoraat Rijkswaterstaat Flevoland, opgenomen bij Commissie van Overleg - provincie Friesland)

- Rijkswaterstaat stelt dat de opgenomen eis voor een aanlegvergunning ten behoeve van zandwinning bij het huidige vastgestelde rijksbeleid kan komen te vervallen. Ook de eis voor een aanlegvergunning voor de berging van bodemmateriaal kan vervallen, daar in een milieuverantwoorde berging wordt voorzien door de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater (WVO) en de Wet Milieubeheer (WM).

Reactie:

In maart 1994 is door de Minister van Verkeer en Waterstaat de beleidsnota Oppervlaktedelfstoffenwinning IJsselmeergebied vastgesteld.

Het beleid is vastgelegd in de Ontgrondingenwet. Via het vergunningenstelsel zal de wijze en de plaats van winning gewaarborgd worden. In het bestemmingsplan is het niet noodzakelijk dat opnieuw locatie-eisen gesteld worden, met het instrument van aanlegvergunning als toetsingskader. Voor de zandwinning in (na toepassing van de wijzigingsbevoegdheid) aangegeven scheepvaartroutes is geen aanlegvergunning nodig, de planvoorschriften zijn hierop aangepast.

Anders ligt dit bij de berging van baggerspecie. Milieuhygiënisch gezien wordt een voldoende toetsingskader geboden door de WVO en de WM.

De mate van verontreiniging van baggerspecie om voor stort in aanmerking te komen is voldoende geregeld. Een ruimtelijk kader, zoals bij de zandwinning, is voor het storten echter niet uitgewerkt, wel voor de berging in depot (MER Berging Baggerspecie).

In het bestemmingsplan wordt een locatietoets noodzakelijk geacht, omdat met het storten van bodemmateriaal, meestal bedoeld voor oeververdediging en/of natuurontwikkeling, bepaalde andere functies van het IJsselmeergebied gehinderd of zelfs onmogelijk gemaakt kunnen worden (bijvoorbeeld beroepsscheepvaart, recreatie, visserij).

De eis tot een aanlegvergunning bedoeld als locatie-toets is in het plan daarom gehandhaafd.

Windenergie

(Commissie van Overleg – provincie Friesland; Stichting tot Behoud van Natuur en Landschap Gaasterlân-Sleat; Friese Milieu Federatie; Vereniging Natuurmonumenten; It Fryske Gea)

- Plaatsing van windturbines in het water wordt in het rijksbeleid (VIN-EX/Blauwe koers) als strijdig aangemerkt. Er is een "nee....tenzij" redenering. Plaatsing is niet mogelijk, tenzij wordt aangetoond dat de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten niet worden aangetast. Verzoeken dit ook in het bestemmingsplan zo over te nemen.
- Plaatsing van solitaire windturbines dient absoluut niet mogelijk te zijn.

Reactie:

In het Basisplan IJsselmeer is de rijksbeleidslijn overgenomen door plaatsing van windturbines uitsluitend toe te laten na toepassing van een wijzigingsbevoegdheid (artikel 7).

In de Beschrijving in Hoofdpijnen is aangegeven dat deze alleen mag worden toegepast bij solitaire windmolens, indien er geen bezwaren vanuit landschappelijke, natuurlijke, waterstaats- en verkeersbelangen zijn. Plaatsing dient zo dicht mogelijk bij de kust en aansluitend bij andere van ver zichtbare elementen plaats te vinden. Plaatsing in natuurgebied is uitgesloten.

Aan de IJsselmeerkust blijven daarmee aan de waterzijde maar enkele locaties over bij de dijk langs de Zuiderfennenspolder.

Plannen voor plaatsing van een windturbine zijn er op dit moment niet; niettemin kan in de looptijd van het plan de vraag naar deze milieuvriendelijke vorm van energie zich voordoen in geval zich ook andere (recreatieve) ontwikkeling voordoet. Dan nog zal een wijzigingsbevoegdheid nodig zijn om de belangen nogmaals goed af te wegen. Bij voorbaat de mogelijkheid absoluut uitsluiten, willen wij niet, daar het om milieuvriendelijke energie gaat. De wijzigingsbevoegdheid is in het bestemmingsplan gehandhaafd, het toetsingskader nog iets aangescherpt. De "nee...tenzij" is daarmee voldoende aangegeven.

Bouwwerken in de bestemming IJsselmeer

(Algemene reactie)

- De keuze voor bouwwerken met een hoogte van 1,50 meter bij recht en 15 meter bij vrijstelling in de bestemming IJsselmeer is gebaseerd op de beleidskeuze tot zo veel mogelijk behoud van openheid. Enerzijds wordt 1,50 meter door velen te laag bevonden, anderzijds wordt een hoogte van 15 meter onaanvaardbaar hoog genoemd. Een hoogte tot 15 meter wordt door Rijkswaterstaat nadrukkelijk gewenst geacht en wel liefst bij recht.

Reactie:

Voor lage bouwwerken als steigers, maar ook kaden e.d. wordt in het plan "manshoog", dat wil zeggen 2 meter boven het gemiddelde waterpeil aangehouden. De hoogte van 15 meter bij vrijstelling wordt gehandhaafd. Een landschappelijke toets, waarbij uitgegaan wordt van plaatsing zo dicht mogelijk bij de kust en liefst bij andere hogere elementen wordt gehandhaafd. De hogere bouwwerken zullen merendeels betrekking hebben op waterstaatkundige werken, die naar verwachting uitsluitend in de kustzone relevant zijn.

Wettelijk kader

(Algemene reactie)

- Sinds de opstelling van het Basisplan zijn de Wet Milieubeheer en de Algemene Wet Bestuursrecht van kracht geworden, terwijl bovendien de Wet op de Ruimtelijke Ordening is gewijzigd. De tekst in de ontwerpplannen dient op diverse plaatsen aan de actuele wetgeving te worden aangepast, met name in bijlage 1 en artikel 7 van de voorschriften, waarin procedureregels voor plannen op grond van artikel 11 WRO worden gegeven.

Reactie:

De bijlage over sectorale wetgeving is aangepast aan nieuwe wetgeving.

Verkeerde verwijzingen naar het wettelijk kader in de toelichting zullen worden nagelopen.

De relevante onderdelen van de Algemene Wet Bestuursrecht zijn in de voorschriften opgenomen.

==

BIJLAGE 1

**Functies van het IJsselmeergebied
en de sectorale wetgeving**

BIJLAGE 1: FUNCTIES VAN HET IJSSELMEERGEBIED EN DE SECTORALE WETGEVING

A. Natuur en landschap

Voor de aanleg van ondiepten door het bergen van bodemmateriaal is een schriftelijke vergunning vereist ingevolge het Baggerreglement. Deze wet is vooral gericht op activiteiten in of op de waterbodem. Activiteiten zoals het baggeren en graven, het vissen van voorwerpen, het storten van grond, baggerspecie, of andere zinkende stoffen en het maken van werken in onder andere het IJsselmeergebied zijn zonder vergunning verboden.

- * De vergunningverlening is opgedragen aan de regionale directie van Rijkswaterstaat, directie Flevoland.

Het te bergen bodemmateriaal zal moeten voldoen aan de in de Wet verontreiniging oppervlakte wateren aangegeven kwaliteitseisen. Voor het brengen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in oppervlaktewater is een vergunning vereist.

- * Vergunning wordt verleend door de Minister van Verkeer en Waterstaat.

De Wet inzake droogmakerijen en indijkingen bevat bepalingen omtrent het ondernemen van droogmakerijen en indijkingen.

Deze wet is van toepassing op elke vorm van landaanwinning.

Onder landaanwinning wordt hier verstaan het zodanig inrichten van de gronden dat overstroming maximaal eens per twee jaar voorkomt.

De wet maakt geen verschil tussen een ouderwetse indijking en een moderne opspuiting.

Droogmakerijen en indijkingen die niet door het Rijk tot stand worden gebracht, mogen niet worden ondernomen zonder concessie.

Bij de concessie worden de nodige voorwaarden gesteld ter bescherming van de belangen die kunnen worden geschaad.

- * De concessie wordt verleend door de Kroon.

Op droogmakerijen is dit niet van toepassing wanneer het plan reeds bij vergunning tot vervening is vastgesteld of wanneer het wordt ondernomen krachtens het reglement van een waterschap.

Op indijkingen is dit niet van toepassing wanneer dat krachtens het reglement van een waterschap wordt ondernomen.

Eén van de oudste veiligstellingsmechanismen voor natuurwaarden in Nederland is verwerving van natuurterreinen, landgoederen en bossen.

De aankoop van terreinen treedt met name daar op de voorgrond waar particulieren afstand willen doen van het beheer van bezittingen en waar belangwekkende natuurwaarden aanwezig zijn.

Voor verwerving komen situaties in aanmerking waar sprake is van:

- de noodzaak van een gespecialiseerd beheer; of
- een versnippering van eigendommen en (of) beheer of van dreiging daartoe; of

- in- of externe bedreiging van de natuurwaarden vanwege de kwetsbaarheid van deze waarden.

De Staat (Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij) kan zelf tot verwerving overgaan of hiertoe subsidie verlenen aan een particuliere natuurbeschermingsorganisatie. Door het ministerie zijn inmiddels verschillende buitendijkse gebieden verworven.

De Natuurbeschermingswet is een belangrijk juridisch instrument ter bescherming van terreinen en/of wateren, die van algemeen belang zijn om hun natuurwetenschappelijke betekenis of hun natuurschoon. De wet biedt de mogelijkheid deze gebieden aan te wijzen als beschermd natuurmonument of staatsnatuurmonument.

Zo kunnen buitendijkse natuurterreinen aangewezen worden als beschermd natuurmonument of staatsnatuurmonument op grond van deze wet.

Door aanwijzing van een gebied als beschermd natuurmonument wordt een vergunningstelsel van kracht voor schadelijke handelingen.

De wet bevat ook bepalingen ter bescherming van plant- en diersoorten. Het is verboden, behoudens vergunning, handelingen te verrichten (inclusief jacht en visserij) die nadelig zijn voor bedoelde soorten. Dit alles geldt ook voor het water dat tot een natuurmonument behoort.

- * Vergunningen worden verleend door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

De Minister van LNV heeft de mogelijkheid om met de eigenaar van een beschermd natuurmonument een beheersplan op te stellen om zo de eigenaar tegen een bepaalde vergoeding tot actief beheer te bewegen.

In artikel 17 wordt speciaal de bevoegdheid gegeven om ook de toegang tot en over het water dat deel uitmaakt van een beschermd natuurmonument te verbieden.

In januari 1994 is een wetsontwerp voor een nieuwe natuurbeschermingswet aan de Tweede kamer aangeboden. Hierin wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten. Voorts zal de aanwijzing tot natuurmonument voortaan in beginsel door de provincie gaan geschieden. De vergunningplichtige schadelijke handelingen zullen bij de aanwijzing concreet worden aangegeven. In dit kader zal voortaan dan ook de toegankelijkheid worden geregeld.

In de Wet milieubeheer is een bepaalde koppeling gelegd tussen de Natuurbeschermingswet en de aanwijzing van milieubeschermingsgebieden krachtens de Wet milieubeheer.

In de wet Milieubeheer wordt aan de provincies de opdracht gegeven om in het provinciaal milieubeleidsplan gebieden aan te geven, waarin de kwaliteit van het milieu of van een of meer onderdelen daarvan (bijvoorbeeld geluidhinder) bijzondere bescherming behoeft.

Tot deze milieubeschermingsgebieden behoren in ieder geval de gebieden, die krachtens de Natuurbeschermingswet zijn aangewezen als beschermd natuurmonument of als staatsnatuurmonument.

Verplichte milieubeschermingsgebieden zijn daarnaast gebieden die zijn aangewezen ter uitvoering van de Overeenkomst inzake **watergebieden van internationale betekenis**, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels (Conventie van Ramsar). Dit voorzover de betreffende aanwijzing niet anders bepaalt.

De verplichte koppeling tussen aanwijzing op grond van de Natuurbeschermingswet en het aanmerken als stiltegebied volgens de Wet geluidhinder is met de inwerkingtreding van de Wet milieubeheer geschrapt.

Ter bescherming van het milieu moeten de provincies een milieuverordening vaststellen. In deze verordening moeten regels worden gesteld aan het voorkomen of beperken van geluidhinder in bij de verordening aangewezen gebieden. Dit zullen doorgaans milieubeschermingsgebieden zijn. Langs een omweg bestaat er dus nog wel enige koppeling tussen natuurmonumenten en stiltegebieden, maar een vanzelfsprekende is zij niet langer.

Relatienota-instrumentarium. In de Relatienota zijn een aantal maatregelen voorgesteld die er op gericht zijn in bepaalde gebieden een meer op natuur en landschap afgestemd grondgebruik te gaan voeren.

Daartoe zijn en worden in Nederland gebieden als beheersgebied of als reservaatgebied aangewezen.

Langs de (Noordhollandse) kust van het IJsselmeer en het Markermeer bevinden zich enkele "relatienotagebieden" (zie onderdeel d).

De **Wet Bodembescherming** beoogt door het stellen van regels de bodem te beschermen. Deze houden in het voorkomen, beperken of ongedaan maken van veranderingen van hoedanigheden van de bodem, die een vermindering of bedreiging betekenen van de multifunctionele eigenschappen die de bodem voor mens, plant of dier heeft.

Provinciale Staten kunnen ten aanzien van de in het Streekplan aangegeven bodembeschermingsgebieden regels vast stellen ter bescherming van de chemische, fysische en biologische eigenschappen van de bodem.

Hiermee bezit de Provincie een belangrijk instrument voor instandhouding van een goede bodemkwaliteit welke van belang is voor onder meer het natuur- en landschapsbehoud.

Naast regelingen die bepalingen bevatten ten aanzien van een gebiedsgerichte bescherming van natuurwaarden zijn er ook wetten die bepalingen bevatten ten aanzien van een soortgerichte bescherming.

Thans zijn deze bepalingen verspreid over diverse wettelijke regelingen. Het gaat hierbij in het bijzonder om de Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V), de Jachtwet en de Vogelwet 1936.

De Jachtwet behartigt uiteenlopende belangen. Enerzijds heeft de wet de bescherming van de landbouw ten doel, door bescherming van de grondgebruiker en door een vergoedingsregeling bij wildschade, anderzijds heeft de wet de bescherming van wildsoorten ten doel, voor zover dit verenigbaar is met de belangen van de landbouw.

Het jachtrecht is verbonden aan de grond. Aangezien de Dienst der Domeinen het privaatrechtelijk beheer voert over het IJsselmeer en Markermeer is deze daarmee houder van het jachtrecht in het IJsselmeer en Markermeer. Deze kan jachtovereenkomsten sluiten voor een periode van zes jaar, geldig voor een bepaald gebied.

De Jachtwet regelt de uitvoering van het wildbeheer. Dit betreft het verlenen van vergunningen (jachtakte), toegestane jachtmiddelen en openingstijden van de jacht. Aan een vergunning kunnen voorwaarden en voorschriften worden verbonden.

Er wordt gestreefd naar het voorkomen en beperken van schade, veroorzaakt door in het wild levende fauna.

* De jachtakte wordt verleend door het hoofd van politie.

Zoals vermeld is het IJsselmeergebied in internationaal opzicht van grote betekenis als pleisterplaats en overwinteringsgebied voor moeras- en watervogels. Doel van **de Vogelwet** is de bescherming van alle in Europa in het wild levende vogels (inclusief eieren en nesten).

De Vogelwet kent een stelsel van vergunningen die handelingen ten aanzien van vogels mogelijk maken die in beginsel zijn verboden. Daarmee wordt getoelgd op het jagen of anderszins vangen van enkele vogelsoorten in bepaalde gebieden en in een bepaalde periode van het jaar.

* Vergunningen worden verleend door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (of door de Commissaris van de Koningin verzoek van de grondeigenaar of pachter ingeval beschermde vogels schade toebrengen of overlast veroorzaken).

Al enige tijd is een **Flora- en Faunawet** in voorbereiding.

In die wet zullen de Natuurbeschermingswet (voor zover het de soort bescherming betreft), de Jachtwet en de Vogelwet worden geïntegreerd en aangevuld worden met regels voor bescherming en ontwikkeling van de leefomgeving van de soorten.

Het ligt in de bedoeling in de wet een regeling op te nemen, inhoudende de aanwijzing van gebieden, die van wezenlijke betekenis zijn als leefomgeving van plant- en diersoorten, als beschermde leefomgeving.

Uitgangspunt van de wet is de instandhouding en het herstel van een zo natuurlijk mogelijke verscheidenheid aan in het wild levende plant- en diersoorten als elementen van de ecosystemen waarvan zij deel uitmaken. Daarbij wordt gekozen voor het beginsel van een verbod van handelingen ten opzichte van beschermde soorten.

In de **Algemene Plaatselijke Verordening (APV)** kunnen bepalingen staan ter bescherming van wilde planten en dieren.

Hiertoe kan in de APV een lijst worden opgenomen met te beschermen plant- en diersoorten. Gemeenten kunnen middels dit instrument regelend op treden.

De opgenomen lijsten van soorten zullen nader moeten worden gezien na vaststelling van de nieuwe Flora- en Faunawet.

Ook kan de Provincie een **verordening** vaststellen tot bescherming van zeldzame plantensoorten en dieren.

Op mondiaal niveau ligt de nadruk op het afsluiten van internationale verdragen op het gebied van soort- en biotoopbescherming. Deze verdragen bieden geen rechtstreekse bescherming. Het legt de plicht op om hetgeen wat in het verdrag is opgenomen uit te werken in nationale wetgeving. In dit verband kan worden genoemd:

Wetlandsverdrag / Conventie van Ramsar 1971. Dit betreft een "overeenkomst inzake watergebieden van internationale betekenis, in het bijzonder als verblijfplaats van watervogels".

In de overeenkomst staan twee belangrijke bepalingen. In de eerste plaats is er de uiterst belangrijke, algemene verplichting om het **verstandig gebruik** ("wise use") van alle wetlands te bevorderen. Daarnaast kent het verdrag de verplichting tot **behoud van wetlands**. Deze verplichting geldt speciaal voor de internationaal belangrijke - en derhalve op de lijst geplaatste of nog te plaatsen - waterrijke gebieden.

Nederland heeft tot 1989 twaalf gebieden aangemeld. Het IJsselmeergebied behoort hier niet toe, maar komt wel voor op een lijst van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer met een overzicht van gebieden die in aanmerking komen.

Voorts is Nederland, als EG-lidstaat, ook krachtens de **EG-Vogelrichtlijn** verplicht belangrijke wetlands te beschermen. De Vogelrichtlijn, die juridisch bindend is, bepaalt namelijk dat alle in het wild levende vogels, hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden moeten worden beschermd.

Natuur en recreatie doen veelal beide een beroep op eenzelfde gebied. In de Wet op de Openluchtrecreatie (WOR), die de Kampeerwet vervangt is opgenomen dat provinciale staten ten behoeve van de bescherming van natuur en landschap gebieden kunnen aanwijzen, waar niet buiten kampeerterreinen mag worden gekampeerd.

Het kamperen bij de boer e.d. valt hier niet onder: het gaat om natuurkamperen en "vrij" kamperen.

(De WOR zal nader worden toegelicht bij onderdeel d recreatie).

De Wet Milieubeheer, die op 1 maart 1993 van kracht geworden is, is een milieu-hygiënische kaderwet, inhoudelijk samengesteld uit de voormalige Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne (WABM), de vroegere Hinderwet, en onderdelen van diverse andere milieuwetten alsook nieuwe elementen. In deze wet worden de procedurele en algemeen inhoudelijke zaken geregeld met betrekking tot diverse milieuhygiënische aspecten. In het daarop gebaseerde **Besluit milieu-effectrapportage** wordt aangegeven voor welke activiteiten in welke gevallen en voor welk besluit een milieu-effectrapportage (MER) moet worden gemaakt. Dit besluit is in juli 1994 ingrijpend gewijzigd en integraal opnieuw vastgesteld. Het nieuwe MER-besluit is op 1 september 1994 in werking getreden.

Doel van het Mer-besluit is om het milieubelang naast andere belangen een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Een milieu-effectrapportage is volgens de Wet Milieubeheer vereist voor nader omschreven projecten waarvan realisering grote gevolgen voor natuur en landschap kan hebben. Naast het aangeven van nadelige effecten dienen ook alternatieve oplossingen in beeld te worden gebracht.

Verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het maken van een MER moet men richten aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu en de Minister van Landbouw en Visserij.

De activiteiten waarvoor een milieu-effectrapportage moet worden opgesteld, zijn vermeld in een bij het Besluit MER gevoegde lijst.

Bij de activiteiten is aangegeven voor welke besluiten een MER moet worden opgesteld. Tevens is een lijst opgenomen van activiteiten die in zijn algemeenheid niet MER-plichtig zijn, maar waarvan het bevoegd gezag moet bepalen of vanwege bijzondere omstandigheden toch een MER gemaakt moet worden (Mer-beoordelingplichtige activiteiten).

Het bevoegde gezag is (zijn) de overheidsinstantie(s) die bevoegd is (zijn) over de activiteit een besluit te nemen.

Het bevoegde gezag geeft richtlijnen voor het opstellen van een MER en beoordeelt de inhoud.

B. Integraal waterbeheer

Het kwantitatieve en kwalitatieve waterbeheer behoren tot de primaire functies van het IJsselmeergebied.

Het waterkwaliteitsbeheer en het waterkwantiteitsbeheer, vallen buiten de invloedssfeer van het planologisch juridische kader van het bestemmingsplan. Ook het noodzakelijk kustbeheer wordt vanuit een ander instrumentarium bepaald.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit wordt vooral geregeld door de **Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO)**.

Deze wet heeft tot doel het bestrijden en voorkomen van verontreiniging van oppervlaktewateren met het oog op de verschillende (ecologische en mensgerichte) functies die deze wateren, zoals het IJsselmeer en het Markermeer, in onze samenleving vervullen.

Eén van de belangrijkste beheersinstrumenten waarin de WVO voorziet, is het lozingsverbod van afvalstoffen, verontreinigde of schadelijke stoffen door middel van een werk, behoudens vergunning.

Lozingen anders dan door middel van een werk krijgen ook steeds meer de aandacht. Het betreft activiteiten als het storten van baggerspecie, gritstralen, onderhoud van schepen en activiteiten op scheepswerven.

Het vergunningsinstrument is een effectief middel om in beginsel toelaatbare lozingen te reguleren door het stellen van voorschriften over de aard en de hoeveelheid van de afvalstoffen die mogen worden geloosd.

- * De Minister van Verkeer en Waterstaat verleent de vergunning. Het wettelijk verplicht op te stellen waterkwaliteitsplan, opgesteld door de Minister van Verkeer en Waterstaat en de Minister van VROM, dient hierbij als toetsingskader.

Waterkwantiteit

Waterkwantiteitsbeheer vindt zijn wettelijke basis in de Wet op de waterhuishouding (WWH).

Doel van deze wet is het bevorderen van een samenhangend en doelmatig beleid en beheer met betrekking tot de waterhuishouding in haar geheel. De WWH bevat daartoe enerzijds een regeling van de planvorming, integraal voor het hele terrein van de waterhuishouding, anderzijds een regeling van het oppervlaktewaterkwantiteitsbeheer.

De planvorming ten aanzien van de waterhuishouding in het algemeen is neergelegd in de nota voor de waterhuishouding. Deze wordt vastgesteld door de Ministers van Verkeer en Waterstaat en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Voor oppervlaktewateren onder beheer van het Rijk, zoals het IJsselmeer en het Markermeer, wordt door de Minister van Verkeer en Waterstaat een beheersplan vastgesteld.

Door Rijkswaterstaat worden waterhuishoudkundige beheersactiviteiten voor het IJsselmeer en Markermeer uitgevoerd. De beheersinstrumenten die de wet bevat ten aanzien van het oppervlaktewaterkwantiteitsbeheer zullen hieronder nader worden toegelicht.

Registratieplicht

Degene die water afvoert naar, aanvoert uit, loost in of onttrekt aan oppervlaktewateren waarover hij niet het beheer voert, is in daartoe aan te wijzen gevallen verplicht de wijze van afvoer, aanvoer, lozing of onttrekking te melden en –eventueel– de afgevoerde, aangevoerde geloosde of onttrokken waterhoeveelheden te meten, daarvan aantekening te houden en van de verkregen gegevens opgave te doen.

In geval van het IJsselmeer en het Markermeer dus aan de Minister van Verkeer en Waterstaat.

Waterakkoord

Een kwantiteitsbeheerder die water afvoert naar of aanvoert uit oppervlaktewateren in beheer bij een andere kwantiteitsbeheerder, alsmede die andere beheerder zijn in daartoe aan te wijzen gevallen verplicht gezamenlijk een waterakkoord vast te stellen. Het waterakkoord bevat bepalingen omtrent de wijze waarop de beheerders de af- en aanvoer van water ten opzichte van elkaar in het belang van de waterhuishouding regelen. Ingevolge deze wet is er met betrekking tot het IJsselmeer een waterakkoord vastgesteld voor de aanvoer uit het IJsselmeer ten behoeve van de watervoorziening van met name Noord-Holland.

Peilbesluit

Met vaststellen van vaste peilen wordt de grootst mogelijke mate van duidelijkheid en zekerheid aan belanghebbenden geboden, vooral in die gevallen waarin met het peil en de handhaving daarvan aanmerkelijke belangen gemoeid zijn.

Een kwantiteitsbeheerder is in daartoe aan te wijzen gevallen verplicht voor oppervlaktewateren onder zijn beheer één of meer peilbesluiten vast te stellen.

Door de Minister van Verkeer en Waterstaat is een peilbesluit vastgesteld voor het IJsselmeer en Markermeer.

Dit houdt in een ingesteld waterpeil met een verschil van 20 centimeter tussen zomer- (NAP -0,20) en winterpeil (-0,40).

Vergunningenstelsel

Het is verboden zonder vergunning water te lozen of te onttrekken aan rijkswateren, indien op de voorgenomen wijze van lozing of onttrekking meer dan 5000 m³ water per uur kan worden geloosd of meer dan 100 m³ water per uur kan worden onttrokken. Het vergunningenstelsel is van kracht voor het lozen en onttrekken van water door derden-gebruikers.

- * De vergunning wordt verleend door de Minister van Verkeer en Waterstaat. Het vastgestelde beheersplan voor de Rijkswateren (regionota IJsselmeergebied) dient daarbij als toetsingskader voor de vergunningverlening.

Aan de vergunning kunnen voorschriften worden verbonden ter bescherming van het belang van de waterhuishouding voor zover bij of krachtens de Wet verontreiniging oppervlaktewateren of de Grondwaterwet daarin niet is voorzien.

De Minister van Verkeer en Waterstaat kan in geval van buitengewone omstandigheden (droogte, wateroverlast etc.) in het belang van de waterhuishouding schriftelijk opdracht geven aan kwantiteitsbeheerders met betrekking tot het aanvoeren of afvoeren van water naar of uit onder andere het IJsselmeer of Markermeer.

De Minister is in bovenstaande situatie tevens bevoegd algemene voorschriften te geven ten aanzien van het afvoeren, aanvoeren, lozen of onttrekken van water aan derden-gebruikers.

Ingevolge het **Besluit milieu-effectrapportage** is wijziging van het (streef)-peil van 16 centimeter of meer MER-plichtig.

Kustbeheer

De **Waterstaatswet 1900** bevat de grondslag voor voorzieningen ten behoeve van aanleg, onderhoud en verbetering van waterstaatswerken.

Ingevolge deze wet mogen nieuwe werken tot kering van onder andere water van het IJsselmeergebied, waaronder begrepen strand- en oeververdediging, alsmede veranderingen aan zodanige bestaande werken in inrichting, vorm, afmeting of wijze van samenstelling, niet worden uitgevoerd dan nadat het ontwerp met toelichting is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten waarin het werk is gelegen. Indien het provinciale werken betreft moet het ontwerp goedgekeurd worden door de Kroon.

Gezien het belang van de instandhouding van de waterkerende objecten bestaan er een aantal juridische instrumenten welke regels bevatten ten aanzien van het gebruik van deze objecten.

Deze wet- en regelgeving zal hieronder nader worden toegelicht.

De **Wet van 28 februari 1891**, tot vaststelling van bepalingen betreffende 's Rijkswaterstaatswerken en de krachtens die wet uitgevaardigde (bijzondere) reglementen, zoals het **Rijkszeeweringenreglement**, het **Baggerreglement** en het **Algemeen reglement van politie voor rivieren en rijkskanalen** hebben tot doel: "de bescherming van de waterstaatswerken en de bevordering van het doelmatige en veilige gebruik ervan".

Activiteiten op of nabij de waterkering zijn vergunningplichtig op grond van het **Rijkszeeweringenreglement**. In het IJsselmeergebied is dit reglement van toepassing op de nieuwe dijken en in principe ook op de dijken van het oude land, tenzij daar een andere regeling voor getroffen is.

Het Baggerreglement is vooral gericht op activiteiten in of op de waterbodem. Activiteiten zoals het baggeren en graven, het vissen van voorwerpen, het storten van zinkende stoffen en het maken van werken in onder andere het IJsselmeergebied zijn zonder vergunning verboden.

Het Algemeen reglement van politie voor rivieren en rijkskanalen (ARP) heeft betrekking op het gebruik (vooral met vaartuigen) van waterstaatsgebieden.

* De vergunningverlening bij alle drie reglementen is opgedragen aan de regionale directie van Rijkswaterstaat, directie Flevoland.

Voorts moet bij het kustbeheer rekening worden gehouden met de keuren van waterschappen.

Hierin zijn veelal ook bepalingen opgenomen met betrekking tot de bescherming van de waterkerende functie van de IJsselmeerdijk ten behoeve van het land daarachter.

Zo moet rekening worden gehouden met het onderwatertalud en ook kunnen niet zonder meer graafwerkzaamheden in het water in de buurt van de dijk worden uitgevoerd.

Activiteiten als de aanleg van een waterbekken zijn ingevolge het **Besluit milieu-effectrapportage** MER-plichtig, wanneer het een oppervlakte van 100 hectare of meer betreft.

Ook de aanleg van een dijk is MER-plichtig, indien het een lengte van 5 kilometer of meer, en een dwarsprofiel van 250 vierkante meter of meer betreft.

C. Recreatie

Ingevolge het **Besluit milieu-effectrapportage** is de aanleg van een jachthaven MER-plichtig, indien het 500 of meer ligplaatsen betreft.

De Wet op de Openluchtrecreatie (WOR)

De WOR bevat regels met betrekking tot het overnachten met kampeermiddelen op het land. In deze wet is in feite de Kampeerwet in afgeslankte vorm opgenomen.

De regels richten zich zowel op de belangen van de consument, als op de belangen van de recreatie-ondernemer. Daarnaast biedt de wet een basis voor de bescherming van de gezondheid en de hygiëne.

Voor het houden van kampeerplaatsen is een kampeervergunning nodig. Gemeenten kunnen alleen voor die terreinen vergunning voor het houden van een kampeerplaats afgeven, indien het bestemmingsplan uitdrukkelijk in een dergelijke bestemming voorziet.

De uitvoering van de wet is in sterke mate overgelaten aan de gemeenten. Deze moeten een kampeerverordening opstellen. Vergunningen en vrijstellingen worden krachtens de verordening verstrekt.

De wet maakt binnen bepaalde criteria kleine kampeerterreinen (tot 15 kampeermiddelen), het natuurkamperen en het zogenaamde vrij-kamperen mogelijk. In die gevallen mag het bestemmingsplan zich daar niet expliciet tegen verzetten en vindt de belangenafweging plaats op basis van het vergunningenstelsel door de gemeente.

Ook geeft de wet de mogelijkheid tot het stellen van regels inzake hygiëne, gezondheid en veiligheid. Dit betreft niet alleen kampeerplaatsen maar ook jachthavens. Deze regels kunnen betrekking hebben op het aantal pleziervaartuigen. Betreffende regels kunnen bij AMvB worden vastgesteld.

Wet Binnenvaart Politie Reglement (BPR)

Deze wet bevat bepalingen ter voorkoming van aanvaring of aandrijving op de openbare wateren in het rijk, die voor de scheepvaart open staan. Het geldt zowel voor de beroepsvaart als de recreatievaart. Met het BPR wordt voor Nederland een uniform Europees stelsel van algemene verkeersregels, zoals verkeerstekens en betonnen, bebakening en verlichting (markering), voor de scheepvaart op de binnenwateren gerealiseerd. Zo regelt de wet onder andere het ligplaats nemen, de kentekens en de vaarregels.

De algemene verkeersregels voor de Nederlandse binnenwateren (met enkele uitzonderingen) liggen sinds 1965 vast in het Vaarreglement.

Scheepvaartverkeerswet (SVW)

Deze wet bevat bepalingen ter regulering van het scheepvaartverkeer.

Op basis van de Scheepvaartverkeerswet (artikel 42) hebben besturen van provincies, gemeenten, waterschappen en havenschappen de bevoegdheid tot het stellen van regels ten aanzien van onderwerpen waarin de SVW voorziet, voor zover dit niet in strijd is met de bij of krachtens deze wet gestelde regels.

Maatregelen die niet in het Binnenvaartpolitiereglement voorkomen maar daar een aanvulling op vormen (bijvoorbeeld de regelgeving voor de jet-ski) kunnen ook door de gemeente worden vastgesteld.

Ook hebben gemeenten de bevoegdheid om ten aanzien van het gebruik met vaartuigen van openbare vaarwateren op grond van andere motieven dan orde en veiligheid beperkingen daaraan te stellen in de APV.

Het gebruik van openbaar vaarwater anders dan met vaartuigen wordt niet beheerst door centrale regelgeving. Ook hier hebben gemeenten regelgevende bevoegdheid welke eventueel door provinciale verordeningen aan grenzen gebonden kan zijn.

Regelgeving ten aanzien van de sportvisserij zal worden beschreven in de hierna volgende functie van beroepsvisserij.

D. Beroepsvisserij

Het Baggerreglement is voor de visserij van belang voor onder andere het plaatsen van vistuigen. Het is namelijk verboden om zonder vergunning binnen een afstand van 500 meter van de "oever" schelpdieren of mosselzaad te vissen, te aalgeren of vaste vistuigen te stellen (uitgezonderd aal- en haringfuisen) en om in vaarwaters, havens en op of aan andere onder beheer van het Rijk vaste vistuigen te zetten.

Het Rijkszeeweringenreglement is tevens van belang voor de uitvoering van het visserijbeleid. Het Rijkszeeweringenreglement is vooral gericht op de instandhouding van waterkerende objecten. Vergunningsplichtige activiteiten zijn onder andere: ankeren in de oeverbescherming en het plaatsen van fuisen.

Het wettelijk kader voor de uitoefening van de binnenvisserij wordt gevormd door de Visserijwet 1963 en het daarop steunende Reglement voor de binnenvisserij 1985 en het Reglement minimummaten en gesloten tijden 1985.

De Visserijwet geldt zowel voor de beroeps- als de voor de sportvisserij.

Doel van bovenstaande wetgeving is "de bescherming van de visstanden en het bevorderen van een doelmatige bevissing".

In het Reglement minimummaten en gesloten tijden 1985 zijn regels gesteld ter bescherming van vissoorten.

Zo bestaat op grond van deze wet een visverbod op baars en snoekbaars van 1 april tot 1 juni.

In het Reglement voor de binnenvisserij 1985 zijn bepalingen opgenomen in het belang van de visserij. Zij hebben ondermeer betrekking op toegestane vistuigen, minimummaaswijdten, gesloten perioden en de wijze waarop vistuigen mogen worden gebruikt.

Op grond van de Visserijwet zijn voor de uitoefening van de beroepsmatige visserij in het IJsselmeergebied vereist:

- een grote visakte;
- een privaatrechtelijke vergunning van de visrechthebbende, uitgegeven door de Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie;
- een publiekrechtelijke vergunning van de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Aan laatstgenoemde vergunning kunnen voorwaarden worden verbonden in het belang van de visserij.

Voor het vissen met ten hoogste twee hengels (sportvisserij) in het IJsselmeergebied zijn vereist:

- een sportvisakte;
- een privaatrechtelijke vergunning van de visrechthebbende.

Personen jonger dan 15 jaar zijn vrijgesteld van een sportvisakte, mits zij vissen met één hengel en een aassoort hanteren die door de minister is aangewezen (de zgn. vrije hengel). Voor het vissen met de vrije hengel is geen privaatrechtelijke vergunning vereist. Voor de sportvisserij wordt door de Staat aan vier sportvisserij-organisaties een machtiging verleend voor het namens de Staat uitreiken van privaatrechtelijke vergunningen voor het vissen met twee hengels in het IJsselmeergebied. In dergelijke vergunningen zijn gesloten tijden opgenomen voor het vissen op snoekbaars en baars.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij kan voor bepaalde wateren of delen daarvan het vissen met bepaalde vistuigen verbieden en aan publiekrechtelijke vergunningen voorschriften en beperkingen verbinden. Op grond van deze bevoegdheid heeft de minister in 1989 maatregelen genomen voor de regulering van de visserij in het IJsselmeergebied. Deze maatregelen hebben betrekking op de gesloten tijden voor aalfuiken, aalhoekwant, aalkistjes, aaskuil, staande netten en zegen en op verboden gebieden voor schietfuiken en de aaskuil.

E. Agrarisch gebruik

In de Relatienota zijn een aantal maatregelen voorgesteld die er op gericht zijn in bepaalde gebieden een meer op natuur en landschap afgestemd grondgebruik te gaan voeren.

Daartoe zijn en worden in Nederland gebieden als beheersgebied of als reservaatgebied aangewezen.

Het beleid voor instandhouding van waardevolle agrarische cultuurlandschappen, zoals zich dat sinds het verschijnen van de "Nota betreffende de relatie landbouw en natuur- en landschapsbehoud" -kortweg de Relatienota- heeft ontwikkeld wordt inhoud gegeven via de Regeling Beheersovereenkomsten 1988 (RBO '88).

Op grond van de RBO '88 worden de zogenaamde beheers- en reservaatgebieden aangewezen. De aanwijzing geschiedt door de vaststelling van een beheersplan door Gedeputeerde Staten.

Naast de gebiedsbegrenzing bevat dit plan tevens de beheersdoelstellingen, de in aanmerking komende beheerspakketten voor de aangewezen gebieden en de hoogte van de vergoeding.

* Uitvoerende instanties in deze zijn het Rijk en de Provincie.

In de Wet Bodembescherming wordt de grondslag geboden voor het geven van algemene regels ten aanzien van alle gedragingen waardoor de bodemkwaliteit kan verminderen.

Op grond hiervan is het Besluit gebruik dierlijke meststoffen vast gesteld dat regels bevat met betrekking tot het op of in de bodem brengen van dierlijke meststoffen.

Het besluit strekt ertoe een norm te stellen aan het gebruik van dierlijke meststoffen op of in de bodem. Bij deze normering is onderscheid gemaakt tussen landbouwgronden, natuurterreinen en overige gronden. Het is verboden dierlijke meststoffen te gebruiken in een grotere hoeveelheid dan in het besluit is vast gesteld voor de onderscheiden gronden. Voorts zijn regels opgenomen met betrekking tot het tijdstip en de wijze van uitrijden van dierlijke mest.

F. Beroepsscheepvaart

Ingevolge het Besluit milieu-effectrapportage zijn met betrekking tot de beroepsscheepvaart de volgende activiteiten MER-plichtig:

- aanleg van een hoofdvaarweg, in die gevallen waarin de hoofdvaarweg kan worden bevaren door schepen met een laadvermogen van 1350 ton of meer;
- vergroting of verdieping van een hoofdvaarweg, in gevallen waarin:
 - = de hoofdvaarweg geschikt is of door de activiteit geschikt wordt voor schepen met een laadvermogen van 1350 ton of meer en
 - = door vergroting het ruimte-oppervlak met 20% of meer toeneemt, of een structurele verdieping plaatsvindt waarbij meer dan 5 miljoen m³ grond wordt verzet en waarbij sprake is van het doorbreken van voor het grondwater afsluitende bodemlagen;
- aanleg van een haven voor civiel gebruik van de binnenscheepvaart, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een haven bevaarbaar voor schepen met een laadvermogen van 1350 ton of meer.

Een hoofdvaarweg is een vaarweg waarvoor verbinding is aangegeven op een kaart van indicatieve en limitatieve hoofdvaarwegverbindingen, die behoort tot een van kracht zijnde planologische kernbeslissing.

De **Tracéwet** heft de tekortkomingen op, die bestonden in de coördinatie tussen de besluitvorming in de sectorlijn en die in de ruimtelijke ordeningslijn m.b.t. de aanleg of wijziging van onderdelen van de hoofdinfrastructuur. De Tracéwet is van toepassing op de aanleg van alle vaarwegen. De wet is ook van toepassing bij wijziging van een hoofdvaarweg die daardoor geschikt wordt voor gebruik door schepen met een laadvermogen van tenminste 1350 ton, dan wel de bestaande geschiktheid van de hoofdvaarweg voor zodanig gebruik wordt verbeterd. De wet voorziet in een procedure waarin, voorafgaande aan het te nemen tracébesluit, in nauw overleg met de betrokken lagere overheden zowel de sectorale als de ruimtelijke afweging plaats vindt.

Het Baggerreglement is vooral gericht op de bodem. Voor het op diepte houden van de vaargeulen is een vergunning vereist.

Zonder vergunning is het namelijk verboden te baggeren met andere werktuigen dan de hand- en of hijsbeugel. De afmetingen van de voor de scheepvaart van belang zijnde vaargeulen in het IJsselmeergebied zijn van een zodanige omvang dat voor het verbreden en verdiepen hiervoor een vergunning is vereist ingevolge de **Ontgrondingenwet**.

* Aangezien het IJsselmeer en Markermeer rijkswateren zijn, wordt de vergunning verleend door de regionale directie van Rijkswaterstaat (directie Flevoland), namens de Minister van Verkeer en Waterstaat.

Ten aanzien van het gebruik van het IJsselmeergebied door de binnenscheepvaart is daarnaast ook wetgeving van toepassing ter bevordering van de vlotte en veilige vaart van het scheepvaartverkeer.

Genoemd kunnen onder andere worden: de Scheepvaartverkeerswet en het daarop gebaseerde Binnenvaartpolitiereglement en het Vaarreglement.

Scheepvaartverkeerswet bevat bepalingen met betrekking tot het scheepvaartverkeer op de binnenwateren en op de zee.

Het Binnenvaart Politie Reglement (BPR) bevat bepalingen ter voorkoming van aanvaring of aandrijving op de openbare wateren in het rijk, die voor de scheepvaart open staan. Het geldt zowel voor de beroepsvaart als de recreatievaart.

Met het BPR wordt voor Nederland een uniform Europees stelsel van algemene verkeersregels, zoals verkeerstekens en betonnen, bebakening en verlichting (markering), voor de scheepvaart op de binnenwateren gerealiseerd. Zo regelt de wet onder andere het ligplaats nemen, de kentekens en de vaarregels.

De algemene verkeersregels voor de Nederlandse binnenwateren (met enkele uitzonderingen) liggen sinds 1965 vast in het **Vaarreglement**.

G. Diepe delfstoffenwinning

Bij diepe delfstoffen gaat het zowel om de activiteiten gericht op exploratie (opsporing) als op exploitatie (winning) van diepe delfstoffen als olie en gas.

De regelgeving voor de diepe delfstoffenwinning is gericht op een optimale ontwikkeling van nationale reserves aan energie en een zorgvuldig gebruik van de diepe ondergrond. De Minister van Economische Zaken is hiervoor verantwoordelijk.

De belangrijkste instrumenten zijn de boorvergunning, neergelegd in de Wet Opsporing Delfstoffen, en de concessie, neergelegd in de Mijnwet 1810, 1903. *Het beschikken over een vergunning of concessie laat onverlet dat de normale vergunningsprocedures van de rijks- en lagere overheden dienen te worden doorlopen.*

Met een boorvergunning kan een vergunninghouder het exclusieve recht verwerven tot het verrichten van exploratieboringen binnen een bepaald gebied. Het vergunningstelsel is erop gericht schadelijke gevolgen van boringen en calamiteiten te voorkomen of te beperken.

Een concessie verleent het exclusieve recht tot winning van olie/gas in een aangegeven gebied. Over het algemeen volgt een concessie op een boorvergunning voor exploratie-onderzoek, indien winbare hoeveelheden delfstoffen zijn aangetoond.

Voor het IJsselmeer zelf zijn nog geen concessies verleend. Voor het IJsselmeergebied zijn wel een tweetal boorvergunningen (Markerwaard en Harderwijk) afgegeven en grenst het gebied aan een concessiegebied (Slootdorp).

In het Mijnreglement worden voorschriften gegeven tot het tegengaan van gevaar, schade of hinder door bij mijnen behorende werken en inrichtingen, op welke de Wet Milieubeheer niet van toepassing is. Het oprichten, in werking houden, uitbreiden of wijzigen van bijvoorbeeld gasproductie- en gasbehandelingsinstallaties is vergunningsplichtig.

- * De boorvergunning wordt verleend door de Minister van Economische Zaken. Een concessie wordt verleend door de Kroon.
- * Voor de bovengrondse installatie om te kunnen boren heeft men een vergunning nodig krachtens de Wet Milieubeheer. Deze vergunning wordt meestal verleend door de provincie.

In het nieuwe Besluit Milieu-effectrapportage 1994 is het opsporen van aardolie en aardgas Mer-plichtig in gevallen waarin de activiteit plaatsvindt in een gevoelig gebied. Een gevoelig gebied kan bijvoorbeeld zijn een beschermd natuurmonument of staatsnatuurmonument, dan wel een kerngebied of natuurontwikkelingsgebied, deel uitmakend van de Ecologische hoofdstructuur van het Structuurschema Groene Ruimte. In het IJsselmeergebied komen diverse van dat soort gevoelige gebieden voor.

H. Zandwinning

Voor elke bodemverlagende activiteit (zandwinning, baggeren, e.d.) is een vergunning vereist op grond van de Ontgrondingenwet.

Aangezien het IJsselmeer en het Markermeer rijkswateren zijn, is ook het daarop gebaseerde Rijksontgrondingenreglement hier van toepassing.

De Ontgrondingenwet heeft ten doel regels te stellen "teneinde een doelmatige afweging van de verschillende bij ontgrondingen betrokken belangen te verzekeren".

Dit Rijksontgrondingenreglement maakt uitzonderingen ten aanzien van enkele bodemverlagende activiteiten waarop de Ontgrondingenwet niet van toepassing is (artikel 2).

Zo maakt het reglement een uitzondering op het aanleggen of onderhouden van Rijkswaterstaatswerken en waterkeringen. In de Ontgrondingenwet is in artikel 4 geregeld wanneer de wet niet van toepassing is.

Aan de wettelijk vereiste vergunning kunnen voorwaarden worden verbonden ter bescherming van alle bij een ontgroning betrokken belangen. In de vergunning plegen bepalingen te worden opgenomen over de locatie, de hoeveelheden te winnen zand, de opleveringsdiepte en de periode waarbinnen de winactiviteiten mogen plaatsvinden.

De uitvoering van de wet is opgedragen aan de provinciale besturen, behoudens voor de Rijkswateren zoals het IJsselmeer en het Markermeer.

- * Vergunningen worden derhalve verleend door de regionale directie van Rijkswaterstaat namens de Minister van Verkeer en Waterstaat.
De nota "Zand boven water" zal als toetsingskader fungeren bij de belangenafwegingen die plaatsvindt bij de behandeling van vergunningaanvragen.

In de milieu-wetgeving wordt ook aandacht besteed aan de gevolgen van de winning van zand op het milieu. Voor de installatie die nodig is bij de zandwinning is men tevens vergunningsplichtig ingevolge de Wet Milieubeheer. Als de installatie een capaciteit heeft van 100.000 kg per uur of meer dan wordt de vergunning verleend door de provincie. Is de capaciteit minder dan 100.000 kg per uur dan wordt de vergunning verleend door de gemeente.

In het Besluit milieu-effectrapportage wordt dan ook als MER-plichtig besluit aangeduid: "de aanwijzing van een winplaats indien sprake is van een winplaats groter dan 100 hectare, of een aantal winplaatsen die tezamen 100 hectare of meer bevatten".

Voor de oppervlakte delfstoffenwinning in het IJsselmeergebied is gelijktijdig met de nota "Zand boven water" een milieu-effectrapport opgesteld.

Wanneer het gaat om ontgrondingen waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de bodem kunnen verontreinigen dan kan ingevolge de Wet Bodembescherming bij AMvB hieraan regels worden gesteld ter bescherming van de bodem.

Tot op heden is hiervan door de minister geen gebruik gemaakt.

I. Energievoorziening c.a.

Bij de toepassing van windenergie is men voor het oprichten van één of meer, met elkaar samenhangende installaties voor het opwekken van elektriciteit, verplicht een milieu-effectrapport vast te stellen op grond van het **Besluit milieu-effectrapportage**, indien deze activiteit betrekking heeft op een inrichting met een vermogen van 20 megawatt of meer, of op 20 molens of meer. Aangezien een windturbine milieu-effecten kan veroorzaken is deze activiteit tevens vergunningplichtig ingevolge de **Wet Milieubeheer**.

De Wet Milieubeheer heeft tot doel de bescherming van het milieu tegen activiteiten, die onder het begrip inrichting vallen, voor zover daarop geen bijzondere milieuwetten van toepassing zijn. Het is verboden om zonder vergunning inrichtingen die milieu-effecten kunnen veroorzaken op te richten, in werking te hebben, te wijzigen of uit te breiden.

Milieuvergunningen kunnen voor windturbines over de volgende milieu-aspecten voorschriften bevatten: geluidhinder, trillingshinder.

De bescherming van straalpaden van straalverbindingen is nog niet wettelijk geregeld. Bestemmingsplannen dienen dus bij het maken en uitvoeren van bestemmingsplannen rekening te houden met straalpaden.

Indien een leiding een ander infrastructureel element kruist, dan dient de leidingsexploitant zich te houden aan de voorwaarden gesteld in de publiek-rechtelijke vergunningen.

In dit geval kan gedacht worden aan vergunning ingevolge de **Wet van 28 februari 1891** indien men een waterstaatswerk kruist.

J. Berging van bodemmateriaal

Bij elk project dat baggerspecie oplevert moet een lokatie gevonden worden (op land of in water) waar de vrijgekomen specie kan worden geborgen.

De waterbodem maakt, gezien de uitwisseling die met het water zelf plaats vindt, deel uit van het begrip oppervlaktewater. De gevolgen van het storten van baggerspecie voor de kwaliteit van de waterbodem kunnen bij de vergunningverlening ex **Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO)** worden betrokken.

Bij een indijking, een depot op het land of in diepe putten onder water is sinds kort de **Wet Milieubeheer** van toepassing. Uit het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Milieubeheer volgt dat het verboden is om zonder vergunning (bedrijfs)afvalstoffen op of in de bodem te brengen, en baggerspecie kan onder (bedrijfs)afvalstoffen vallen. In het "Saneringsprogramma waterbodem Rijkswateren" zijn in havens langs het IJsselmeer en Markermeer verontreinigingen aangetroffen waarbij de baggerspecie kan worden aangemerkt als afvalstof.

Vergunning wordt verleend door de provincie als de capaciteit 10.000 m³ of meer is. De gemeente verleent de vergunning als de capaciteit minder dan 10.000 m³ maar meer dan 50 m³ is.

Indien het betreft meer dan 500.000 m³ is er ook sprake van een MER-plicht.

Overigens is ook een milieuvergunning vereist voor het opslaan van grond, los van de vraag of deze verontreinigd is of niet. de bevoegdheden ten aanzien van inrichtingen voor het opslaan van grond zijn geregeld in het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Milieubeheer.

===

BIJLAGE 2

**Reacties vooroverleg
Basisplan IJsselmeer**

commissie van overleg

ex artikel 10 van het Bro. 1985

provinsje fryslân
provincie friesland

Vereniging van Zuiderzeegemeenten
(Stuurgroep Ruimtelijke Ordening IJsselmeergebied)
p/a Directie Flevoland van Rijkswaterstaat
t.a.v. mr. C.G.M. Willems
Postbus 600
8200 AB LELYSTAD

ruimtelijke ordening
postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
8911 kz leeuwarden
telefoon: 058-925925
fax: 058-925125

Leeuwarden, 6 oktober 1992.

Ons kenmerk: RO-92-24584
afdeling Gemeentelijke Plannen
toestel ...236/EW/JS
Uw kenmerk: brief dd. 6 juli 1992
Bijl.:

Onderwerp:
Basisplan IJsselmeer.

Geacht college,

Bovengenoemd plan is onderwerp van bespreking geweest in de vergadering van de Commissie van Overleg op 29 september 1992. Naar aanleiding van die behandeling bericht ik u namens de Commissie het volgende.

Algemeen

Behoudens een aantal (voornamelijk detail-)opmerkingen kan van harte worden ingestemd met de inhoud van het plan. Het onderstreept naar het oordeel van de commissie de complementaire wijze waarop het beleid t.a.v. het IJsselmeer de laatste tijd gestalte krijgt. Het moge duidelijk zijn dat de instemming van de commissie met het basisplan tevens haar schaduw vooruit werpt naar de beoordeling van de bestemmingsplannen zoals deze t.z.t. door de gemeentebesturen -hopelijk in gezamenlijkheid- vastgesteld zullen worden. Deze planvorming ziet zij dan ook vol vertrouwen tegemoet.

Agrarisch gebruik/Relatienotagebieden

Binnen de hoofdbestemming IJsselmeer zijn op de plankaart de in agrarisch gebruik zijn (Relatienota)gebieden aangegeven met de aanduiding "Agrarisch gebruik". Uit de toelichting en de voorschriften valt op te maken dat het agrarisch gebruik geheel ondergeschikt wordt geacht aan de natuurfunctie. Dit veronderstelt deels een forse beleidsombuiging, met name voor wat betreft de Workumerwaard. Op zich bestaat waardering voor en instemming met deze samenhangende visie voor de gehele IJsselmeerkust, doch de commissie vraagt bijzondere aandacht voor de uitvoerbaarheid van dit beleidsvoornemen.

Haven Laaxum

De commissie gaat er voor wat betreft de aanwijzing van Laaxum als "Haven" vanuit dat dit niet automatisch betekent dat dit zal leiden tot capaciteitsvergroting. Daartegen bestaan namelijk bedenkingen. Duidelijkheid op dit punt wordt gewenst geacht.

Olie- en gaswinning

Zoals u bekend is wordt op Rijksnivo gewerkt aan de opstelling van een Integraal Beheersplan IJsselmeer/Markermeer. In dat kader is de olie- en gaswinning eveneens aan de orde. Het kabinetsstandpunt inzake de Vierde Nota Extra (VINEX) stelt met betrekking tot delfstoffenwinning dat "per concreet geval beoordeeld dient te worden of deze activiteit verenigbaar is met de natuur en overige belangen van het in het geding zijnde grote water". Dit standpunt laat derhalve ruimte voor afweging. De besluitvorming op Rijksnivo over dit onderwerp is tot op heden niet afgerond. Daarnaast lopen er nog verschillende beroepsprocedures bij de Raad van State in verband met de voor het IJsselmeer verleende verlenende boorvergunningen. Van de zijde van de vertegenwoordiger van het Ministerie van Economische Zaken in de commissie bestaan tegen deze achtergrond dan ook grote bezwaren tegen de volledige afwijzing van deze activiteiten in het Basisplan. Hij pleit voor aanpassing van de tekst over dit onderwerp, zodanig dat helder wordt dat de uitkomst van het overleg op Rijksnivo alsmede de bij de Raad van State lopende procedures nog niet duidelijk is en daarom op dit moment nog geen uitspraak gedaan kan worden over de toelaatbaarheid van boringen in het IJsselmeer. De overige leden van de commissie kan instemmen met de beleidlijn van de gemeenten, die volledig past in het Interprovinciale Beleidsplan IJsselmeer, dat momenteel in ontwikkeling is.

Windturbines

Ook op dit onderdeel van het plan neemt de vertegenwoordiger van E.Z. een minderheidsstandpunt in. Zijn bezwaar richt zich tegen het feit dat in het plan op voorhand het plaatsen van windturbines in grootschalige park- of lijnopstellingen langs de oudeland kusten is uitgesloten. Hij pleit ervoor om ook in het basisplan te kiezen voor de formulering in de VINEX dat plaatsing in grote wateren waarvoor de groene en blauwe koers geldt, strijdig is met die koers, tenzij is aangetoond dat de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten niet worden aangetast ("nee, tenzij"-formule). Ook hier geldt dat de overige commissieleden het beleid van de gemeenten onderschrijven.

Milieu

Gezien de functie van dit basisplan is het zinvol de volgende onderdelen er nog bij te betrekken:

- het Intentieprogramma Stiltegebieden Friesland;
- het Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden Friesland;
- milieubelastende activiteiten zoals zonering industrielawaai
Wet Geluidhinder.

Waterhuishouding

In de passage op bladzijde 40/41 is geen aandacht besteed aan de waterhuishoudkundige functie van het IJsselmeer voor Friesland.

De lozings- en inlaatmiddelen hebben een plaatsgebonden functie. In verband met de veiligheid zou op deze plaatsen het IJsselmeer de functie Waterbeheer moeten krijgen. Nu komt de functie recreatie voor tot aan de kunstwerken.

Ten behoeve van een kwalitatieve verbetering van de doorstroming van de Friese boezem zijn er plannen in de maak voor een extra inlaat bij Makkum. Het verdient aanbeveling deze toekomstige inlaatmogelijkheid op de kaart aan te geven.

Tenslotte

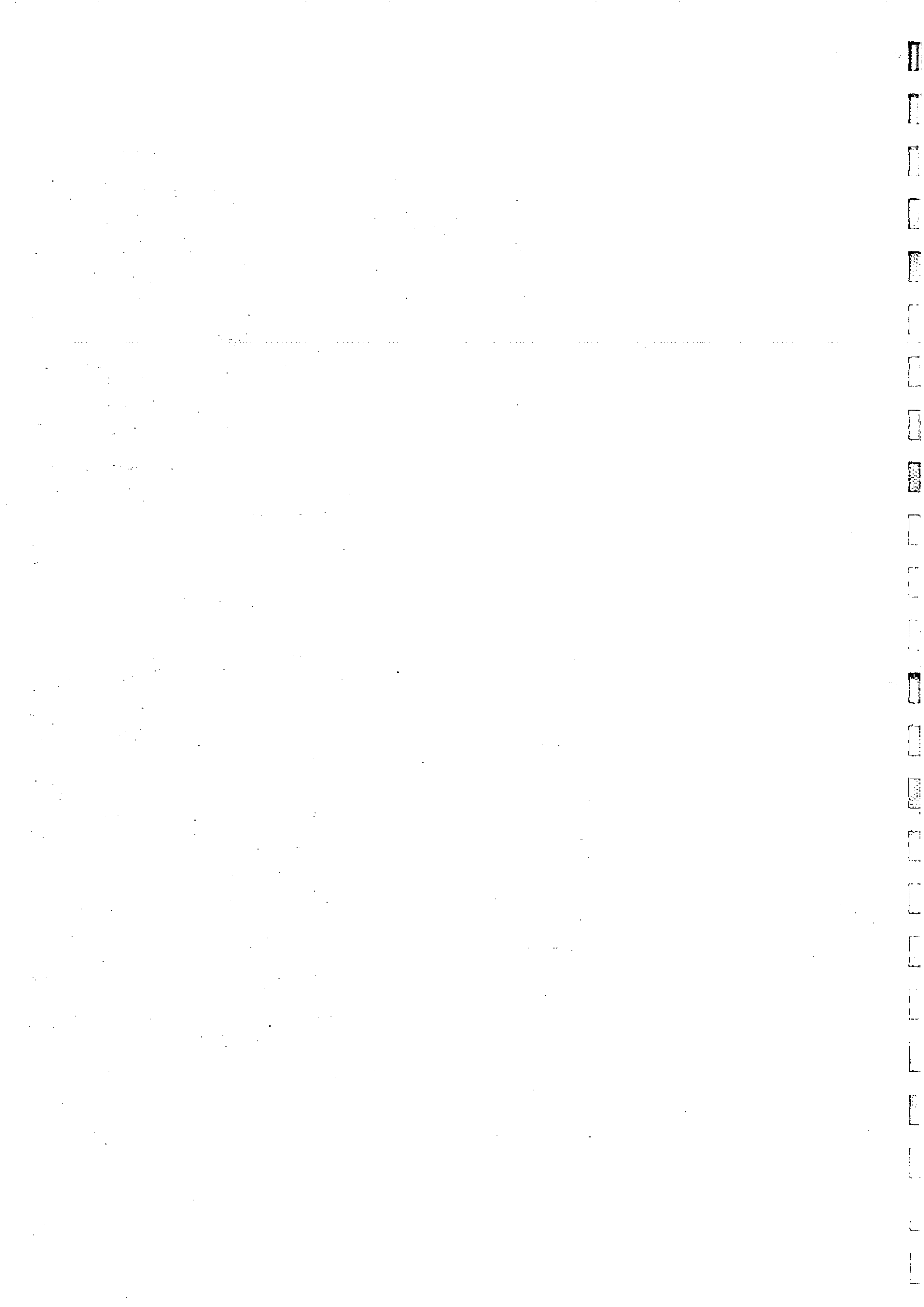
De overige opmerkingen zullen in verband met het detailkarakter ervan door de heer Wind rechtstreeks ingebracht worden in de Stuurgroep.

In overleg met de heer Willems is besloten tot schriftelijke afdoening. Uiteraard is de commissie gaarne bereid om het overleg met u voort te zetten, indien daaraan uwerzijds behoefte bestaat.

Namens de Commissie van Overleg,
de directeur Ruimtelijke Ordening van Friesland,

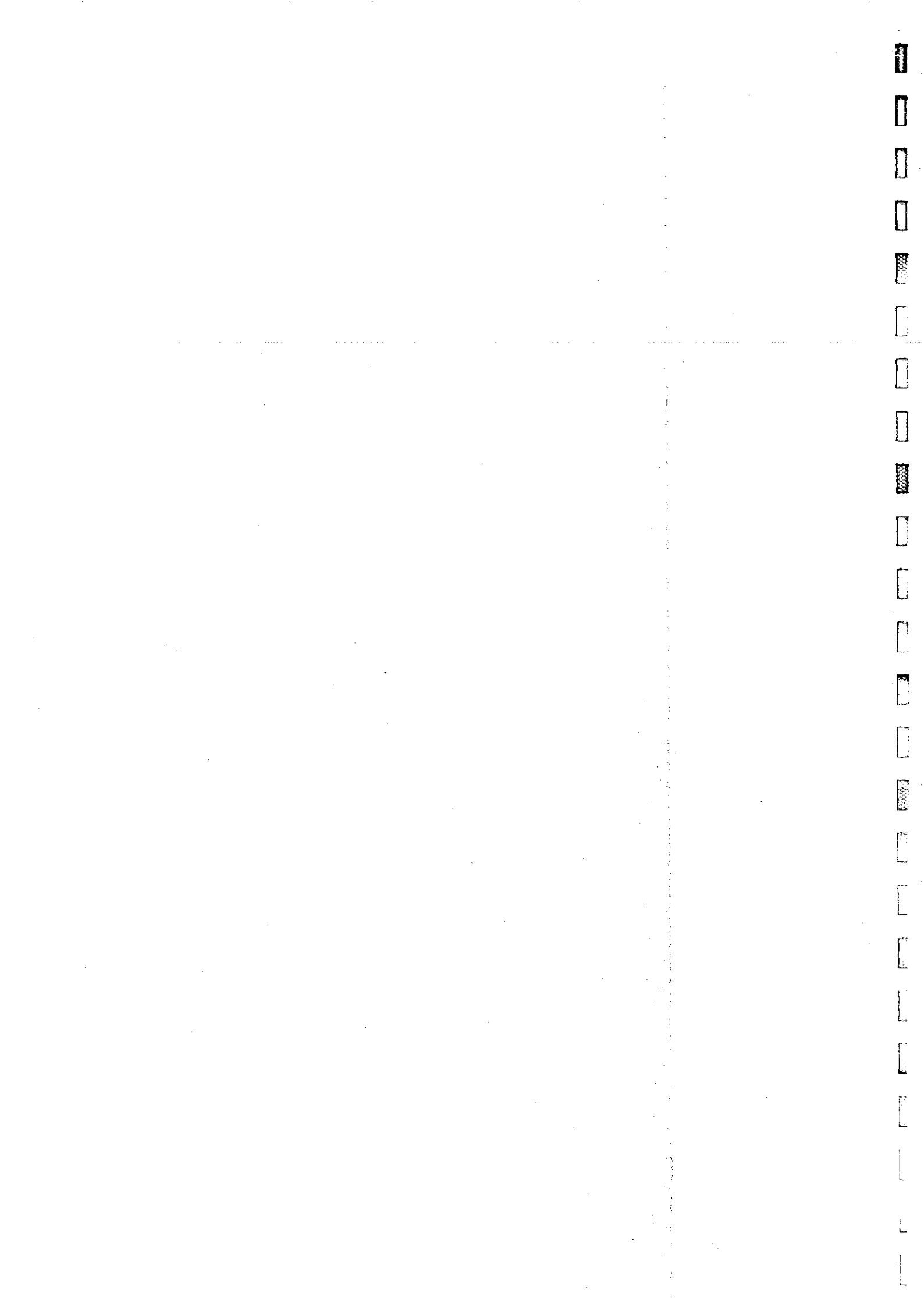
A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'B' followed by a horizontal line extending to the right.

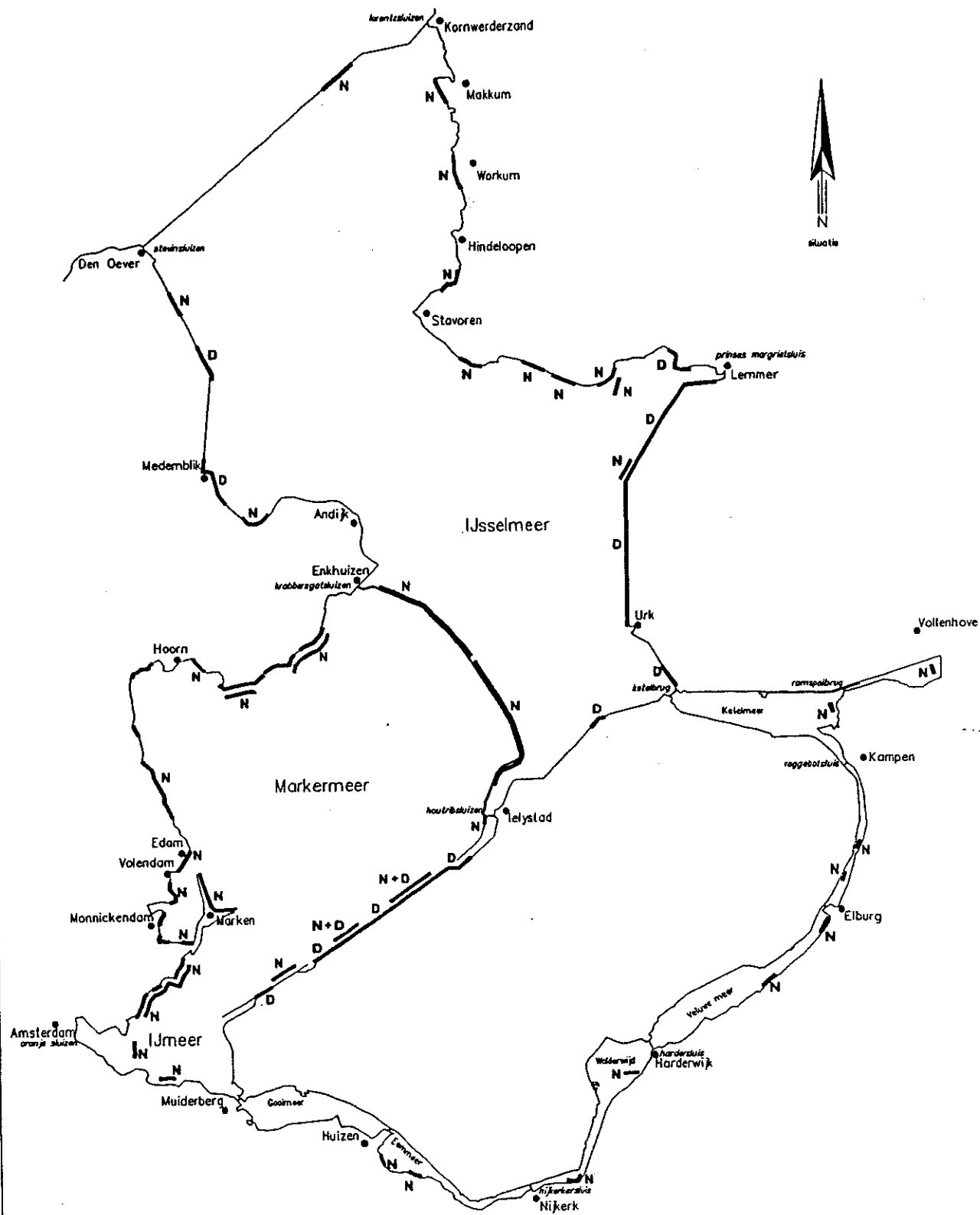
(ir. Sk.A. Brouwers)

BIJLAGE 3

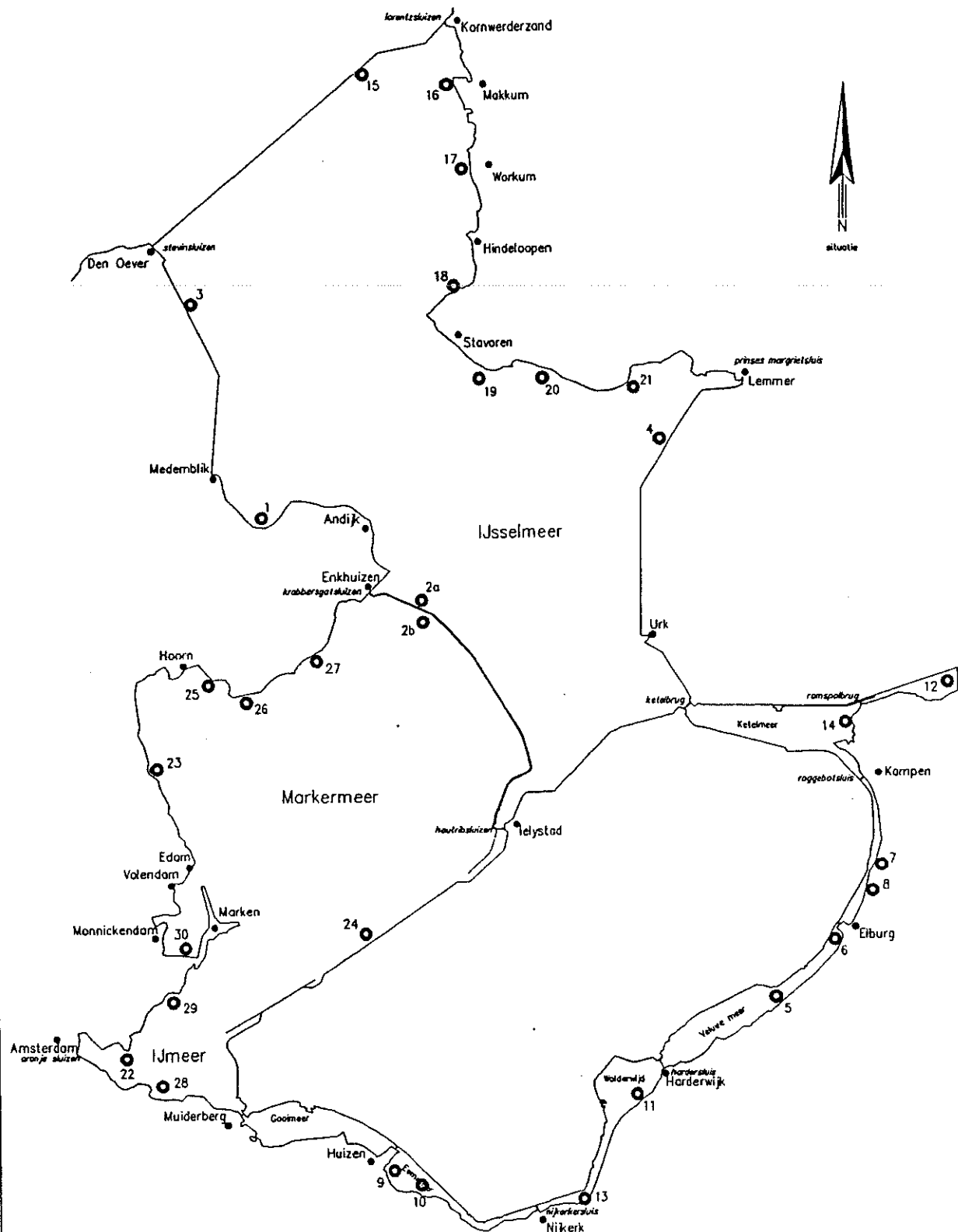
**Projectenplan 1992-1997;
samenvatting**

kaart 1: Inventarisatie van wenselijkheid van natuurontwikkeling en overzicht van toekomstige dijkverzwaring

N = natuurontwikkeling gewenst
D = te lage dijkvakken volgens vastgestelde normen

kaart 2 : Projectlocaties

Projectlocaties (zie kaart 2)

1. Onderdijk en Medemblik
- 2a. Enkhuizerzand-IJsselmeer
- 2b. Enkhuizerzand-Markermeer
3. Wieringermeer
4. Noordoostpolderdijk
5. Veluwemeer-Polsmaten
6. Veluwemeer-Elburg
7. Drontermeer-De Abbert
8. Drontermeer-De Eekt
9. Eemmeer-Stichtse Brug
10. Eemmeer-Polder Maten
11. Wolderwijd
12. Zwartemeer
13. Nuldernauw
14. IJsselmonding
15. Friesland-Afsluitdijk
16. Friesland-Holle Poarte
17. Friesland-Workumerbuitenwaard
18. Friesland-Bocht van Molkwerum
19. Friesland-Vrouwezand
20. Friesland-Mirnserklif en Marderhoek
21. Friesland-Steile Bank
22. Markermeer-IJdoorn
23. Markermeer-Zeevang
24. Markermeer-Oostvaardersdijk
25. Markermeer-Binnen-Buiten Uiterdijke
26. Markermeer-Oosterleek
27. Markermeer-Wijdenes
28. Buiten IJ/IJmeer
29. Markermeer-Waterlandse Zeedijk
30. Markermeer-Gouwzee

9. Bijlagen

TABEL 1 Voorlopige tijdsplanning oeverzoneontwikkeling 1992-1997

project	plan- vorming	aanvang / einde werk	herkomst slib/zand/klei (zie tabel 2)	benodigde hoeveelheid slib/zand/klei in m ³
1a. Onderdijk	89	91/92	Andijk (21)	790.000 klei en zand
1b. Medemblik	90	91/92	Andijk (21)	zand
2a. Enkhuizerzand- IJsselmeer	93	93/94	(9,20)	> 375.000
2b. Enkhuizerzand- Markemeer	92	92/96	div. kleine locaties, (14)	150.000-300.000 zand en slib
3. Wieringermeer	PM	-	(12, 2b, mogelijk 2a)	600.000
4. Noordoost- polderdijk	PM	-	(20; PM)	570.000
5. Veluwemeer- Polsmaten	88 PM ¹⁾	89 -	vaargeul Veluwemeer	40.000 gereed uitbreiding mogelijk
6. Veluwemeer- Elburg	PM	-	-	-
7. Drontermeer- De Abbert	86 93 ²⁾	89 (94)	(6) (6)	10.000 gereed uitbreiding mogelijk
8. Drontermeer- De Eekt	93	(94)	-	>> 50.000
9. Eemmeer- Stichtse brug	91	92	(8)+aankoop	14.000 zand
10. Eemmeer- Polder Maten	93/94	-	-	-
11. Wolderwijd	89/90	92	-	-
12. Zwarte meer	92	-	-	-
13. Nuldernauw	Bovar	-	Bovar	-
14. IJsselmonding	92/93	-	(3)	-
15. Friesland- Afsluitdijk	94	-	1b, 11	-
16. Friesland- Holle Poarte	92	-	11	zand

¹⁾ uitbreiding²⁾ uitbreiding

vervolg TABEL 1 Voorlopige tijdsplanning oeverzoneontwikkeling 1992-1997

project	plan- vorming	aanvang / einde werk	herkomst slib/zand/klei	benodigde hoeveelheid slib/zand/klei in m ³
17. Friesland- Workumer Buitenwaard	91	92	11	170.000 zand
18. Friesland- Bocht van Molkwerum	93	-	11/20	225.000 zand ³⁾
19. Friesland- Vrouwezand	91	92	11	70.000 zand
20. Friesland- Mirnserklif en Marderhoek	a. 92 b. 95	93 -	10 20	zand > 100.000 > 75.000 - 300.000
21. Friesland- Steile Bank	94	-	-	> 550.000 zand
22. Markermeer- Ijdoom a. b.	91 92/93	91/92 -	Pampusgeul -	zand klei en zand
23. Markermeer- Zeevang	92	-	A'dam (22) en div. kleine locaties (13,15,16)	> 240.000
24. Markermeer- Oostvaardersdijk	92	-	Vaargeulen (17,18,20) en A'dam (22)	960.000
25. Markermeer- Binnen-Buiten Uiterdijke	PM	-	A'dam (22) en div. kleine locaties (13,14)	-
26. Markermeer- Oosterleek	PM	-	(22)	-
27. Markermeer- Wijdenes	PM	-	(22)	-
28. Buiten IJ/ Ijmeer	92/93	(93/94)	(18,22,23)	-
29. Markermeer- Waterlandse Zeedijk	92/93	-	(15)	-
30. Markermeer- Gouwzee	92/93	-	-	-

³⁾ hier is nog discussie over

TABEL 2. Voorlopig overzicht baggerlocaties

locatie	m ³	samenstelling	periode	bestemming
1a. Vaargeul Kornwerderzand-Lorentz Sluizen	45.000	zand	1991	
b. Geul Kornwerderzand-Waddenzee	130.000/jaar	zand	1991 t/m 199x	
2a. Vaargeul Den Oever-Stevin Sluizen	54.000	zand	1991	
b. Geul Den Oever Waddenzee	95.000/jaar	zand	1991 t/m 199x	
3. Ketelmeer	350.000/jaar	-	1995 t/m 1996	geen stort-vergunning
4. Vossemeer/IJsselkop	100.000	-	1995 t/m 1996	geen stort-vergunning
5. Vossemeer	<< 275.000	-	1995 t/m 1996	geen stort-vergunning
6. Drontermeer	<< 62.500/jaar	-	1991 t/m 1994	
7a. Eemmeer	100.000	-	1991	
b. Eemmeer	75.000	-	1992	
8. Gooimeer	50.000/jaar	-	1991	
9. De Richel	50.000/jaar	klei/zand	1993, 95, 97	IJsselmeer
10. Lacon	20.000/jaar	zand (klei)	1993, 95, 97	IJsselmeer
11. -Aanloopgeul Lorentzsluizen Kornwerderzand-Urk-Lemmersluis -Vaargeul Urk-Kornwerderzand	80.000/jaar	grof zand	1993, 95, 97	IJsselmeer gemeente Urk
12. Wieringervlaak	90.000/jaar	zanderig	1991 en 1995	handel
13. Toegangsgeul Edam-Markermeer	8.000	zeer fijn zand	1991 t/m 1996	zandput
14. Toegangsgeul Broekerhaven-Markermeer	5.000	slib	1995	
15. Toegangsgeul Gouwzee-Marken-Monnickendam-Markermeer	10.000/jr	slib	1991	natuurrontw./zandput
16. Toegangsgeul Volendam-Markermeer	1.000/jr	slib	1991 t/m 1997	
17. Proefgeul Markermeer	200.000	fijn zand	1991	handel

vervolg TABEL 2. Voorlopig overzicht baggerlocaties

locatie	m ³	samenstelling	periode	bestemming
18. Pampusgeul	200.000	slib	1993	zandput
19. Toegangsgeul Stavoren-IJsselmeer	5.000/jr	-	jaarlijks	handel
20. Verdieping geul A'dam-Lemmer	200.000/jr	-	1995 t/m 2000	
21. Spaarbekken Andijk	1.000.000	-	1990/1992	natuur-ontwikkeling
22. Woningbouw A'dam Nieuw Oost	6.000.000	-	1995 e.v.	natuur-ontwikkeling
23. Baggeren veenplassen Vechtstreek	PM	slib	1992 e.v.	
o.a. Ankeveense en Kortehoeftse plassen	2.000.000	-	na 1991	

BIJLAGE 4

**Aangeschreven instanties ten
behoefte van het overleg en de
inspraak ex artikel 10 Bro**

PROVINCIE FRIESLAND / GEMEENTE GAASTERLAN-SLEAT

Het bestemmingsplan IJsselmeer is in het kader van het artikel 10 overleg toegezonden aan de volgende instanties in commissieverband:

De Directeur van de
Hoofdgroep Ruimte en Milieu
van de provincie Friesland
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Het secretariaat van de Commissie van Overleg
ex artikel 10 Bro
Afdeling Ruimtelijke Plannen
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

De Provincie Friesland
Hoofdgroep Bestuur, Economie, Welzijn en Vervoer
Afdeling Verkeer en Vervoer
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Het Ministerie van
Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
De Directeur Landbouw, Natuur en
Openluchtrecreatie (LNO) Friesland
Tesselschadestraat 7 / Postbus 2003
8901 JA LEEUWARDEN

De Inspecteur van Volkshuisvesting
in de provincie Friesland
Postbus 1318
9701 BH GRONINGEN

De Inspectie Ruimtelijke Ordening
Regio Noord
Stationsweg 3B / Postbus 964
9700 AZ GRONINGEN

HID Rijkswaterstaat Flevoland
Postbus 600
8200 AP LELYSTAD

De Rijksconsulent voor
Economische Zaken
Postbus 6013
9702 HA GRONINGEN

PROVINCIE FRIESLAND / GEMEENTE GAASTERLAN-SLEAT

De Inspectie van Volksgezondheid
voor de hygiëne van het Milieu voor
Groningen, Friesland en Drenthe
Postbus 30020
9700 RM GRONINGEN

De betreffende instanties hebben afzonderlijk een exemplaar toegezonden gekregen. Via het secretariaat van de commissie is gevraagd de instanties in het Overleg te betrekken.

PROVINCIE FRIESLAND / GEMEENTE GAASTERLAN-SLEAT

De volgende instanties zijn rechtstreeks in het overleg betrokken:

Het Ministerie van Defensie
Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen
Directie Noord-Nederland
Afdeling Ruimtelijke Ordening
Witterstraat 39-A / Postbus 608
9400 AP ASSEN

De Technisch-Directeur van het
NV Provinciaal Energiebedrijf
Friesland (PEB)
Melkemastate 2 / Postbus 413
8901 BE LEEUWARDEN

NV Waterleiding Friesland
Zaailand 106 / Postbus 400
8901 BE LEEUWARDEN

NV Nederlandse Gasunie
Zutphenseweg 51023 / Postbus 162
7400 DA DEVENTER

PTT Telecom bv
District Leeuwarden
Tweebaksmarkt 23 / Postbus 20100
8900 HM LEEUWARDEN

PTT Telecom bv
Kabel- en radioverbindingen
Berkenweg 11 / Postbus 3053
3800 DB AMERSFOORT

It Fryske Gea
Van Harinxmaweg 17
9246 TL OLTERTERP

De Directeur van de Rijksdienst
voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Kerkstraat 1
3811 CV AMERSFOORT

Het Landbouwschap
Gewestelijke raad voor Friesland
Alma Tademastraat 16 / Postbus 327
8901 BC LEEUWARDEN

PROVINCIE FRIESLAND / GEMEENTE GAASTERLAN-SLEAT
--

Instituut Midden- en Kleinbedrijf
Postbus 1829
8901 CC LEEUWARDEN

Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer
Postbus 1
1135 ZG EDAM

Organisatie van Rand- en IJsselmeervissers
Postbus 72
2280 AB RIJSWIJK

Koninklijke Schippersvereniging
"Schuttevaer"
Postbus 23.415
3001 KK ROTTERDAM

Koninklijk Nederlands Watersportverbond
Postbus 87
3980 CB BUNNIK

College van B & W
der gemeente Nijefurd
Merk 1 / Postbus 5
8710 AA WORKUM

College van B & W
der gemeente Lemsterland
Burgemeester Krijgerplein 7
Postbus 2
8530 AA LEMMER

NV Intercommunaal
Gasbedrijf Westergo
Smidstraat 5 / Postbus 217
8600 AE SNEEK

Waterschap Friesland
Oostergrachtswal 39 / Postbus 36
8900 AA LEEUWARDEN

Waterschap "Tusken Mar en Klif"
Wijckelerdijk 16 / Postbus 19
8560 AA BALK

===

BIJLAGE 5

**Reacties inspraak en overleg
ex artikel 10 Bro**

1.

provinsje fryslân
provincie friesland

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Gaasterlân-Sleat
Postbus 30
8560 AA BALK

ruimte en milieu
postbus 20120
8900 hm leeuwarden
bezoekadres :
tweebaksmarkt 52
leeuwarden
telefoon : 058 - 925925
telefax : 058 - 925123

Leeuwarden, 29 maart 1994.

Ons kenmerk : RM/93-89866
Afdeling : Ruimtelijke Plannen
Toestel : ...356/A.J.J. Hoks/J
Uw kenmerk : Brief van buro Vijn van 6-12-1993
Bijlage(n) : -

Onderwerp:
Ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer.

Geacht college,

Bovengenoemd bestemmingsplan is onderwerp van bespreking geweest in de vergadering van de Commissie van Overleg op 8 maart 1994. Naar aanleiding van die behandeling bericht ik u namens de Commissie het volgende.

Om duidelijk te maken wat het "gewicht" is van de opmerkingen, wordt in dit advies de categorie-indeling gehanteerd, zoals die is omschreven in de door het college van Gedeputeerde Staten aan u toegezonden Handleiding Gemeentelijke Plannen. Voor de verklaring van genoemde indeling wordt daarnaar verwezen.

Behoudens een aantal opmerkingen kan van harte worden ingestemd met de inhoud van het onderhavige bestemmingsplan. Het onderstreept naar het oordeel van de Commissie de complementaire wijze waarop het beleid ten aanzien van het IJsselmeer de afgelopen periode gestalte heeft gekregen. In algemene zin sluit het bestemmingsplan goed aan bij het Basisplan IJsselmeer.

het provinciehuis bevindt zich op
loopafstand van het centraal
station leeuwarden.

bij correspondentie de datum en
ons kenmerk vermelden.

Categorie II (Overleg- c.q. discussiepunten)

Recreatie

In het Basisplan IJsselmeer hebben een kuststrook ter hoogte van de Hege Gerzen en ter hoogte van de Zuiderfennenpolder de aanduiding recreatief concentratiegebied. In het bestemmingsplan blijkt die aanduiding ter hoogte van de Zuiderfennenpolder nu geheel vervallen. In de plantoelichting (blz. 46/47) staat als reden vermeld dat u definitief afziet van een recreatief plan voor de Zuiderfennenpolder. Als gevolg daarvan kiest u nu voor uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het bestaande recreatieve concentratiegebied Hege Gerzen. Vanuit het oogpunt van zonering van natuur en recreatie roept die beleidskeuze - en de vertaling daarvan in de voorschriften en plankaart - bedenkingen op bij de Commissie.

De Hege Gerzen ligt ingesloten tussen waardevolle, onder de Natuurbeschermingswet gebrachte natuurgebieden die ook als zodanig zijn bestemd. De bestaande dagrecreatieve voorzieningen binnendijs en het gebruik hiervan kunnen hier gehandhaafd blijven, waarbij kwaliteitsverbetering van deze voorzieningen mogelijk is. Met het oog hierop wordt deze kuststrook in het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer aangeduid als bestaand concentratiepunt voor recreatie en in het Basisplan IJsselmeer als recreatief concentratiegebied. Kwaliteitsverbetering mag echter niet leiden tot een aanzienlijke toename van de intensiteit van het dagrecreatieve gebruik van dit terrein en dientengevolge tot rustverstoring in de omliggende natuurgebieden. Dit betekent dat nieuwe voorzieningen in de vorm van watersportfaciliteiten (trailerhelling bijv.), een (passanten)haven en de aanleg buitendijs van een geheel nieuw strand ongewenst zijn. Ook de ontwikkeling van nieuwe (verblijfs)recreatieve voorzieningen in de omgeving van het bestaande recreatieterrein is ongewenst. De aanleg van een beperkt aantal aanlegplaatsen voor de kust van de Hege Gerzen in de vorm van palen, stuit niet op voorhand op ernstige bezwaren. De nadere afweging in het kader van het aanlegvergunningstelsel biedt mogelijkheden voor een zorgvuldige plaatsbepaling hiervan. Een aantal van 50 ligplaatsen wordt echter teveel gevonden. Overigens is de aanleg van aanlegplaatsen hier niet erg realistisch, gelet op de ondiepte aan deze zijde van de IJsselmeerkust.

In dit kader adviseert de Commissie u tevens om in artikel 4 lid A en lid E het begrip "havens" te schrappen zodat beter wordt aangesloten bij uw beleid zoals verwoord in de plantoelichting en de beschrijving in hoofdlijnen, dat binnen het recreatieve concentratiegebied de aanleg van een jachthaven niet realiseerbaar is. Hierdoor wordt de aanleg van een beperkt aantal passantenaanlegplaatsen - hoewel niet erg realistisch - niet uitgesloten.

Gelet op de bovenstaande opmerkingen kan door de Commissie verder niet worden ingestemd met de wijzigingsbevoegdheid in artikel 4 lid H sub 3. Op grond daarvan zou de grens tussen de aanduidingen natuurgebied resp. recreatieve doeleinden met maximaal 200 meter kunnen verschuiven ten behoeve van de recreatieontwikkeling. Zoals aangegeven acht de Commissie dit niet gewenst.

Diepe delfstoffenwinning

In de plantoelichting staat dat behoedzaam dient te worden omgegaan met het verlenen van vergunningen voor exploratie- en exploitatieboringen; dit suggereert dat dergelijke boringen eventueel zouden kunnen worden toege-

staan. Ingevolge het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer wordt olie- en gaswinning in het IJsselmeer echter uitgesloten; ook proefboringen zijn daarom niet mogelijk. In het Basisplan IJsselmeer worden exploratie- en exploitatieboringen eveneens als ongewenst aangemerkt.

De planvoorschriften stemmen wel overeen met de voorschriften in het Basisplan IJsselmeer. Daarin staat duidelijk dat het zoeken naar en winnen van diepe delfstoffen ongewenst is en daarom als strijdig gebruik wordt aangemerkt. Onder bepaalde voorwaarden kan het zoeken naar diepe delfstoffen worden toegestaan in de vorm van seismologisch onderzoek (vrijstelling).

De Commissie stelt u voor om de plantoelichting in dezen beter af te stemmen op de planvoorschriften en het beleid zoals verwoord in het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer en het Basisplan IJsselmeer.

De rijkconsulent economische zaken is van mening dat op dit moment nog geen uitspraak gedaan kan worden over de ontoelaatbaarheid van boringen in het IJsselmeer. Dit gelet op het kabinetsstandpunt inzake de Vierde Nota Extra, de besluitvorming op rijksniveau en de bij de Raad van State lopende beroepsprocedures in verband met de voor het IJsselmeer verleende boorvergunningen. Er bestaan daarom bij hem grote bezwaren tegen een absolute afwijzing van olie- en gaswinning in het plangebied. Verder acht de rijkconsulent het criterium bij vrijstelling voor seismologisch onderzoek dat winning op het land plaatsvindt, planologisch niet relevant; dit criterium dient zijns inziens te worden geschrapt.

De overige leden van de Commissie kunnen instemmen met uw beleidslijn in dezen en de vertaling daarvan in de bestemmingsplanregeling. Deze passen in het Interprovinciale Beleidsplan IJsselmeer. Ter zake wordt nog verwezen naar het advies van de Commissie van Overleg inzake het Basisplan IJsselmeer van 6 oktober 1992.

Kustzones

Ingevolge de planvoorschriften mag de aanleg van nieuwe vooroevers en eilanden alleen in de kustzone geschieden. Ook de werken ten behoeve van het waterkwantiteitsbeheer en het kustbeheer worden gekoppeld aan de kustzone. Het is de Commissie niet geheel duidelijk wat onder de kustzone wordt verstaan. Onderkend wordt dat een strakke begrenzing van de kustzone met het oog op de flexibiliteit ongewenst is, maar een nadere omschrijving/aanduiding is wel wenselijk.

Ingevolge het Basisplan IJsselmeer zal de aanleg van nieuwe voor- en eilanden niet verder dan 1 km uit de kust geschieden; geheel buiten de kustzone (> 1 km) worden natuurbouw en aanleg van (afmeer)eilanden als ongewenst beschouwd en strijdig met het behoud van openheid en uitgestrektheid. Voor wat betreft het waterkwantiteitsbeheer en het kustbeheer wordt in het Basisplan uitgegaan van een kustzone tot 100 meter uit de teen van de dijk, die grenst aan het water (zomerdijk); buiten deze zone zijn werken ten behoeve van dit beheer alleen mogelijk na een nadere afweging, waarbij deze werken ondergeschikt zijn aan de andere functies.

De Commissie adviseert om in het bestemmingsplan bij de bovengenoemde zoneringen aan te sluiten. In dit verband wordt geen directe aanleiding gezien om in de planvoorschriften - in afwijking van het Basisplan - voor het waterkwantiteitsbeheer en het kustbeheer een derde categorie overig gebied (buiten de kustzone) te introduceren, waar activiteiten ten behoeve van dergelijk beheer slechts onder de categorie "toelaatbaar" vallen in plaats van onder de hogere categorie "ondergeschikt".

Milieu effect rapportage

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de aanleg van een recreatieve of toeristische voorziening in een gevoelig gebied met een oppervlakte van 20 ha of meer MER-plichtig is ingevolge het Besluit milieu-effectrapportage 1994. Naar de mening van de Commissie is een dergelijk recreatieproject op grond van de planvoorschriften niet mogelijk in het onderhavige plangebied. Met het oog op het uitsluiten van de MER-procedure voor het bestemmingsplan wordt het expliciet opnemen van bovengenoemd oppervlaktecriterium in de planvoorschriften wel wenselijk geacht.

Windturbines

De rijksconsulent economische zaken geeft aan dat ingevolge paragraaf III 4.7 van de Vierde Nota Extra de plaatsing van windmolens in de grote wateren waarvoor de groene en blauwe koers (het IJsselmeer valt onder de blauwe koers) wordt gekozen strijdig is met de koers, tenzij aangetoond is dat de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten niet worden aangetast ("nee, tenzij"-formule). Gegeven deze uitspraak en voorts ook vanuit de belangstelling bij energie-bedrijven voor plaatsing van windturbines in het IJsselmeer, pleit de rijksconsulent met klem voor een formulering in lijn met de VINEX-tekst.

De overige leden van de Commissie kunnen instemmen met uw beleidslijn in dezen en de vertaling daarvan in de bestemmingsplanregeling (in principe zijn geen windmolens toegestaan, behoudens planwijziging ten behoeve van solitaire windmolens tot 100 meter vanaf de teen van de dijk). Deze passen in het Interprovinciale Beleidsplan IJsselmeer. Terzake wordt nog verwezen naar het advies van de Commissie van Overleg inzake het Basisplan IJsselmeer van 6 oktober 1992.

Categorie III (Kwaliteitspunten)

Recreatie

In aansluiting op het onderdeel recreatie onder Categorie II is de Commissie van mening dat recreatieve capaciteitsuitbreiding en daaraan gekoppelde kwaliteitsverbetering beter kan plaatsvinden aansluitend aan het bestaand recreatief concentratiepunt Braamberg of in de kuststrook ter hoogte van de Zuiderfennepolder. Met het oog hierop is deze kuststrook in het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer aangeduid als zone waar recreatieontwikkeling mogelijk is en in het Basisplan IJsselmeer als een recreatief concentratiegebied. De Commissie respecteert op zichzelf uw beleidskeuze om een recreatief plan hier geen doorgang te laten vinden, doch wenst in dit verband wel te benadrukken dat de aanduiding recreatieve doeleinden niet verplicht tot recreatieve ontwikkeling. De aanduiding verzet zich niet tegen handhaving van de huidige situatie, maar biedt daarnaast ook mogelijkheden voor de toekomst indien zich op een gegeven moment toch een kansrijk recreatief project aandient. Het gaat daarbij om mogelijkheden voor de aanleg van oevervoorzieningen zoals een strand en aanlegfaciliteiten (waaronder een beperkt aantal passantenplaatsen), eventueel in combinatie met natuurbouw. Dergelijke voorzieningen kunnen extensief van aard zijn en hoeven in dit verband geen inbreuk te maken op bestaande agrarische en landschappelijke belangen (met het oog hierop kunnen ook nog voorwaarden worden gesteld).

De Commissie stelt u voor om - met inachtneming van de vorenstaande opmerkingen - te heroverwegen of het toekennen van de aanduiding recreatieve doeleinden aan de kuststrook ter hoogte van de Zuiderfennepolder wellicht toch wenselijk is. Daarbij kan dan tevens rekening worden gehouden met de besluitvorming van Provinciale Staten in het kader van het nieuwe streekplan omtrent dit punt.

Natuurontwikkeling

Gelet op de relatief grote consequenties van natuurontwikkeling voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de andere functies, adviseert de Commissie om voor het afzonderlijke plangebied iets duidelijker aan te geven welke gebieden in aanmerking komen voor natuurontwikkeling. De voorkeur gaat hierbij uit naar een aanduiding op de plankaart. Deze aanduiding kan een flexibel karakter krijgen door een overgangszone te hanteren waarbinnen geschoven kan worden met de grenzen van natuurontwikkelingsgebieden. Hierdoor kunnen harde begrenzingen met het oog op de gewenste flexibiliteit vermeden worden.

Verder wordt geconstateerd dat in het bestemmingsplan geen wijzigingsbevoegdheid is opgenomen om de aanduiding natuurgebied op de plankaart te verruimen. Dit terwijl in de plantoelichting en de planvoorschriften staat dat als het natuurgebied er eenmaal is - en de natuurontwikkeling dus is "afgerond" -, het als een bestaand natuurgebied wordt aangemerkt en als zodanig beschermd.

Bergring van bodemmateriaal

In de planvoorschriften staat dat het bergen van bodemmateriaal zoveel mogelijk zal worden gecombineerd met natuurontwikkeling en/of ten behoeve van het integrale waterbeheer.

De Commissie wil er op wijzen dat het bergen van bodemmateriaal ook kan plaatsvinden ten behoeve van recreatie-ontwikkeling (aanleg van strandjes/eilandjes en afmeermogelijkheden in de kuststrook), met inachtneming van het consoliderende beleid ten aanzien van de Hege Gerzen. Voorgesteld wordt om dit in artikel 3 lid 2.2 onderdeel 8 en lid 3.1 onderdeel 11 eveneens aan te geven.

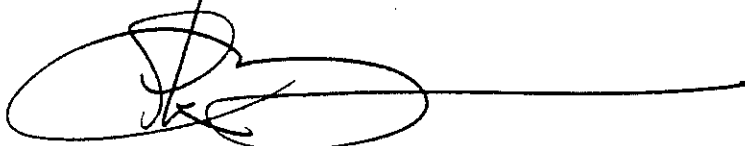
III. SPECIFIEKE ALGEMENE VERKLARING VAN GEEN BEZWAAR

Gelet op de aard van het plangebied en de aard van de gemaakte opmerkingen, welke zijn gemaakt naar aanleiding van het concept-bestemmingsplan, is de Afdeling Ruimtelijke Plannen van mening dat er onvoldoende aanleiding is om bij Gedeputeerde Staten te bevorderen dat voor het onderhavige bestemmingsplan een specifieke algemene verklaring van geen bezwaar wordt afgegeven.

In overleg met de heer Visser van uw gemeente is besloten tot schriftelijke afdoening van het overleg. Mocht van uw kant behoefte bestaan aan voortzetting van het overleg, dan is de Commissie daartoe bereid.

Hoogachtend,

Namens de Commissie van Overleg,
de directeur Ruimte & Milieu,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'S' followed by a horizontal line extending to the right.

(ir. Sk.A. Brouwers).

I.a.a.:
Buro Vijn BV,
t.a.v. de heer F.G. Mol,
Postbus 81,
9062 ZJ Oenkerk.

7

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

Directie Flevoland

Aan
het College van burgemeester en
wethouders van de gemeente
Dronten
Postbus 100
8250 AC DRONTEN

INDECHTEN	
- 7 JUN 1994	
REGIO :	9 4 2 2 7 3
CLASSE :	- 1 7 3 1
POST :	3 1 0 9
COPIEREN :	

Contactpersoon

mw. drs. I.A. van de Geer

Datum

2 juni 1994

Ons kenmerk

RFO 5478

Onderwerp

Gemeente Dronten

Ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer

Doorkiesnummer

03200-97559

Bijlage(n)

-

Uw kenmerk

-

Geacht College,

Van het Stedebouwkundig Buro Vijn ontving ik namens uw gemeente het ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer. Buro Vijn heeft de directeur van de Hoofdgroep Ruimte en Milieu van de provincie Flevoland verzocht het plan met de gebruikelijke overlegpartners in commissieverband te behandelen. In overeenstemming met zijn commentaar in de "Provinciale Werkcommissie Bestemmingsplannen" van 21 januari 1994 onderstaand de volgende aanvullende opmerkingen.

1. De ligging van de scheepvaartroutes in fig. 7 dient als indicatief te worden beschouwd. Op dit moment liggen slechts enkele delen van de route Urk-Kornwerderzand sinds 1993 geografisch vast als gebaggerde vaargeul. Er wordt gewerkt aan een tracé voor een vaargeul op het traject Amsterdam-Lelystad-Lemmer met een "zijtak" richting Kampen.
2. Op pagina 5, hoofdstuk 2, Functies en ontwikkelingen in het IJsselmeer" onder "IJsselmeer" dient de tussen haakjes geplaatste "voorziening en afvoerfunctie" te worden gewijzigd in "watervoorziening, -berging en afvoerfunctie". Daarbij dient opgemerkt te worden dat de feitelijke functie waterberging zich niet uitsluitend uitstrekt van oever tot oever, maar veelal van waterkering tot waterkering, daar buitendijks gelegen gebied kan overstromen.

Directie Flevoland

Postadres postbus 500, 8200 AP Lelystad

Bezoekadres Zuiderwagenplein 2 Igebouw "Smedinghuis" | Telefax 40116 dfl nl

Telefoon 03200 99111 Bankrelaties:

Telefax 03200 34300 RABO Lelystad rek 33.76.98.899

Postrekening 869847

Bereikbaar vanaf NS-station: treintaxi of buslijnen 4, 14 (halte Bovenover) 100, 107, 143 en 154 (halte

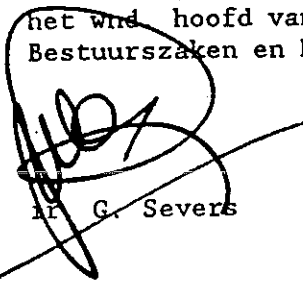

3. Het op pagina 10 aangegeven waterpeil berust op het Peilbesluit Rijkswateren IJsselmeergebied, dat is vastgesteld op 15 juni 1992.
4. Het halverwege op pagina 15 vermelde "ontbreken van oever-recreatieve voorzieningen langs de Flevolandse kust", geldt niet voor de kust bij Lelystad waar een strand is gerealiseerd.
5. In hoofdstuk 5, Gemeentelijke beleidsuitgangspunten bestemmings-plannen IJsselmeer, wordt onder "waterbeheer" gesteld dat "de invloed op de waterkwaliteit op zich ligt buiten de invloedssfeer van het planologisch-juridisch kader van het bestemmingsplan". Mijn stelling is dat het bestemmingsplan door goede, op de essentiële waarden van het IJsselmeer afgestemde, ruimtelijke planvorming, een integraal op optimalisatie gericht waterbeheer wel degelijk kan versterken.
6. Het op pagina 44 genoemde natuurontwikkelingsproject bij Kamperhoek ontbreekt als bestemming op de plankaart.
7. De op pagina 55 onder "Scheepvaart/zandwinning" opgenomen eis voor een aanlegvergunning voor zandwinning kan vervallen. De beleidsnota over de winning van oppervlaktedelfstoffen "Zand boven water" en de "Ontgrondingenwet" bieden voldoende kader voor een verantwoord beleid voor de winning van bodemmateriaal.
8. Op pagina 56, onder "Speciebergiging" kan de eis voor een aanlegvergunning voor het bergen van bodemmateriaal vervallen, daar in een milieu-verantwoorde berging wordt voorzien door de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO) en de Wet Milieubeheer (WM).

Ik verzoek u om bovenstaande punten in het plan aan te passen. Bij de totstandkoming van de definitieve versie wens ik u succes.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
de hoofdingenieur-directeur,
voor deze,
het wvd. hoofd van de hoofdafdeling
Bestuurszaken en Regionale Ontwikkeling,

ir. G. Severs

Enkele aanvullende, tekstuele opmerkingen van het Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

- De ligging van de scheepvaartroutes in figuur 7 dient als indicatief te worden beschouwd. Slechts enkele delen van de route Urk-Kornwerderzand liggen sinds 1993 vast in de vorm van een vaargeul. Eventueel zal dit moeten leiden tot een wijziging van de ligging van de op de kaart aangegeven scheepvaartroute. Er wordt gewerkt aan een tracé-keuze voor een vaargeul op het traject Amsterdam-Lelystad-Lemmer en de "zijtak" richting Kampen.
- Op pagina 5, hoofdstuk 2, functies en ontwikkelingen in het IJsselmeer onder "IJsselmeer" dient het gedeelte in de zin waarin wordt verwezen naar "voorziening- en afvoerfunctie" te worden veranderd in "watervoorziening, -berging en -afvoerfunctie". Daarbij dient opgemerkt te worden dat de feitelijke functie waterberging zich niet uitstrekt van oever tot oever, maar van waterkering tot waterkering, daar buitendijks gelegen gebied kan overstromen.
- Het op pagina 10 bedoelde waterpeil is ontleend aan het Peilbesluit Rijkswateren IJsselmeergebied, dat is vastgesteld op 15 juni 1992.
- In afwijking van het gestelde halverwege pagina 15 over het ontbreken van de oeverrecreatieve voorzieningen aan de Flevolandse kust, kan gesteld worden dat nabij Lelystad inmiddels strand is gerealiseerd.
- In hoofdstuk 5, gemeentelijke beleidsuitgangspunten bestemmingsplannen IJsselmeer, wordt onder "waterbeheer" gesteld dat "de invloed op de waterkwaliteit op zich ligt buiten de invloedsfeer van het planologisch-juridisch kader van het bestemmingsplan". Evenwel kunnen op basis van een juist afgestemde planvorming de ruimtelijke ordening en het waterbeheer elkaar versterken.
- Voorgesteld wordt om de laatste zin onder planbeschrijving 6.4 over de beroepsscheepvaart: "In de praktijk zal het gaan om de uitvoering van een MER en/of het vastleggen van de beroepsscheepvaartroute via de Tracéwet" te vervangen door de volgende zin: "Voor vaststelling van de scheepvaartroute worden de wettelijke procedures gevolgd". Dit teneinde tot uitdrukking te brengen dat voor de definitieve keuze van het gehele (landelijke) tracé van de scheepvaartroute een uniforme beoordelingsprocedure zal worden gevolgd.

Opmerkingen bij ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer
op onderdelen m.b.t. specieberging

Hoofdpunt:

Met de inwerkingtreding van de Wet milieubeheer per 1-3-1993 is de vergunningplicht met betrekking tot inrichtingen scherper omschreven; dit betekent met name aanpassingen ten aanzien van de in het plan beschreven regeling met betrekking tot de functie "specieberging".

Per bladzijde:

Pag.24 onder punt k., derde alinea:

Tekstaanpassing: "Bij elk project dat specie oplevert moet een locatie gevonden worden op land of in oppervlaktewater waar de vrijgekomen specie kan worden geborgen. Dit is bij een depot in oppervlaktewater gebonden aan een vergunningstelsel op grond van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater en een vergunningstelsel op grond van de Wet Milieubeheer. Bij een depot op land is dit in ieder geval gebonden aan een vergunningstelsel op grond van de Wet Milieubeheer, en in geval van lozing op oppervlaktewater ook aan een vergunningstelsel op grond van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater. Berging van verontreinigde specie mag alleen onder gecontroleerde omstandigheden (volgens IBC-criteria) plaatsvinden. Niet tot licht verontreinigde specie mag alleen in oppervlaktewater worden geborgen indien de water(bodem)kwaliteit ter plaatse niet verslechterd."

Pag.29 tabel onder "Afvalberging" bij activiteit "Berging baggerspecie nat depot":

Aanvulling: "Wet Milieubeheer"; "Bescherming van het milieu"; "Provincie"

Pag.38 onder "Saneringsprogramma waterbodembodem Rijkswateren 1992-2010":

Tekstaanpassing: "Op 13 oktober 1993 is het Beleidsstandpunt Verwijdering baggerspecie vastgesteld door de Minister van Verkeer en Waterstaat en de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. In april 1993 is een aanvulling op de MER Berging baggerspecie verschenen."

Pag.40 onder "Specieberging":

Tekstaanpassing: "Specie van verontreinigingsklasse 1 en 2 kan in het IJsselmeer geborgen worden, onder de voorwaarde dat daarbij de water(bodem)kwaliteit ter plaatse niet verslechterd. Specie van verontreinigingsklasse 3 en 4 mag alleen gecontroleerd onder IBC-criteria in stortplaatsen worden geborgen."

Pag. 48 onder punt k.:

Tekstaanpassing: "De regeling wat betreft berging van baggerspecie, al dan niet verontreinigd, is per 1 maart 1993 vastgelegd in het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Milieubeheer."

Bijlage 1 pag.17 onder punt j. bij *:

Tekstaanpassing: "Vergunning wordt verleend door de provincie als de capaciteit ~~100.000~~ 10.000 m³ of meer is. De gemeente verleent de vergunning als de capaciteit minder dan ~~100.000~~ 10.000 m³ maar meer dan 50 m³ is."

Bijlage 1 pag.17 laatste zin:

Tekstaanpassing: "Overigens is ook een milieuvergunning vereist voor het opslaan van grond, los van de vraag of deze verontreinigd is of niet. De bevoegdheden ten aanzien van inrichtingen voor het opslaan van grond zijn geregeld in het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Milieubeheer."

Redactionele opmerking blz. 38.

Laatste alinea voor 4.2. Provinciale Plannen.

De alinea begint met: Het Integraal Beheersplan IJsselmeer en Markermeer.....

In deze alinea staat dat dit plan een toetsingskader vormt voor de op korte termijn vast te stellen beleidsnota's op provinciaal en gemeentelijk niveau. Het Interprovinciaal Beleidsplan is in febr. 1993 al vastgesteld door provinciale Staten. Vanuit het rijksbeleid vormen de Vinex, NMP etc. (alle rijksbeleid dat in 4.1. wordt opgesomd) het toetsingskader. Het Integraal Beheersplan is door een aantal ministeries vastgesteld, maar nooit in de inspraak geweest.

Het Beheersplan rijkswateren is al in 1992 verschenen en heeft een ander karakter dan het Integraal Beheersplan. De Regionota Beheer Rijkswateren IJsselmeer is tot nu toe niet officieel verschenen.

De laatste zin "Zo hebben de provincies....." suggereert dat het Interprovinciaal beleidsplan voortvloeit uit het Beheersplan Rijkswateren. Dit is onjuist.

Voorstel voor redactie:

Het Integraal Beheersplan IJsselmeer en Markermeer is in januari 1993 door de Minister van Verkeer en Waterstaat mede namens de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu en de Minister van Landbouw, natuurbeheer en Visserij vastgesteld. Het beheersplan dat ingaat op waterkwaliteits- en watersysteemaspecten geeft een samenvatting van het rijksbeleid en bestrijkt een planperiode van 5 jaar, met een doorkijk naar 10 jaar.

Behalve dit integrale beheersplan is voor het IJsselmeer ook het Beheersplan Rijkswateren 1992-1996 van betekenis. De tot nu toe niet officieel verschenen Regionota Beheer Rijkswateren IJsselmeergebied 1991-1995 vormde hiervoor een belangrijke onderlegger. Een deel van de voorgestelde beheersmaatregelen is reeds in uitvoering.

Ministerie van Defensie

Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen
Directie Noord-Nederland

Afdeling Ruimtelijke Ordening

Postbus 608
9400 AP Assen
Tel. 05920-58660
Fax. 05920-54096

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Gaasterlân-Sleat
Postbus 30
8560 AA Balk

I.a.a. Buro Vijn B.V.
Postbus 81
9062 ZJ Oenkerk

Uw brief

Uw kenmerk

Ons nummer
94006755

Datum

onderwerp: Bestemmingsplannen
ondw: 11-6-2

27 JAN. 1994

1. In antwoord op Uw schrijven van 6 december 1993 bericht ik Uw College, dat de bij het ontwerp-bestemmingsplan "IJsselmeer" betrokken militaire belangen, afdoende zijn geregeld.
2. Voor het overige geeft het ontwerp-bestemmingsplan mij geen aanleiding tot het maken van op- of aanmerkingen.

De Eerst aanwezende Ingenieur Directeur
Noord- Nederland
Voor deze
Hoofd Afdeling Ruimtelijke Ordening

Drs. A. Hoorman

Bijlage(n)

Bezoekadres
Witterstraat 39A

Doorkiesnummer
05920 - 58589

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

waterleiding friesland

postbus 400
8901 BE Leeuwarden
Postbank 825020
Amro Bank 45.00.35.107
telefoon 058-945594
telefax 058-945300

Buro Vijn B.V.
Postbus 81
9062 ZJ OENTSJERK

uw kenmerk	1807/FB, 1810/FB, 1813/FB	Leeuwarden, 4 januari 1994
ons kenmerk	94/4 DS-AZ/wtl	doorkiesnr. 058-945325 mw. G. Theissens
onderwerp	<u>Ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer</u>	

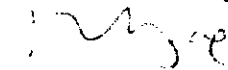
Geachte dames/heren,

Wij danken u voor toezending van de ontwerp-bestemmingsplannen IJsselmeer namens het gemeentebestuur van Gaasterlân-Sleat, Nijefurd en Wûnseradiel.

Bovengenoemde plannen geven ons geen aanleiding tot het maken van op- of aanmerkingen.

Hoogachtend,

Waterleiding Friesland

mr. H.R. Bax
hoofd Directiesecretariaat

N.V. Nederlandse Gasunie

Gasunie

Het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Gaasterland
Postbus 30
8560 AA BALK

Postbus 162
7400 AD Deventer
Zutphenseweg 51023
Telefoon 05700-96911
Telex 49181
Telefax 05700-96411
BTW-nummer NL007239348B01
Handelsregister Groningen 29700

Ons kenmerk: TN/RD-G 93.1275
Uw kenmerk :

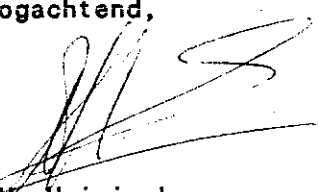
Datum: 17 DEC. 1993
Doorkiesnummer:

Onderwerp: Ontwerp-bestemmingsplan "IJsselmeer"

Geacht college,

In het kader van het vooroverleg zoals bedoeld in artikel 10 BRO ont-
vingen wij via het buro Vijn B.V. te Oenkerk bovengenoemd ontwerp-
bestemmingsplan. Naar aanleiding hiervan delen wij u mede dat het
ontwerp ons geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Hoogachtend,

O.H. Huizingh

INGEKOMEN	
20 DEC. 1993	
Nr. Class nr:	
AFDOENING	
OMZ.	advies aan
☐ Ontvragen	☐ MT
☐ Opleggen	☐ B&W
☐ Opleggen	☐ Raad
☒ Ontwikkeling	W.K.A.
☐ Opleggen	☐ MT
☐ Ontwikkelingsburo	☐ B&W
☐ Opleggen	☐ Raad

ptt telecom**district
leeuwarden**

Aan Buro Vijn BV
t.a.v. de heer F.G. Mol
Postbus 81
9062 ZJ OENKERK

Uw kenmerk
1807-1810-1813/FB

Uw brief van
6 december 1993

Ons kenmerk
101416

Telefoon
(058) 92 26 97

Bijlagen:

Datum
23 december 1993

Onderwerp:
Bestemmingsplan IJsselmeer.

Geachte heer Mol,

Met dank voor toezending van bovengenoemd bestemmingsplan deel ik u mede,
dat dit geen aanleiding geeft tot het maken van op- of aanmerkingen.

Wel verzoek ik u ten behoeve van mijn dienst rekening te houden met de
leidingstroken.

Hoogachtend,

l.v.

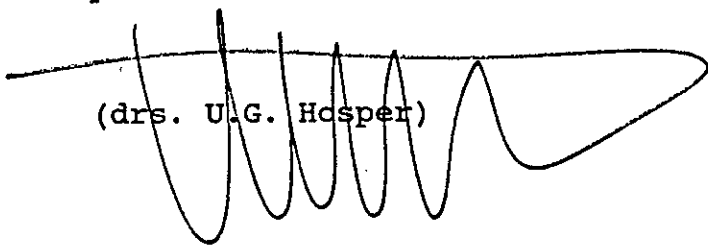
D.G.E. Moolenaar,
Hoofd Integrale Planning.

2. Grootschalige energie-opwekking door windmolens in lijnopstelling wordt volgens de Gemeente in het plangebied niet voorzien. Solitaire windmolens kunnen echter eventueel langs de kust, in een strook tot 100 m in het water vanaf de teen van de dijk, worden opgesteld.

- * Gezien het uitermate grote belang van de vogeltrekroute langs de Friese IJsselmeerkust, wijst It Fryske Gea elke plaatsing van windmolens (ongeacht hoogte en landschappelijke inpasbaarheid) in genoemde strook langs de kust, categorisch van de hand.

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze in uw afweging zult betrekken en zien uw bericht met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
plv. directeur van It Fryske Gea

(drs. U.G. Hoesper)

Provinciale Vereniging voor Natuurbescherming

Buro Vijn BV
t.a.v. de heer A.H. Visser
Postbus 81
9062 ZJ OENTSJERK

Olterterp, 25 januari 1994

Briefnr: 94-1057-UU
Betreft: reactie op de Bestemmingsplannen IJsselmeer van de gemeenten Wûnseradiel, Nijefurd en Gaasterlân-Sleat

Geachte heer Visser,

In december 1993 hebt u It Fryske Gea, naar aanleiding van een verzoek onzerzijds bij de betreffende gemeenten, de Bestemmingsplannen IJsselmeer van de gemeenten Wûnseradiel, Nijefurd en Gaasterlân-Sleat toegezonden. Deze plannen geven ons aanleiding tot het maken van de volgende op- en aanmerkingen.

H 2.1 - blz 8: In het plan van Wûnseradiel wordt bij het project "Friesland-Holle Poarte" gesproken van een 'zanddam'. Hier wordt echter een 'bazaltdam' of 'steenstortdam' bedoeld, die op een natuurvriendelijke manier wordt afgewerkt. Het project Warkumerwaard in Nijefurd is in 1992 reeds uitgevoerd en het project Mirnserklif en Marderhoek in Gaasterlân-Sleat is in 1993 uitgevoerd (zonder een strandje bij het Mirnserklif).

H 2.1 - fig 3: De 'Oeverzone/moeras' van de Mokkebank ontbreekt op het kaartje (zie bijlage).

H 2.2 - blz 18: De planologische bestemming van het agrarisch gebied (met belangrijke natuurwaarden) in de Makkumer Súdwaard is in het Bestemmingsplan Holle Poarte (goedgekeurd 1992) gewijzigd in deels recreatiegebied en deels natuurgebied. De Provincie Friesland heeft de status van het 'beheersgebied' van de Makkumer Súdwaard inmiddels gewijzigd in 'natuurontwikkelingsgebied'.

zie vervolgvlnr. 1

H 5.1 - d. Recreatie: Wûnseradiel zal haar recreatieve activiteiten concentreren in het gebied van de Holle Poarte (Bestemmingsplan 1992) en buiten dit gebied geen recreatieve uitbreiding ontwikkelen. Dit beleid heeft onze instemming. In het Bestemmingsplan Afsluitdijk is een regeling inzake het gebruik (i.c. surfen) van het IJsselmeer-natuurgebied opgenomen. Voortvloeiend uit deze beleidsvoornemens dienen naar onze mening de recreatieve ontwikkelingen binnendijks, in de directe omgeving van het IJsselmeer, eveneens te worden beperkt. We hebben echter geconstateerd dat in de onmiddellijke nabijheid van het IJsselmeer (de Houw), een veel te ruimhartig beleid ten aanzien van 'kamperen bij de boer' wordt toegestaan (veel meer dan tien kampeerplaatsen), hetgeen in tegenspraak is met zowel het Bestemmingsplan Holle Poarte als dit Bestemmingsplan IJsselmeer. Het beleid van Nijefurd is er op gericht om de recreatieve activiteiten te concentreren nabij Workum, Hindeloopen en Stavoren. Dit heeft onze instemming.

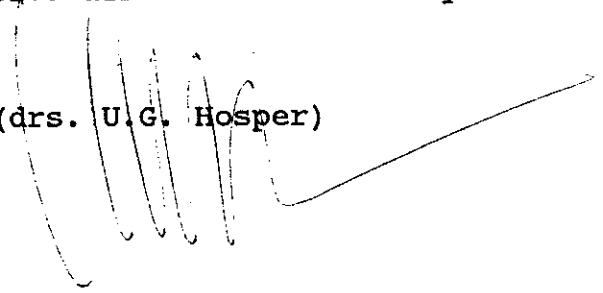
Gaasterlân-Sleat wil de bestaande oeverrecreatie bij de Hege Gêrzen onder Oudemirdum kwalitatief verbeteren. It Fryske Gea geeft de gemeente Gaasterlân-Sleat in overweging de recreatieve activiteiten bij de Hege Gêrzen te minimaliseren en hiervoor in de plaats de recreatieve activiteiten nabij het Mirnserklif (en oostelijk hiervan) uit te breiden en te versterken.

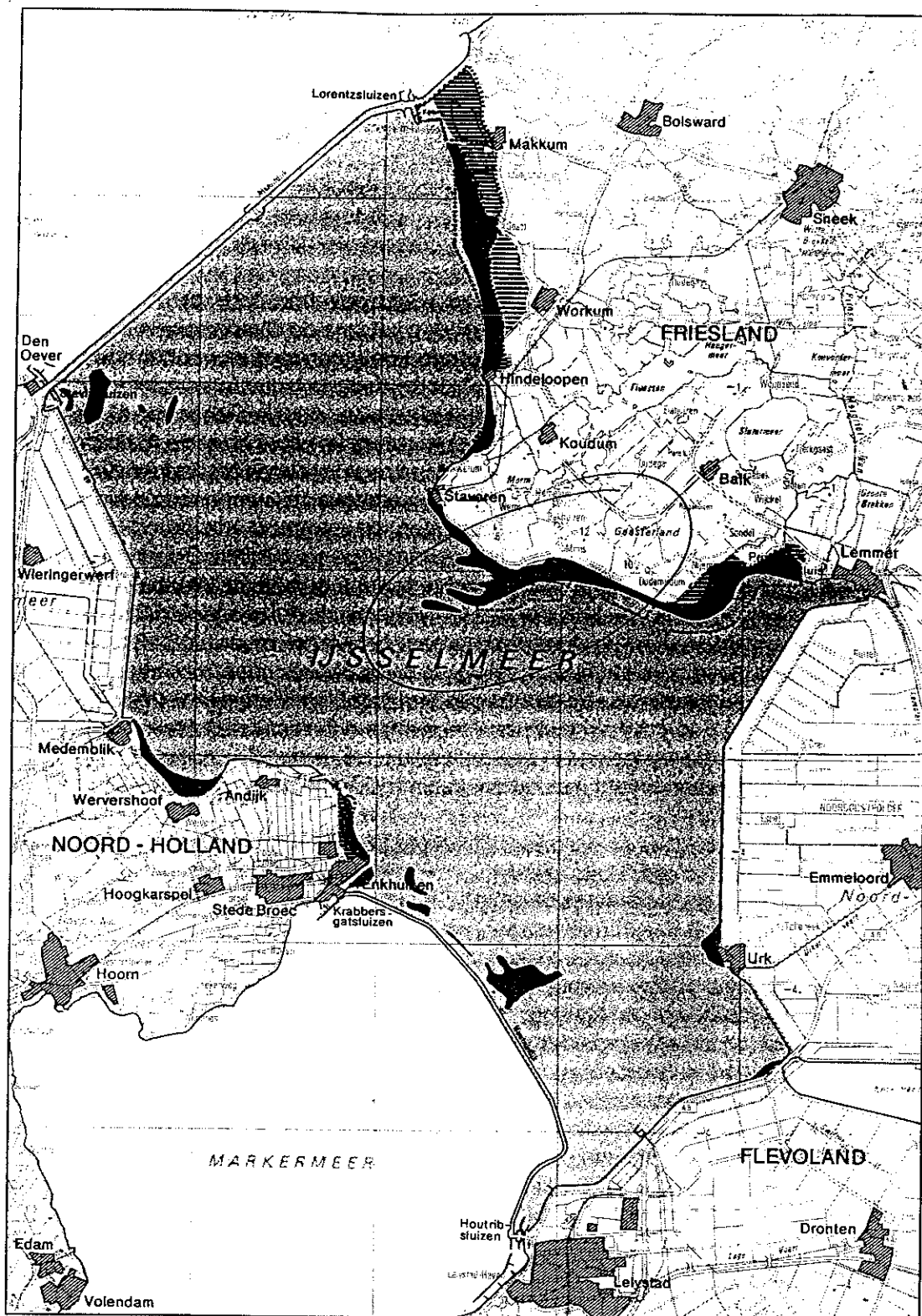
Hoewel dit buiten de directe begrenzing van het Bestemmingsplan IJsselmeer valt, wil It Fryske Gea tenslotte nog een opmerking maken over de bereikbaarheid 'over de weg' van de verschillende dorpen en Zuiderzeestadjes Makkum, Workum, Hindeloopen, Stavoren en Oudemirdum. In deze plaatsen bevinden zich de belangrijkste recreatievoorzieningen en is de toegankelijkheid van groot belang. Wij dringen bij de gemeenten aan op de handhaving en (eventuele) versterking van de huidige bereikbaarheid via het primaire en secundaire wegennet, met afslagen naar de verschillende dorpen en steden langs het IJsselmeer. Wij pleiten er voor de tertiaire wegen langs de IJsselmeerkust uitsluitend geschikt te maken en te gebruiken voor ontsluiting van de lokale bewoning en in geen geval uit te breiden tot een 'kustroute' voor auto's. Als doorgaande route zou deze 'groene kustweg' uitsluitend als 'lange afstand wandel- en fietsroute' dienen te worden ingericht en te fungeren.

Wij stellen het toezenden en de mogelijkheid tot het maken van op- en aanmerkingen op de Bestemmingsplannen IJsselmeer bijzonder op prijs en zijn eventueel graag tot nader overleg bereid.

Hoogachtend,
plv. directeur van It Fryske Gea

(drs. U.G. Hosper)

Figuur 3: Natuur

- Water, diepte > 2 m
- Water, diepte < 2 m
- Oeverzone/moeras
- Natuurmonument

**Rijksdienst voor het
Oudheidkundig
Bodemonderzoek**

Kerkstraat 1
3811 CV Amersfoort
Telefoon 033-634233

dir. prof. dr. W.J.H. Willems

nummer
uw brief
onderwerp

93.890/891/892 Mz/SJ/mk
6.12.1993 betr.1813-1810-1807/FB
ontw. best. plan IJsselmeer
(3x)

Buro Vijn bv
T.a.v. A.H. Visser
Postbus 81
9062 ZJ Oenkerk

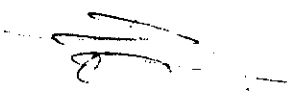
Amersfoort, 20 december 1993

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de bovengenoemde plannen kunnen wij U meedelen dat deze ons geen aanleiding geven tot het maken van op- of aanmerkingen.

Bijgaand zenden wij U vermelde plannen retour.

Hoogachtend,

Mevr. M.C. Kraus,
afd. Monumentenzorg.

gem. Wûnseradiel - bestemmingsplan IJsselmeer
gem. Nijefurd - bestemmingsplan IJsselmeer
gem. Gaasterlân-Sleat - bestemmingsplan IJsselmeer

bijlagen

In de Gewestelijke Raad voor Friesland werken samen de Landbouwmaatschappij Friesland-Flevoland (LMF), de Friese Christelijke Boeren- en Tuindersbond (Friese CBTB), de Aartsdiocesane Rooms Katholieke Boeren- en Tuindersbond (ABTB), de Voedingsbond FNV en de Industrie- en Voedingsbond CNV.

VERENIGING TOT BEHOUD VAN HET IJSSELMEER

Postbus 1, 1135 ZG Edam
Telefoon 02993 - 71351

Postgiro 2871700
Fax 02993 - 72261 ..

**Kantoor: Speeltoren
Lingerzijde 1, Edam**

Burgemeester en wethouders
van Gaasterlan Slaet
Postbus 30
8560 AA Balk

Edam, 25 februari 1994

**Betreft: Ontwerp-bestedingsplan IJsselmeer
Gemeente Gaasterlan-Slaet**

[illegible]

Geachte leden van het college,

Graag maakt de Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer (VBIJ) gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer van uw gemeente. Wij stellen het op prijs dat wij in de gelegenheid worden gesteld om in een vroeg stadium een constructieve bijdrage aan de planvorming te leveren. De met andere natuur- en milieuorganisaties in Friesland opgestelde Natuurbeleidsvisie Zuidwest-Friesland uit 1991 vormt voor de VBIJ het uitgangspunt om te reageren op uw ontwerp-bestemmingsplan.

Ten aanzien van de Hege Gerzen staat u een kwalitatieve verbetering en een uitbreiding van de bestaande oever-recreatieve voorziening voor. In het bijzonder gaat het om een vergroting van het bestaande zandstrand, het creëren van een beperkte aanleggelegenheid, en het mogelijk maken van bebouwing voor recreatieve doeleinden tot maar liefst een totale oppervlakte van 500 m²(!). Voorts houdt u de mogelijkheid open via een wijzigingsbevoegdheid de aanduiding "natuurgebied" te wijzigen in "recreatieve doeleinden", wat het mogelijk maakt de oeverlengte van de Hege Gerzen met 400 meter uit te breiden. Ten aanzien van het Mirnserklif stelt u het volgende. Voor de hele dijkzone van de Zuiderfennenspolder tot en met het bestaande strandje bij het Mirnserklif is "realisering van enige aanlegvoorziening mogelijk". Via een vrijstellingsbevoegdheid acht u overigens in het hele plangebied bebouwing ten behoeve van recreatie mogelijk.

-2-

De VBIJ is van mening dat versnippering van de kustzone met waardevolle natuurwaarden tussen Lemmer en Stavoren zoveel mogelijk moet worden tegengegaan, en dat voor één van de twee bestaande dagrecreatiepunten langs de kust derhalve opheffing dient te worden overwogen. Onze voorkeur gaat daarbij uitdrukkelijk uit naar de Hege Gerzen, gezien de nabij gelegen hoogwaardige natuurwaarden en gezien de relatief geringere natuurwaarden langs de dijk van de Zuiderfennenspolder. Uitbreiding van de capaciteit van de recreatieve voorzieningen (mits beperkt tot dag/oeverrecreatie) bij het Mirnserklif lijkt ons redelijk, mits de Hege Gerzen worden opgeheven en/of er keiharde garanties worden gegeven dat dit op korte termijn gaat geschieden. De aanduiding "recreatieve doeleinden" bij de Hege Gerzen dient dan onvoorwaardelijk te worden gewijzigd in "natuurgebied". Strandaanleg mag alleen mogelijk zijn bij het Mirnserklif; wij denken aan een totale kustlengte voor recreatieve doeleinden tot 500 meter maximaal, met inbegrip van het huidige strandje.

Wij verzoeken u bij de verdere planvorming voor het bestemmingsplan IJsselmeer rekening te houden met onze opmerkingen.

Hoogachtend,

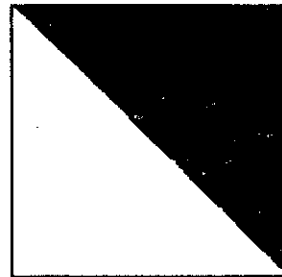
Vereniging tot Behoud
van het IJsselmeer

drs N. Papineau Salm
voorzitter

NOORD NEDERLANDSE WATERSPORT BOND

R.O./VOLKSHUISVESTING

NNWB

Aan het College van B&W
Gemeente Gaasterlân-Sleat
T.a.v. Wethouder H. Brouwer (RO)
Postbus 30
8560 AA BALK

Bolsward, 2 juni 1994

Geacht College,

Hiermee bevestigen wij het op 25 mei j.l. gehouden overleg van ons bestuurslid ing. D.F. Polet met wethouder Brouwer van uw College.

Daarbij werd o.m. gesproken over het bestemmingsplan IJsselmeer.

Gaarne verzoeken wij u, het concept bestemmingsplan zodanig aan te passen, dat inpassing van de voormalige Tacoziilverbinding daarin kan worden gerealiseerd ten behoeve van de recreatievaart.

De bij bovengenoemd onderhoud overhandigde schets van de Noord Nederlandse Watersport Bond kan daarbij als bijlage dienen.

Hoogachtend,
namens het bestuur van de NNWB

L.M. Polet-de Vreeze, adm.

Al deze activiteiten moeten er toe bijdragen dat de N.N.W.B. optimaal m aangesloten verenigingen kan samenwerken om de doelstelling "de jeugd op het water" te krijgen en bezig te houden" een goede invulling te geven.

De leden van het bestuur en van de diverse commissies zijn allen vrijwilligers, die deze, toch niet geringe taken, in hun vrije tijd erbij doen.

Het is erg belangrijk dat zo veel mogelijk watersporters zich aansluiten bij een, bij de N.N.W.B. aangesloten, watersportvereniging. Met meer leden is ook de N.N.W.B. sterker!!!

Er zijn een aantal verzekeringsmaatschappijen, waaronder ook onze hoofdsponsor UNIGARANT, die een extra korting geven op de verzekeringspremie, wanneer u lid bent van een aangesloten watersportvereniging. Het bedrag van de contributie heeft u er in de meeste gevallen dan ook al snel uit!!

Wilt u weten welke vereniging in uw buurt actief is, bel dan even met het kantoor.

Inlichtingen: N.N.W.B.

Postbus 145

8700 AC BOLSWAARD

Telefoon: 05157 - 2288 (ook fax)

26

Hoofdsponsor N.N.W.B.

unigarant

Postbus 145

8700 AC BOLSWAARD

Telefoon/Fax 05157 - 2288

Girorekening

804491

Rekening

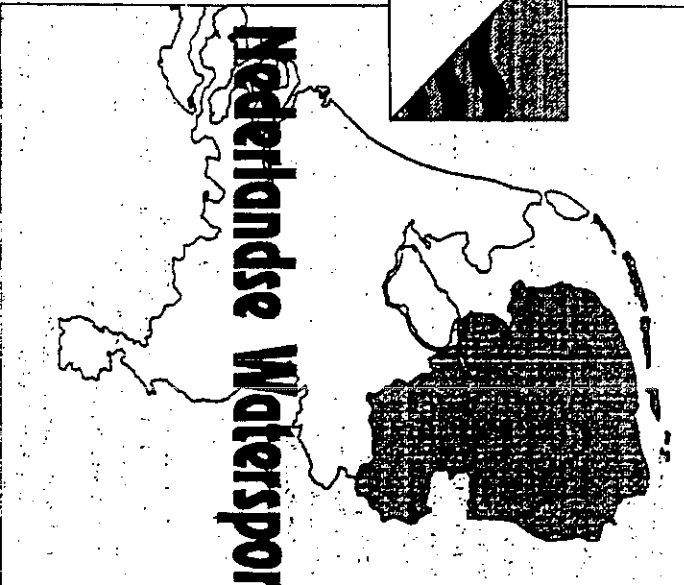
53.47.28.123

van. Jansen. Skat

NNWB

Noord Nederlandse Watersport Bond

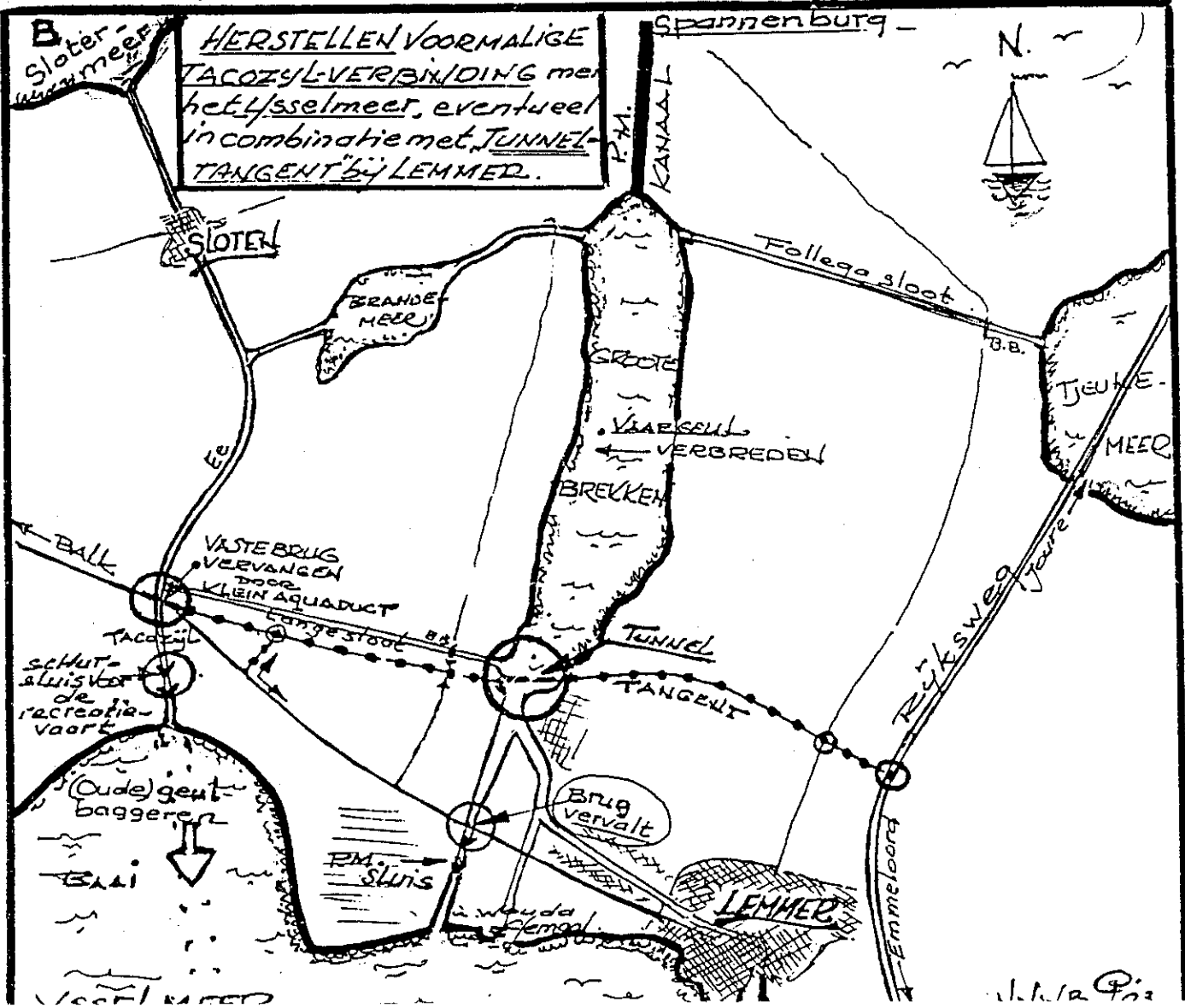
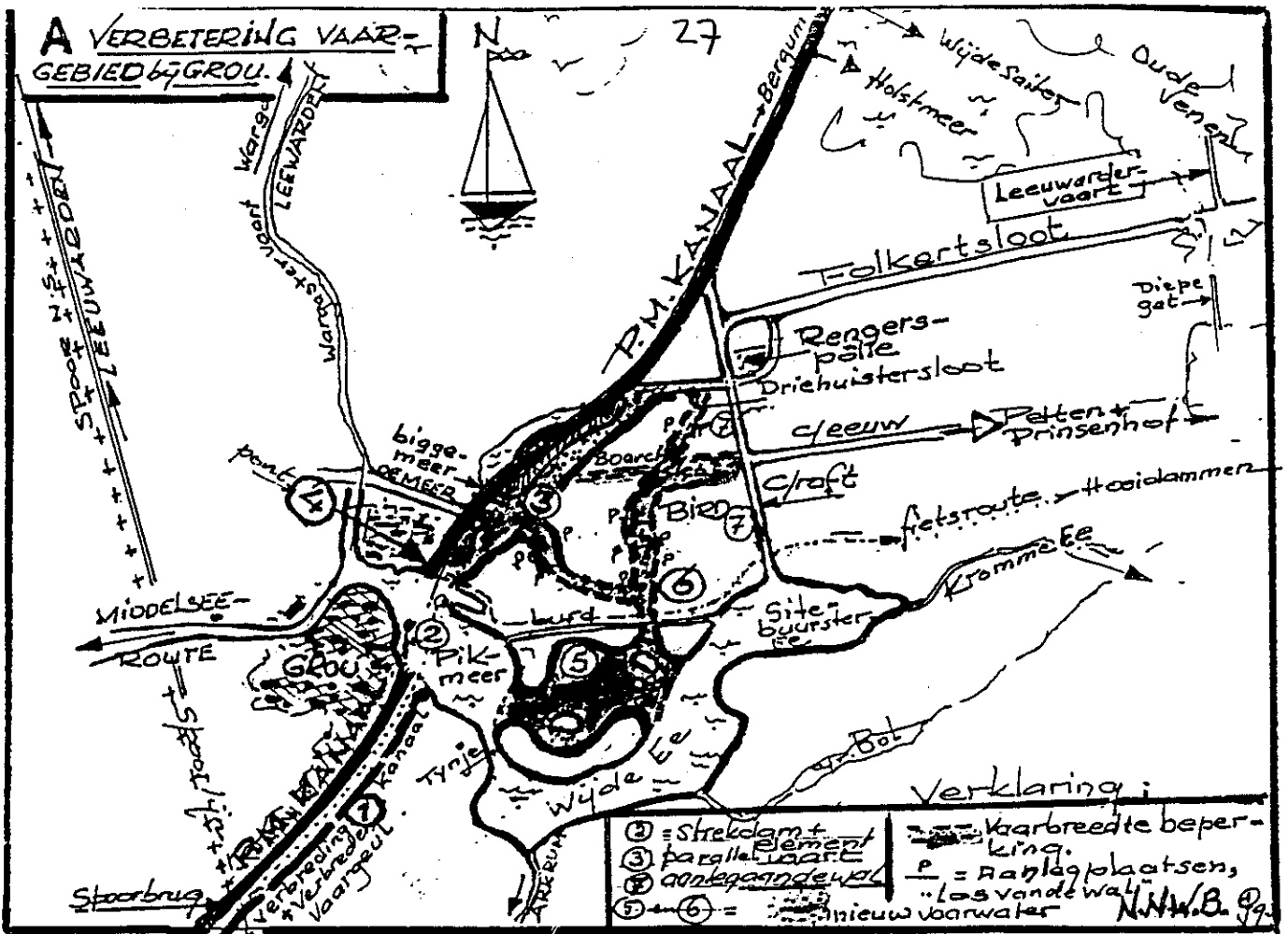
NNWB

D. J. Jansen
Kölmeier 40
8604 ET Sneek
05150-13796

*Algemene belangen -
behartiging Hieland*

NOORD NEDERLANDSE WATERSPORT BOND
Postbus 145, 8700 AC Bolsward, Telefoon 05157-2288

Gemeente Nijefurd

uw kenmerk : 1807/FB
uw brief van : 06-12-1993

ons kenmerk : WO | HB | 02-028
behandeld door : J. v.d. Schaaf
doorkiesnummer : 05151-48867
datum : 3 februari 1994

AAN
Buro Vijn b.v.
Postbus 81
9062 ZJ Oenkerk

onderwerp
ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer
gemeente Gaasterlân-Sleat

Geachte heer/mevrouw,

Onder dankzegging voor het door u aan ons toegezonden ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer van de gemeente Gaasterlân-Sleat, berichten wij u, dat dit ontwerp ons geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Nijefurd,
de sekretaris, de burgemeester,

(J. Haisma)

(G. de Vries-Hommes)

POSTADRES	BEZOEKADRES	OPENINGSTIJDEN	TELEFOON	TELEFAX
Postbus 5 8710 AA Workum	Merk 1 Workum	dagelijks van 9-12 uur 's middags op afspraak	05151 - 48888 (doorkiesnummer 488..)	05151 - 42463

GEMEENTE LEMSTERLAND

AAN

Buro Vijn B.V.

Postbus 81

9062 ZJ OENKERK

LEMMER, 27 december 1993.

Verzonden d.d. 30 DEC. 1993

Uw kenmerk:

Uw brief/fax d.d.:

Ons kenmerk:

Behandeld door: GK

Sektor: VROM

Doorkiesnr.: 7532

Onderwerp:

Ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer.

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij delen wij u mede dat het - namens de gemeentebesturen van de Noordoostpolder en Gaasterlân-Sleat - aan ons toegezonden ontwerp-bestemmingsplan IJsselmeer ons geen aanleiding geeft tot het maken van op- of aanmerkingen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Lemsterland,

de sekretaris,

de burgemeester,

L. Maarleveld.

J. Bosma.

Bijlagen:

Typ: GK/TZ

Coll.:

WATERSCHAP „TUSKEN MAR EN KLIF”

Wikelerdyk 16
Postbus 19, 8560 AA Balk
Telefoon 05140-2768

Bankrelatie: Rabobank, Balk
rek.nr. 30.52.05.005

Aan: Buro Vijn bv
Postbus 81
9062 ZJ OENKERK
T.a.v. F.G. Mol

Jw kenmerk:

Uw brief van:

Ons kenmerk:

Datum:

93.301

12 januari 1994

Onderwerp:

Geachte heer Mol,

In antwoord op Uw schrijven d.d. 6 december 1993, kenmerk 1807/FB omtrent ontwerp-bestemminsplan IJsselmeer van de gemeente Gaasterlân-Sleat het volgende.

Het toegezonden plan geeft ons geen aanleiding tot het maken van op- of aanmerkingen.

Hoogachtend,

Het Bestuur van het waterschap
"Tusken Mar en Klif",

, voorzitter.

, secretaris.

Verslag inspraakavond Ontwerp bestemmingsplan IJsselmeer
gehouden d.d. 28 februari 1994, 's-avonds acht uur in
Dorpshuis "It Klif" te Oudemirdum.

Aanwezig van de gemeente: Wethouder/Portefeuillehouder R.O.
de heer H. Brouwer, de heer T. Bosma,
sectorhoofd Ontwikkeling en Beheer en
de heer Johs Visser, buro RO (verslag)

Er zijn 34 belangstellenden op deze inspraakavond aanwezig.

Wethouder Brouwer opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom, geeft uitleg van het geen onder inspraak wordt verstaan en wat er met de resultaten van inspraak wordt gedaan. Vervolgens geeft hij uitleg over het hoe en waarom van een bestemmingsplan voor het IJsselmeer. Na een provinciale indeling van het IJsselmeer is er ook een gemeentelijke indeling gemaakt. Ook onze gemeente heeft een aanzienlijke oppervlakte IJsselmeerwater aan haar grondgebied toegevoegd gekregen. De wens was er om interprovinciaal en intergemeentelijk te komen tot een zo uniform mogelijke bestemmingsplanregeling voor het IJsselmeer. Daartoe is door de gezamenlijke IJsselmeergemeenten een basisplan IJsselmeer opgesteld. Op basis van de uitgangspunten van dat plan hebben alle gemeenten vervolgens een bestemmingsplan voor hun IJsselmeergebied opgezet. Hij laat weten dat in tegenstelling tot de redactie van het conceptplan het gemeentebe-stuur heeft besloten om de mogelijkheid tot het plaatsen van windmolens buitendijks (i.c. in het water) uit te sluiten. De wens om te komen tot de aanleg van een zandstrand bij de Hege Gerzen staat nog steeds hoog genoteerd op de prioriteitenlijst van de door het college van BenW uit te voeren werken. Nadat de wethouder zijn toelichting op de inhoud en achtergronden van het bestemmingsplan heeft afgerond, heeft ieder de gelegenheid te reageren en vragen te stellen.

Puntsgewijs wordt hierna aangegeven wat door verschillende insprekers naar voren wordt gebracht.

*Meerdere insprekers wijzen op de verboden die voor het gebruik van het IJsselmeer de laatste tijd worden ingevoerd. Er mag ook al niet meer met kleine bootjes langs de kust worden gevaren.

*Er wordt intensief op dit soort verboden gecontroleerd door de Rijkspolitie te water en door medewerkers van It Fryske Gea.

*Door de eeuwen heen heeft de bevolking altijd vrije toegang gehad tot het water van het IJsselmeer. Als deze mogelijkheid verdwijnt zal het de recreatiebedrijven slecht vergaan.

*Is er nog wel kans op de aanleg van een zandstrand bij de Hege Gerzen?

*De vrees wordt uitgesproken dat de natuurinstanties er naar zullen streven en er in zullen slagen het dagrecreatieterrein de Hege Gerzen op te heffen. Ze proberen daarvoor zelfs subsidie te krijgen.

*In het ontwerp Streekplan willen Gedeputeerde Staten een ontwikkeling in de

Zuiderfennenspolder als mogelijkheid open houden. Welke risico's heeft dit Streekplan voor het landgedeelte van de Hege Gerzen in petto?

*Wat is er waar van het krantenbericht dat It Fryske Gea het terrein Hege Gerzen kan kopen als ze daarvoor een dikke prijs wil betalen?

*Er wordt al tien jaar getracht om tot opspuiting van een zandstrand bij de Hege Gerzen te geraken. Steeds zijn het de Natuurbeschermingsorganisaties die dit keren. Dit zijn extremiteiten, het is dom gejammer! Het gaat om een heel kleine ingreep die nauwelijks van invloed is. Metelkaar staan de Oudemirdummers zeer positief tegenover de natuur. Als de natuurbeschermers door hun extreme opstelling alles willen keren, dan moet de bevolking ook maar eens extreem reageren naar de kant van de natuurbeschermers. Inspreker is de rigide opstelling van de zgn. natuurbeschermers meer dan zat. Hij voelt voor een harde tegenreactie! Ze zijn veel te extreem en elke redelijkheid ontbreekt. Ze lopen met oogkleppen op en frustreren elke ontwikkeling, hoe gering ook, onder het mom van aantasting van natuurwaarden.

Wethouder Brouwer reageert vervolgens op de gemaakte opmerkingen en de gestelde vragen.

*De gesignaleerde verboden zijn een gevolg van de aanwijzing van grote delen van de IJsselmeerkust tot Staatsnatuurmonument. De verboden om te varen etc. gelden niet voor de Hege Gerzen en Zuiderfennenspolder/It Murnser Klif achter de Braamberg. Die gebieden zijn buiten de aanwijzing gehouden.

*Het bestemmingsplan IJsselmeer heeft alleen betrekking op het water.

*Het concept streekplan Friesland verzet zich niet tegen dagrecreatief gebruik van het landgedeelte van de Hege Gerzen.

*De gemeentelijke beleidsnotitie Toerisme en Recreatie waaraan op dit moment wordt gewerkt, staat t.a.v. de Hege Gerzen een stukje verbreding voor. Een mogelijkheid voor verblijfsrecreatieve invulling in de vorm van een kleine camping en de mogelijkheid voor een aantal trekkershutten.

*Wens nummer één van BenW t.a.v. het recreatieterrein de Hege Gerzen is en blijft een zandstrand. Van de zijde van de natuurbescherming is dat omstreder. BenW vinden dat best verantwoord

*T.a.v. het krantenartikel aangaande de verkoop van de Hege Gerzen merkt de wethouder op dat verschillende onderdelen van het gemeentelijk recreatiebedrijf, waarin ook de Hege Gerzen is ondergebracht, langzamerhand worden geprivatiseerd. Indien de doelstelling van de Hege Gerzen overeind kan blijven hoeft verkoop niet uitgesloten te zijn. Op dit moment is het echter niet aan de orde.

Oudemirdum, 28 februari 1994

Buro RO

Johs Visser

Buro VIJN B.V.
t.a.v. Mw. drs. P. Voorthuysen-Sanders
Postbus 81
9062 ZJ OENKERK

Lelystad, 28 februari 1994.
Betr.: Ontwerp-bestemmingsplannen IJsselmeer.

Geachte mevrouw Voorthuysen,

Bijgaand, n.a.v. uw verzoek d.d. 18-01-1994, een exemplaar van onze Nieuwsbrief van februari 1994, waarin de achtergrond en resultaten van ons onderzoek naar de ontwikkeling van de watersport in het IJsselmeergebied staan vermeld. Tevens treft u een copie aan van onze reactie op het 'Deelplan Markermeerkust' en de 'Voorlopige Visie ROM-IJmeer', i.v.m. het door uw bureau op te stellen 'basisplan Markermeer'.

Inmiddels heeft tevens een gesprek plaatsgevonden met de VAROR (drs. N. Bosma) en het Ministerie van LNV over uw interpretatie van de resultaten uit de 'Schets IJsselmeergebied' (1991). In hoofdstuk 2.2.b. geeft u n.l. aan dat de VAROR een stabilisering van de groei verwacht, tot ruim 1% per jaar, zodat ruimtelijke reservering voor 3.000 ligplaatsen voldoende zou moeten zijn. De VAROR is van mening, dat uw interpretatie van de 'Schets IJsselmeergebied' aangaande de groeiverwachting voor de watersport niet correct is. Het Ministerie van LNV stelt, dat het Structuurschema Groene Ruimte (1993, PKB-status) duidelijke uitspraken doet over de (grotere) voor recreatie te reserveren ontwikkelingsruimte.

Bestemmingsplannen IJsselmeer:

Algemeen:

Inhoudelijk zouden wij op de voorliggende 9 bestemmingsplannen IJsselmeer navolgend commentaar willen leveren in het kader van het overleg ex artikel 10 van het besluit op de ruimtelijke ordening. De Stichting Waterrecreatie reageert in naam van de onderliggende organisaties, t.w. HISWA Vereniging, RECRON, KNWV, NNWB, BBZ en TCN.

Toerisme en recreatie is een groeiende sector en is speerpunt van het economisch beleid van de provincies Flevoland, Friesland en Noord-Holland. Volgens de nota "Kiezen voor Recreatie" dient deze sector maximaal te kunnen bijdragen aan een duurzame economische ontwikkeling. Om dit te kunnen bereiken moet door de overheid een blijvende beschikbaarheid van toereikende recreatiemogelijkheden worden bevorderd.

In het Struktuurschema Groene Ruimte wordt het IJsselmeer aangegeven als "kern- en natuurontwikkelingsgebied en waterrecreatiegebied". Voor de recreatie heeft het IJsselmeergebied internationale betekenis en zal recreatief (mede)gebruik van natuurgebieden moeten worden nagestreeft. Evenals in de nota "Kiezen voor Recreatie" wordt in het Struktuurschema Groene Ruimte aangegeven, dat er rekening gehouden moet worden met een groei (ontwikkelingsruimte) van 18.000 ligplaatsen in het gebied IJsselmeer en Randmeren.

Met deze ontwikkelingsruimte dient in de bestemmingsplannen rekening gehouden te worden. Door de beperkingen in het kader van de Natuurbeschermingswet in aangrenzende gebieden zoals de Waddenzee en de Randmeren zal in de toekomst de recreatieve druk op het IJsselmeer (en het Markermeer) verder en in verhoogd tempo toenemen. Het IJsselmeergebied is recreatief nog volop in ontwikkeling (zie tevens onze Nieuwsbrief) en er is een waarneembare 'trek' naar groter water, mede i.v.m. de groei van de gemiddelde scheepslengte. Ook de zeilende chartervaart ontwikkeld zich in hoog tempo met bijbehorende behoefte aan lig- en aanlegplaatsen (rapport 'De wind in de zeilen', 1993).

In het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer geldt als hoofddoelstelling van beleid het duurzaam ontwikkelen van het IJsselmeer als open water met een multifunctioneel karakter. Dit betekent, dat er een evenwichtige verdeling van alle in het geding zijnde belangen en functies zou moeten zijn. Door in het voorliggende bestemmingsplan per definitie uit te gaan van ondergeschiktheid van de belangen van de recreatie aan die van de natuur, wordt geen recht gedaan aan bovengenoemde beleidsuitgangspunten. Het IJsselmeergebied is niet bedoeld om uit te groeien tot een natuurgebied, waar recreatie "inpasbaar" is.

De nadruk is tevens te eenzijdig gelegd bij het duurzaam ontwikkelen van het IJsselmeer als open (zoet-)water-ecosysteem ten koste van het multifunctioneel gebruik. Het in het Basisplan verwoorde uitgangspunt de sociaal-economische en sociaal-culturele gebruiksmogelijkheden te handhaven en zo mogelijk verder te ontwikkelen, wordt hierdoor sterk afgezwakt.

Uitbreiding van vaardoelen is tevens dringend noodzakelijk (Landelijk Aanlegplaatsenplan, november 1993) en bij de ontwikkeling van natuurwaarden, zoals het aanleggen van vooroevers en eilanden zal daarom het bieden van ruime mogelijkheden voor recreatief medegebruik het uitgangspunt moeten zijn. Dit sluit aan bij de toenemende belangstelling voor natuur en landschapsbeleving, die op dit moment zorgt voor het draagvlak voor natuur- en landschapsbeleid. Door het ondergeschikt maken van recreatie aan natuur zal in de toekomst het draagvlak voor natuurontwikkeling afnemen.

Naast deze algemeen inhoudelijke opmerkingen, zouden wij hieronder enkele opmerkingen willen maken over de tekst van de ontwerp-bestemmingsplannen.

Hoofdstuk 2.2.b.: Recreatie (figuur 5)

Het IJsselmeer heeft niet een "duidelijk toeristische betekenis", maar is op grond van het Interprovinciaal Beleidsplan een "watersportgebied van internationale betekenis".

Bij Watersport toevoegen:

- Beperkingen voor recreatieve ontwikkeling door natuurbeschermings-maatregelen in omliggende gebieden, zoals de Waddenzee.

Jachthavens:

Het over jachthavens en ligplaatsen vermelde cijfermateriaal over het IJsselmeergebied is zoals gezegd, inmiddels achterhaald. Onze stichting heeft mede in opdracht van de provincies Friesland, Flevoland en Noord-Holland een onderzoek verricht naar de ontwikkeling van de waterrecreatie in o.a. het IJsselmeergebied. Het aantal ligplaatsen in het IJsselmeer bedraagt 9.380 bij een gemiddelde bezettingsgraad van 93,2%. O.a. de door u vermelde gemiddelde bezettingsgraad van tussen de 75 en 90% is derhalve achterhaald. Er zijn 21 havens (bestaand en nieuw) met uitbreidingsplannen, waarvan 7 problemen hebben-, of voorzien met m.n. de provinciale en gemeentelijke overheden.

De lengte van de wachtlijst overtreft het aantal vrije ligplaatsen in het gebied, waarbij wij aan moeten tekenen dat de problematiek op dit moment, door de sterke uitbreiding in Makkum, met name wordt veroorzaakt in het Noord-Hollandse deel.

Elke gemeente in het gebied heeft verantwoordelijkheden ten aanzien van het bieden van recreatie- en ontspanningsmogelijkheden. Het IJsselmeer als watergebied biedt ruimtelijk mogelijkheden voor verdere recreatieve ontwikkeling. Overheid en gemeenten hebben een gemeenschappelijke taak aan land planologisch ruimte te reserveren voor voldoende lig- en aanlegmogelijkheden.

Hoofdstuk 5.1.d.: Recreatie.

Conform het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer aan regel 1. toevoegen:

- ... te worden tot een volwaardig functionerend gebied voor recreanten vanuit de aangrenzende regio's en voor toeristen afkomstig uit binnen- en buitenland.

Dat het waterecosysteem tenminste moet voldoen aan de algemene milieu-kwaliteitsdoelstelling is ook in het belang van de (water-)recreatiesector. De stichting is een voorstander van een wettelijk geregelde basis-milieukwaliteit. Dat daarmee recreatieve ontwikkeling ondergeschikt is aan de waarden van natuur en landschap is een conclusie die strijdig is met het multifunctionele karakter van het IJsselmeergebied en daarmee met het bestaande beleid ("multifunctioneel" en "nevenschikkend"). Een meer evenwichtige-, of beter genuanceerde visie lijkt hier op zijn plaats. Nadrukkelijk verzoeken wij hier tekstuele aanpassing.

Hoofdstuk 6.4:Natuurfunkties:

Er wordt gesteld dat het bestemmingsplan bij natuur-ontwikkelingsprojecten "enig recreatief medegebruik toelaat". Het zou beter zijn, zoals verwoord in het Natuurbeleidsplan, "te streven naar recreatief medegebruik", waarmee men het belang van integratie tussen recreatie en natuur onderschrijft en actief beheer stimuleert.

Recreatie:

Aan het slot van deze paragraaf wordt nogmaals gesteld dat 'eventueel een recreatief medegebruik van (N.B.) stranden met de natuurbeheerder overeengekomen kan worden'. Het lijkt ons verstandig deze zin helemaal te verwijderen, daar de beheersvraag nog niet is opgelost en het beheer van stranden in principe beter bij de recreatiesector kan worden ondergebracht. Voorbeelden hiervan zijn o.a. te vinden in het Veluwemeer.

Bijlage 1.:

In bijlage 1, "functies van het IJsselmeergebied en de sectorale wetgeving" worden allerlei mogelijkheden aangegeven om o.a. de natuur en het milieu te beschermen. Er wordt terecht gesteld dat het IJsselmeergebied geén "wetland" is, en die status, naar wij hopen ook niet zal krijgen. Staatssecretaris Gabor heeft tijdens het VBIJ-debat over de toekomst van het IJsselmeer nogmaals aangegeven, dat het gebied multifunctioneel is, en dat de 'Wetland-status' niet nagestreeft hoeft te worden. Het is derhalve overbodig het Wetlandsverdrag en de EG-Vogelrichtlijn voor wetlands op te nemen onder sectorale wetgeving in bijlage 1.

Gemeentelijke bestemmingsplannen:Art. 3. Beschrijving in Hoofdpijnen.

Zoals hierboven reeds gesteld, is de algemene basis-milieukwaliteit van het water van groot belang voor het waterecosysteem. Daarnaast kent het gebied, zijnde multifunctioneel, o.a. grote landschappelijke en natuurlijke waarden (evenals b.v. recreatieve waarden). Sociaal-economische en/of sociaal-culturele functies zijn niet ondergeschikt aan landschappelijke en natuurlijke waarden, maar nevenschikkend. Het in het basis-bestemmingsplan gestelde is strijdig met provinciaal- en regeringsbeleid. In gebieden die onder de Natuurbeschermingswet (gaan) vallen, hebben de natuurlijke waarden een primaire functie. In gebieden met een cultuurhistorisch dijkprofiel of een bijzondere landschappelijke relatie, heeft de landschappelijke waarde (mogelijk) een primaire functie. Overige kustgebieden kunnen bestemd worden voor intensief- of extensief recreatief gebruik. Het 'Deelplan Markermeerkust' geeft aan de verschillende mogelijkheden een duidelijke inhoud.

Art. (3).2.1. Nadere doeleinden.

Indien bovenstaand wordt aangepast, hebben wij met de rangorde weinig moeite. 'Natuurlijke en landschappelijke waarden' worden in dat geval n.l. als aparte categorie toegevoegd aan de andere twee categorieën: sociaal-economische en sociaal-culturele doeleinden.

Art. (3).2.2.4. Recreatie.

Uit een onderzoek t.b.v. de ROM-IJmeer blijkt dat de hoogseizoenen van recreatie en natuur elkaar niet frustreren. In onze Nieuwsbrief hebben wij hier bij dit onderwerp meer aandacht aan besteedt. Tijdens het VBIJ-debat heeft de OVRIJ (Organisatie van Rand- en IJsselmeervissers) duidelijk aangegeven, geen noemenswaardige hinder te ondervinden van de recreatievaart. De laatste regel van dit artikel kan derhalve worden verwijderd.

Art. (3).3.1.4. Recreatie.

Uit dit artikel kan men o.a. opmaken, dat recreatie en natuur in de recreatie-(kern)gebieden "nevenschikkende" belangen zijn. In de overige oeverzone-gebieden is recreatie "ondergeschikt". Ook hier graag aanpassing.

Art. 3.2. en 3.3. 'Algemene criteria' en 'Wijze van toetsing'.

De "automatisch" primaire functies voor natuur en landschap verwijderen, zie onze opmerkingen hierboven.

Schema 1:

Het bepalen van de rangorde van functies onderling (uitgezonderd die ten opzichte van de basis-milieukwaliteit), is pas zinvol als een evenwichtige afweging plaats kan vinden. Dit impliceert, dat er voorstellen moeten komen voor het recreatief gebruik van de kustgebieden, waarna o.a. de wensen van natuur en recreatie kunnen worden geïntegreerd. Voor het gebied Waterland is deze afweging gemaakt in het 'Deelplan Markermeerkust'. Tijdens die afweging blijkt ook het multifunctionele karakter. De in de bestemmingsplannen gehanteerde rangorde kan nooit voor het gehele gemeentelijk kustgebied van toepassing zijn.

Er is in het voortraject van deze bestemmingsplannen niet met de recreatiesector gesproken. Het is voor de Stichting Waterrecreatie, die hierbij namens het KNWV en de andere 5 organisaties reageert, op dit moment niet haalbaar alle wensen van de sector in te brengen in de voorliggende 9 ontwerp-bestemmingsplannen, mede gegeven de korte tijd die hiervoor beschikbaar is. Het verschijnen van deze bestemmingsplannen geeft de noodzaak nogmaals aan op korte termijn een (te integreren) 'Projectplan Waterrecreatie IJsselmeergebied' te schrijven. In onze Nieuwsbrief wordt dit onder Hoofdstuk 11. (Landelijk Aanlegplaatsenplan) en Hoofdstuk 19. (de Stichting Waterrecreatie in 1994) aangekondigd. Overleg hierover met betrokkenen is gaande en een start is inmiddels gemaakt met het Randmerengebied.

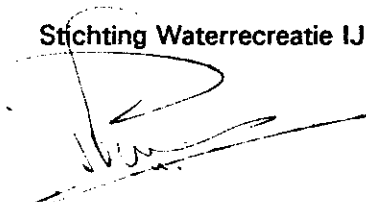
Wij hopen dat de gemeenten begrip op kunnen brengen voor deze situatie en de organisatorische achterstand van de jonge recreatie-sector. Dit heeft n.l. zijn weerslag in genoemd schema en de verdere artikelen 2.4 t/m 10. Het aanleggen van een aanleggelegenheid voor meer dan 50 ligplaatsen is opgenomen als 'strijdig gebruik' (o.a. NOP: art. 4.F.3.), aan recreatie, uitgezonderd verblijfsrecreatie worden onder de 'Bebouwingsbepalingen' grenzen gesteld, of beperkingen opgenomen aangaande de afmetingen van het bouwwerk (o.a. GSL: art. 4.B.). De consequenties hiervan kunnen wij nog niet overzien. Is hierbij b.v. rekening gehouden met eventuele sanitaire voorzieningen bij nieuwe aanlegplaatsen (recreatief medegebruik)?

Tenslotte.

Wij hopen u met deze eerste opmerkingen, waarin onze zorgen zijn aangegeven, van dienst geweest te zijn. Uiteraard hopen wij dat u deze opmerkingen verwerkt bij de verdere uitwerking en de afzonderlijke gemeenten van onze zorgen op de hoogte brengt. In eerste instantie heeft het onderzoek naar de ontwikkeling van de watersport prioriteit gekregen, opdat wij inzicht zouden krijgen in het hele gebied en derhalve met gefundeerde argumenten konden komen. Onze reactie aan u is daardoor vertraagd. T.a.v. het Markermeer, hopen wij in een eerdere fase te mogen reageren. Het 'Basisplan Markermeer' hebben wij nog niet van u mogen ontvangen, maar wij zijn graag bereid ook hierop vooraf te reageren. Voor eventuele verdere vragen kunt u altijd contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

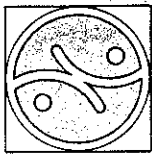
Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren

R. Steensma

Bijlage: Nieuwsbrief februari 1994.
Copie reactie Voorlopige Visie ROM-IJmeer
Copie reactie Deelplan Markermeerkust

38

NVVS
NEDERLANDSE VERENIGING VAN SPORTVISSERSFEDERATIES

 Gebouw "De Eemhorst", Amsterdamseweg 16/3 - Postbus 288, 3800 AG Amersfoort - Telefoon 033 - 63 49 24*
 Fax 033 - 61 19 28

 Aan Buro Vijn
 Postbus 81
 9062 ZJ OENKERK

Amersfoort, 24 februari 1994

Ons kenmerk: EP/TK/02.182

Onderwerp : Ontwerp Bestemmingsplannen IJsselmeer

Geachte heer/mevrouw,

De Nederlandse Vereniging van Sportvisserij Federaties (NVVS) doet u hierbij haar reactie toekomen op het ontwerp Bestemmingsplan IJsselmeer.

Op het Interprovinciale Beleidsplan IJsselmeer, dat zoals u aangeeft de belangrijkste beleidsbron voor de Bestemmingsplannen IJsselmeer is, heeft de NVVS eveneens een reactie gegeven.

Het late tijdstip waarop wij kennis konden nemen van de plannen en ook het grote aantal plannen maakt het onmogelijk op de plannen afzonderlijk in te gaan. Wij beperken onze reactie dan ook tot de sportvisserij en is onze reactie niet gericht op alle plannen afzonderlijk.

In hoofdstuk 2, Menselijke Activiteiten, onder het subhoofdstuk oeverrecreatie waar u aangeeft dat de sportvisserij van plaatselijke en beperkte aard is kunnen wij ons vinden vooral daar waar het de Friese IJsselmeerkust betreft.

Echter ten aanzien van de hierop volgende alinea waar wordt aangegeven dat de mogelijkheden niet veel uitbreiding behoeven willen we het volgende opmerken. Toename van het aantal natuurontwikkelingsgebieden en in een aantal gevallen hiermee samengaan NB-wet aanwijzingen kunnen leiden tot een aanzienlijke afname van de sportvisserijmogelijkheden, in het bijzonder de mogelijkheden van wadend vissen. Daar de mogelijkheden van wadend vissen in Nederland zeer gering zijn willen we er voor pleiten de unieke mogelijkheden die het IJsselmeer bij de Friese kust hiervoor biedt op zijn minst te behouden. De toenemende populariteit van het wadend vissen zou enige uitbreiding van de mogelijkheden wadend te kunnen vissen hier rechtvaardigen.

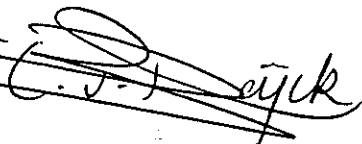
Als hoofddoelstelling in het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer geldt het duurzaam ontwikkelen van het IJsselmeer als open water met een multifunctioneel karakter.

Deze hoofddoelstelling wordt naar onze mening ontkracht door de wijze waarop de rangordes van functies onderling en ten opzichte van de hoofddoelstelling tegen elkaar worden afgewogen in schema 1 van het Bestemmingsplan. In het schema geeft u aan dat recreatie nevenschikkend is bij aangegeven recreatief concentratiegebied, ondergeschikt in overig gebied en toelaatbaar in natuurgebied.

De hier gebruikte terminologie is onduidelijk en voor velerlei uitleg vatbaar. Met deze terminologie geeft u aan dat het IJsselmeer één groot natuurgebied moet worden waarin de recreatie slechts inpasbaar kan zijn. Van een multifunctioneel karakter van het IJsselmeer zoals is aangegeven in de hoofddoelstelling van het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer blijft op deze wijze weinig over. Met de ondergeschikte rol die de recreatie hier krijgt toegekend kunnen wij niet instemmen.

De NVVS gaat er vanuit dat u onze reactie zult inbrengen bij de betrokken gemeenten en dat u met ons commentaar rekening zult houden bij de opstelling van de definitieve Bestemmingsplannen.

Met vriendelijke groet,

bla

E. Piek,
NVVS-adviseur-sportvisserij, regio noord

Hiertegen maakt Natuurmonumenten ernstig bezwaar. Elke vorm van recreatie op deze lokatie doet feitelijk afbreuk aan de natuurwaarden.

Vereniging
Natuurmonumenten

42

Aan : Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Gaasterlân-Sleat

blad 2

Onderwerp: bestemmingsplan IJsselmeer

Referentie: 330.ov

Datum : 24 februari 1994

Wij zijn dan ook groot voorstander, om de lokatie bij de Hege Gerzen geheel te saneren. Een goed alternatief voor recreatieve mogelijkheden binnen uw gemeentegrenzen vormt het bestaande paviljoen 't Klif. Hier zijn een aantal kwalitatieve verbeteringen mogelijk en acceptabel.

Naast bovengenoemd bezwaar, heeft Natuurmonumenten ernstige bedenkingen tegen eventuele plaatsing van windturbines binnen het hele plangebied. In zijn algemeenheid zijn wij voorstander van deze vorm van energieopwekking. Echter, de openheid van het gebied en de waarden van natuur en landschap, zullen hier onherstelbaar worden aangetast.

Wij hopen, dat u uw ontwerp-plan naar deze breed gedragen ideeën kunt aanpassen.

Wij zijn daarbij te allen tijde bereid mee te denken in het vinden van constructieve oplossingen.

Hoogachtend,

S. Algra, inspecteur.

Kerkstraat-6	
INGERKOMEN	
23 FEB. 1994	
Nr. 00194	
Class nr.	
AFGELEENING	
1994:	aan
☐ Ontvanger	☐ NT
☐ CT	
☐ Facilitair	☒ B&W
☒ Oude	☐ Ruud
☐ O. overtuiging	
☐ O. lokaal	w.k.a.
☐ O. lokaal bureau	
☐ Archief	☐ NT
☐	☐ B&W
☐	☐ Ruud

Oudemirdum, 23 februari 1994.

Collegje van burgemeester en wethouders
der gemeente Gaasterlân-Sleat

De leden zijn van mening dat er wezenlijke veranderingen doorgevoerd moeten worden om de exploitatie van de Hege Gerzen aanvaardbaarder te maken. Een slechte zomer zoals die van 1993 vind direct zijn weerslag in de exploitatie van de Hege Gerzen, met als resultaat dat de gemeente het tekort maar weer moet bijpassen. Ons bestuur vindt dit niet een prettige zaak, wij zouden liever minder afhankelijk willen zijn van weersinvloeden. Andere faciliteiten voor de Hege Gerzen zouden tevens de onafhankelijkheid van de gemeente bij de exploitatie kunnen vergroten.

a. Het bestemmen van één van de twee parkeerterrein tot kampeerterrein overeenkomstig de mogelijkheden zoals die reeds door de gemeente doorgerekend zijn.
Een kleinschalig kampeerterrein voorziet in de behoefte, voornamelijk bij de surfers.
Naar deze verblijfsvorm is veel vraag.
De exploitatie zou hierdoor met netto plm. f. 50.000,-- kunnen worden verbeterd.

c. De aanleg van een zandstrand zoals dat al enkele jaren in het voornemen ligt.

Voor een betere exploitatie is het echter essentieel dat deze verbeteringen uitgevoerd worden.

Op zichzelf zijn wij tegen deze verplaatsing. Het is ons echter ook bekend dat wij in de ogen van zgn. "natuurorganisaties" een luis in de pels zijn met de lokatie van de Hege Gerzen.

Wij verwachten in de toekomst dan ook weinig medewerking van die organisaties als het om aanpassingen gaat van de Hege Gerzen.

Het opheffen van de Hege Gerzen met alle investeringen die er gedaan zijn is natuurlijk je reinste kapitaalsvernietiging.

Indien echter mocht blijken dat natuurorganisaties over zoveel financiële middelen beschikken dat men de Hege Gerzen kan aankopen en een nieuw dagrecreatieterrein met alle voorzieningen en een kleinschalig kampeerterrein realiseren dan is dat voor ons bespreekbaar.

Gaarne ontvangen wij uw reactie op het bovenstaande.

Het bestuur.

briefnr. 940513 pagina 2

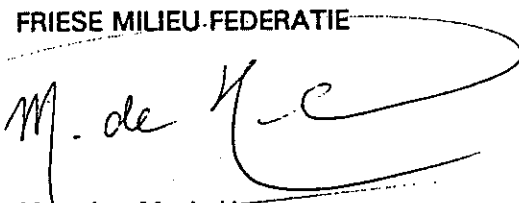
worden gebonden; wij stellen voor om in totaal ten hoogste 500 m kustlengte, inclusief het bestaande strandje, voor dagrecreatie te bestemmen;

- de oeverrecreatie dient beperkt te blijven tot dag-oeverrecreatie; ook dienen geen aanlegvoorzieningen te mogen worden aangelegd voor grote of kleinere bootjes vanaf het IJsselmeer; vaargeulen zouden dus evenmin aangelegd mogen worden;
- het is wenselijk gebouwen binnen een zone van 50 m vanuit de teen van de dijk te bouwen en andere bouwwerken binnen een zone van 100 m;

Tenslotte verzoeken wij u uit landschappelijke overwegingen en ook om mogelijke ornitologische redenen geen windturbines in het plangebied toe te staan.

Hoogachtend,

FRIESE MILIEU-FEDERATIE

Mw. drs. M. de Heer
directeur

Stichting tot Behoud van Natuur en Landschap Gaasterlân-Sleat

Postbus 80 8560 AB Balk

Frieslandbank rek. nr.:
29.63.69.195

Gironummer v.d. bank:
811542

INGEKOMEN

25 FEB. 1964

Nr. **00205**

Class nr:

AFFDER ING

OME.	1-2-3-4
Onderzoek	
Gedrag	X
Onderwijs	X
X	

Nijmegen

Aan: College B en W van Gaasterlân-Sleat
Postbus 30
8560 AA Balk

Nijemirdum, 23-2-1994

**Betreft: Inspraak bestemmingsplan IJsselmeer
gemeente Gaasterlân-Sleat.**

Gaarne willen wij gebruik maken van de mogelijkheid van inspraak op bovengenoemd bestemmingsplan en wel op de volgende onderdelen:

- GEMEENTELIJKE BELEIDSUITGANGSPUNTEN
- BESTEMMINGSPLAN IJSSELMEER
- PLANBESCHRIJVING
- VOORSCHRIFTEN

Gemeentelijke Beleidsuitgangspunten Bestemmingsplan IJsselmeer

D. Recreatie. blz 46.

De Hege Gerzen wordt in dit bestemmingsplan voorzien van een verbreding en een verlenging van een nog aan te leggen zandstrand. (is er momenteel niet).

Het Mirnserklif dient een dagrecreatiestrandje te behouden, maar hier vinden geen grote ontwikkelingen plaats.

In onze Natuurbeleidsvisie Zuidwest Friesland van 1991 stellen wij voor om, gezien de zeer belangrijke natuurlijke waarden van het Oudemirdummerklif en de Steilebank, het gebied de Hege Gerzen te bestemmen als natuurgebied en de bestaande recreatie te verplaatsen naar het Mimserklif inclusief de aanleg van een zandstrand.

Wij verzoeken u dringend om ons voorstel over te nemen.

Zuiderfennenspolder

De zin beginnende met " met name gelet op de landschappelijke.. " vinden we nog al vaag. Gaarne een duidelijker omschrijving dat er geen grootschalige recreatie-activiteiten kunnen plaats vinden in de Zuiderfennenspolder.

D Recreatie blz 47.

Eerste alinea beginnende met " Wat betreft de oevervoorzienigen heeft capaciteitsuitbreidingen... " geeft een ruime mogelijkheid voor uitbreiding van de Hege Gerzen . Dit is volgens ons strijdig met het Interprovinciale beleidsplan IJsselmeer (pag 13).

Wij verzoeken u dit te veranderen conform Interprovinciaal beleidsplan IJsselmeer.

Volgens het gewijzigd ontwerp Streekplan Friesland (pag 63) is voor dagrecreatie in Gaasterland alleen aanleg van bos gewenst, uitbreiding van dagrecreatieve voorzieningen wordt niet genoemd.

Derde alinea de zin "Bebouwing dient zoveel mogelijk binnendijs gestitueerd te worden..." vinden wij te veel ruimte geven aan bebouwing buitendijs.
Wij verzoeken u "zoveel mogelijk" te vervangen door uitsluitend.

I. Energievoorziening blz 48.

Derde alinea "Het plaatsen van solitaire windturbines lang de kust van het oude land dient per locatie aan een nadere afweging onderworpen te worden". Wij vinden dat er geen windturbines buitendijs in het water geplaatst mogen worden.
Wij verzoeken u deze alinea te schrappen.

6 Planbeschrijving.

6.4 Landschap blz 53.

De zin aan het eind van de tweede alinea "Denk hierbij bijvoorbeeld aan waterstaatkundige bouwwerken of een solitaire windturbine..." geeft de ruimte om windturbines buitendijs in het water op te stellen. Wij zijn hier geen voorstander van.
Wij verzoeken u het plaatsen van windturbines buitendijs in het water uit te sluiten.

Landschap blz 53.

De tweede alinea geeft de mogelijkheid voor het aanleggen van een strand of zanddam in een natuurgebied. Dit is in strijd met de diverse rijks- en provinciale beleidsplannen.
Wij verzoeken aanpassing van de tekst zodat er geen stranden en of dammen die bestemd zijn voor recreatief medegebruik in natuurgebieden aangelegd kunnen worden.

Recreatie blz 54.

Tweede alinea beginnende met "Het aanleggen van stranden buiten het gebied nabij de Hege Gerzen..." is zodanig opgesteld dat het onmogelijk wordt om een recreatiepunt, zoals het Mirmserklif, verder te ontwikkelen.
Gezien ons alternatief, aanleg van een zandstrand op deze locatie onder de voorwaarde van sluiting van de Hege Gerzen, verzoeken wij aanpassing van deze tekst.

Derde alinea beginnende met "Het aanleggen van aanleggelegenheid..." geeft de mogelijkheid voor de aanleg van een passantenhaven van max 50 plaatsen. Wij zijn geen voorstander van de aanleg van een passantenhaven.
Wij verzoeken u om deze alinea te schrappen.

Energievoorziening blz 56

U heeft het over een kleine soort turbine maar gezien de hoogte, 35 meter, praten we al gauw over 300 tot 500 Kw turbines met een wiekdiameter van zo'n 30 a 35 meter.
Het plaatsen van windturbines buitendijs in het water is voor ons niet aanvaardbaar.
Wij verzoeken u om dit artikel aan te passen.

3

Voorschriften.2.2.1 Landschap.

In dit artikel wordt de mogelijkheid geschapen om windturbines te plaatsen op ander locaties buitendijks in het water dan het Oudemirdumerklif.

Wij verzoeken u dit artikel zodanig aan te passen dat windturbines niet op ander locaties buitendijks in het water geplaatst kunnen worden.

2.2.4 Recreatie.

Derde alinea beginnende met " Buiten het recreatieve concentratiegebied dient inrichting ten behoeve van.." is zodanig op gesteld dat het onmogelijk wordt om ons alternatief, Mirnserklif verder te ontwikkelen.

Wij verzoeken aanpassing van deze tekst.

3.1.2 Natuur.

In dit artikel wordt de mogelijkheid geschapen voor een flinke uitbreiding van o.a. de Hege Gerzen. Het moge duidelijk zijn dat wij onder geen enkele voorwaarde hiermee instemmen.

Wij verzoeken dit artikel te schrappen zodat er geen uitbreiding van recreatiegebieden ten koste van natuurgebieden kan plaats vinden.

3.1.4 Recreatie.

Tweede alinea beginnende met " gebouwen ten behoeve van de recreatieve functie..." houd in dat er buitendijks gebouwd mag worden tot maximaal 500 vierkante meter.

Wij zijn geen voorstander van bebouwing buitendijks.

Wij verzoeken u dit artikel aan te passen zodat bebouwing buitendijks niet mogelijk is.

Derde alinea beginnende met " verblijfsrecreatie is niet mogelijk..." daar zijn wij het van harte mee eens. Doch verderop wordt de mogelijkheid gegeven tot aanleg van een passantenhaven met maximaal 50 aanlegplaatsen. Wij vinden dit niet passen binnen het gebied vanwege de zeer grote kwetsbaarheid van het Oudemirdummerklif en de Steilebank.

Wij verzoeken u dit artikel aan te passen.

Vierde alinea beginnende met "buiten het recreatieve concentratiegebied zal alleen worden meegewerkt aan..." geldt ook voor (eventuele) aanleg van een strand bij het Mirnserklif.

gaarne aanpassing van deze zin.

De zin beginnende met "Binnen natuurgebieden en natuurontwikkelinggebieden..." houdt in dat er toch een mogelijkheid gegeven wordt voor bebouwing binnen natuurgebieden.

Wij vinden dat er geen bebouwing mogelijk moet zijn binnen natuurgebieden

Wij verzoeken u om deze zin te schrappen

3.1.10 Energievoorziening.

In dit artikel wordt het mogelijk om windturbines buitendijks in het water te plaatsen.

Op de kaart blijkt dit mogelijk voor de Zuiderfennenspolder tussen twee natuurgebieden in.

Wij wijzen dit af en verzoeken u dit artikel te schrappen.

Schema 1

Recreatie: in overige gebied onderschikking, veranderen in toelaatbaar.

in natuur gebied toelaatbaar, veranderen in ongewenst.

Energievoorziening: solitaire windmolens onderschikking, veranderen in ongewenst.

Artikel 4 IJsselmeer.Artikel 4, lid b, sub 1.

De totale bebouwing ten behoeve van de recreatie mag maximaal 500 vierkante meter bedragen.

Wij gaan hier niet mee accoord en verzoeken u dit artikel te schrappen.

Artikel 4, lid e, sub 1.

-C het aanleggen van stranden, indien de gronden op de kaart niet zijn voorzien van de aanduiding "recreatieve doeleinden". Door dit artikel wordt het onmogelijk om (eventueel) een strand aan te leggen bij het Mirmserklif. Wij verzoeken u dit artikel aan te passen.

Artikel 4, lid h, sub 3.

Dit artikel geeft de mogelijkheid voor uitbreiding van het zandstrandje bij de Hege Gerzen ten koste van een groot stuk natuurgebied, die nota bene onder de Natuurbeschermingswet valt.

Wij gaan onder geen enkele voorwaarde hiermee accoord en verzoeken u dit ook volledig te schrappen.

Artikel 7: wijzigingsbevoegdheden.

Dit artikel geeft de mogelijkheid voor de bouw van windturbines buitendijks in het water tot een maximum hoogte van 35 meter. Dit is landschappelijk onaanvaardbaar.

Wij gaan onder geen enkele voorwaarden hiermee accoord en verzoeken u dit ook volledig te schrappen.

Algemene opmerkingen.

Het gewijzigd ontwerp Streekplan Friesland is 155 pagina's dik, hierin wordt voor heel Friesland een beleidskader gegeven voor de ruimtelijke indeling. Dit bestemmingsplan is zo'n 103 pagina's dik, en wordt slechts gemaakt voor een zandstrandje van 100 bij 200 meter.

Het bestemmingsplan blinkt niet uit door begrijpelijke taal. Hoe moeten we dat combineren met de wens van de gemeente om dichterbij de burger te staan.

Wij verzoeken u om het bestemmingsplan zodanig te formuleren dat de gewone burger het kan lezen en niet bij voorbaat al afgeschrikt wordt door ondoorzichtig Nederlands.

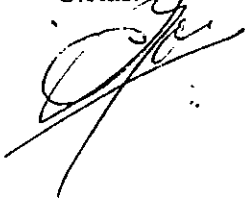
Namens het bestuur,

de secretaris,

C.Ras.

de voorzitter,

J.A.H.Kooiker.

GEMEENTE GAASTERLÂN - SLEAT

Verslag inspraakavond Ontwerp bestemmingsplan IJsselmeer
gehouden d.d. 28 februari 1994, 's-avonds acht uur in
Dorpshuis "It Klif" te Oudemirdum.

Aanwezig van de gemeente: Wethouder/Portefeuillehouder R.O.
de heer H. Brouwer, de heer T. Bosma,
sectorhoofd Ontwikkeling en Beheer en
de heer Johs Visser, buro RO (verslag)

Er zijn 34 belangstellenden op deze inspraakavond aanwezig.

Wethouder Brouwer opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom, geeft uitleg van het geen onder inspraak wordt verstaan en wat er met de resultaten van inspraak wordt gedaan. Vervolgens geeft hij uitleg over het hoe en waarom van een bestemmingsplan voor het IJsselmeer. Na een provinciale indeling van het IJsselmeer is er ook een gemeentelijke indeling gemaakt. Ook onze gemeente heeft een aanzienlijke oppervlakte IJsselmeerwater aan haar grondgebied toegevoegd gekregen. De wens was er om interprovinciaal en intergemeentelijk te komen tot een zo uniform mogelijke bestemmingsplanregeling voor het IJsselmeer. Daartoe is door de gezamenlijke IJsselmeergemeenten een basisplan IJsselmeer opgesteld. Op basis van de uitgangspunten van dat plan hebben alle gemeenten vervolgens een bestemmingsplan voor hun IJsselmeergebied opgezet. Hij laat weten dat in tegenstelling tot de redactie van het conceptplan het gemeentebeheer heeft besloten om de mogelijkheid tot het plaatsen van windmolens buitendijks (i.c. in het water) uit te sluiten. De wens om te komen tot de aanleg van een zandstrand bij de Hege Gerzen staat nog steeds hoog genoteerd op de prioriteitenlijst van de door het college van BenW uit te voeren werken. Nadat de wethouder zijn toelichting op de inhoud en achtergronden van het bestemmingsplan heeft afgerond, heeft ieder de gelegenheid te reageren en vragen te stellen.

Puntsgewijs wordt hierna aangegeven wat door verschillende sprekers naar voren wordt gebracht.

*Meerdere sprekers wijzen op de verboden die voor het gebruik van het IJsselmeer de laatste tijd worden ingevoerd. Er mag ook al niet meer met kleine bootjes langs de kust worden gevaren.

*Er wordt intensief op dit soort verboden gecontroleerd door de Rijkspolitie te water en door medewerkers van It Fryske Gea.

*Door de eeuwen heen heeft de bevolking altijd vrije toegang gehad tot het water van het IJsselmeer. Als deze mogelijkheid verdwijnt zal het de recreatiebedrijven slecht vergaan.

*Is er nog wel kans op de aanleg van een zandstrand bij de Hege Gerzen?

*De vrees wordt uitgesproken dat de natuurinstanties er naar zullen streven en er in zullen slagen het dagrecreatieterrein de Hege Gerzen op te heffen. Ze proberen daarvoor zelfs subsidie te krijgen.

*In het ontwerp Streekplan willen Gedeputeerde Staten een ontwikkeling in de

Zuiderfennenspolder als mogelijkheid open houden. Welke risico's heeft dit Streekplan voor het landgedeelte van de Hege Gerzen in petto?

*Wat is er waar van het krantenbericht dat It Fryske Gea het terrein Hege Gerzen kan kopen, als ze daarvoor een dikke prijs wil betalen?

*Er wordt al tien jaar getracht om tot opspuiting van een zandstrand bij de Hege Gerzen te geraken. Steeds zijn het de Natuurbeschermingsorganisaties die dit keren. Dit zijn extremiteiten, het is dom gejammer! Het gaat om een heel kleine ingreep die nauwelijks van invloed is. Metelkaar staan de Oudemirdummers zeer positief tegenover de natuur. Als de natuurbeschermers door hun extreme opstelling alles willen keren, dan moet de bevolking ook maar eens extreem reageren naar de kant van de natuurbeschermers. Inspreker is de rigide opstelling van de zgn. natuurbeschermers meer dan zat. Hij voelt voor een harde tegenreactie! Ze zijn veel te extreem en elke redelijkheid ontbreekt. Ze lopen met oogkleppen op en frustreren elke ontwikkeling, hoe gering ook, onder het mom van aantasting van natuurwaarden.

Wethouder Brouwer reageert vervolgens op de gemaakte opmerkingen en de gestelde vragen.

*De gesignaleerde verboden zijn een gevolg van de aanwijzing van grote delen van de IJsselmeerkust tot Staatsnatuurmonument. De verboden om te varen etc. gelden niet voor de Hege Gerzen en Zuiderfennenspolder/It Murnser Klif achter de Braamberg. Die gebieden zijn buiten de aanwijzing gehouden.

*Het bestemmingsplan IJsselmeer heeft alleen betrekking op het water.

*Het concept streekplan Friesland verzet zich niet tegen dagrecreatief gebruik van het landgedeelte van de Hege Gerzen.

*De gemeentelijke beleidsnotitie Toerisme en Recreatie waaraan op dit moment wordt gewerkt, staat t.a.v. de Hege Gerzen een stukje verbreding voor. Een mogelijkheid voor verblijfsrecreatieve invulling in de vorm van een kleine camping en de mogelijkheid voor een aantal trekkershutten.

*Wens nummer één van BenW t.a.v. het recreatieterrein de Hege Gerzen is en blijft een zandstrand. Van de zijde van de natuurbescherming is dat omstreden, BenW vinden dat best verantwoord

*T.a.v. het krantenartikel aangaande de verkoop van de Hege Gerzen merkt de wethouder op dat verschillende onderdelen van het gemeentelijk recreatiebedrijf, waarin ook de Hege Gerzen is ondergebracht, langzamerhand worden geprivatiseerd.

Indien de doelstelling van de Hege Gerzen overeind kan blijven hoeft verkoop niet uitgesloten te zijn. Op dit moment is het echter niet aan de orde.

Oudemirdum, 28 februari 1994

Buro RO

Johs Visser

3 B

GEMEENTE GAASTERLAN-SLEAT 91-99-08 / 24-05-95
BESTEMMINGSPLAN IJSSELMEER

VOORSCHRIFTEN

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDENDE BEPALINGEN VAN ALGEMENE AARD	1
Artikel 1: Begripsbepalingen	1
Artikel 2: Wijze van meten	3
Artikel 3: Beschrijving in Hoofdpijnen	4
2. BESTEMMINGSBEPALINGEN	15
Artikel 4: IJsselmeer	15
3. OVERIGE BEPALINGEN	19
Artikel 5: Anti-dubbeltelbepaling	19
Artikel 6: Algemene vrijstellingsbevoegdheid	20
Artikel 7: Wijzigingsbevoegdheden	21
Artikel 8: Procedureregels	22
Artikel 9: Gebruiksbeepaling	23
Artikel 10: Overgangsbepalingen	24
Artikel 11: Strafrechtelijke bepaling	25
Artikel 12: Slotbepaling	26

1. INLEIDENDE BEPALINGEN VAN ALGEMENE AARD

Artikel 1: Begripsbepalingen

In deze voorschriften wordt verstaan onder:

1. het plan:
het bestemmingsplan IJsselmeer van de gemeente Gaasterlân-Sleat;
2. de kaart:
de kaart van het bestemmingsplan IJsselmeer;
3. bestemmingsvlak:
een op de kaart aangegeven vlak met eenzelfde bestemming;
4. bestemmingsgrens:
een op de kaart aangegeven lijn, die de grens vormt van een bestemmingsvlak;
5. bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;
6. bouwwerk:
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;
7. gebouw:
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;
8. bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
9. natuurbeheersplan:
een beheersplan, als bedoeld in artikel 14 van de natuurbeschermingswet of een beheersplan dat is opgesteld ten behoeve van het behoud of herstel van het natuurschoon of van de natuurwetenschappelijke betekenis, zoals bedoeld in artikel 21 lid 3 van de Natuurbeschermingswet;
10. landschappelijke waarden:
de aan een gebied toegekende waarden in verband met de waarneembare verschijningsvorm van dat gebied;
11. natuurlijke waarden:
de aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige en biologische elementen voorkomende in dat gebied;

12. peil:

- a. indien op het land wordt gebouwd:
 - 1. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst:
 - de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
 - 2. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst:
 - de hoogte van het terrein ter plaatse van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
- b. indien in, op of over het water wordt gebouwd:
 - het gemiddeld waterpeil van het IJsselmeer.

Artikel 2: Wijze van meten

Bij toepassing van deze voorschriften wordt als volgt gemeten:

1. de (bouw)hoogte/de nokhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van het bouwwerk;
2. de goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;
3. de dakhelling:
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;
4. de inhoud van een bouwwerk:
tussen de bovenzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;
5. de hoogte van een windmolen:
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van de mast van een windmolen.

Artikel 3: Beschrijving in Hoofdpijnen

De aan de gronden toegekende doeleinden zullen met het plan worden nagestreefd op de wijze, zoals hierna in hoofdpijnen is beschreven.

1. Typering plangebied

Het bestemmingsplan heeft betrekking op het watervlak van het IJsselmeer, alsmede op een deel van de buitendijkse gronden.

Dit gebied herbergt een zoetwaterecosysteem met grote natuurlijke en landschappelijke waarden.

Dit systeem vervult een belangrijke functie voor de watervoorziening, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin.

Tevens wordt het gebied gebruikt ten behoeve van een aantal sociaal-economische en/of sociaal-culturele functies.

2. Ontwikkeling en beheer

2. 1. Nadere doeleinden

Het beleid van de gemeente is gericht op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het waterecosysteem. De overige functies dienen zich binnen het raamwerk van deze doelstelling te ontwikkelen.

Voor de toelaatbaarheid van activiteiten die gewenst zijn vanuit de verschillende doeleinden en die door middel van dit plan geregeld worden, worden voor de onderlinge verhouding de volgende begrippen aangehouden.

Nevenschikking

Van nevenschikking is sprake wanneer sociaal-economische en sociaal-culturele doeleinden van zodanig belang worden geacht dat zij gelijkgesteld worden met de doeleinden ten aanzien van het waterecosysteem IJsselmeer.

Onderschikking

Van onderschikking is sprake als de sociaal-economische en sociaal-culturele functies de doeleinden ten aanzien van het waterecosysteem IJsselmeer niet versterken, maar gebruik en ruimtelijke inrichting voor deze functies kunnen worden toegestaan na afweging van de eventuele nadelige gevolgen voor de doeleinden ten aanzien van het waterecosysteem IJsselmeer.

Bij iedere vorm van ruimtelijke inrichting ten behoeve van deze activiteiten dient ernaar gestreefd te worden de schade aan de doeleinden ten aanzien van het waterecosysteem IJsselmeer zoveel mogelijk te beperken.

Toelaatbaar

Van toelaatbaarheid is sprake als de sociaal-economische en sociaal-culturele functies als vormen van medegebruik ondergeschikt aan de doeleinden van het watersysteem IJsselmeer kunnen worden toegelaten, echter zodanig dat ruimtelijke inrichting in de vorm van bouwwerken en grondwerkzaamheden ten behoeve van deze functies in principe niet toegestaan is, doch alleen na een nadere afweging.

Daarbij kan het alleen gaan om zeer ondergeschikte (bouw-)werken, bijvoorbeeld ten behoeve van de regeling of geleiding van het (recreatie-)verkeer.

Ongewenst

Van ongewenstheid van sociaal-economische en sociaal-culturele functies is sprake als een zodanige functie niet voorkomt in de doeleindenomschrijving van de betreffende bestemming. Bovendien zijn ongewenst alle functies die wel in de doeleindenomschrijving voorkomen en in het navolgende als ongewenst zijn aangegeven.

2. 2. Instructies

2. 2. 1. Landschap

Nieuwe in het landschap van ver zichtbare elementen dienen zoveel mogelijk aansluitend op bestaande zodanige elementen te worden gesitueerd. De klifkustzone dient gevrijwaard te blijven van dergelijke elementen.

2. 2. 2. Natuur

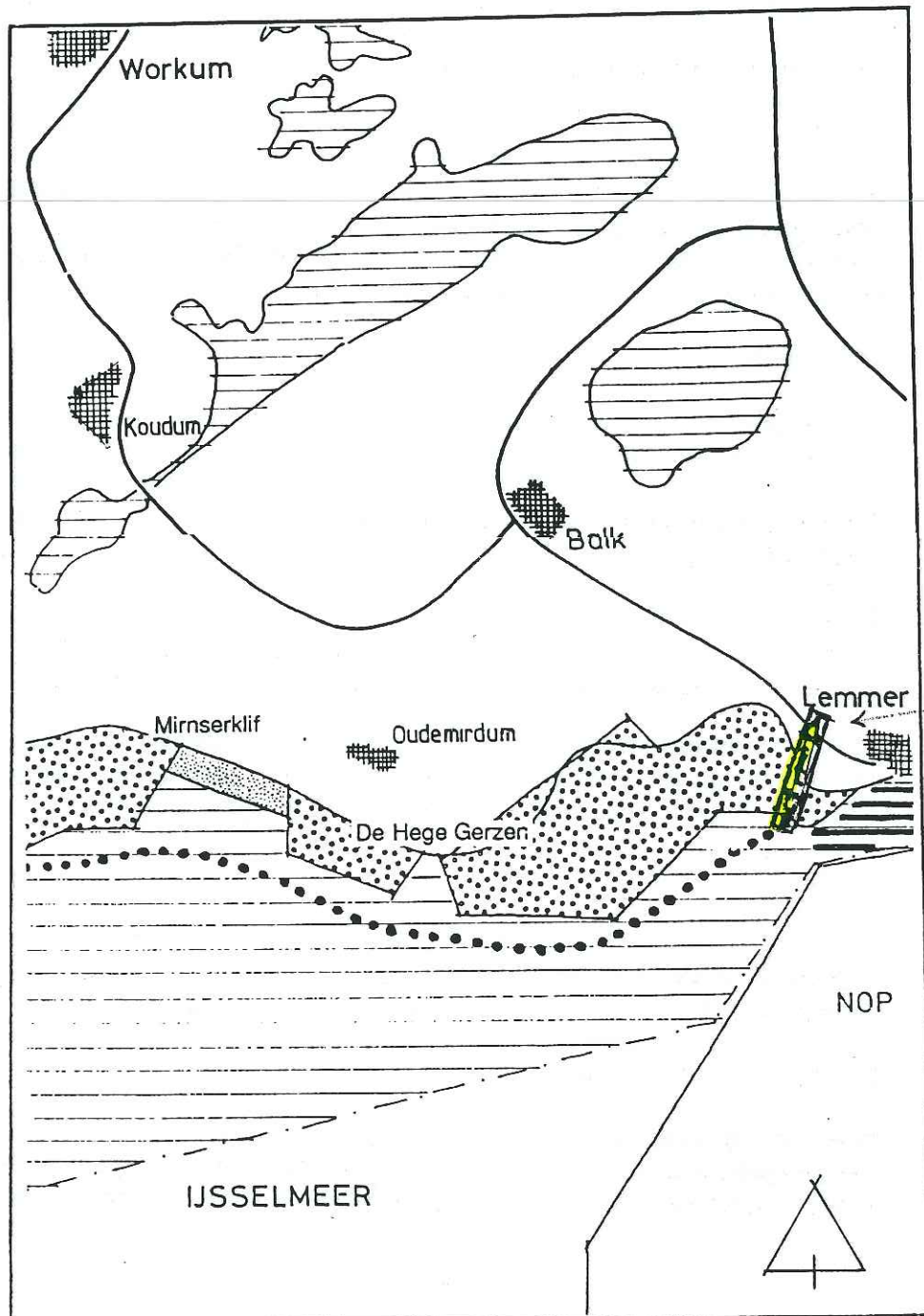
Gestreefd wordt naar de ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden in aansluiting op de bestaande natuurgebieden dan wel in ondiepe gebieden in de oeverzone. Het zal hier in hoofdzaak betreffen de aanleg van ondiepten door het bergen van bodemmateriaal en aanplanten van riet en biezengras. Het zal hier zowel kunnen gaan om het creëren van onderwater-biotopen (zandbanken), als om landbiotopen (vooroevers en eilanden) met een nauwe relatie met het water (zoals riet-, moeras en oeverlanden).

De gebieden waar natuurontwikkeling mogelijk wordt geacht zijn aangegeven in figuur 1. Bestaande en nieuwe natuurgebieden zullen behalve met dit plan zo nodig ook beschermd worden middels de Natuurbeschermingswet.

2. 2. 3. Integraal waterbeheer

De regeling van het kwantiteitsbeheer, inclusief het peilregime, wordt aan de Wet op de Waterhuishouding en de daarop gebaseerde beheersplannen en peilbesluiten overgelaten.

Er wordt gestreefd naar het handhaven en zo mogelijk verbeteren van de waterkwaliteit. Zo nodig zullen hiertoe inrichtingsactiviteiten worden ondernomen, zoals de aanleg van kaden en dijken.

Figuur 1: Natuurontwikkeling: zonering recreatie en natuur

Natuurgebied/-ontwikkelingszone

gebied met ontwikkelingsmogelijkheden
extensieve recreatie

recreatieve vaarverbinding

recreatief concentratiegebied (Lemmer)

← doorkaling GS

Ook de ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden zal hiertoe worden aangevend. De vervuiling zal worden bestreden met de instrumenten die de milieuwetgeving biedt (Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren).

2. 2. 4. Recreatie

De regeling van recreatieve activiteiten, die niet bestaan uit inrichtingsactiviteiten (toelaatbare activiteiten) zal zich hoofdzakelijk voltrekken buiten het planologisch kader. De gemeente zal hiertoe gebruik maken van het overige beleidsinstrumentarium dat haar ter beschikking staat. Ook zullen afspraken worden gemaakt met overige bestuursorganen en terreinbeheerders over het gebruikmaken van hun bevoegdheden. Bij deze regeling zal worden uitgegaan van een bepaalde zonering. Buiten het in figuur 1 aangegeven "gebied met ontwikkelingsmogelijkheden voor extensieve recreatie" zullen aan de recreatievaart zo nodig beperkingen worden opgelegd (b.v. aan het surfen).

Binnen dit ontwikkelingsgebied voor extensieve recreatie dient natuurbouw mogelijk te zijn, mede met het oog op het vormen van een buffer tussen recreatie en bestaande natuurgebieden.

Buiten dit ontwikkelingsgebied voor extensieve recreatie dient inrichting ten behoeve van de oeverrecreatie beperkt te blijven tot een (aan te leggen) strandje bij de Hege Gerzen.

De recreatievaart op het IJsselmeer, voorzover deze geen inrichtingsactiviteiten met zich meebrengt, zal kunnen worden geregeld middels vaarreglementen, die op alle vaart van toepassing zijn. Daarnaast zal op grond van de eigen huishouding van de gemeente of op basis van privaatrecht nader worden gezien hoe specifieke vormen van varen (surfen, e.d.) of het varen in specifieke zones (zoals natuurgebied) kunnen worden geregeld c.q. geweerd en/of aan een locatie gebonden. Dit met name ter bescherming van natuurwaarden of andere recreatiegevoelige functies (zoals visserij).

2. 2. 5. Beroepsvisserij

Regulering van toelaatbare activiteiten, met name in relatie tot natuurgebieden en extensieve recreatiegebieden zal geschieden door middel van andere wetgeving (Visserijwet, Reglement voor de Binnenvisserij 1985).

2. 2. 6. Beroepsscheepvaart

Het varen op het IJsselmeer, voorzover zich dit niet uit inrichtingsactiviteiten zal kunnen worden geregeld middels de algemeen toepasselijke vaarreglementen.

2. 2. 7. Winning van bodemmateriaal

De winning van bodemmateriaal zal in het plangebied alleen worden toegestaan indien alsnog een scheepvaartroute zou worden aangegeven.

De ontgrondingsvergunning zal vooral worden gebruikt als instrument om via bij de vergunning te stellen voorwaarden de diepte en wijze van winning te regelen. Door de vergunningverlenende minister kunnen met name voorwaarden worden gesteld ter bescherming van het waterecosysteem.

2. 2. 8. Berging van bodemmateriaal

Het bergen van bodemmateriaal zal zo veel mogelijk worden gecombineerd met natuurontwikkeling en/of voorzieningen ten behoeve van het integrale waterbeheer, en voorzover in combinatie met natuurontwikkeling, tevens ten behoeve van recreatie. Hierbij mag het niet gaan om verontreinigd bodemmateriaal, dat als afvalstof valt aan te merken.

2. 2. 9. Algemeen

In het algemeen zal er bij het nastreven en toestaan van activiteiten met het bestemmingsplan tevens worden gelet op toepasselijke sectorale wetgeving.

3. Toetsingscriteria voor ontwikkeling en beheer

Bij de toetsing van activiteiten aan het plan zal worden getoetst aan onder meer de volgende specifieke en algemene criteria. Hierin wordt ook een onderlinge verhouding tussen de verschillende functies gegeven. In het bij de Beschrijving in Hoofdpijnen behorende schema 1 is deze rangorde in een overzicht gebracht.

3. 1. Specifieke criteria

3. 1. 1. Landschap

De karakteristieke openheid van het landschap dient te worden gehandhaafd. Dit betekent dat voorzichtig zal worden omgegaan met hoge bouwwerken (windmolens, masten, etc.). Landschap is op zichzelf steeds een nevenge-schikte functie. Dit betekent dat bij de ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden ook dient te worden gelet op het landschap. De openheid mag ook daardoor niet onevenredig worden verstoord.

3. 1. 2. Natuur

In het plangebied mag het bodemprofiel en de bodemopbouw niet onevenredig verstoord worden. Verwijdering van verontreinigd bodemmateriaal zal daarentegen steeds worden toegestaan. De aanleg van nieuwe vooroevers en eilanden, c.q. de vorming van nieuw natuurgebied, zal alleen in de kustzone geschieden, waarbij de zonering tussen natuur en recreatie richtinggevend is (zie figuur 1). Nieuw "natuurgebied" kan aan het plan worden toegevoegd. Het kan ook noodzakelijk zijn dat "natuurgebied" opgeheven moet worden. Dit betreft dan uitsluitend een beperkte strook grenzend aan het "ontwikkelingsgebied voor extensieve recreatie" (zie figuur 1), waarbij het gaat om de aanleg van een strand of verruiming van de vaarmogelijkheid.

3. 1. 3. Integraal waterbeheer

Werken ten behoeve van het kwantiteitsbeheer van het water (in- en uitlaten) en het kustbeheer zullen in principe alleen mogelijk zijn in een zone tot 100 meter uit de teen van de dijk, die grenst aan het water. In deze zone is voor deze werken sprake van nevenschikking. Buiten deze zone van 100 m zijn deze werken in de kustzone alleen mogelijk na een nadere afweging, waarbij deze werken ondergeschikt zijn aan de andere functies.

Het bergen van verontreinigd bodemmateriaal zal niet worden toegestaan. Dit is vanuit een oogpunt van waterkwaliteit ongewenst.

3. 1. 4. Recreatie

Het streven is erop gericht de wat grotere recreatieve inrichtingsactiviteiten te concentreren in het in figuur 1 aangewezen "ontwikkelingsgebied voor extensieve recreatie" nabij het Mirnserklif. Het beleidskader van hoofdstuk 5 van de toelichting is hiervoor richtinggevend. Binnen dit gebied is de recreatie toegelaten, maar toch ondergeschikt vanwege de aanwezige belangen van natuur en landschap. Binnen dit extensieve recreatiegebied gelden ten aanzien van de inrichting de volgende algemene uitgangspunten:

- er dient sprake te zijn van ruimtelijke concentratie van soortgelijke functies. Versnippering en verspreiding van verschillende functies door elkaar wordt afgewezen;
- gebouwen ten behoeve van de recreatieve functie in de vorm van de sanitaire voorzieningen of kiosken e.d. zijn mogelijk indien dit een versterking van de recreatieve functie betekent;
- verblijfsrecreatie is niet mogelijk: het gaat alleen om dagrecreatie, in de vorm van oever- en waterrecreatie. Het creëren van aanleggelegenheid voor passanten is mogelijk. De aanleg van een jachthaven is evenwel niet realiseerbaar.

Buiten het "ontwikkelingsgebied voor extensieve recreatie", dus binnen natuurgebied én bij De Hege Gerzen, zullen alleen voorzieningen kunnen worden toegelaten voor (toelaatbaar) recreatief medegebruik, dat nauwelijks inrichtingsactiviteiten met zich brengt, bijvoorbeeld een natuurpad, strandje of vogelkijk-hutje.

Buiten het ontwikkelingsgebied voor extensieve recreatie kan ook het uitdiepen of betonnen van (bestaande) vaargeulen ten behoeve van de recreatievaart worden toegestaan, evenals het aanbrengen van route-aanduidingen. Dit zijn dan ondergeschikte activiteiten. ~~De dichtgeslibde vaargeul naar Tacezijl kan opnieuw worden uitgediept.~~

← donkaling GS

3. 1. 5. Beroepsvisserij

Beroepsvisserij is, voorzover hier geen inrichting uit voortvloeit, of geen andere inrichting dan ter markering, overal toelaatbaar. Bij belangrijke visgronden zijn ook inrichtingsactiviteiten ten behoeve van de beroepsvisserij mogelijk (fuiken). Ten opzichte van andere functies is er sprake van nevenschikking. Eventueel kunnen fuikengebieden binnen het IJsselmeer worden verplaatst.

3. 1. 6. Beroepsscheepvaart

Beroepsscheepvaart is overal toelaatbaar. Inrichtingsactiviteiten ten behoeve van het onderhoud of de verkeerstechnische verbetering van vaargeulen is een ondergeschikte activiteit. Normaal onderhoud van bestaande vaargeulen is overal mogelijk. Het verdiepen en verbreden van vaargeulen ten behoeve van grotere schepen of het verleggen van zulke vaargeulen is in principe ongewenst. Indien het (boven-)gemeentelijk belang dit vordert kan, na een zware toets aan het waterecosysteem, zo nodig met milieu-effectrapportage, hiertoe eventueel een (nieuwe) scheepvaartroute op de kaart worden aangegeven. Binnen zo'n aangegeven vaarroute zijn deze activiteiten nevenschikt.

3. 1. 7. Diepe delfstoffen

Het zoeken naar en het winnen van diepe delfstoffen is ongewenst. Niettemin kan als toelaatbare functie, onder bepaalde voorwaarden wel het zoeken naar diepe delfstoffen worden toegestaan in de vorm van seismologisch onderzoek. Dit met name als dit noodzakelijk is voor winning op het land.

3. 1. 8. Winning bodemmateriaal

Het winnen van bodemmateriaal is in het plangebied ongewenst, en kan hooguit worden toegestaan, als er alsnog een scheepvaartroute zou worden aangegeven.

De locatie binnen de scheepvaartroute zal nader moeten worden bepaald aan de hand van een toets aan de daarbij betrokken belangen. Natuur en landschap, recreatie en visserij zijn hierbij zwaarwegende factoren.

3. 1. 9. Transport- of energieleidingen

De aanleg van deze leidingen is in het plangebied in principe ongewenst. Deze aanleg moet plaatsvinden in leidingenstraten buiten het plangebied. Indien nodig kan evenwel ook in het plangebied een leidingenstraat worden aangewezen, na een zware toets aan het waterecosysteem. Hiervoor mag geen gevaar te duchten zijn. Indien de aard van het getransporteerde onevenredig gevaarlijk is voor de natuur zal aanleg worden afgewezen. Buiten een leidingenstraat is het aanleggen van deze leidingen in principe ongewenst.

3. 1. 10. Energievoorziening

Dit is een ondergeschikte functie, waarbij andere belangen zorgvuldig moeten worden afgewogen (naast de belangen van natuur en landschap: verkeersveiligheid weggebruikers, dijkbelangen, waterstaatkundige belangen, etc). Grootschalige energie-opwekking door windmolens in lijnopstelling wordt in het plangebied niet voorzien. Solitaire windmolens zijn in principe ook ongewenst. Eventueel kunnen deze worden toegestaan langs de kust, evenwel niet bij de klifkust en niet in natuurgebieden.

De windmolens moeten zo dicht mogelijk tegen de dijk opgesteld worden. Bij de plaatsing van windmolens dient met name gelet te worden op het landschap. Dit mag niet onevenredig worden aangetast. De hoogte van de windmolens dient nader te worden bepaald aan de hand van een afweging tussen met name het belang van energie-opwekking en natuur- en landschapswaarden.

3. 1. 11. Berging van bodemmateriaal

Het bergen van bodemmateriaal is op zich een ondergeschikte functie, ook als dit gebeurt in het kader van de natuurontwikkeling (al dan niet in combinatie met recreatie), of het integrale waterbeheer. Bij het verlenen van aanlegvergunningen zal in eerste instantie de locatie en de omvang van de berging worden getoetst aan de invloed op het waterecosysteem. Daarnaast zal ook de kwaliteit van het te bergen bodemmateriaal een rol spelen.

3. 2. **Algemene criteria**

- * Aan de sub 2.1 genoemde nadere doeleinden en de sub 2.2 genoemde instructies mag geen onevenredige afbreuk worden gedaan.

Natuur

- * Bij de ontwikkeling van de sociaal-economische en sociaal-culturele functies zal geen onevenredige afbreuk mogen worden gedaan aan de bestaande en de te ontwikkelen natuurlijke waarden.

Landschap

- * Bij de ontwikkeling van de sociaal-economische en sociaal-culturele functies en de natuurfunctie zal geen onevenredige afbreuk mogen worden gedaan aan de landschappelijke waarden.

Waterbeheer

- * Bij de ontwikkeling van de overige sociaal-economische en sociaal-culturele functies en de natuurfunctie zal geen onevenredige afbreuk mogen worden gedaan aan het integraal waterbeheer.

3. 3. Wijze van toetsing

Bij de toetsing van activiteiten in het kader van het bestemmingsplan gaat het om veranderingen van gebruik, het oprichten van bouwwerken en het uitvoeren van werken en werkzaamheden. Het toetsingsmoment wordt gecreëerd door een beschikking (mededeling strijdig gebruik, bouwvergunning, aanlegvergunning, vrijstelling of wijziging).

Voorafgaand aan het verlenen van een beschikking op grond van dit plan, vindt een belangenafweging plaats.

Bij deze belangenafweging wordt het nut van de activiteit afgewogen tegen de mogelijke negatieve gevolgen van de activiteit voor de nevengeschikte (primaire) functies: natuur, landschap en integraal waterbeheer en in aangegeven gebieden recreatie en beroepsvisserij.

Voorwaarden voor de toelaatbaarheid van activiteiten volgen onder meer uit de bovengenoemde toetsingscriteria.

Hierbij mogen activiteiten, gewenst vanuit ondergeschikte functies ten opzichte van nevengeschikte functies geen ernstige schade veroorzaken.

In de volgende tabel is dit als volgt tot uitdrukking gebracht.

Toelaatbaarheid activiteiten, gewenst vanuit ondergeschikte doeleinden:

Inbreuk op nevengeschikte functies	vrijwel afwezig	gering	groot
nut			
vrijwel afwezig	nee	nee	nee
gering	ja	nee	nee
groot	ja	ja	ja/nee*

* Regeling middels procedure planherziening

Indeling van een voorgenomen activiteit naar het maatschappelijk nut van de activiteit en naar de inbreuk op natuur en landschap, zal worden bepaald door de beoordeling van de volgende elementen:

- de kenmerken van de activiteit: plaats in het plangebied, aard en omvang, tijdsgebondenheid (permanent of tijdelijk karakter van de activiteit met blijvende of tijdelijke gevolgen);
- nut van de activiteit: noodzaak of wenselijkheid; beheersactiviteit of nieuwe ontwikkeling;
- directe gevolgen van de activiteit voor de waarden van natuur en landschap;
- de schaal van de activiteit en de schaal van de effecten (beperkt tot een klein deel van het IJsselmeer of over grote gebieden);

- de omkeerbaarheid van effecten: worden door de activiteit onomkeerbare veranderingen van het waterecosysteem in werking gezet (cumulatieve effecten, etc.);
- de risico's die een activiteit met zich mee kan brengen, terwijl de ingreep zelf van betrekkelijk weinig betekenis is (bijvoorbeeld lekkage van leidingen) en de voorspelbaarheid daarvan.

Als indicatie van de gevolgen van een activiteit die grote inbreuk (ernstige schade) op waarden van natuur en landschap en op het integraal waterbeheer veroorzaakt, kan gesteld worden dat een dergelijke activiteit blijvende gevolgen heeft voor de waarden, dat de negatieve gevolgen op grote schaal voorkomen en leiden tot onomkeerbare veranderingen van natuurlijke processen. Indien de complexiteit bij een belangenafweging de inschatting van de gevolgen moeilijk maakt, kunnen burgemeester en wethouders een ter zake deskundige adviesinstantie inschakelen.

Ten aanzien van die inrichtingsactiviteiten die voortvloeien uit de uitvoering van een beheersplan bij de vaststelling waarvan de gemeente in een samenwerkingsverband betrokken is geweest, geldt dat deze zonder meer door burgemeester en wethouders worden toegestaan. Andere beheersplannen kunnen een informatieve rol spelen bij de toetsing van inrichtingsactiviteiten.

Schema 1: Rangorde van functies onderling en ten opzichte van de hoofddoelstelling

	neven- schik- king	onder- schik- king	toe- laat- baar	onge- wenst
Landschap				
-- bestaande visuele waarden van a-biotisch en biotisch milieu: grootschalige openheid, klifkust	x			
Natuurfuncties				
-- waterbiotoop	x			
-- natuurgebieden (land en water)	x			
-- natuurontwikkelingsprojecten:				
* in aangegeven gebied	x			
* in overig gebied				x
Integraal waterbeheer				
-- in de kustzone (tot 100 m)	x			
-- in de kustzone (meer dan 100 m)		x		
Recreatie				
-- bij aangegeven extensief recreatiegebied		x		
-- in natuurgebied			x	
Beroepsvisserij				
-- op aangegeven visserij-locaties	x			
-- in overig gebied			x	
Beroepsscheepvaart		x		
Diepe delfstofwinning				
-- exploratie				x
-- exploitatie				x
Zandwinning				x
Transportleidingen				x
Energievoorziening				
-- solitaire windmolens		x		
Specieberging				
-- berging schone baggerspecie		x		
-- berging verontreinigde baggerspecie				x

2. BESTEMMINGSBEPALINGEN

Artikel 4: IJsselmeer

Doeleindenomschrijving

- A. De op de kaart voor IJsselmeer aangewezen gronden zijn bestemd voor:
1. doeleinden van landschap en natuur, zijnde het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het waterecosysteem IJsselmeer en de daaraan eigen landschappelijke en natuurlijke waarden;
 2. sociaal-economische en sociaal-culturele doeleinden, zijnde:
 - a. integraal waterbeheer;
 - b. beroepsscheepvaart;
 - c. beroepsvisserij;
 - d. recreatie, uitgezonderd verblijfsrecreatie;
 - e. de berging van bodemmateriaal;met de daarbij behorende:
 3. kaden en dijken;
 4. ~~havens~~ en aanleggelegenheid;
 5. wateren, terreinen en overige onbebouwde gronden;
 6. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Deze doeleinden zullen in onderlinge samenhang worden nagestreefd, op een wijze die is aangegeven in de Beschrijving in Hoofdpijnen.

Bebouwingsbepalingen

- B. 1. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.
2. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:
- a. de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 2,00 m bedragen;
 - b. indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "natuurgebied" zijn bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de recreatie niet toegestaan;
 - c. fuiken zijn alleen toegestaan indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "fuiken".

Nadere eisen

- C. Burgemeester en wethouders kunnen, ten behoeve van het gestelde in de Beschrijving in Hoofdpijnen, nadere eisen stellen aan de plaats en afmetingen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Vrijstelling van de bebouwingsbepalingen

- D. Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het gestelde in de Beschrijving in Hoofdpijnen, vrijstelling verlenen van:
1. het bepaalde in lid B sub 1 en toestaan dat gebouwen worden gebouwd ten behoeve van landschap en natuur, mits:
 - a. de oppervlakte van een gebouw ten hoogste 50 m² zal bedragen;
 - b. de hoogte van een gebouw ten hoogste 4,00 m zal bedragen;
 2. het bepaalde in lid B sub 1 en toestaan dat gebouwen worden gebouwd ten behoeve van de recreatie, niet zijnde verblijfsrecreatie, mits:
 - a. de oppervlakte van een gebouw ten hoogste 100 m² zal bedragen;
 - b. de hoogte van een gebouw ten hoogste 4,00 m zal bedragen;
 3. het bepaalde in lid B sub 1 en toestaan dat gebouwen worden gebouwd ten behoeve van enige andere in lid A sub 2 genoemde functie, mits:
 - a. de oppervlakte van een gebouw ten hoogste 50 m² zal bedragen;
 - b. de hoogte van een gebouw ten hoogste 4,00 m zal bedragen;
 4. het bepaalde in lid B sub 2 onder a en toestaan dat de hoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde wordt vergroot tot ten hoogste 15,00 m;
 5. het bepaalde in lid B sub 2 onder b en toestaan dat, indien de gronden zijn voorzien van de aanduiding "natuurgebied" bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de recreatie worden gebouwd;
 6. het bepaalde in lid B sub 2 onder c en toestaan dat fuiken worden opgericht buiten de gebieden, die op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "fuiken".

Aanlegvergunningen

- E. 1. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:
- a. het aanplanten van riet en biezen, tenzij ten behoeve van het kustbeheer;
 - b. het aanleggen van havens en aanleggelegenheid;

- c. het aanleggen van stranden;
 - d. het aanleggen van kaden en dijken;
 - e. het graven en verleggen van geulen;
 - f. het bergen van bodemmateriaal;
 - g. voorzover het betreft de gronden, die op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "natuurgebied":
 - 1. het ophogen en afgraven en/of egaliseren van gronden of waterbodems;
 - 2. het dempen, graven, verdiepen en verbreden van watergangen of geulen;
 - 3. het verhogen van kaden en dijken;
 - 4. het verwijderen en aanbrengen van dammen en overlaten;
 - 5. het aanbrengen van walbeschoeiingen;
 - 6. het aanbrengen of verwijderen van houtgewas;
 - 7. het scheuren en frezen van grasland dan wel het ingrijpend wijzigen van het plantendek;
 - 8. het aanbrengen van drainagemiddelen;
 - 9. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
 - 10. het aanleggen van wegen en paden.
2. Het bepaalde in lid E sub 1 is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden, die:
- a. het normale onderhoud betreffen;
 - b. noodzakelijk zijn in verband met het op de bestemming gerichte beheer of gebruik van de grond of het water;
 - c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
 - d. worden uitgevoerd ten behoeve van de voortzetting van het op het tijdstip van het van kracht worden van het plan bestaande gebruik van de grond of het water;
 - e. in overeenstemming zijn met een door burgemeester en wethouders aanvaard natuurbeheersplan;
 - f. vergunning behoeven op grond van artikel 21 lid 1 van de Natuurbeschermingswet.

Strijdig gebruik

- F. Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in artikel 9 lid A, wordt in ieder geval gerekend:
- 1. het gebruik van de gronden voor het zoeken naar en het winnen van diepe delfstoffen;
 - 2. het winnen van bodemmateriaal;
 - 3. de aanleg van transport- en energieleidingen onder de grond of in het water.

Vrijstelling op de gebruiksbepalingen

- G. Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het gestelde in de Beschrijving in Hoofdpijnen, vrijstelling verlenen van:
- het bepaalde in lid F sub 1 en toestaan dat de gronden worden gebruikt voor het zoeken naar diepe delfstoffen, voorzover dit betreft seismologisch onderzoek.

Wijzigingsbevoegdheid

- H. Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het gestelde in de Beschrijving in Hoofdpijnen, het plan wijzigen in die zin dat:
1. op de kaart een aanduiding "leidingenstraat" wordt aangegeven, waarbinnen de aanleg van leidingen na aanlegvergunning kan worden toegestaan;
 2. op de kaart een aanduiding "scheepvaartroute" wordt aangegeven, waarbinnen het winnen van bodemmateriaal kan worden toegestaan;
 3. op de kaart een nieuwe aanduiding "natuurgebied" wordt aangegeven dan wel verwijderd.

3. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 5: Anti-dubbeltelbepaling

Grond welke eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 6: Algemene vrijstellingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het gestelde in de Beschrijving in Hoofdpijnen, bevoegd vrijstelling te verlenen van:

1. de op de plankaart of in de voorschriften gegeven maten, afmetingen en percentages tot ten hoogste 10% van die maten, afmetingen en percentages;
2. de bestemmingsbepalingen en toe te staan dat openbare nutsgebouwtjes, gebouwtjes ten behoeve van de bediening van kunstwerken en naar de aard daarmee gelijk te stellen gebouwtjes worden gebouwd, mits:
 - de inhoud per gebouwtje ten hoogste 50 m³ zal bedragen.

Artikel 7: Wijzigingsbevoegdheden

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het gestelde in de Beschrijving in Hoofdpijnen, het plan wijzigen in die zin dat:

1. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de opwekking van windenergie mogen worden opgericht, mits:
 - de hoogte van deze bouwwerken ten hoogste 35,00 m bedraagt;
2. de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van zend- en/of ontvangmasten wordt vergroot tot ten hoogste 35,00 m.

Artikel 8: Procedureregels

- A. Een ontwerp-besluit tot wijziging op grond van artikel 4 lid H en artikel 7, waarbij toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, ligt, met bijbehorende stukken, gedurende 2 weken ter secretarie ter inzage.
- B. De burgemeester maakt de nederlegging te voren in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huis-bladen, die in de gemeente worden verspreid, of op andere geschikte wijze, bekend.
- C. De bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het doen blijken van bedenkingen.
- D. Gedurende de in lid A genoemde termijn kunnen belanghebbenden bij het college van burgemeester en wethouders schriftelijk van hun bedenkingen tegen het ontwerp-wijzigingsbesluit doen blijken.

Artikel 9: Gebruiksbeplating

- A. Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de gegeven bestemmingen.
- B. Burgemeester en wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid A, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke beperking niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

Artikel 10: Overgangsbepalingen**Overgangsbepalingen ten aanzien van bouwwerken**

- A. Bouwwerken, welke ten tijde van de eerste terinzagelegging van dit plan bestaan dan wel worden gebouwd of kunnen worden gebouwd krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde bouwvergunning of gedane melding en in enigerlei opzicht van het plan afwijken, mogen, mits de bestaande afwijkingen naar de aard en omvang niet worden vergroot:
1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 2. na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de bouwvergunning of de melding geschiedt binnen 2 jaar na het tenietgaan.

Vrijstellingsbepaling

- B. Burgemeester en wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid A, dat de bestaande afwijkingen naar de omvang niet mogen worden vergroot en toestaan dat een eenmalige vergroting plaatsvindt van de inhoud van in lid A toegelaten bouwwerken met ten hoogste 10%.

Overgangsbepaling ten aanzien van het gebruik

- C. Het gebruik van gronden en bouwwerken dat bestond ten tijde van het onherroepelijk worden van dit plan mag worden voortgezet of gewijzigd, zolang en voor zover de strijdigheid van dat gebruik ten opzichte van het gebruik overeenkomstig de bestemmingen in dit plan, naar de aard en omvang niet wordt vergroot.

Artikel 11: Strafrechtelijke bepaling

Overtreding van het bepaalde in
artikel 9

ten aanzien van het gebruik van gronden en bouwwerken,
en artikel 4 lid E

ten aanzien van het uitvoeren van werken en werkzaamheden,
wordt als strafbaar feit aangemerkt in de zin van
artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

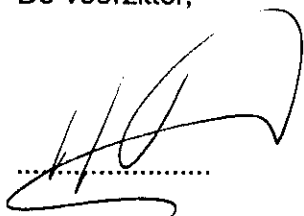
Artikel 12: Slotbepaling

Deze voorschriften kunnen worden aangehaald onder de titel:

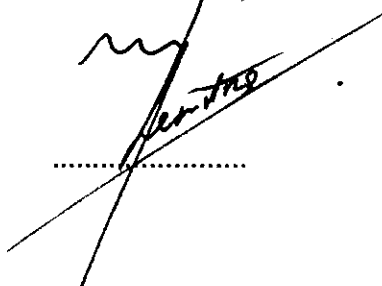
**Voorschriften deel uitmakende van het bestemmingsplan
Ijsselmeer van de gemeente Gaasterlân-Sleat.**

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 9 januari 1996.

De voorzitter,

De secretaris,

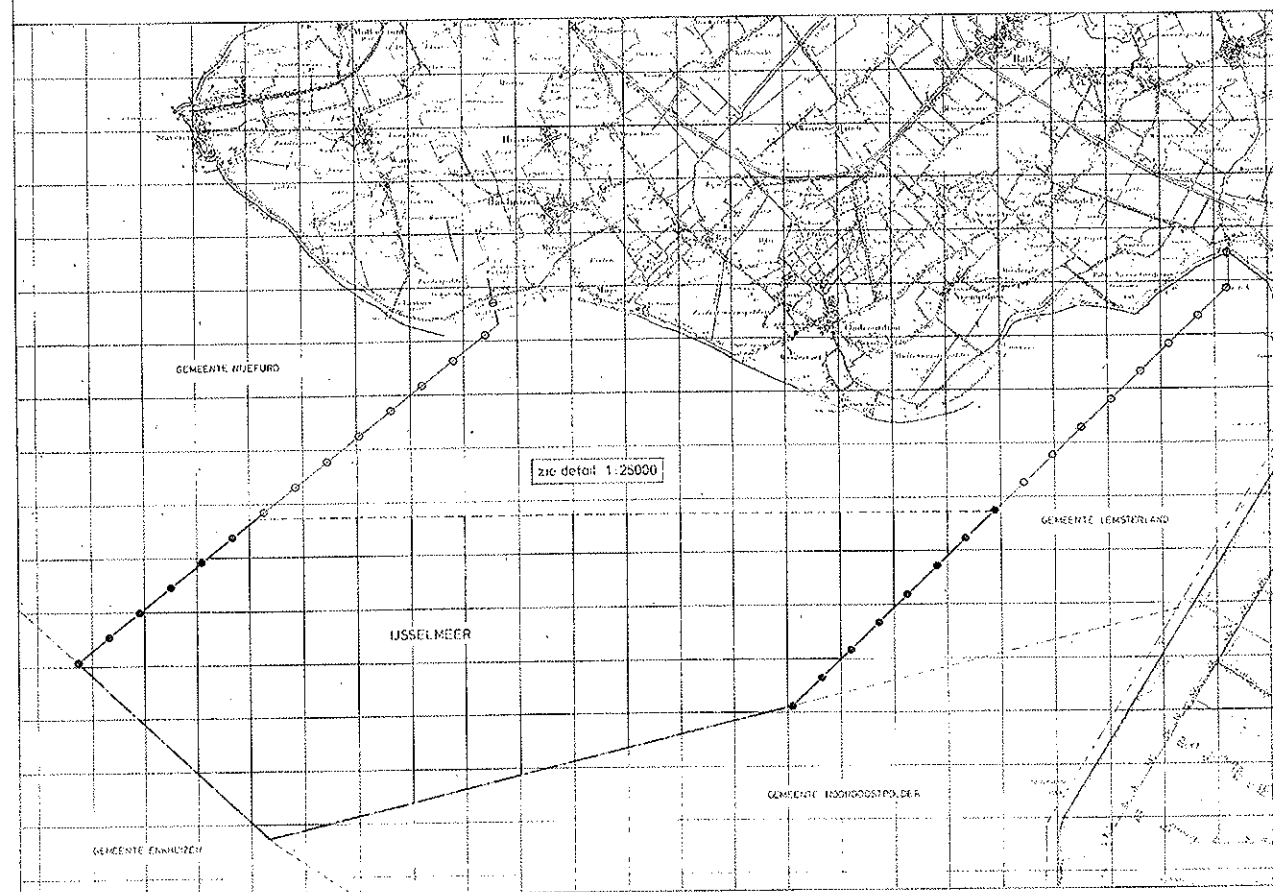
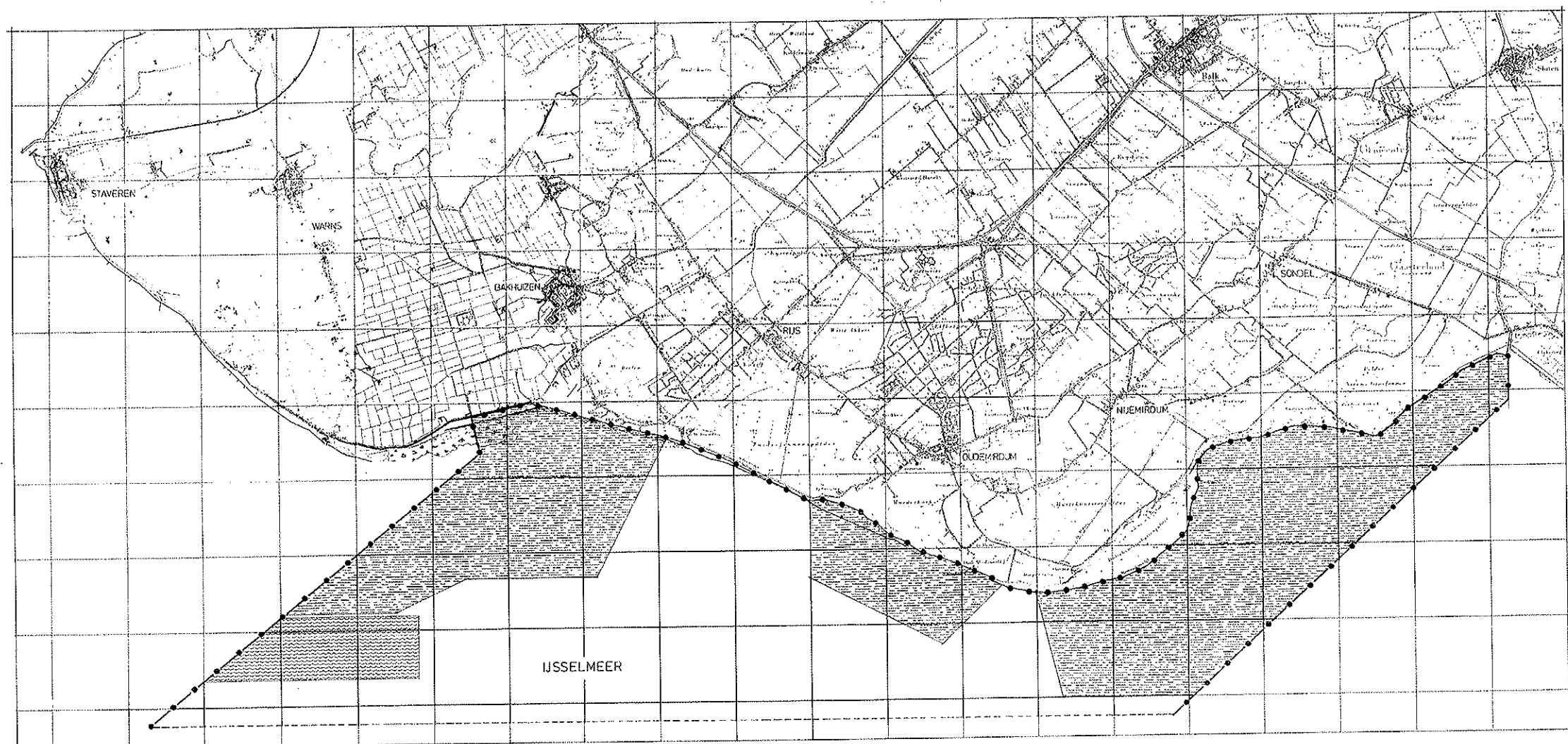
Goedgekeurd door Gedeputeerde Staten
van Friesland bij besluit van heden,
nummer MO/96-8861/B2 behoudens in
rood doorgehaalde delen van de plan-
voorschriften.

Leeuwarden, 22 augustus 1996

Voorzitter,

Loge-griffier,

BESTEMMING

	IJsselmeer	4
	natuurgebied	
	fuiken	

ARTIKELNUMMER OVEREENKOMSTIG
DE VOORSCHRIFTEN

VERKLARING

	topografische ondergrond
	grens van het plan
	gemeentegrens tevens plangrens
	provinciegrens tevens plangrens

GEMEENTE GAASTERLAN - SLEAT
BESTEMMINGSPLAN IJSELMEER

CODE 91 99 05 SCHAAI 1:25000 / 1:50000
01 12 93

GET JB

buro vijn
adviseurs voor stedenbouw en ruimtelijke ordening
sluis 1000 postbus 10000, 1000 AA Amsterdam, tel. 020-625225

FORMAAT
84 x 75